

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU PFRON
Z REALIZACJI PLANU RZECZOWO-FINANSOWEGO
Z DZIAŁALNOŚCI
PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W 2018 ROKU**

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Warszawa, marzec 2019

Spis treści

1. SYNTEZA	8
2. WPROWADZENIE	14
3. ORGANY PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ZAKRES ICH KOMPETENCJI	15
3.1 RADA NADZORCZA.....	15
3.2 ZARZĄD.....	16
4. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO.....	18
4.1 PRZYCHODY	18
4.2 PRZYCHODY Z TYTUŁU WPŁAT PRACODAWCÓW.....	21
4.3 WYDATKI.....	27
5. ZADANIA WSPIERAJĄCE ZATRUDNIENIE I PRZECIWDZIAŁAJĄCE BEZROBOCIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	30
5.1 DOFINANSOWANIE DO WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH - ART. 26A – 26C USTAWY O REHABILITACJI	30
5.2 ZREKOMPENSOWANIE GMINOM DOCHODÓW UTRACONYCH Z TYTUŁU ZASTOSOWANIA USTAWOWYCH ZWOLNIEŃ DLA PROWADZĄCYCH ZAKŁADY PRACY CHRONIONEJ LUB ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ Z PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI, ROLNEGO, LEŚNEGO I OD CZYNNOŚCI CYWILNOPRAWNYCH - ART. 47 UST. 2 USTAWY O REHABILITACJI.....	38
5.3 REFUNDACJA SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE - ART. 25A USTAWY O REHABILITACJI	39
6. ZWROT KOSZTÓW BUDOWY LUB PRZEBUDOWY ZWIĄZANEJ Z MODERNIZACJĄ OBIEKTÓW I POMIESZCZEŃ ZAKŁADU, TRANSPORTOWYCH I ADMINISTRACYJNYCH – ART. 32 UST. 1 PKT 2.....	43
7. PROGRAM WYRÓWNYWANIA RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI III	44
8. DOFINANSOWANIE DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH – ART. 32 UST. 1 PKT 1 USTAWY O REHABILITACJI	46
9. ZADANIA REHABILITACJI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE PRZEZ PFRON	47
9.1 ZADANIA ZLECANE ART. 36 USTAWY O REHABILITACJI.....	47
9.2 FINANSOWANIE W CZĘŚCI LUB CAŁOŚCI BADAŃ, EKSPERTYZ I ANALIZ DOTYCZĄCYCH REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ART. 47 UST. 1 PKT 5 LIT. A USTAWY O REHABILITACJI.....	50
9.3 REFUNDACJA KOSZTÓW WYDANIA CERTYFIKATÓW PRZEZ PODMIOTY UPRAWNIONE DO SZKOLENIA PSÓW ASYSTUJĄCYCH – ART. 20B USTAWY O REHABILITACJI.....	51
9.4 DOFINANSOWANIE KOSZTÓW SZKOLENIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 18 USTAWY O JĘZYKU MIGOWYM I INNYCH ŚRODKACH KOMUNIKOWANIA SIĘ – ART. 47 UST. 1 PKT 5 LIT. B USTAWY O REHABILITACJI	52
9.5 REALIZACJA PROGRAMÓW WSPIERANYCH ZE ŚRODKÓW POMOCOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH - ART. 47 UST. 1 PKT 2 USTAWY O REHABILITACJI (...).....	53
<i>Projekt pn. „Wdrożenie nowego modelu kształcenia specjalistów ds. zarządzania rehabilitacją - jako element systemu kompleksowej rehabilitacji w Polsce”.....</i>	<i>54</i>
<i>Projekt pn. „Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy”</i>	<i>56</i>
<i>Projekt pn. „Wypracowanie i upowszechnienie, we współpracy z partnerami społecznymi, modelu wsparcia osób niepełnosprawnych w środowisku pracy”</i>	<i>58</i>
10. PROGRAMY SŁUŻĄCE REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZATWIERDZONE PRZEZ RADĘ NADZORCZĄ PFRON ART. 47 UST. 1 PKT. 4 USTAWY O REHABILITACJI.....	61

10.1	NOWE PROGRAMY	61
	<i>Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu”</i>	61
	<i>Program „Zajęcia klubowe w WTZ”</i>	62
	<i>Pilotażowy program „Rehabilitacja 25 plus”</i>	64
10.2	PROGRAMY KONTYNUOWANE	65
	<i>Pilotażowy program „Aktywny samorząd”</i>	65
	<i>„Partnerstwo dla osób z niepełnosprawnościami” - Program współpracy z Zarządami Województw w celu współfinansowania projektów organizacji pozarządowych wyłonionych do dofinansowania w drodze konkursów organizowanych przez Zarządy Województw w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych</i>	68
	<i>Pilotażowy program „ABSOLWENT”</i>	68
	<i>Program „PRACA-INTEGRACJA”</i>	70
	<i>Program „STABILNE ZATRUDNIENIE – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej”</i>	70
	<i>Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu w 2017 r.”</i>	72
	<i>„Wsparcie Inicjatyw”</i>	72
11.	REALIZACJA PRZEZ SAMORZĄDY WOJEWÓDZKIE I POWIATOWE USTAWOWYCH ZADAŃ W ZAKRESIE REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU.....	73
12.	ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄDY WOJEWÓDZKIE.....	74
12.1	DOFINANSOWANIE KOSZTÓW TWORZENIA I DZIAŁANIA ZAKŁADÓW AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ - ART. 35 UST. 1 PKT 6 USTAWY O REHABILITACJI.....	74
12.2	DOFINANSOWANIE ROBÓT BUDOWLANYCH DOTYCZĄCYCH OBIEKTÓW SŁUŻĄCYCH REHABILITACJI, W ZWIĄZKU Z POTRZEBAMI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, Z WYJĄTKIEM ROZBIÓRKI TYCH OBIEKTÓW - ART. 35 UST. 1 PKT 5 USTAWY O REHABILITACJI W ZWIĄZKU Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 LIPCA 1994 R. ZE ZM. – PRAWO BUDOWLANE.....	76
12.3	ZADANIA ZLECANE FUNDACJOM I ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM - ART. 36 UST. 1 USTAWY O REHABILITACJI	77
13.	ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄDY POWIATOWE	77
13.1	ZWROT PRACODAWCOM KOSZTÓW ADAPTACJI POMIESZCZEŃ ZAKŁADU PRACY DO POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, W SZCZEGÓLNOŚCI PONIESIONYCH W ZWIĄZKU Z PRZYSTOSOWANIEM TWORZONYCH LUB ISTNIEJĄCYCH STANOWISK, ADAPTACJI LUB NABYCIA URZĄDZEŃ UŁATWIAJĄCYCH WYKONYWANIE PRACY LUB FUNKCJONOWANIE W ZAKŁADZIE PRACY, ZAKUPU I AUTORYZACJI OPROGRAMOWANIA NA UŻYTEK PRACOWNIKÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ URZĄDZEŃ TECHNOLOGII WSPOMAGAJĄCYCH LUB PRZYSTOSOWANYCH DO POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z ICH NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI ORAZ KOSZTÓW ROZPOZNANIA PRZEZ SŁUŻBY MEDYCZYNY PRACY TYCH POTRZEB - ART. 26 USTAWY O REHABILITACJI.....	78
13.2	DOKONYWANIE ZWROTU KOSZTÓW ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW POMAGAJĄCYCH PRACOWNIKOWI NIEPEŁNOSPRAWNEMU W PRACY - ART. 26D USTAWY O REHABILITACJI	79
13.3	ZWROT PRACODAWCOM KOSZTÓW WYPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ - ART. 26E USTAWY O REHABILITACJI.....	79
13.4	ZWROT WYDATKÓW NA INSTRUMENTY I USŁUGI RYNKU PRACY NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POSZUKUJĄCYCH PRACY I NIEPOZOSTAJĄCYCH W ZATRUDNIENIU - ART. 11 USTAWY O REHABILITACJI	80
13.5	FINANSOWANIE SZKOLEŃ ORGANIZOWANYCH PRZEZ KIEROWNIKA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH, POSZUKUJĄCYCH PRACY I NIE POZOSTAJĄCYCH W ZATRUDNIENIU ART. 40 USTAWY O REHABILITACJI	81
13.6	ZWROT KOSZTÓW SZKOLEŃ ORGANIZOWANYCH PRZEZ PRACODAWCÓW ART. 41 USTAWY O REHABILITACJI	82
13.7	UDZIELANIE OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM POŻYCZEK NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ ALBO ROLNICZEJ - ART. 12 USTAWY O REHABILITACJI	82
13.8	PRZYZNAWANIE ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ROLNICZEJ ALBO NA WNIESIENIE WKŁADU DO SPÓŁDZIELNI SOCJALNEJ - ART. 12A USTAWY O REHABILITACJI	82
13.9	DOFINANSOWANIE DO 50% OPROCENTOWANIA KREDYTU BANKOWEGO ZACIĄGNIĘTEGO PRZEZ OSOBE NIEPEŁNOSPRAWNĄ PROWADZĄCĄ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ ALBO WŁASNE LUB DZIERŻAWIONE GOSPODARSTWO ROLNE NA KONTYNUOWANIE TEJ DZIAŁALNOŚCI - ART. 13 USTAWY O REHABILITACJI	82

13.10	DOFINANSOWANIE UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH - ART. 35A UST. 1 PKT 7 LIT. A USTAWY O REHABILITACJI	83
13.11	DOFINANSOWANIE KOSZTÓW TWORZENIA I DZIAŁANIA WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ - ART. 35A UST. 1 PKT 8 USTAWY O REHABILITACJI.....	84
13.12	DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH - ART. 35A UST. 1 PKT 7 LIT. B USTAWY O REHABILITACJI	85
13.12.1	DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE PRZYNAWANE OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM NA PODSTAWIE ODRĘBNYCH PRZEPISÓW - ART. 35A UST. 1 PKT 7 LIT. C USTAWY O REHABILITACJI	86
13.13	DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY DLA OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ, PRAWNYCH I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH NIE POSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ - ART. 35A UST. 4 USTAWY O REHABILITACJI	87
13.14	DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ I TECHNICZNYCH DOKONYWANE NA WNIOSEK OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH - ART. 35A UST. 1 PKT 7 LIT. D USTAWY O REHABILITACJI.	88
13.15	DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA – PRZEWODNIKA - ART. 35A UST.1 PKT 7 LIT. F USTAWY O REHABILITACJI.....	89
13.16	ZADANIA ZLECANE FUNDACJOM I ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM - ART. 36 UST. 2 USTAWY O REHABILITACJI	89
14.	REALIZACJA ZADAŃ W POWIATACH I WOJEWÓDZTWACH W UKŁADZIE ZADANIOWYM	89
15.	WYDATKI FUNDUSZU W UKŁADZIE BUDŻETU ZADANIOWEGO	90
16.	WYDATKI BIEŻĄCE (WŁASNE) FUNDUSZU WRAZ Z PROJEKTEM WSPIERANYM ZE ŚRODKÓW POMOCOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ	95
16.1	PROJEKT PN. „SYSTEM OBSŁUGI WSPARCIA FINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW PFRON" WSPIERANY ZE ŚRODKÓW POMOCOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ	95
16.2	WYDATKI BIEŻĄCE (WŁASNE) FUNDUSZU.....	97
17.	WYDATKI INWESTYCYJNE (WŁASNE) I ZAKUPY INWESTYCYJNE (WŁASNE) FUNDUSZU WRAZ Z PROJEKTEM WSPIERANYM ZE ŚRODKÓW POMOCOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ	98
17.1	WYDATKI INWESTYCYJNE (WŁASNE) I ZAKUPY INWESTYCYJNE (WŁASNE) FUNDUSZU.....	99
18.	STANY FUNDUSZU NA POCZĄTEK I KONIEC 2018 ROKU	100
19.	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA I WINDYKACYJNA PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	101
	<i>Działalność kontrolna</i>	<i>101</i>
	<i>Działalność windykacyjna</i>	<i>104</i>
19.1	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ.....	105
	<i>Działalność Audytu i Jakości.....</i>	<i>105</i>
	<i>Działalność w zakresie Systemu Zarządzania Jakością</i>	<i>106</i>
	<i>Działalność w zakresie Kontroli Zarządczej</i>	<i>107</i>
	<i>Działalność z zakresu obsługi prawnej</i>	<i>108</i>
20.	ZAŁĄCZNIKI	108
20.1	RB-40 ROCZNE SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA, OKREŚLONEGO W USTAWIE BUDŻETOWEJ NA 2018 ROK, PLANU FINANSOWEGO PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU CELOWEGO PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZA OKRES OD POCZĄTKU ROKU DO DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU	109
20.2	RB-BZ2 ROCZNE SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU CELOWEGO - PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W UKŁADZIE ZADANIOWYM ZA OKRES OD POCZĄTKU ROKU DO DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU	112

Spis wykresów

WYKRES NR 1 REALIZACJA PRZYCHODÓW Z TYTUŁU WPŁAT OBOWIĄZKOWYCH W 2018 ROKU	23
WYKRES NR 2 UZYSKANE PRZYCHODY W UKŁADZIE KWARTALNYM.....	23
WYKRES NR 3 LICZBA PRACODAWCÓW ZOBOWIĄZANYCH DO WPŁAT NA PFRON (OTWARTY RYNEK PRACY).	24
WYKRES NR 4 ŚREDNIA KWARTALNA LICZBA PRACODAWCÓW ZOBOWIĄZANYCH DO WPŁAT W PODZIALE NA KWARTAŁY.	24
WYKRES NR 5 ZATRUDNIENIE OGÓŁEM U PRACODAWCÓW ZOBOWIĄZANYCH DO WPŁAT (OTWARTY RYNEK PRACY).	25
WYKRES NR 6 ZATRUDNIENIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH U PRACODAWCÓW ZOBOWIĄZANYCH DO WPŁAT (OTWARTY RYNEK PRACY).....	25
WYKRES NR 7 LICZBA PODMIOTÓW WYKORZYSTUJĄCYCH OBNIŻENIE NA PODSTAWIE ART. 22 USTAWY.....	26
WYKRES NR 8 KWOTA OBNIŻENIA WPŁAT Z TYTUŁU ART.22 USTAWY O REHABILITACJI.	26
WYKRES NR 9 STRUKTURA WYPŁACONEGO DOFINANSOWANIA W PODZIALE NA RYNEK: RYNEK CHRONIONY, RYNEK MIESZANY ORAZ RYNEK OTWARTY (RO).....	31
WYKRES NR 10 LICZBA PRACODAWCÓW SKŁADAJĄCYCH WNIOSKI O DOFINANSOWANIE DO WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH PRZEZ ZAKŁADY PRACY CHRONIONEJ (ZPCH) ORAZ PRACODAWCÓW Z OTWARTEGO RYNKU PRACY (RO).	32
WYKRES NR 11 RÓŻNICA POMIĘDZY LICZBĄ PRACODAWCÓW (W PODZIALE NA TYP BENEFICJENTA) UBIEGAJĄCYCH SIĘ O DOFINANSOWANIE ZA POSZCZEGÓLNE OKRESY W STOSUNKU DO LICZBY PRACODAWCÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O DOFINANSOWANIE ZA GRUDZIEŃ 2017 R.	33
WYKRES NR 12 LICZBA PRACOWNIKÓW OGÓŁEM ZGŁOSZONYCH DO DOFINANSOWAŃ DO WYNAGRODZEŃ.	33
WYKRES NR 13 LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZGŁASZANYCH DO DOFINANSOWAŃ DO WYNAGRODZEŃ WEDŁUG STOPNIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, Z KTÓRYMI JEST ZGŁASZANYCH NAJMNIEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.	34
WYKRES NR 14 LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZGŁASZANYCH DO DOFINANSOWAŃ DO WYNAGRODZEŃ WEDŁUG STOPNIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, Z KTÓRYMI JEST ZGŁASZANYCH NAJWIĘCEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.	34
WYKRES NR 15 LICZBA PRACOWNIKÓW ZGŁASZANYCH DO DOFINANSOWAŃ DO WYNAGRODZEŃ (W OSOBACH).....	35
WYKRES NR 16 LICZBA PRACOWNIKÓW ZGŁASZANYCH DO DOFINANSOWAŃ DO WYNAGRODZEŃ (W ETATACH).....	35
WYKRES NR 17 ŚREDNIE KOSZTY PŁACY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH (W PRZELICZENIU NA ETAT), WYKAZANE PRZEZ PRACODAWCÓW ZA OKRESY OD 12/2017 DO 11/2018 W CELU POZYSKANIA DOFINANSOWANIA DO WYNAGRODZEŃ.....	36
WYKRES NR 18 STRUKTURA WYDATKÓW DOFINANSOWANIA W PODZIALE NA STOPNIE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI ORAZ WYSTĘPOWANIE SCHORZEŃ W ROKU 2018 DLA PODMIOTÓW Z RYNKU CHRONIONEGO.	37
WYKRES NR 19 STRUKTURA OBRAZUJĄCA ŚREDNIĄ LICZBA OSÓB ZGŁASZANYCH ZA OKRESY 12/2017 – 11/2018 PRZEZ PODMIOTY Z RYNKU CHRONIONEGO W PODZIALE NA STOPNIE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I WYSTĘPOWANIE SCHORZEŃ SPECJALNYCH.	37
WYKRES NR 20 STRUKTURA OBRAZUJĄCA ŚREDNIĄ LICZBA OSÓB ZGŁASZANYCH ZA OKRESY 12/2017 – 11/2018 PRZEZ PODMIOTY Z RYNKU WYSTĘPOWANIE SCHORZEŃ W ROKU 2018 DLA PODMIOTÓW Z RYNKU OTWARTEGO.	38
WYKRES NR 21 STRUKTURA OBRAZUJĄCA ŚREDNIĄ LICZBA OSÓB ZGŁASZANYCH ZA OKRESY 12/2017 – 11/2018 PRZEZ PODMIOTY Z RYNKU OTWARTEGO W PODZIALE NA STOPNIE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I WYSTĘPOWANIE SCHORZEŃ SPECJALNYCH.	38
WYKRES NR 22 STRUKTURA WYPŁACONEJ REFUNDACJI OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM WYKONUJĄCYM DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W ROKU 2018.	40
WYKRES NR 23 LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ UBIEGAJĄCYCH SIĘ O WYPŁATĘ MIESIĘCZNEJ REFUNDACJI SKŁADEK.....	41
WYKRES NR 24 STRUKTURA WYDATKÓW REFUNDACJI SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W PODZIALE NA STOPNIE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W ROKU 2018.	41
WYKRES NR 25 STRUKTURA WYPŁACONEJ REFUNDACJI ROLNIKOM W ROKU 2018.	42
WYKRES NR 26 LICZBA BENEFICJENTÓW UPRAWNIONYCH DO OTRZYMANIA REFUNDACJI SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA KRUS ZA I – IV KWARTAŁ 2018 R.	42
WYKRES NR 27 STRUKTURA WYPŁAT WG RODZAJÓW KOSZTÓW W 2018 ROKU W ZADANIU PN. ZWROT KOSZTÓW BUDOWY (...) - ART. 32 UST.1 PKT 2.	43
WYKRES NR 28 STRUKTURA WYPŁAT WG WOJEWÓDZTW W 2018 ROKU W ZADANIU PN. ZWROT KOSZTÓW BUDOWY (...) - ART. 32 UST.1 PKT 2.	44
WYKRES NR 29 KWOTA WYPŁACONA WG WOJEWÓDZTW – „PROGRAM WYRÓWNYWANIA RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI III”.	45
WYKRES NR 30 STRUKTURA WYPŁAT WG RODZAJÓW KOSZTÓW - „PROGRAM WYRÓWNYWANIA RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI III”.	46

WYKRES NR 31 WYPŁATY W 2018 ROKU W PODZIALE NA WOJEWÓDZTWA - DOFINANSOWANIE DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH – ART. 32 UST. 1 PKT 1.	46
WYKRES NR 32 WYPŁATY W 2018 ROKU WG KIERUNKÓW POMOCY – ZADANIA ZLECANE ART. 36	49
WYKRES NR 33 WYPŁATY W 2018 WG KONKURSU – ZADANIA ZLECANE ART. 36	49
WYKRES NR 34 STRUKTURA WYPŁAT W 2018 ROKU - DOFINANSOWANIE KOSZTÓW SZKOLENIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 18 USTAWY O JĘZYKU MIGOWYM I INNYCH ŚRODKACH KOMUNIKOWANIA SIĘ – ART. 47 UST. 1 PKT 5 LIT. B USTAWY O REHABILITACJI (...)	52
WYKRES NR 35 KWOTA WYPŁACONA WG WOJEWÓDZTW W 2018 ROKU - DOFINANSOWANIE KOSZTÓW SZKOLENIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 18 USTAWY O JĘZYKU MIGOWYM I INNYCH ŚRODKACH KOMUNIKOWANIA SIĘ – ART. 47 UST. 1 PKT 5 LIT. B USTAWY O REHABILITACJI (...)	53
WYKRES NR 36 KWOTA WYPŁACONA W 2018 ROKU WG WOJEWÓDZTW - PROGRAM „ZAJĘCIA KLUBOWE W WTZ”	63
WYKRES NR 37 KWOTA WYPŁACONA W 2018 ROKU WG WOJEWÓDZTW – „REHABILITACJA 25 PLUS”	65
WYKRES NR 38 KWOTA WYPŁACONA W 2018 ROKU WG WOJEWÓDZTW – PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”	67
WYKRES NR 39 STRUKTURA WYPŁAT W 2018 ROKU WG RODZAJÓW KOSZTÓW – PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”	67
WYKRES NR 40 KWOTA WYPŁACONA WG WOJEWÓDZTW - PROGRAM „ABSOLWENT”	69
WYKRES NR 41 KWOTA WYPŁACONA W 2018 ROKU WG WOJEWÓDZTW – „STABILNE ZATRUDNIENIE”	71
WYKRES NR 42 STRUKTURA WYDATKÓW ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA REHABILITACJĘ ZAWODOWĄ I SPOŁECZNĄ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH (SAMORZĄDY WOJEWÓDZKIE).....	74
WYKRES NR 43 DOFINANSOWANIE KOSZTÓW DZIAŁANIA ZAKŁADÓW AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ ZE ŚRODKÓW PFRON.	74
WYKRES NR 44 MIGRACJA BYŁYCH PRACOWNIKÓW ZAKŁADÓW AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ.....	75
WYKRES NR 45 DOFINANSOWANIE ROBÓT BUDOWLANYCH DOTYCZĄCYCH OBIEKTÓW SŁUŻĄCYCH REHABILITACJI, W ZWIĄZKI Z POTRZEBAMI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	76
WYKRES NR 46 WYPŁACONE DOFINANSOWANIA NA ZADANIA ZLECANE.....	77
WYKRES NR 47 STRUKTURA WYDATKÓW ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA REHABILITACJĘ ZAWODOWĄ I SPOŁECZNĄ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH (SAMORZĄDY POWIATOWE).	78
WYKRES NR 48 LICZBA OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY ZWROT WYDATKÓW NA INSTRUMENTY I USŁUGI RYNKU PRACY.....	80
WYKRES NR 49 LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, KTÓRE UKOŃCZYŁY SZKOLENIA ORGANIZOWANE PRZEZ PUP.	81
WYKRES NR 50 LICZBA OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY DOFINANSOWANIE UCZESTNICTWA W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH.	83
WYKRES NR 51 MIGRACJA BYŁYCH UCZESTNIKÓW WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ.	85
WYKRES NR 52 DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.	86
WYKRES NR 53 LICZBA OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE PRYZNAWANE OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM.	87
WYKRES NR 54 DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER.	88
WYKRES NR 55 PLANOWANE I WYKONANE ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH BUDŻETU ZADANIOWEGO W LATACH 2017 – 2018.	92
WYKRES NR 56 PLANOWANE I ZREALIZOWANE WIELKOŚCI MIERNIKÓW W RAMACH BUDŻETU ZADANIOWEGO W LATACH 2017 - 2018.....	93
WYKRES NR 57 STRUKTURA WYDATKÓW WŁASNYCH I WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH WŁASNYCH PFRON W 2018 ROKU.	98
WYKRES NR 58. LICZBA PLANOWANYCH I PRZEPROWADZONYCH DZIAŁAŃ KONTROLNYCH W PODZIALE NA OBSZARY.	103
WYKRES NR 59 STRUKTURA NALEŻNOŚCI ODZYSKANYCH W WINDYKACJI W 2018 ROKU.....	104
WYKRES NR 60 NALEŻNOŚCI ADMINISTRACYJNOPRAWNE I Z TYTUŁU WPLAT OBOWIĄZKOWYCH W 2018. WYSTAWIONE TYTUŁY WYKONAWCZE ORAZ NALEŻNOŚCI ODZYSKANE	105
WYKRES 61 KWOTA ODZYSKANA. PORÓWNANIE LAT 2017 I 2018.....	105

Spis tabel

TABELA NR 1 WYSOKOŚĆ WPŁAT OBOWIĄZKOWYCH NA PFRON W UKŁADZIE KWARTALNYM.	113
TABELA NR 2 WYPŁATY KWOT REKOMPENSUJĄCYCH GMINOM UTRACONE DOCHODY NA SKUTEK ZWOLNIEŃ PODATKOWYCH PRZYSŁUGUJĄCYCH PROWADZĄCYM ZAKŁADY PRACY CHRONIONEJ I ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ.	114
TABELA NR 3 WYDATKI NA REALIZACJĘ ZADANIA ZWROT KOSZTÓW BUDOWY LUB PRZEBUDOWY ZWIĄZANEJ Z MODERNIZACJĄ OBIEKTÓW I POMIESZCZEŃ ZAKŁADU, TRANSPORTOWYCH I ADMINISTRACYJNYCH – ART. 32 UST. 1 PKT 2 USTAWY O REHABILITACJI (...)	115
TABELA NR 4 EFEKTY REALIZACJI „PROGRAMU WYRÓWNYWANIA RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI III”.	116
TABELA NR 5 WYDATKI NA REALIZACJĘ „PROGRAMU WYRÓWNYWANIA RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI III”.	117
TABELA NR 6 REALIZACJA ZADANIA PN. „DOFINANSOWANIE DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH – ART. 32 UST. 1 PKT 1”	118
TABELA NR 7 WYDATKI NA REALIZACJĘ ZADANIA PN. „DOFINANSOWANIE DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH – ART. 32 UST. 1 PKT 1” WG WOJEWÓDZTW	118
TABELA NR 8 WYDATKI NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECANYCH - ART. 36 USTAWY O REHABILITACJI (...) NA POSZCZEGÓLNE WOJEWÓDZTWA	119
TABELA NR 9 LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH OBJĘTYCH WSPARCIEM W ZADAŃ ZLECANYCH - ART. 36 USTAWY O REHABILITACJI (...)	120
TABELA NR 10 REFUNDACJA KOSZTÓW WYDANIA CERTYFIKATÓW PRZEZ PODMIOTY UPRAWNIONE DO SZKOLENIA PSÓW ASYSTUJĄCYCH - REALIZACJA ZADANIA	120
TABELA NR 11 WYDATKI NA REALIZACJĘ ZADANIA PN. „DOFINANSOWANIE KOSZTÓW SZKOLENIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 18 USTAWY O JĘZYKU MIGOWYM I INNYCH ŚRODKACH KOMUNIKOWANIA SIĘ” – ART. 47 UST. 1 PKT 5 LIT. B USTAWY O REHABILITACJI	121
TABELA NR 12 WYDATKI NA REALIZACJĘ PROGRAMU „ZAJĘCIA KLUBOWE W WTZ”	122
TABELA NR 13 WYDATKI NA REALIZACJĘ PILOTAŻOWEGO PROGRAMU „REHABILITACJA 25 PLUS”	123
TABELA NR 14 WYDATKI NA REALIZACJĘ PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”	124
TABELA NR 15 REALIZACJA PROGRAMU PN. „PARTNERSTWO DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI”	125
TABELA NR 16 REALIZACJA PILOTAŻOWEGO PROGRAMU „ABSOLWENT”	126
TABELA NR 17 WYDATKI NA REALIZACJĘ PROGRAMU „STABILNE ZATRUDNIENIE – OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE W ADMINISTRACJI I SŁUŻBIE PUBLICZNEJ”	127
TABELA NR 18 WYDATKI NA REALIZACJĘ PROGRAMU „WSPARCIE INICJATYW” W 2018 ROKU.	128
TABELA NR 19 ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄDY WOJEWÓDZKIE.	128
TABELA NR 20 DOFINANSOWANIE KOSZTÓW DZIAŁANIA ZAKŁADÓW AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ.	129
TABELA NR 21 MIGRACJA ZATRUDNIONYCH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ZAKŁADACH AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ WEDŁUG STANU NA KONIEC 2018 ROKU.	130
TABELA NR 22 DOFINANSOWANIE ROBÓT BUDOWLANYCH DOTYCZĄCYCH OBIEKTÓW SŁUŻĄCYCH REHABILITACJI.	130
TABELA NR 23 ZADANIA ZLECANE PRZEZ SAMORZĄDY WOJEWÓDZKIE FUNDACJOM ORAZ ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM.....	131
TABELA NR 24 ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄDY POWIATOWE.....	132
TABELA NR 25 ZWROTY KOSZTÓW ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW POMAGAJĄCYCH PRACOWNIKOM NIEPEŁNOSPRAWNYM W PRACY. 133	133
TABELA NR 26 ZWROT KOSZTÓW WYPOSAŻENIA STANOWISK PRACY DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	133
TABELA NR 27 LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZATRUDNIONYCH NA WYPOSAŻONYCH STANOWISKACH PRACY.	134
TABELA NR 28 ZWROT WYDATKÓW NA INSTRUMENTY I USŁUGI RYNKU PRACY.	134
TABELA NR 29 FINANSOWANIE SZKOLEŃ DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORGANIZOWANYCH PRZEZ PUP.	135
TABELA NR 30 JEDNORAZOWA POMOC FINANSOWA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI.	135
TABELA NR 31 DOFINANSOWANIE DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH.....	136
TABELA NR 32 DOFINANSOWANIE UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH.	136
TABELA NR 33 DOFINANSOWANIE KOSZTÓW DZIAŁANIA WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ.	137
TABELA NR 34 MIGRACJA UCZESTNIKÓW WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ WG STANU NA KONIEC 2018 R.	137

TABELA NR 35 DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.	138
TABELA NR 36 DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE PRYZNAWANE OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM NA PODSTAWIE ODRĘBNYCH PRZEPISÓW.	138
TABELA NR 37 ŚRODKI WYDATKOWANE NA DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY DLA OSÓB PRAWNYCH I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH NIE POSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ.	139
TABELA NR 38 DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER DOKONYWANEJ NA WNIOSEK OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.	139
TABELA NR 39 DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA – PRZEWODNIKA.	140
TABELA NR 40 ZADANIA ZLECANE PRZEZ SAMORZĄDY POWIATOWE FUNDACJOM ORAZ ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM.	141
TABELA NR 41 LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH OBJĘTYCH DZIAŁANAMI W ZAKRESIE REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ, KTÓRE KORZYSTAŁY Z RÓŻNYCH FORM WSPARCIA W 2018 R.	142
TABELA NR 42 ZESTAWIENIE WYDATKÓW ZREALIZOWANYCH PRZEZ JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE FUNDUSZU NA PODSTAWIE PRELIMINARZA WYDATKÓW NA DZIAŁALNOŚĆ BIEŻĄCĄ ORAZ WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH W 2018 ROKU.	143
TABELA NR 43 STOPIEŃ REALIZACJI KONTROLI W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH.	144
TABELA NR 44 WYNIKI KONTROLI PRZEPROWADZONYCH W 2018 ROKU W ZESTAWIENIU Z 2017 ROKIEM.	146
TABELA NR 45 REALIZACJA PLANU KONTROLI W 2018 ROKU W ZESTAWIENIU Z 2017 ROKIEM.	147

1. Synteza

1. **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** powstał na mocy ustawy z dnia 9 maja 1991 roku o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Od 1997 roku zasady działania Funduszu reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 poz. 511, z późn. zm.), zwana dalej ustawą o rehabilitacji oraz statut Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. PFRON posiada osobowość prawną i jest państwowym funduszem celowym w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, którego środki przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie.
2. Sprawozdanie przedstawia działalność Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2018 roku w zakresie rzeczowym i finansowym w następujących obszarach: przychody z tytułu wpłat pracodawców, wydatki na realizację zadań ustawowych i programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON, projektów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej oraz realizację przez samorządy wojewódzkie i powiatowe ustawowych zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej ze środków Funduszu. Wydatki PFRON zostały przedstawione w układzie tradycyjnym, jak również w układzie budżetu zadaniowego.
3. Zgodnie z ustawą, organami PFRON są: Zarząd Funduszu oraz Rada Nadzorcza, w skład której wchodzi: Prezes Rady Nadzorczej – Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych – Sekretarz Stanu w ministerstwie właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, przedstawiciel ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. Nadzór nad Funduszem sprawuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, który na wniosek Prezesa Zarządu Funduszu, po uzyskaniu pozytywnej opinii Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych zatwierdza statut określający organizację, szczegółowe zasady i tryb działania Funduszu, w tym jego organów.
4. W 2018 roku plan finansowy realizowany był w oparciu o Załącznik do Ustawy Budżetowej na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 roku. W 2018 roku dokonano czterech zmian w planie finansowym wydanych na podstawie zgody Ministra Finansów oraz Opinii Komisji Finansów Publicznych, polegających odpowiednio na zwiększeniach przychodów i wydatków PFRON. Plan Funduszu po zmianach zakładał przychody w wysokości 5.081.731 tys. zł., które zostały zrealizowane w wysokości 5.328.489.587,05 zł., tj. 104,86%. Przychodami Funduszu są przede wszystkim środki pochodzące z obowiązkowych miesięcznych wpłat dokonywanych przez pracodawców, którzy zatrudniają co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, a wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ich zakładzie jest niższy niż 6%. Wskaźnik ten jest niższy dla państwowych i niepaństwowych szkół różnego stopnia, zakładów kształcenia nauczycieli oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych. Do wpłat na PFRON zobowiązane są także zakłady pracy chronionej, w wysokości stanowiącej 10% środków uzyskanych z tytułu zwolnień podatkowych, określonych w ustawie. Plan finansowy PFRON na 2018 rok przewidywał uzyskane przychody z tytułu wpłat pracodawców w wysokości 4.165.895 tys. zł w ujęciu memoriałowym oraz 4.048.235 tys. zł w ujęciu kasowym, które zostały

zrealizowane w wysokości 4.344.153.189,17 zł (104,28% planu) w ujęciu memoriałowym oraz 4.346.982.329,72 zł (107,38% planu) w ujęciu kasowym.

5. Pozyskane przychody z tytułu wpłat zakładów pracy pochodziły przede wszystkim (ok. 89% przychodów uzyskanych) z wpłat pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy. Znaczący udział przychodów stanowiły również wpłaty od państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych, będących jednostkami budżetowymi, co stanowi prawie 7% uzyskanych przychodów. Jednocześnie wpłaty od prowadzących zakłady pracy chronionej, którzy są zobowiązani do wpłat na Fundusz, stanowiły ok. 3% uzyskanych przychodów.

W 2018 roku liczba pracodawców zobowiązanych do wpłat oscyluje na porównywalnym poziomie. W grudniu 2018 roku zadeklarowało wpłaty na PFRON o niecały 1% pracodawców mniej niż w styczniu 2018 roku. Podmioty, u których nastąpił największy trend wzrostowy to prowadzący zakłady pracy chronionej.

6. Wydatki w 2018 roku zostały zaplanowane w wysokości 5.207.143 tys. zł, a ich realizacja wyniosła 5.135.438.082,28 zł, co stanowiło 98,62% planu, m.in. z przeznaczeniem na realizację:

- zadań ustawowych i programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON – kwota 3.885.290.813,64 zł;
- programów wspieranych ze środków pomocowych UE w ramach zadań ustawowych art. 47 ust. 1 pkt 2 – kwota 3.507.862,22 zł;
- przelewów redystrybucyjnych – kwota 962.292.838,74 zł;
- wydatków bieżących własnych oraz wydatków i zakupów inwestycyjnych wraz z projektem operacyjnym finansowanym ze środków UE „Polska Cyfrowa” – kwota 283.971.636,71 zł (w tym 132.995.472,22 zł na koszty związane z odpisami aktualizującymi wartości należności z tytułu wpłat na PFRON, pożyczek, odsetek od pożyczek oraz innych należności oraz 14.685.905,62 zł na amortyzację majątku trwałego);
- wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń – kwota 267.815,97 zł;
- zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności – kwota 107.115,00 zł.

7. Na zadanie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych zaplanowano: 3.320.000 tys. zł. Wysokość kwot dofinansowania, która wyliczana jest na podstawie art. 26a (ust. 1 i 1b) ustawy o rehabilitacji, przyznawana bez względu na typ pracodawcy, jest następująca:

- 1.800 zł – w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności,
- 1.125 zł – w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- 450 zł – w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

W przypadku osób niepełnosprawnych, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych, kwota dofinansowania zwiększa się o 600 zł.

Wyплаты miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, realizowane na podstawie art. 26a-c ustawy o rehabilitacji wyniosły 3.316.594.251,47 zł.

W roku 2018 rośnie ogólna liczba podmiotów wnioskujących o dofinansowanie do wynagrodzeń. Widać wzrost liczby pracodawców na rynku otwartym oraz spadek liczby pracodawców posiadających status Zakładu Pracy Chronionej. W grudniu 2017 roku liczba pracodawców funkcjonujących na rynku otwartym wyniosła 29.337, a w listopadzie 2018 roku stanowiła 30.096 (wzrost o 759). Z kolei liczba pracodawców posiadających status Zakładu Pracy Chronionej w grudniu 2017 wyniosła 1.028, a w listopadzie 2018 stanowiła 912 (spadek o 116). Szczegółowa analiza pokazuje, iż spośród podmiotów posiadających status ZPCh w grudniu 2017 roku z wnioskiem o dofinansowanie za listopad 2018 (również jako ZPCh) wystąpiło 893 pracodawców. Ponadto w listopadzie 2018 roku w stosunku do grudnia 2017 roku 75 podmiotów zmieniło status z ZPCh na RO, 10 podmiotów zmieniło status z RO na ZPCh, 60 podmiotów posiadających status ZPCh nie ubiegało się o dofinansowanie, zgłosiło się 9 nowych podmiotów posiadających status ZPCh.

8. Liczba osób niepełnosprawnych zgłoszonych do SODiR przez wszystkich pracodawców za grudzień 2017 roku wynosiła 260.931 osób (249.189 etatów), natomiast za listopad 2018 roku 254.185 osób (241.505 etatów). W kolejnych okresach sprawozdawczych w stosunku do grudnia 2017 roku widoczna jest tendencja spadkowa zgłaszanych do dofinansowań do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych.

Liczba osób niepełnosprawnych zgłoszonych do dofinansowania ogółem, w podziale na stopnie niepełnosprawności oraz występowanie schorzeń specjalnych ¹ począwszy od 12/2017, aż do 11/2018, dla wszystkich grup odnotowuje tendencję spadkową. Największy spadek odnotowany został wśród osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności ze schorzeniami specjalnymi tj. o 2.323 osób z 51.227 do 48.904.

Analizując dane w podziale na rynki pracy (ZPCh, RO) zauważalny jest spadek liczby zgłoszonych do dofinansowań pracowników przez Zakłady Pracy Chronionej, natomiast wzrost liczby pracowników zatrudnionych na otwartym rynku pracy. Jednocześnie należy zauważyć, iż liczba osób zgłoszonych przez RO do dofinansowania przez cały analizowany okres przyjmuje wartości wyższe niż przez ZPCh. Za okres sprawozdawczy listopad 2018 różnica pomiędzy liczbą pracowników zgłoszonych przez RO a ZPCh wynosi 36.485 osób.

9. Zgodnie z art. 25a ustawy o rehabilitacji (...), Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych refunduje osobie niepełnosprawnej wykonującej działalność gospodarczą obowiązkowe składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe do wysokości odpowiadającej wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota określona w art. 18 ust. 8 oraz w art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2017 poz. 1778), pod warunkiem terminowego opłacenia tych składek (z możliwością uchybienia terminu nieprzekraczającego 14 dni) oraz w całości przed dniem złożenia wniosku.

¹ Używane w sprawozdaniu określenie osoby ze schorzeniami specjalnymi dotyczy osób niepełnosprawnych, w odniesieniu do których orzeciono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych, zgodnie z art.26a ust. 1b ww. ustawy o rehabilitacji.

Zgodnie z ww. przepisami ustawy o rehabilitacji od 1 czerwca 2011 roku kwoty miesięcznej refundacji zostały zróżnicowane w zależności od stopnia niepełnosprawności. Wysokość refundacji począwszy od wniosków za okres 06/2011 roku jest następująca:

- 100% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w przypadku osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności;
- 60% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w przypadku osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 30% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w przypadku osób zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

W roku 2018 najwyższe kwoty wypłat refundacji nastąpiły za okresy sprawozdawcze od listopada 2017 roku do listopada 2018 roku. Była to kwota łączna 95.009.876,73 zł, co stanowiło 98,83% wszystkich wypłat osobom niepełnosprawnym wykonującym działalność w tym roku.

Fundusz refunduje niepełnosprawnemu rolnikowi lub rolnikowi zobowiązanemu do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika, składki na ubezpieczenia społeczne rolników – wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie oraz emerytalno-rentowe, pod warunkiem terminowego opłacenia tych składek (z możliwością uchybienia terminu nieprzekraczającego 14 dni) oraz w całości przed dniem złożenia wniosku.

W 2018 roku najwyższe kwoty wypłat refundacji nastąpiły za okresy obejmujące od I kwartału 2018 do III kwartału 2018 roku. Była to kwota 3.755.283,39 zł, co stanowiło 94,66% wszystkich wypłat niepełnosprawnym rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika w tym roku.

10. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej realizowane były przez 380 samorządów powiatowych oraz 16 samorządów wojewódzkich.

Na zadania samorządów wojewódzkich zaplanowano kwotę 146.575 tys. zł. Samorzady wykorzystały środki w łącznej kwocie 145.923.774,72 zł (99,56%).

Na realizację zadań ustawowych przez samorzady powiatowe zaplanowano środki w wysokości 817.209 tys. zł. Środki te zostały wykorzystane w kwocie łącznej 816.369.064,02 zł, (99,90% środków określonych według algorytmu).

11. Na podstawie art. 47 ust.2 ustawy o rehabilitacji, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dokonuje na rzecz gmin wypłat z tytułu zrekompensowania im utraconych dochodów na skutek zastosowania wobec prowadzących zakłady pracy chronionej i zakłady aktywności zawodowej zwolnień z podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego oraz z podatku od czynności cywilnoprawnych zgodnie z art. 31 ust.1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji.

W ramach przyjętej w planie finansowym PFRON kwoty na zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułu zwolnień ustawowych w wysokości 56.000 tys. zł, w tym 28.000 tys. zł dotacji z budżetu państwa, Fundusz zrealizował w 2018 roku wypłaty w kwocie 47.472.828,00 zł (84,77%), (w tym 23.736.414,00 zł dotacji z budżetu państwa. Niewykorzystana dotacja w wysokości 4.263.586,00 zł została zwrócona na rachunek bankowy MRPiPS.)

12. W 2018 roku. Fundusz realizował następujące Programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą PFRON art. 47 ust. 1 pkt. 4 lit. a ustawy o rehabilitacji:

12.1 Nowe Programy:

- „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu” - celem programu jest zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym, poszkodowanym na skutek działania żywiołu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Adresatami programu są poszkodowane na skutek żywiołu osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne) oraz dzieci i młodzież niepełnosprawna posiadająca aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, wydane przed ukończeniem 16 roku życia. Z uwagi na niewystąpienie klęski żywiołowej w 2018 r., nie wydatkowano środków na realizację programu.
- „Zajęcia klubowe w WTZ” - celem programu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. Adresatami programu są podmioty prowadzące warsztaty terapii zajęciowej. Pomoc finansowa w ramach programu udzielana jest adresatom programu ze środków PFRON przez samorządy powiatowe, które przystąpią do realizacji programu. Wydatki na realizację programu wyniosły 738.482,22 zł (93,48 % środków zaplanowanych na realizację programu).
- „Rehabilitacja 25 plus” - celem wdrażanego programu jest zebranie doświadczeń służących wypracowaniu rozwiązań zapewniających absolwentom ciągłość oddziaływań terapeutycznych w zakresie utrzymania samodzielności i niezależności w życiu społecznym, a także w zakresie dotyczącym ich aktywności zawodowej. Program adresowany jest do podmiotów prowadzących OREW (Ośrodki rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawcze) i ORW (ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze). Wydatkowano kwotę w wysokości 5.627.341,71 zł (61,79 % środków zaplanowanych).

12.2 Programy kontynuowane:

- Pilotażowy program „Aktywny samorząd” - celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Wydatki na realizację programu wyniosły 108.192.987,98 zł (96,34 % środków zaplanowanych na realizację programu).
- „Partnerstwo dla osób z niepełnosprawnościami” - celem strategicznym programu jest wzrost aktywności zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami osiągany poprzez zintensyfikowanie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, którym wsparcie uzyskane w programie umożliwiło realizację projektów dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami, dofinansowanych ze środków europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. Wydatkowano kwotę w wysokości 887.066,11 zł (99,89 % środków zaplanowanych).
- „Wsparcie Inicjatyw” - strategicznym celem programu jest szeroko rozumiane promowanie działań na rzecz aktywizacji środowiska osób niepełnosprawnych. W ramach programu Biuro Funduszu wypłaciło środki dla jednostek sektora finansów publicznych w wysokości 470.705,28 zł (90,52 % środków zaplanowanych).
- Pilotażowy program „ABSOLWENT” - celem głównym programu jest podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych posiadających wyższe wykształcenie. Wydatki

na realizację programu wyniosły 4.611.983,85 zł (85,14 % środków zaplanowanych na realizację programu).

- Program „PRACA – INTEGRACJA” - celem głównym programu jest podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Wydatki na realizację programu wyniosły 3.357.008,00 zł (98,74 % środków zaplanowanych na realizację programu).
- Program „STABILNE – ZATRUDNIENIE - osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej” - celem głównym programu jest podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej. Przyjęto założenie, iż w ramach czterech lat realizacji programu zatrudnionych zostanie 2.500 osób niepełnosprawnych. Wydatki na realizację programu wyniosły 751.296,12 zł (73,08% środków zaplanowanych na realizację programu).
- Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu w 2017 roku” - celem programu jest zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym, poszkodowanym na skutek działania żywiołu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w 2017 roku. Wydatki na realizację programu wyniosły 96.159,15 zł (97,13% środków zaplanowanych na realizację programu).

13. Zgodnie z postanowieniem art. 36 ustawy o rehabilitacji zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych mogą być realizowane przez fundacje oraz organizacje pozarządowe a także kościelne osoby prawne, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, spółdzielnie socjalne oraz spełniające szczególne warunki spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, kluby sportowe będące spółkami:

- na zlecenie Funduszu,
- na zlecenie samorządu województwa lub powiatu – ze środków PFRON (przekazanych wg algorytmu).

14. Liczba osób ogółem objętych wsparciem w zakresie rehabilitacji wyniosła 1.060.625 (95,81% planu po zmianach), w tym liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w zakresie rehabilitacji zawodowej – 388.574 (98,44% planu po zmianach).

2. Wprowadzenie

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie:

- 1) Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 511, z późn. zm.),
- 2) Statutu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

PFRON jest państwowym funduszem celowym w rozumieniu przepisów o finansach publicznych. Fundusz posiada osobowość prawną.

Główna siedziba Biura PFRON mieści się w Warszawie przy Al. Jana Pawła II nr 13.

Misją Funduszu jest tworzenie warunków ułatwiających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu zawodowym i społecznym.

Celem Funduszu jest gromadzenie środków finansowych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych, o których mowa w ustawie oraz gospodarowanie tymi środkami.

Podnoszenie poziomu świadczonych usług następuje poprzez wypracowanie standardów działania oraz wyznaczanie i osiąganie ustalonych cyklicznie celów strategicznych i operacyjnych, w tym:

1. Wprowadzenie podejścia procesowego ukierunkowanego na klienta zewnętrznego i wewnętrznego,
2. Poprawę komunikacji z klientem zewnętrznym, a także poprawę dostępności informacji dla klienta zewnętrznego,
3. Zapewnienie odpowiedniego poziomu informatyzacji, w szczególności służącego poprawie e-usług,
4. Wzmacnianie kompetencji, efektywności pracy i poziomu satysfakcji Pracowników PFRON,

W PFRON stosowane są zasady rachunkowości określone dla podmiotów, o których mowa w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r., poz. 351).

Nadzór nad Funduszem sprawuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, który na wniosek Prezesa Zarządu Funduszu, po uzyskaniu pozytywnej opinii Pełnomocnika, zatwierdza statut określający organizację, szczegółowe zasady i tryb działania Funduszu, w tym jego organów.

Reprezentowany jest przez Prezesa Zarządu, którego do 19 grudnia 2018 roku pełniła obowiązki Pani Dorota Habich, natomiast od dnia 20 grudnia 2018 roku funkcję Prezesa Zarządu sprawuje Pani Marlena Małąg. Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Funduszu upoważnieni są :

- Prezes Zarządu lub każdy z jego zastępców samodzielnie,
- dwaj pełnomocnicy działający łącznie.

Fundusz prowadzi działalność poprzez Biuro Funduszu i Oddziały. Biuro Funduszu organizuje i koordynuje działalność Funduszu. Jednostkami organizacyjnymi Funduszu są:

- 1) departamenty,
- 2) oddziały.

Departamenty tworzone są w Biurze Funduszu i stanowią podstawową jednostkę organizacyjną Funduszu.

Departamenty mogą składać się z wydziałów (komórek organizacyjnych) w maksymalnej liczbie do 8. Fundusz tworzą następujące jednostki organizacyjne:

- 1) Departament Wsparcia Zarządu,
- 2) Departament Audytu i Jakości,
- 3) Departament ds. Organizacyjnych,
- 4) Departament ds. Programów,
- 5) Departament ds. Teleinformatyki,
- 6) Departament ds. Wpłat,
- 7) Departament ds. Rynku Pracy,
- 8) Departament ds. Finansowych,
- 9) Departament ds. Kontroli i Windykacji,
- 10) Oddziały (w liczbie 16).

W ramach Funduszu lub jego poszczególnych jednostek i komórek organizacyjnych mogą być także tworzone stanowiska:

- 1) pełnomocnika Prezesa Zarządu / Zarządu,
- 2) Administratora Bezpieczeństwa Informacji.

3. Organy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i zakres ich kompetencji

3.1 Rada Nadzorcza

Zgodnie z art. 50 ustawy o rehabilitacji organami Funduszu są Rada Nadzorcza i Zarząd.

W skład Rady Nadzorczej wchodzi: Prezes Rady Nadzorczej – Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych – Sekretarz Stanu w ministerstwie właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, przedstawiciel ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Skład Rady Nadzorczej PFRON w 2018 r.

Prezes Rady Nadzorczej:

- Pan Krzysztof Michałkiewicz - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Prezes Rady Nadzorczej

oraz członkowie:

- Adam Galewski – przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Lekarskiego (do 21.10.2018 r.)
- Renata Górna – przedstawiciel Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
- Iwonna Kulikowska – przedstawiciel Ministra Finansów

- Bernarda Machniak – przedstawiciel Forum Związków Zawodowych
- Jacek Męcina – przedstawiciel Konfederacji Lewiatan
- Mariusz Mituś – przedstawiciel Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną
- Marcin Nowacki – przedstawiciel Związku Przedsiębiorców i Pracodawców (od 15.11.2018 r.)
- Janusz Piątek – przedstawiciel Związku Rzemiosła Polskiego
- Krzysztof Rowiński – przedstawiciel Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”
- Jan Zając – przedstawiciel Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej
- Zofia Żuk – przedstawiciel Business Centre Club

Do zadań Rady Nadzorczej PFRON należy w szczególności:

- zatwierdzanie planów działalności i projektu planu finansowego Funduszu,
- opiniowanie kryteriów wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Funduszu, zgodnie z kierunkowymi założeniami polityki zatrudnienia, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, określonymi przez Pełnomocnika,
- zatwierdzanie wniosków Zarządu w sprawach zaciągania pożyczek przez Fundusz,
- opiniowanie wniosków w sprawie powołania i odwołania każdego z zastępców Prezesa Zarządu,
- dokonywanie kontroli i oceny działalności Zarządu,
- zatwierdzanie rocznych sprawozdań z Funduszu,
- składanie ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego sprawozdań z działalności Funduszu do 20 marca każdego roku.

Uchwały podjęte przez Radę Nadzorczą PFRON w 2018 roku dotyczyły m.in. zatwierdzenia

- „Sprawozdania z realizacji planu rzeczowo – finansowego z działalności Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2017 roku”,
- rocznego sprawozdania finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za 2017 rok,
- Projektu Budżetu Państwa na 2019 rok – zatwierdzenia projektu planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- planu działalności Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2018 oraz 2019,
- planu działalności Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2018 oraz na rok 2019 zatwierdzenie programów: „Zajęcia klubowe w WTZ” oraz „Rehabilitacji 25 plus”.

3.2 Zarząd

Skład Zarządu PFRON w 2018 roku:

- Marlena Małąg - Prezes Zarządu od dnia 20.12.2018 roku,
- Dorota Habich - Zastępca Prezesa Zarządu ds. Programowych, pełniący obowiązki Prezesa Zarządu do dnia 19.12.2018 roku,
- Tomasz Maruszewski - Zastępca Prezesa Zarządu ds. Finansowych.

Do zadań Zarządu PFRON należy w szczególności:

- opracowywanie projektów planów działalności Funduszu i projektu planu finansowego,
- dokonywanie wyboru przedsięwzięć do finansowania ze środków Funduszu,
- gospodarowanie środkami Funduszu,
- opracowywanie szczegółowych zasad finansowania realizacji zadań, o których mowa w ustawie o rehabilitacji,
- podejmowanie decyzji w sprawie odroczenia terminu spłat i umarzania pożyczek,
- sprawowanie kontroli nad wykorzystaniem środków Funduszu przekazywanych na realizację zadań określonych ustawą,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- składanie Radzie Nadzorczej sprawozdań z działalności Funduszu.

4. Realizacja planu finansowego

4.1 Przychody

Plan finansowy PFRON na 2018 rok opublikowany został w Załączniku do Ustawy Budżetowej na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 roku. Uwzględniając przeniesienia pomiędzy pozycjami planu dokonane za zgodą Ministra Finansów z dnia 09.04.2018 r., 14.06.2018 r., 24.09.2018 r. oraz 27.11.2018 r. plan finansowy PFRON zakładał przychody w wysokości 5.081.731 tys. zł, z tego:

- 1) dotacje z budżetu państwa 747.460 tys. zł, z tego:
 - a) dotacje dla państwowego funduszu celowego 745.360 tys. zł z przeznaczeniem:
 - 717.360 tys. zł na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych art. 46 a ust.1 pkt 1,
 - 28.000 tys. zł na zrekompensowanie gminom 50% dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych art. 46 a ust.1 pkt 2,
 - b) dotacje celowe na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące 612 tys. zł,
 - c) dotacje celowe na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe 1.488 tys. zł,
- 2) środki otrzymane z Unii Europejskiej 11.548 tys. zł,
- 3) składki i opłaty (wpłaty zakładów pracy) 4.165.895 tys. zł,
- 4) przelewy redystrybucyjne (zwroty przez samorządy wojewódzkie i powiatowe środków niewykorzystanych w poprzednim roku) 2.646 tys. zł,
- 5) pozostałe przychody 154.182 tys. zł, z tego:
 - a) wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób fizycznych 1 tys. zł,
 - b) dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych 27 tys. zł,
 - c) odsetki od nieterminowych wpłat zakładów pracy 14.000 tys. zł,
 - d) pozostałe odsetki 17.627 tys. zł,
 - e) wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych 20.900 tys. zł,
 - f) wpływy z różnych tytułów 98.527 tys. zł,
 - g) wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności 3.100 tys. zł.

Zarachowane w 2018 roku przychody wynoszą 5.328.489.587,05 zł (104,86% środków planowanych na 2018 rok) z tego:

- 1) dotacje z budżetu państwa 741.841.004,01 zł (99,25%), w tym:
 - a) dla państwowego funduszu celowego 741.096.414,00 zł z przeznaczeniem na:
 - § 2430 dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych 717.360.000,00 zł,
 - § 2430 zrekompensowanie gminom 50% dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych art. 46 a ust.1 pkt 2 23.736.414,00 zł,
 - b) § 2009 dotacje celowe na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące- 744.590,01 zł,

- 2) § 2007 środki otrzymane z UE 4.781.925,37 zł (41,41%),
- 3) § 0850 deklarowane wpłaty zakładów pracy 4.344.153.189,17 zł (104,28%) z tego:
 - a) 3.866.862.673,25 zł wynikające z wydanych decyzji określających oraz deklaracji DEK-I-0 złożonych przez pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%, a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych,
 - b) 298.581.255,94 zł wynikające z wydanych decyzji określających oraz deklaracji DEK-I-A złożonych przez państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne będące jednostkami budżetowymi, zakładami budżetowymi i gospodarstwami pomocniczymi, instytucje kultury oraz jednostki organizacyjne zajmujące się statutowo ochroną dóbr kultury uznanych za pomnik historii,
 - c) 17.798.637,38 zł wynikające z wydanych decyzji określających oraz deklaracji DEK-I-B złożonych przez publiczne i niepubliczne uczelnie, publiczne i niepubliczne szkoły, publiczne i niepubliczne przedszkola, publiczne i niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, placówki resocjalizacyjne, publiczne i niepubliczne żłobki, a także kluby dziecięce.
 - d) 140.896.159,84 zł wynikające z wydanych decyzji określających oraz deklaracji DEK-II-A złożonych przez prowadzących zakłady pracy chronionej, w wysokości 10% uzyskanych zwolnień z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego, czynności cywilnoprawnych, opłat (z wyjątkiem opłaty skarbowej i opłat o charakterze sankcyjnym) oraz 40% kwot zaliczek pobranych przez prowadzących zakłady pracy chronionej na podatek dochodowy od osób fizycznych,
 - e) 20.014.462,76 zł wynikające z wydanych decyzji określających oraz deklaracji DEK-II-A dotyczących środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych w razie: niewykorzystania uzyskanych w danym roku kalendarzowym środków funduszu do dnia 31 grudnia następnego roku, likwidacji, upadłości albo wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej prowadzonego przez pracodawcę zakładu pracy chronionej lub utraty statusu zakładu pracy chronionej oraz wpłat w przypadku niezgodnego z ustawą przeznaczenia środków funduszu rehabilitacji, a także niedotrzymania terminu ich przekazania.

W 2018 roku zaewidencjonowanych zostało 415.745 deklaracji (zwykłych i korygujących), z czego:

- a) od pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i nieosiągających wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 6% - 331.386 deklaracji, w tym dotyczących okresów sprzed 2018 roku 42.692,
- b) od państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych będących jednostkami budżetowymi, zakładami budżetowymi i gospodarstwami pomocniczymi, instytucjami kultury oraz jednostkami organizacyjnymi zajmującymi się statutowo ochroną dóbr kultury uznanych za pomnik historii – 50.555 deklaracji, w tym dotyczących okresów sprzed 2018 roku 5.655,

- c) od publicznych i niepublicznych uczelni, publicznych i niepublicznych szkół, publicznych i niepublicznych przedszkoli, publicznych i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, placówek resocjalizacyjnych, publicznych i niepublicznych żłobków, a także klubów dziecięcych – 19.398 deklaracji, w tym dotyczących okresów sprzed 2018 roku 2.221,
- d) od prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakładów aktywności zawodowej – 14.406 deklaracji, w tym dotyczących okresów sprzed 2018 roku 2.241.

Jednocześnie w roku 2018 zaewidencjonowano 352.806 miesięcznych informacji INF-1 (zwykłych i korygujących) w tym dotyczących okresów sprzed 2018 roku 52.695.

- 4) § 2960 przelewy redystrybucyjne (zwroty przez samorzady wojewódzkie i powiatowe środków niewykorzystanych w poprzednim roku) 1.786.905,10 zł (67,53%),
- 5) pozostałe przychody 235.926.563,40 zł (153,02%), z tego:
- § 0750 dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych 22.695,01 zł,
 - § 0910 odsetki od nieterminowych wpłat zakładów pracy 8.470.337,84 zł,
 - § 0920 pozostałe odsetki 49.231.602,30 zł:
 - z oprocentowania lokat 3.739.893,07 zł,
 - z tytułu odsetek od samorządów powiatowych 272.284,71 zł,
 - pozostałe odsetki 726.829,04 zł,
 - z tytułu otrzymanych odsetek w postępowaniu KPA 2.975.910,09 zł,
 - z tytułu odsetek od samorządów wojewódzkich 121.982,01 zł,
 - z tytułu otrzymanych odsetek od gmin 15.796,00 zł,
 - z tytułu zarachowanych odsetek od pozostałych należności 3.751.763,23 zł,
 - z tytułu zarachowanych odsetek -windykacja 67.347,56 zł,
 - z tytułu zarachowanych odsetek od pozostałych należności -windykacja 2.978.898,03 zł,
 - z tytułu zarachowanych odsetek od pozostałych należności - KPA 31.756.410,05 zł,
 - rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość odsetek od pozostałych należności-windykacja 1.464.227,04 zł,
 - z tytułu odsetek – refundacja art.25a i dofinansowanie art. 26a 83.736,23 zł,
 - z tytułu odsetek bankowych – SODiR 26.310,21 zł,
 - z tytułu zarachowanych odsetek od pozostałych należności - windykacja – SODiR 5.314,68 zł,
 - rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość odsetek od pozostałych należności 5.314,68 zł,
 - z tytułu wpłaconych odsetek przez beneficjentów SODiR - dofinansowanie wynagrodzeń 1.147.401,22 zł,
 - z tytułu wpłaconych odsetek przez beneficjentów SODiR - refundacja ONG (osoby niepełnospr. prowadzące działalność gosp.) 91.850,39 zł,
 - z tytułu wpłaconych odsetek przez beneficjentów SODiR - refundacja RNP (niepełnosprawni rolnicy) 334,06 zł,
 - § 0940 wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych 30.910.144,87 zł,
 - § 0950 wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów 261.935,26 zł

• § 0970 wpływy z różnych tytułów	142.660.740,11 zł:
➤ rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności z tytułu zarachowanych odsetek	209.000,33 zł,
➤ rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności z tytułu zarachowanych odsetek - windykacja	5.414,14 zł,
➤ rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość odsetek od pozostałych należności-windykacja	51.481,94 zł,
➤ rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności i roszczeń	59.104.097,64 zł,
➤ spisanie zobowiązań PFRON wobec pracodawców	127.864,52 zł,
➤ z tytułu spłat pożyczek – samorządy powiatowe	342.301,80 zł,
➤ z tytułu niezatrudniania osób niepełnosprawnych – samorządy powiatowe - art.26	617.230,89 zł,
➤ z tytułu rozliczeń warsztatów terapii zajęciowej – samorządy powiatowe	454.711,76 zł,
➤ pozostałe inne przychody operacyjne	148.239,51 zł,
➤ inne przychody operacyjne– samorządy powiatowe	607.350,76 zł,
➤ inne przychody operacyjne- samorządy wojewódzkie	381.563,90 zł,
➤ zwrot kosztów doręzonego upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym	66.617,50 zł,
➤ z tytułu spłat pożyczek – samorządy wojewódzkie	2.099,58 zł,
➤ pozostałe przychody operacyjne	49.842,86 zł,
➤ pozostałe inne przychody operacyjne z tyt. udzielonych pożyczek	21.257,08 zł,
➤ pozostałe inne przychody operacyjne – programy - windykacja	2.920,00 zł,
➤ rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności i roszczeń – windykacja	6.640,83 zł,
➤ pozostałe inne przychody operacyjne – windykacja	623.821,83 zł,
➤ rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności i roszczeń – windykacja	714.791,16 zł,
➤ pozostałe inne przychody operacyjne KPA	76.845.674,41 zł,
➤ rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności i roszczeń KPA – dot. realizacji zadań	2.270.740,19 zł,
➤ rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności i roszczeń – windykacja SODiR	5.303,32 zł,
➤ z tytułu zwrotu przez pracodawców składek ZUS finansowanych przez PFRON	1.774,16 zł,
• § 2950 wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności na realizację zadań bieżących	3.421.295,95 zł;
• § 6690 wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności na realizację zadań inwestycyjnych	947.812,06 zł;

4.2 Przychody z tytułu wpłat pracodawców

Przychodami Funduszu są przede wszystkim środki pochodzące z obowiązkowych miesięcznych wpłat dokonywanych przez pracodawców, którzy zatrudniają co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, a wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ich zakładzie jest

niższy niż 6%. Wskaźnik ten jest niższy dla państwowych i niepaństwowych szkół różnego stopnia, zakładów kształcenia nauczycieli oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych i wynosi 2%.

Do wpłat na PFRON zobowiązane są także zakłady pracy chronionej, w wysokości stanowiącej 10% środków uzyskanych z tytułu zwolnień podatkowych, określonych w ustawie.

Z wpłat na Fundusz zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób Przychodami Funduszu są przede wszystkim środki pochodzące z obowiązkowych miesięcznych wpłat dokonywanych przez pracodawców, którzy zatrudniają co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, a wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ich zakładzie jest niższy niż 6%. Wskaźnik ten jest niższy dla państwowych i niepaństwowych szkół różnego stopnia, zakładów kształcenia nauczycieli oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych i wynosi 2%.

Do wpłat na PFRON zobowiązane są także zakłady pracy chronionej, w wysokości stanowiącej 10% środków uzyskanych z tytułu zwolnień podatkowych, określonych w ustawie.

Z wpłat na Fundusz zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 6% lub 2% oraz publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne nie działające w celu osiągnięcia zysku, których wyłącznym przedmiotem prowadzonej działalności jest rehabilitacja społeczna i lecznicza, edukacja osób niepełnosprawnych lub opieka nad osobami niepełnosprawnymi. Z wpłat na Fundusz zwolnione są również domy pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej i hospicja w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej.

Zwolnieni są także pracodawcy prowadzący zakłady pracy będące w likwidacji albo pracodawcy, co do których ogłoszono upadłość.

Obowiązek wpłat na PFRON nie dotyczy placówek dyplomatycznych i urzędów konsularnych, przedstawicielstw i misji zagranicznych.

Plan finansowy PFRON na 2018 rok przewidywał uzyskane przychody z tytułu wpłat pracodawców w wysokości 4.165.895 tys. zł w ujęciu memoriałowym oraz 4.048.235 tys. zł w ujęciu kasowym.

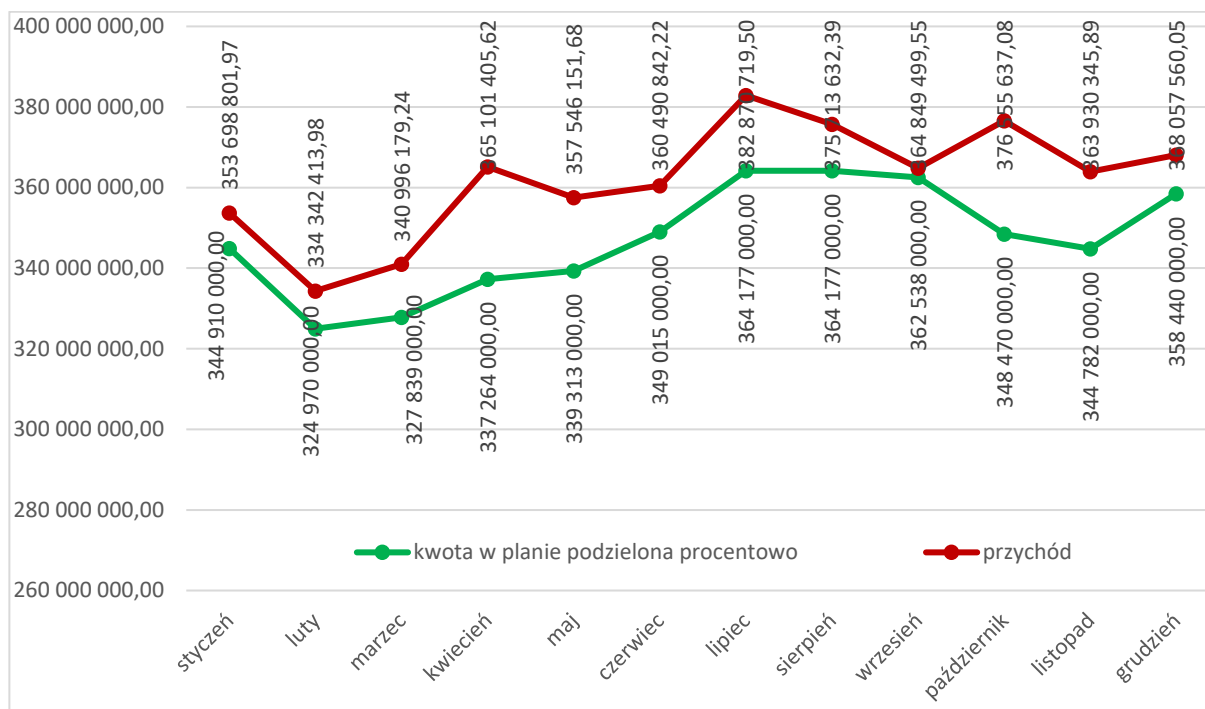
Zarachowane w 2018 roku przychody od pracodawców wyniosły :

- w ujęciu memoriałowym 4.344.153.189,17 zł,***
- w ujęciu kasowym 4.346.982.329,72 zł.***

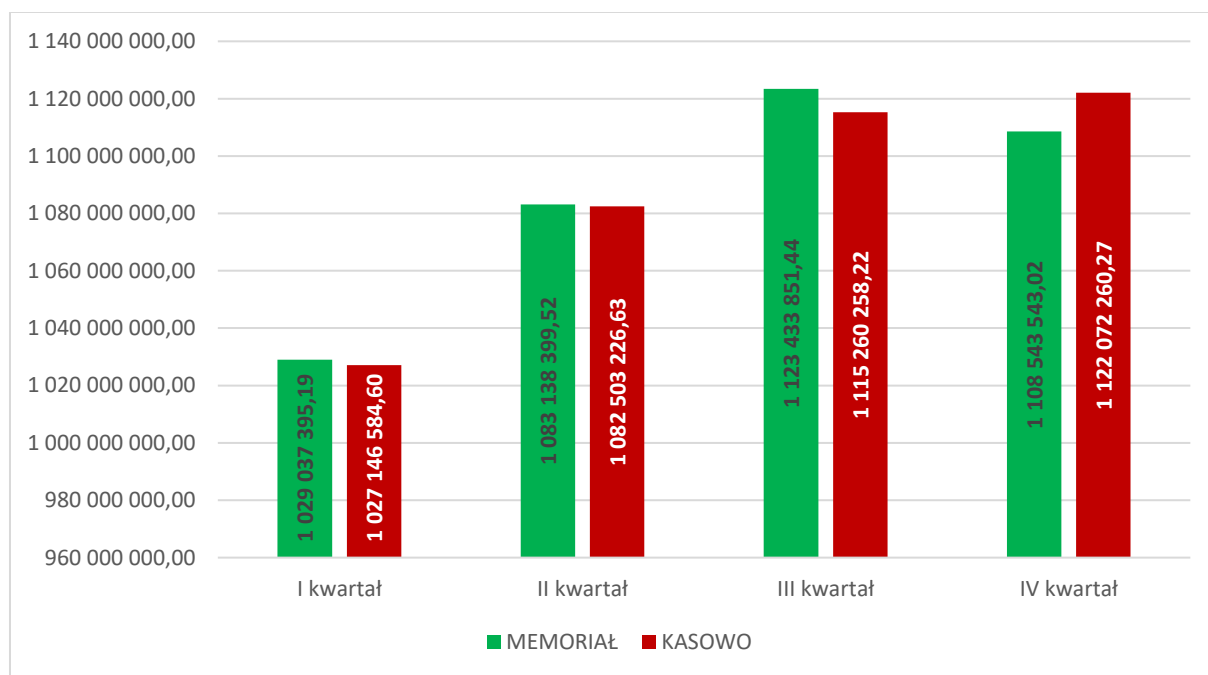
Pozyskane przychody z tytułu wpłat zakładów pracy pochodzą przede wszystkim (ok. 89% przychodów uzyskanych) z wpłat pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy. Znaczący udział przychodów stanowią również wpłaty od państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych, będącymi jednostkami budżetowymi, co stanowi 6,87% uzyskanych przychodów. Jednocześnie wpłaty od prowadzących zakłady pracy chronionej, którzy są zobowiązani do wpłat na Fundusz, stanowią 3,24% uzyskanych przychodów.

W 2018 roku liczba pracodawców zobowiązanych do wpłat oscyluje na porównywalnym poziomie. W grudniu 2018 roku zadeklarowało wpłaty na PFRON o 0,54% pracodawców mniej niż w styczniu 2018 roku.

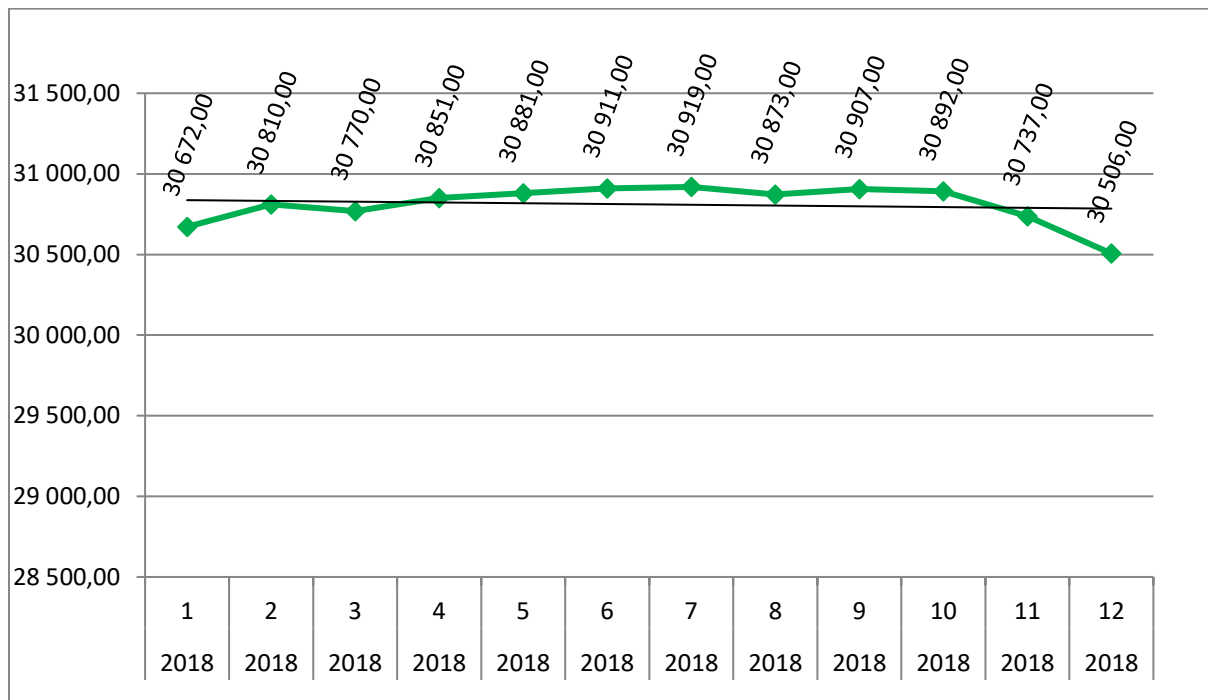
Wykres nr 1 Realizacja przychodów z tytułu wpłat obowiązkowych w 2018 roku

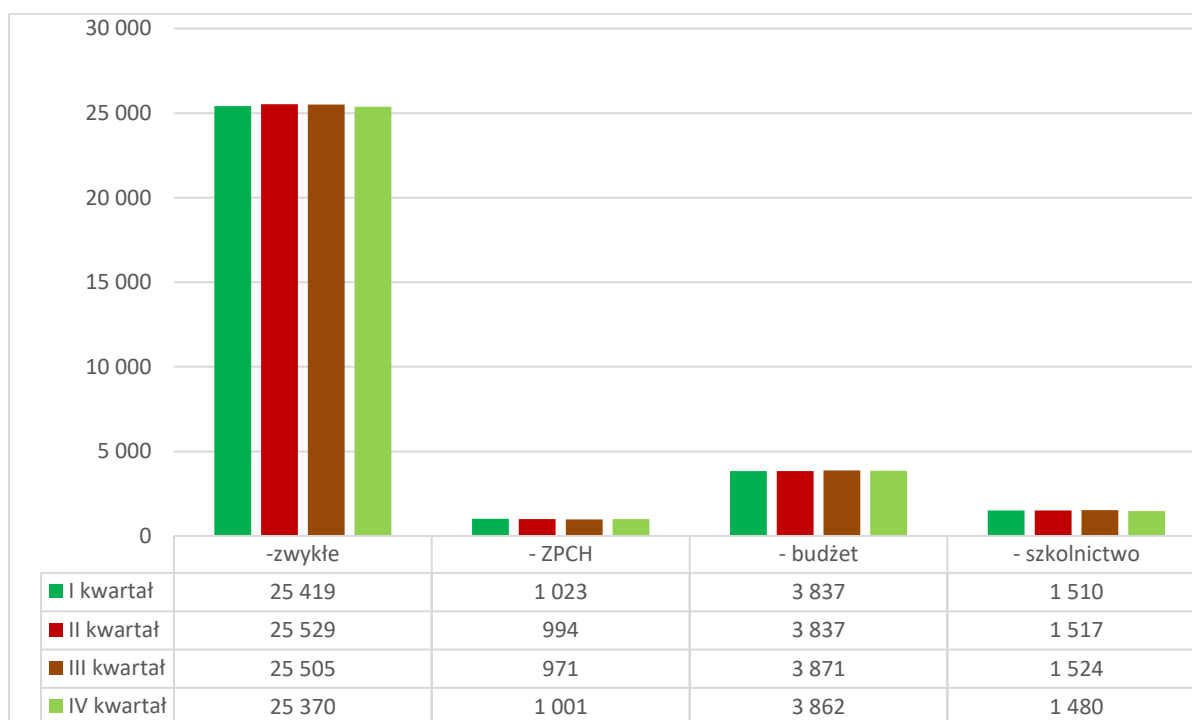
Wykres nr 2 Uzyskane przychody w układzie kwartalnym.

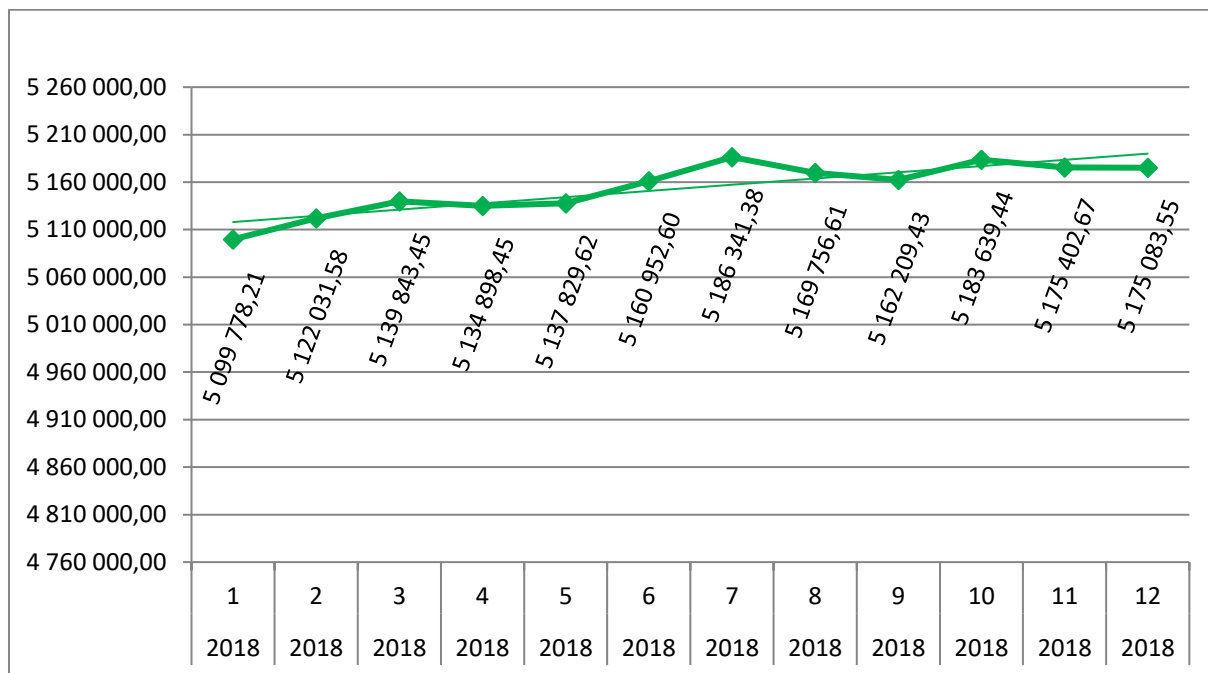
Wykres nr 3 Liczba pracodawców zobowiązanych do wpłat na PFRON (otwarty rynek pracy).

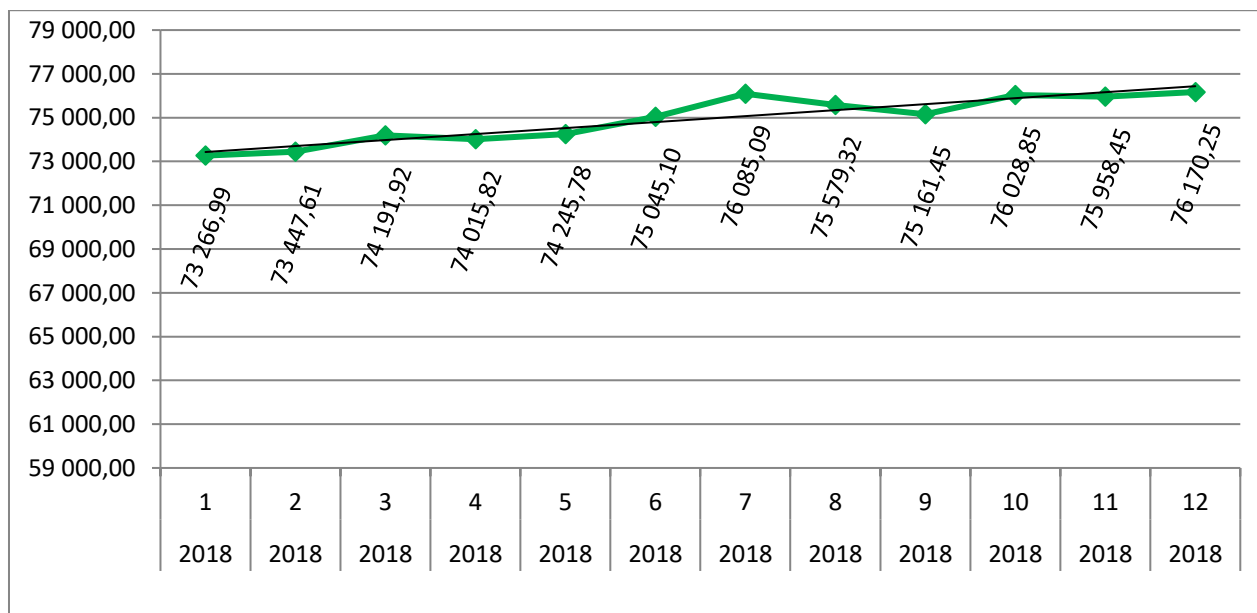
Wykres nr 4 Średnia kwartalna liczba pracodawców zobowiązanych do wpłat w podziale na kwartały.

Wykres nr 5 Zatrudnienie ogółem u pracodawców zobowiązanych do wpłat (otwarty rynek pracy).

Wykres nr 6 Zatrudnienie osób niepełnosprawnych u pracodawców zobowiązanych do wpłat (otwarty rynek pracy)

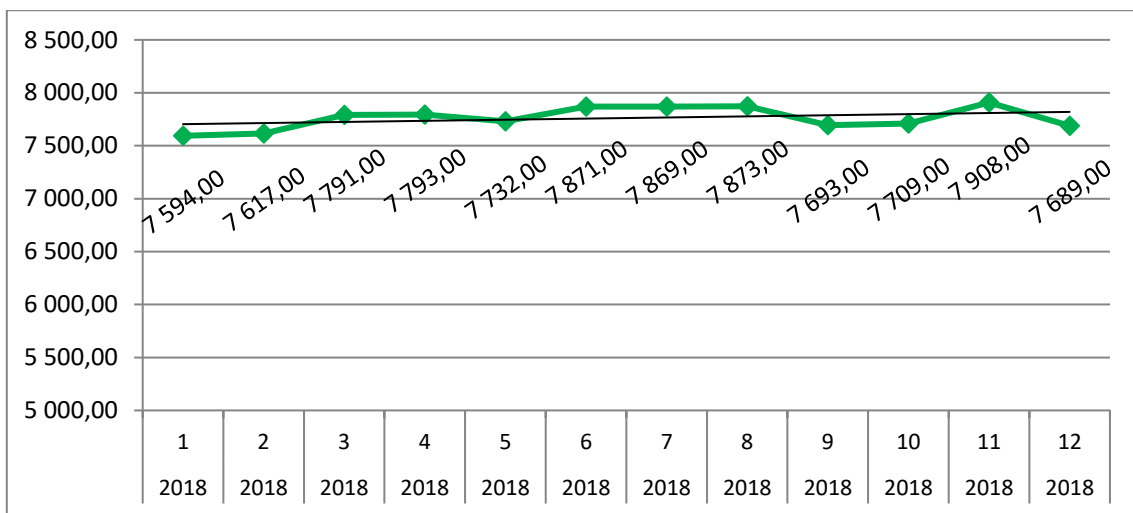
Przychody z tytułu wpłat pracodawców zostały obniżone o kwoty, przysługujące pracodawcom na podstawie art. 22 ustawy o rehabilitacji, z tytułu zakupu usługi, z wyłączeniem handlu,

lub produkcji pracodawcy zatrudniającego co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i osiągającego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych będących:

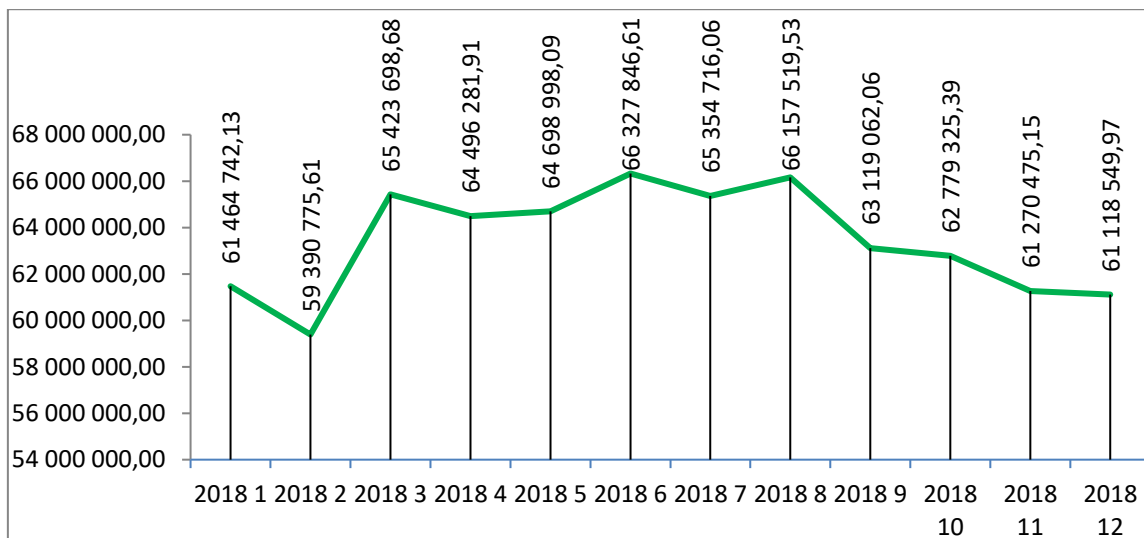
- osobami niepełnosprawnymi zaliczonymi do znacznego stopnia niepełnosprawności lub
- osobami niewidomymi, psychicznie chorymi lub upośledzonymi umysłowo lub osobami z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi lub epilepsją – zaliczonymi do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności - w wysokości co najmniej 30 %.

Obniżenie z tytułu wpłat obowiązkowych na PFRON w 2018 roku wykorzystało średniomiesięcznie 7 756 pracodawców na łączną kwotę 761.601.991,19 zł. W stosunku do roku 2017 nastąpił wzrost wykorzystania ulg o 47.669.989,66 zł.

Wykres nr 7 Liczba podmiotów wykorzystujących obniżenie na podstawie art. 22 ustawy.

Wykres nr 8 Kwota obniżenia wpłat z tytułu art.22 ustawy o rehabilitacji.

Szczegółowe dane dotyczące wpłat pracodawców znajdują się w **Tabeli nr 1**.

4.3 Wydatki

Plan finansowy na 2018 rok, przedstawiający wydatki wg klasyfikacji budżetowej oraz uwzględniający przeniesienia pomiędzy poszczególnymi pozycjami (dokonane za zgodą Ministra Finansów z dnia 09.04.2018 r., 14.06.2018 r., 24.09.2018 r. oraz 27.11.2018 r.) przewidywał wydatki w wysokości 5.207.143 tys. zł, z tego:

- I. Wydatki na realizację zadań ustawowych oraz na współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków UE
 1. §§ 2440, 2449 na dotacje zadań bieżących realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych 154.024 tys. zł,
 2. § 2450 na dotacje zadań bieżących realizowanych przez jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych 3.608.571 tys. zł,
 3. § 6260 na dotacje zadań inwestycyjnych realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych 47.196 tys. zł,
 4. § 6270 na dotacje zadań inwestycyjnych realizowanych przez jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych 4.681 tys. zł,
 5. § 2960 przelewy redystrybucyjne do samorządów wojewódzkich i powiatowych na realizację zadań z zakresu zatrudniania i rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań 963.784 tys. zł,
 6. § 2950 zwrot niewykorzystanych dotacji oraz płatności 200 tys. zł,
 7. §§ 3020 i 3030 transfery na rzecz ludności 111.418 tys. zł,
 - § 3020 wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń 3.918 tys. zł,
 - § 3030 różne wydatki na rzecz osób fizycznych 107.500 tys. zł,
 8. wydatki bieżące własne 278.468 tys. zł,
z tego:
 - § 4810 odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu wpłat na PFRON, pożyczek i odsetek od pożyczek oraz innych należności 133.000 tys. zł,
 - wydatki na działalność bieżącą 145.468 tys. zł,
- z tego:
 - §§ 4010, 4019 wynagrodzenia osobowe 58.704 tys. zł,
 - §§ 4170, 4179 wynagrodzenia bezosobowe 1.024 tys. zł,
 - §§ 4110, 4119 składki na ubezpieczenia społeczne 11.296 tys. zł,
 - §§ 4120, 4129 składki na Fundusz Pracy 1.580 tys. zł,
 - Pozostałe 72.864 tys. zł,
 - § 4190 nagrody konkursowe 102 tys. zł,
 - §§ 4210, 4219 zakupy materiałów i wyposażenia 4.679 tys. zł,
 - § 4220 zakup środków żywności 206 tys. zł,
 - § 4260 zakup energii 1.684 tys. zł,
 - § 4270 zakup usług remontowych 2.310 tys. zł,
 - § 4280 zakup usług zdrowotnych 901 tys. zł,
 - §§ 4300, 4309 zakup usług pozostałych 25.348 tys. zł,
 - § 4360 zakup usług telekomunikacyjnych 831 tys. zł,
 - § 4380 zakup usług obejmujących tłumaczenia 123 tys. zł,

➤ § 4390 wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	507 tys. zł,
➤ § 4400 czynsze za pomieszczenia biurowe	7.052 tys. zł,
➤ §§ 4410, 4419 podróże służbowe krajowe	1.024 tys. zł,
➤ § 4420 podróże służbowe zagraniczne	40 tys. zł,
➤ §§ 4430, 4439 różne opłaty i składki	916 tys. zł,
➤ § 4440 odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2.675 tys. zł,
➤ § 4480 podatek od nieruchomości	62 tys. zł,
➤ § 4510 opłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntu	47 tys. zł,
➤ § 4520 opłaty na rzecz budżetów JST	35 tys. zł,
➤ § 4539 podatek od towarów i usług (VAT)	100 tys. zł,
➤ § 4580 pozostałe odsetki	978 tys. zł,
➤ § 4590 kary i odszkodowania na rzecz osób fizycznych	20 tys. zł,
➤ § 4600 kary i odszkodowania na rzecz osób prawnych i innych jednostek	1.841 tys. zł,
➤ § 4610 koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	4.372 tys. zł,
➤ § 4700 szkolenia pracowników	1.500 tys. zł,
➤ § 4720 amortyzacja majątku trwałego	15.510 tys. zł,
➤ § 4950 różnice kursowe	1 tys. zł,
9. §§ 6110 – 6119 oraz 6120 wydatki inwestycyjne (własne) i wydatki na zakupy inwestycyjne (własne)	16.326 tys. zł.
II. Wydatki na realizację programów i projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej	
1. § 2447 na dofinansowanie zadań bieżących realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych	8.563 tys. zł.
2. Wydatki na działalność bieżącą	11.500 tys. zł,
z tego:	
➤ § 4017 wynagrodzenia osobowe	2.455 tys. zł,
➤ § 4117 składki na ubezpieczenia społeczne	529 tys. zł,
➤ § 4127 składki na Fundusz Pracy	78 tys. zł,
➤ § 4177 wynagrodzenia bezosobowe	62 tys. zł,
➤ § 4217 zakup materiałów i wyposażenia	4.074 tys. zł,
➤ § 4307 zakup usług pozostałych	3.639 tys. zł,
➤ § 4417 podróże służbowe krajowe	83 tys. zł,
➤ § 4437 różne opłaty i składki	30 tys. zł,
➤ § 4537 podatek od towarów i usług VAT	550 tys. zł,
3. § 6117 wydatki inwestycyjne	2.412 tys. zł.

Wydatki zarachowane w 2018 roku zamknęły się kwotą 5.135.438.082,28 zł (98,62%), z tego:

- I. Wydatki na realizację zadań ustawowych oraz na współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków UE
 1. §§ 2440, 2449 na dotacje zadań bieżących realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych 141.809.222,03 zł (92,07%),
 2. § 2450 na dotacje zadań bieżących realizowanych przez jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych 3.592.219.383,68 zł (99,55%),
 3. § 6260 na dotacje zadań inwestycyjnych realizowanych

przez jednostki sektora finansów publicznych	45.034.264,25 zł (95,42%),
4. § 6270 na dotacje zadań inwestycyjnych realizowanych przez jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych	2.971.609,26 zł (63,48%),
5. § 2960 przelewy redystrybucyjne do samorządów wojewódzkich i powiatowych na realizację zadań z zakresu zatrudniania i rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	962.292.838,74 zł (99,85%),
6. § 2950 zwrot niewykorzystanych dotacji oraz płatności	107.115,00 zł (53,56%),
7. §§ 3020 i 3030 transfery na rzecz ludności	103.896.912,24 zł (93,25%):
➤ § 3020 wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	267.815,97 zł (6,84%),
➤ § 3030 różne wydatki na rzecz osób fizycznych	103.629.096,27 zł (96,40%),
8. wydatki bieżące własne	264.249.208,80 zł (94,89%),
z tego:	
➤ § 4810 odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu wpłat na PFRON, pożyczek i odsetek od pożyczek oraz innych należności	132.995.472,22 zł (100,00%),
➤ wydatki na działalność bieżącą	131.253.736,58 zł (90,23%),
z tego:	
➤ §§ 4010, 4019 wynagrodzenia osobowe	58.593.058,96 zł (99,81%),
➤ §§ 4170, 4179 wynagrodzenia bezosobowe	729.721,03 zł (71,26%),
➤ §§ 4110, 4119 składki na ubezpieczenia społeczne	9.839.552,72 zł (87,11%),
➤ §§ 4120, 4129 składki na Fundusz Pracy	1.187.795,24 zł (75,18%),
➤ Pozostałe	60.903.608,63 zł (83,59%),
➤ § 4190 nagrody konkursowe	29.985,18 zł (29,40%),
➤ §§ 4210, 4219 zakupy materiałów i wyposażenia	2.711.961,55 zł (57,96%),
➤ § 4220 zakup środków żywności	145.075,44 zł (70,42%),
➤ § 4260 zakup energii	1.267.274,66 zł (75,25%),
➤ § 4270 zakup usług remontowych	1.523.760,12 zł (65,96%),
➤ § 4280 zakup usług zdrowotnych	699.900,00 zł (77,68%),
➤ §§ 4300, 4309 zakup usług pozostałych	20.020.981,04 zł (78,98%),
➤ § 4360 zakup usług telekomunikacyjnych	446.760,58 zł (53,76%),
➤ § 4380 zakup usług obejmujących tłumaczenia	56.060,95 zł (45,58%),
➤ § 4390 wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	46.413,37 zł (9,15%),
➤ § 4400 czynsze za pomieszczenia biurowe	6.995.050,77 zł (99,19%),
➤ §§ 4410, 4419 podróże służbowe krajowe	969.225,57 zł (94,65%),
➤ § 4420 podróże służbowe zagraniczne	36.100,73 zł (90,25%),
➤ § 4430 różne opłaty i składki	483.039,67 zł (52,73%),
➤ § 4440 odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2.674.959,71 zł (100,00%),
➤ § 4480 podatek od nieruchomości	54.918,00 zł (88,58%),
➤ § 4510 opłata z tyt. wieczystego użytkowania gruntu	38.680,14 zł (82,30%),
➤ § 4520 opłaty na rzecz budżetów JST	31.332,00 zł (89,52%),
➤ § 4580 pozostałe odsetki	639.475,50 zł (65,39%),
➤ § 4600 kary i odszkodowania na rzecz osób prawnych i innych jednostek	1.836.973,02 zł (99,78%),
➤ § 4610 koszty postępowania sądowego	

	i prokuratorskiego	4.096.593,90 zł (93,70%),
➤	§ 4700 szkolenia pracowników	1.413.035,18 zł (94,20%),
➤	§ 4720 amortyzacja majątku trwałego	14.685.905,62 zł (94,69%),
➤	§ 4950 różnice kursowe	145,93 zł (14,59%),
9.	§§ 6110 – 6119 oraz 6120 wydatki inwestycyjne (własne) i wydatki na zakupy inwestycyjne (własne)	11.119.632,81 zł (68,11%),
III.	Wydatki na realizację programów i projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej	
1.	§ 2447 na dofinansowanie zadań bieżących realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych	3.135.100,37 zł (36,61%),
2.	Wydatki na działalność bieżącą finansowane ze środków UE	7.092.636,10 zł (61,68%),
	z tego:	
➤	§ 4017 wynagrodzenia osobowe	1.843.822,11 zł (75,10%),
➤	§ 4117 składki na ubezpieczenia społeczne	300.859,04 zł (56,87%),
➤	§ 4127 składki na Fundusz Pracy	42.957,58 zł (55,07%),
➤	§ 4217 zakup materiałów i wyposażenia	1.950.199,83 zł (47,87%),
➤	§ 4307 zakup usług pozostałych	2.931.332,43 zł (80,55%),
➤	§ 4417 podróże służbowe krajowe	23.465,11 (28,27%),
3.	§ 6117 wydatki inwestycyjne	1.510.159,00 zł (62,61%),

5. Zadania wspierające zatrudnienie i przeciwdziałające bezrobociu osób niepełnosprawnych

5.1 Dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych - art. 26a – 26c ustawy o rehabilitacji

W planie finansowym na rok 2018 na zadanie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych przeznaczono: 3.320.000 tys. zł. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wypłacił 3.316.594.251,47 zł, co stanowi 99,90% z kwoty przewidzianej w planie finansowym.

Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych przysługujące pracodawcy zatrudniającemu osoby niepełnosprawne, które zostały ujęte w prowadzonej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Ewidencji Zatrudnionych Osób Niepełnosprawnych (wykorzystując numer PESEL oraz pozostałe dane z przekazywanych drogą elektroniczną i papierową informacji).

Począwszy od okresu 04/2014 wysokość kwot dofinansowania, która wyliczana jest na podstawie art. 26a (ust. 1 i 1b) ustawy o rehabilitacji, przyznawana bez względu na typ pracodawcy, jest następująca:

1. 1.800 zł – w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności;

2. 1.125 zł – w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
3. 450 zł – w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

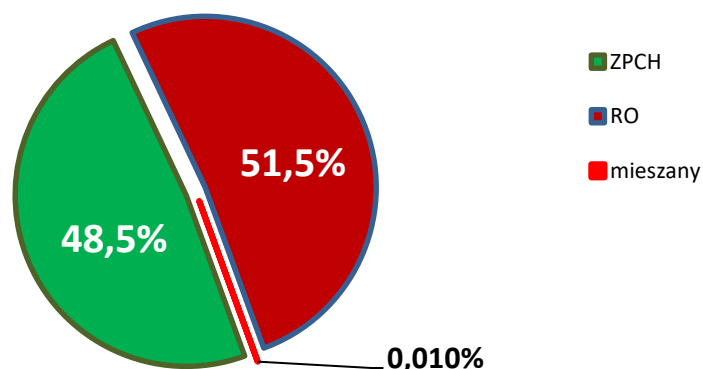
W przypadku osób niepełnosprawnych, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych, kwoty dofinansowania zwiększa się o 600 zł.

Kwota miesięcznego dofinansowania nie może przekroczyć kwoty 90 % faktycznie poniesionych miesięcznych kosztów płacy, a w przypadku pracodawcy wykonującego działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, 75 % tych kosztów. Przez koszty płacy należy rozumieć wynagrodzenie brutto oraz finansowane przez pracodawcę obowiązkowe składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe naliczone od tego wynagrodzenia i obowiązkowe składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Wyплаты miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, realizowane na podstawie art. 26a-c ustawy o rehabilitacji, w okresie 01.01.2018 r. – 31.12.2018 r. wyniosły 3.316.594.251,47 zł, gdzie:

- 1.706.468.128,59 zł, przekazano zakładom innym niż zakłady pracy chronionej (tzw. rynek otwarty)
- 1.609.809.058,39 zł, przekazano zakładom pracy chronionej (tzw. rynek chroniony)
- 317.064,49 zł, przekazano zakładom mieszanym²

Wykres nr 9 Struktura wypłaconego dofinansowania w podziale na rynek: Rynek Chroniony, rynek mieszany oraz rynek otwarty (RO).

W 2018 roku najwyższe kwoty wypłat dofinansowania nastąpiły za okresy sprawozdawcze od listopada 2017 roku do października 2018 roku. Podmiotom z rynku chronionego, za wskazane

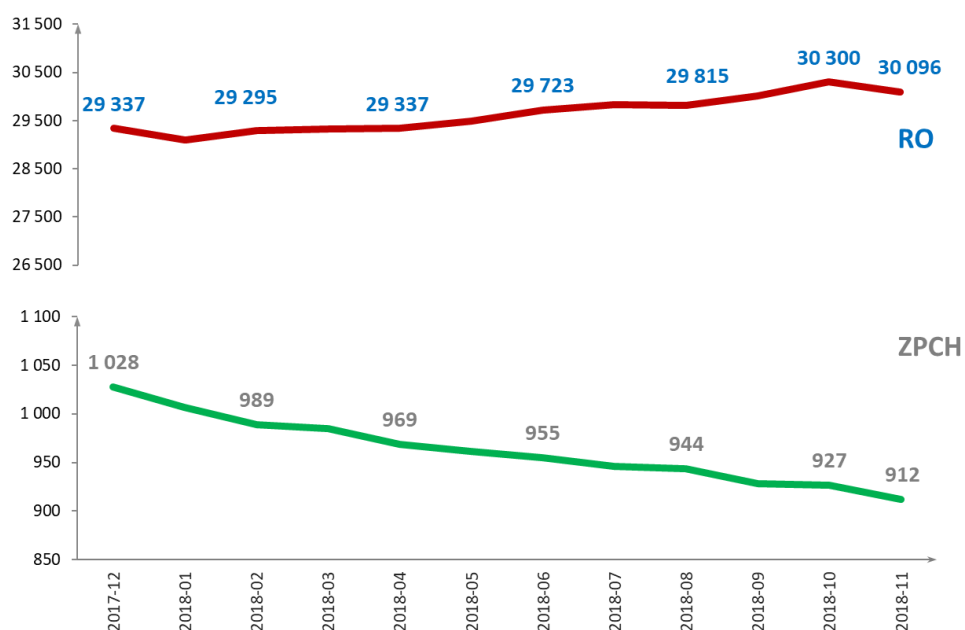
² Pracodawca, który w złożonych dokumentach na pracowników niepełnosprawnych wykazał część etatu pracownika u pracodawcy prowadzącego Zakład Pracy Chronionej oraz część etatu u pracodawcy nieprowadzącego Zakładu Pracy Chronionej.

wyżej okresy wypłacono łącznie 1.549.751.478,42 zł dofinansowania, co stanowiło 96,27% wszystkich wypłat podmiotom z tego rynku, a dla rynku otwartego wypłacono za wskazane okresy łącznie 1.643.114.600,20 zł, co stanowiło 96,29 % wszystkich wypłat podmiotom z tego rynku w analizowanym okresie.

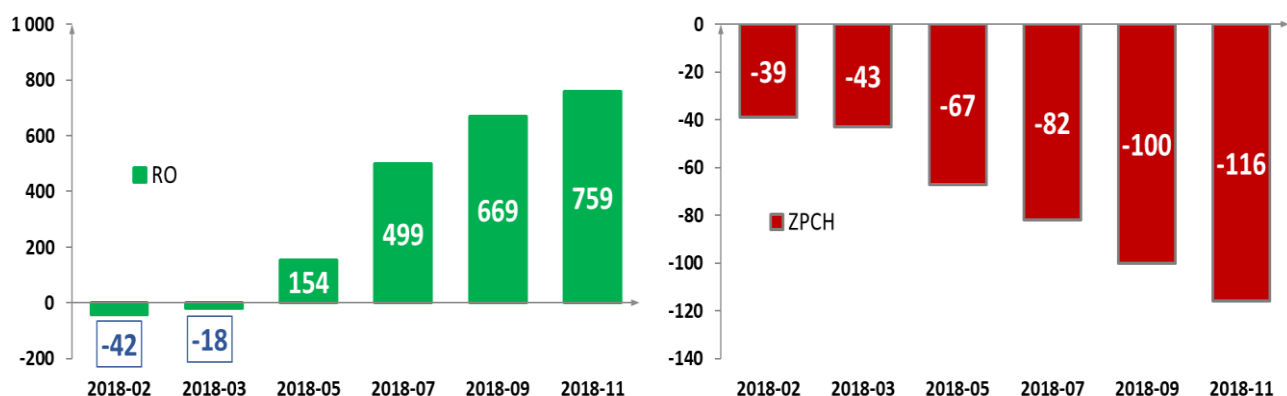
W roku 2018 rośnie ogólna liczba podmiotów wnioskujących o dofinansowanie do wynagrodzeń. Widoczny był wzrost liczby pracodawców na rynku otwartym oraz spadek liczby pracodawców posiadających status Zakładu Pracy Chronionej. W grudniu 2017 roku liczba pracodawców funkcjonujących na rynku otwartym wyniosła 29.337, a w listopadzie 2018 roku stanowiła 30.096 (wzrost o 759 podmiotów). Z kolei liczba pracodawców posiadających status Zakładu Pracy Chronionej w grudniu 2017 roku wyniosła 1.028, a w listopadzie 2018 roku stanowiła 912 (spadek o 116 podmiotów). Szczegółowa analiza pokazuje, iż spośród podmiotów posiadających status ZPCh w grudniu 2017 roku z wnioskiem o dofinansowanie za listopad 2018 roku (również jako ZPCh) wystąpiło 893 pracodawców. Ponadto w listopadzie 2018 roku w stosunku do grudnia 2017 roku:

- 75 podmiotów zmieniło status z ZPCh na RO,
- 10 podmiotów zmieniło status z RO na ZPCh,
- 60 podmiotów posiadających status ZPCh nie ubiegało się o dofinansowanie,
- zgłosiło się 9 nowych podmiotów posiadających status ZPCh.

Wykres nr 10 Liczba pracodawców składających wnioski o dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych przez zakłady pracy chronionej (ZPCh) oraz pracodawców z otwartego rynku pracy (RO).

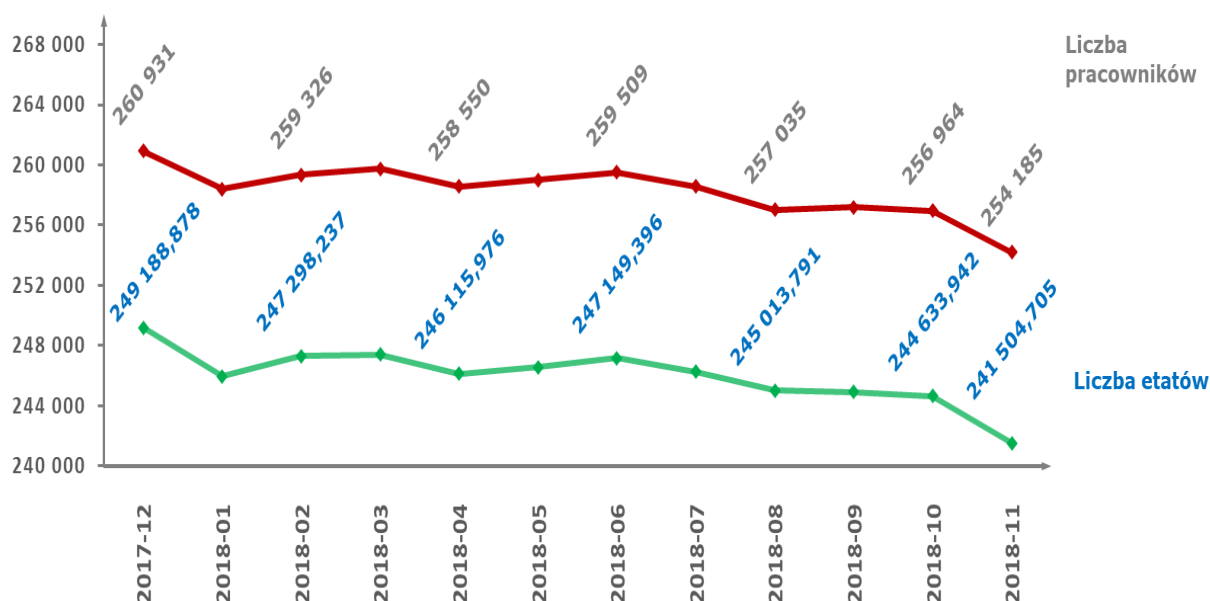
Wykres nr 11 Różnica pomiędzy liczbą pracodawców (w podziale na typ beneficjenta) ubiegających się o dofinansowanie za poszczególne okresy w stosunku do liczby pracodawców ubiegających się o dofinansowanie za grudzień 2017 r.

Dane wg stanu na dzień 08.02.2019 r. Dane za 11/2018 są niepełne.

Liczba osób niepełnosprawnych zgłoszonych do SODiR przez wszystkich pracodawców za grudzień 2017 r. wynosiła 260.931 osób (249.189 etatów), natomiast za listopad 2018 r. 254.185 osób (241.505 etatów). Począwszy od 12/2017, widoczna jest tendencja spadkowa liczby osób zgłaszanych do wypłaty miesięcznego dofinansowania.

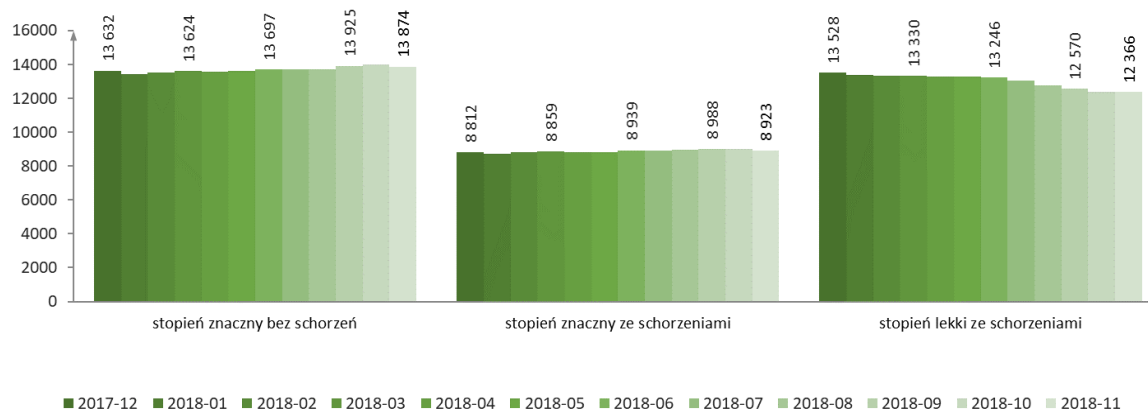
Wykres nr 12 Liczba pracowników ogółem zgłoszonych do dofinansowań do wynagrodzeń.

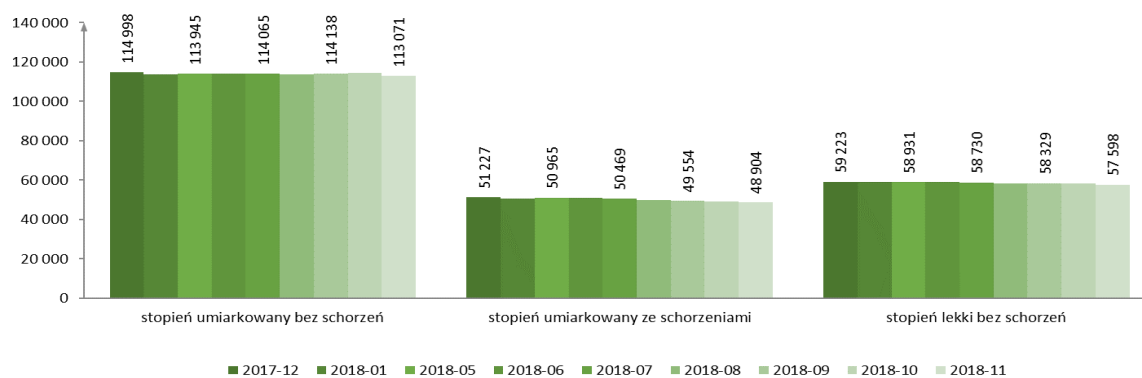
Dane wg stanu na dzień 08.02.2019 r. Dane za 11/2018 są niepełne

Liczba osób niepełnosprawnych zgłoszonych do dofinansowania ogółem w podziale na stopnie niepełnosprawności oraz występowanie schorzeń specjalnych³ począwszy od 12/2017 do 11/2018 odnotowuje tendencję spadkową. Największy spadek odnotowany został wśród osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności ze schorzeniami specjalnymi tj. o 2.323 osób z 51.227 do 48.904. Wyjątkiem są osoby zgłoszone ze znacznym stopniem (wzrost odpowiednio o 242 osób bez schorzeń i 111 osób ze schorzeniami).

Wykres nr 13 Liczba osób niepełnosprawnych zgłaszanych do dofinansowań do wynagrodzeń według stopnia niepełnosprawności, z którymi jest zgłaszanych najmniej osób niepełnosprawnych.

Wykres nr 14 Liczba osób niepełnosprawnych zgłaszanych do dofinansowań do wynagrodzeń według stopnia niepełnosprawności, z którymi jest zgłaszanych najwięcej osób niepełnosprawnych.

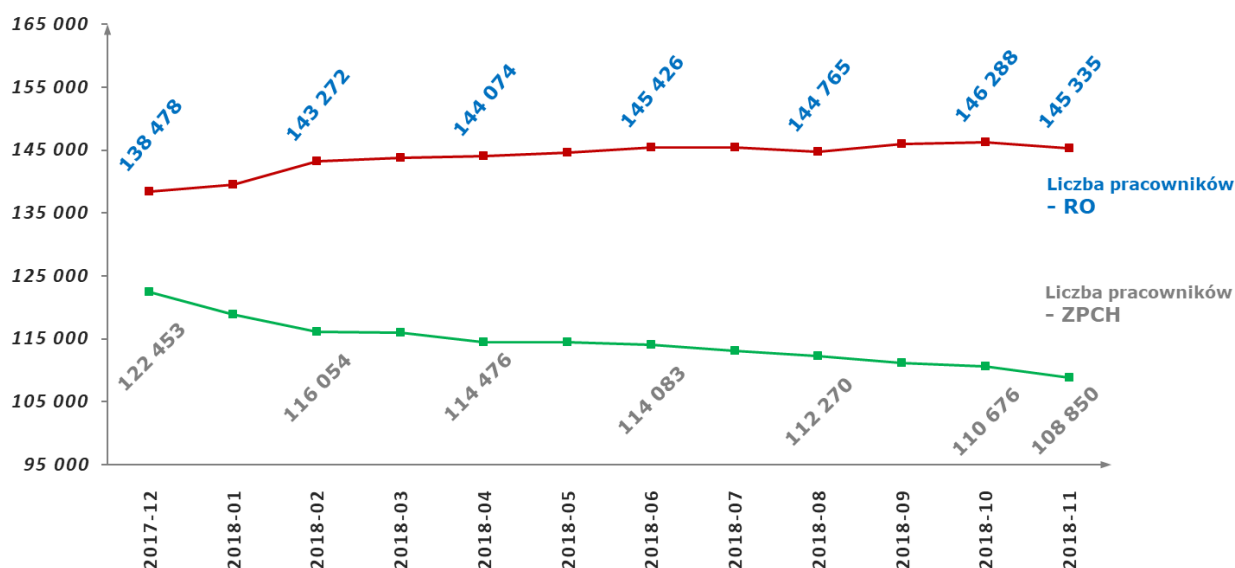

Dane wg stanu na dzień 08.02.2019 r. Dane za 11/2018 są niepełne.

³Używane w sprawozdaniu określenie osoby ze schorzeniami specjalnymi dotyczy osób niepełnosprawnych, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych, zgodnie z art. 26a ust. 1b ww. ustawy o rehabilitacji.

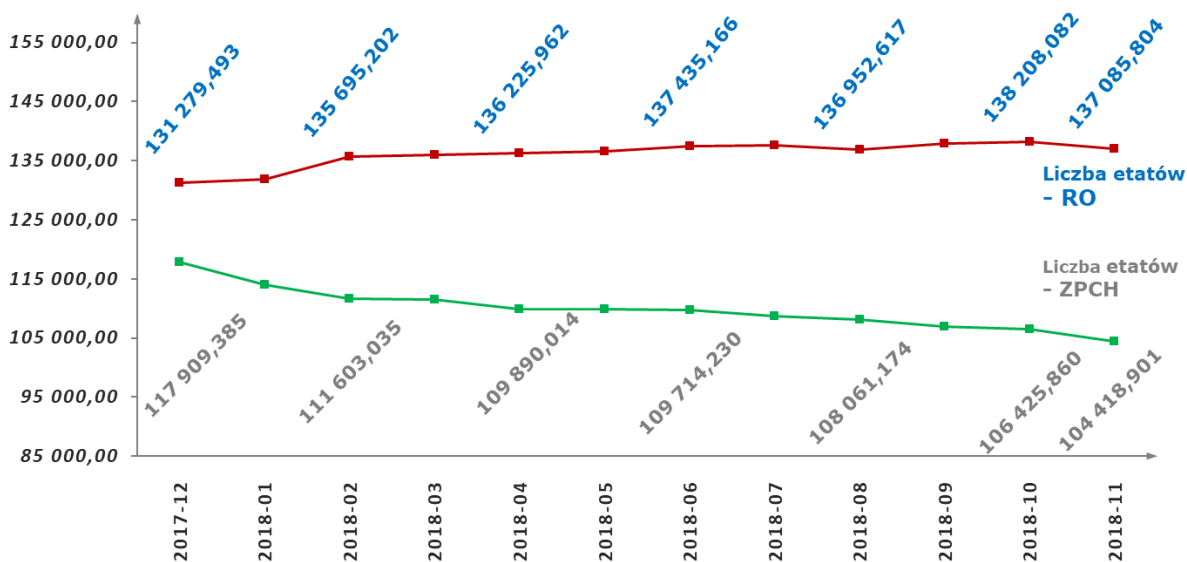
Analizując dane w podziale na rynki pracy (ZPCh, RO) zauważalny jest spadek liczby zgłoszonych do dofinansowań pracowników przez Zakłady Pracy Chronionej oraz wzrost liczby pracowników zatrudnionych na otwartym rynku pracy. Jednocześnie należy zauważyć, iż liczba osób zgłoszonych przez RO do dofinansowania przez cały analizowany okres przyjmuje wartości wyższe niż przez ZPCh. Za okres sprawozdawczy listopad 2018 różnica pomiędzy liczbą pracowników zgłoszonych przez RO a ZPCh wynosi 36.485 osób.

Wykres nr 15 Liczba pracowników zgłaszanych do dofinansowań do wynagrodzeń (w osobach).

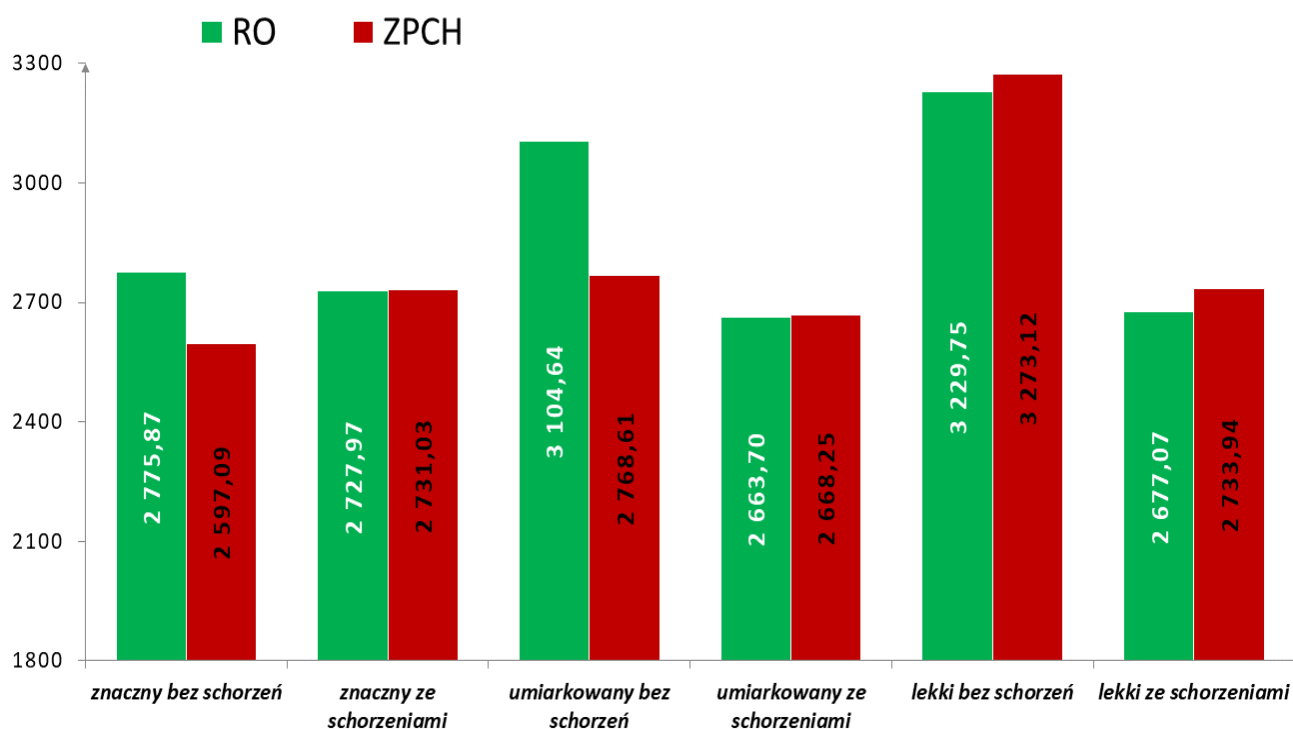
Dane wg stanu na dzień 08.02.2019 r. Dane za 11/2018 są niepełne.

Wykres nr 16 Liczba pracowników zgłaszanych do dofinansowań do wynagrodzeń (w etatach).

Dane wg stanu na dzień 08.02.2019 r. Dane za 11/2018 są niepełne.

Wykres nr 17 Średnie koszty płacy osób niepełnosprawnych (w przeliczeniu na etat), wykazane przez pracodawców za okresy od 12/2017 do 11/2018 w celu pozyskania dofinansowania do wynagrodzeń.

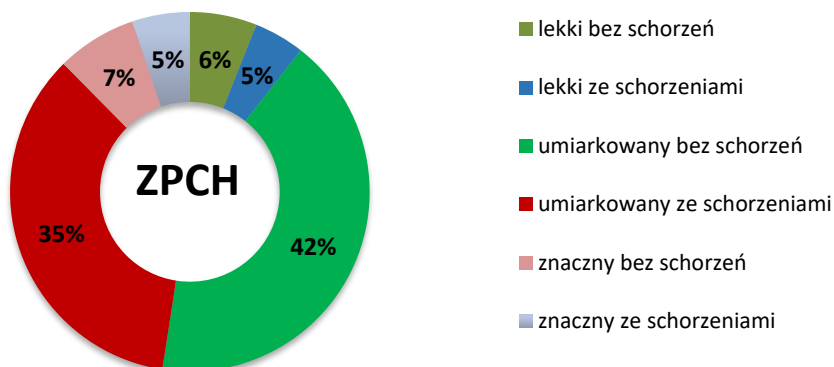

Dane wg stanu na dzień 08.02.2019 r.

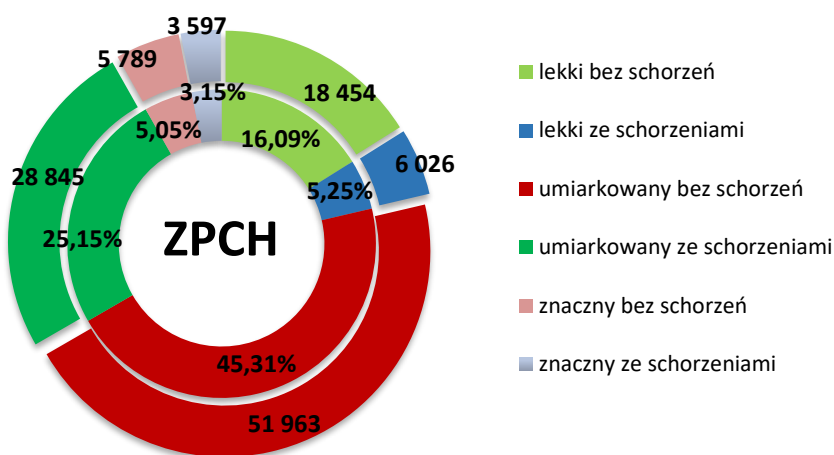
Z analizy danych wynika, iż najwyższe koszty płacy wykazywane były przez pracodawców (zarówno z RO jak i ZPCH) dla osób z lekkim stopniem niepełnosprawności bez schorzeń specjalnych. Natomiast najniższe średnie koszty płacy w przypadku pracodawców z rynku otwartego (RO) wykazywane są u osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności ze schorzeniami specjalnymi, zaś u pracodawców z rynku chronionego (ZPCH) u osób ze stopniem znacznym bez schorzeń specjalnych.

Struktura wydatków dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych w podziale na stopień niepełnosprawności oraz występowanie schorzeń specjalnych dla podmiotów z rynku chronionego (ZPCh) wykazała, iż największe wydatki na tym rynku generują osoby ze stopniem umiarkowanym bez schorzeń specjalnych (42%) i ze schorzeniami specjalnymi (35%). Wynika to z ilości zgłaszanych z tymi stopniami osób jak i relatywnie wysokiej dla tego stopnia kwoty dofinansowania. Najmniejszy udział procentowy wypłaconego dofinansowania odnotowano dla stopnia znacznego ze schorzeniami specjalnymi (5%) oraz lekkiego ze schorzeniami specjalnymi (5%). Jest to wynik niskiej ilości zgłaszanych do dofinansowania osób z tymi stopniami.

Wykres nr 18 Struktura wydatków dofinansowania w podziale na stopnie niepełnosprawności oraz występowanie schorzeń w roku 2018 dla podmiotów z rynku chronionego.

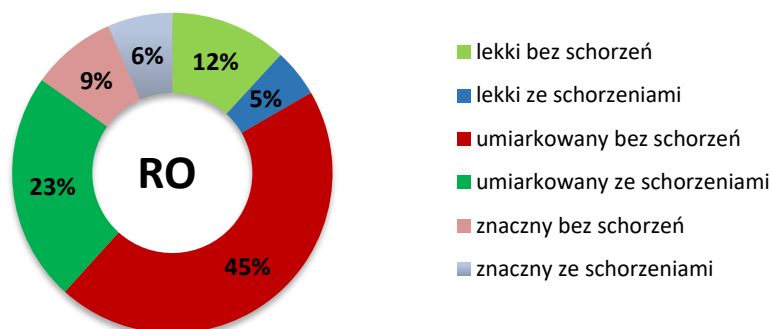

Wykres nr 19 Struktura obrazująca średnią liczbę osób zgłaszanych za okresy 12/2017 – 11/2018 przez podmioty z rynku chronionego w podziale na stopnie niepełnosprawności i występowanie schorzeń specjalnych.

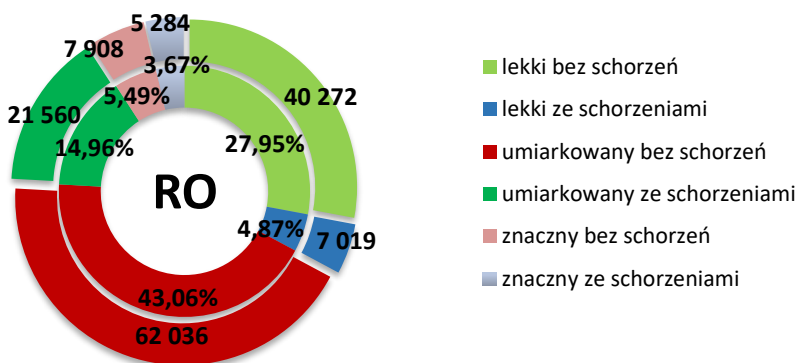

Dla podmiotów z rynku otwartego (RO) największy udział dofinansowania odnotowany został podobnie jak w przypadku rynku chronionego, dla pracowników z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności bez schorzeń (45%) i ze schorzeniami specjalnymi (23%). Najmniejszy zaś udział wydatków dofinansowania dla RO, analogicznie jak w przypadku rynku chronionego, zanotowano dla stopnia znacznego ze schorzeniami specjalnymi (6%) oraz lekkiego ze schorzeniami specjalnymi (5%). Istotną różnicę można zaobserwować w przypadku osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności ze schorzeniami, gdzie wydatki dla ZPCh stanowiły 35%, a dla RO 23% oraz w przypadku pracowników z lekkim stopniem niepełnosprawności bez schorzeń specjalnych, gdzie wydatki dla ZPCh stanowiły 6% a dla RO 12%.

Wykres nr 20 Struktura obrazująca średnią liczbę osób zgłaszanych za okresy 12/2017 – 11/2018 przez podmioty z rynku występowanie schorzeń w roku 2018 dla podmiotów z rynku otwartego.

Wykres nr 21 Struktura obrazująca średnią liczbę osób zgłaszanych za okresy 12/2017 – 11/2018 przez podmioty z rynku otwartego w podziale na stopnie niepełnosprawności i występowanie schorzeń specjalnych.

Planowana wielkość ustalona w ramach budżetu zadaniowego do osiągnięcia miernika w działaniu stanowiła 324.000 osób, natomiast osiągnięta wielkość wyniosła 320.732 osób.

5.2 Zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych - art. 47 ust. 2 ustawy o rehabilitacji

Na podstawie art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dokonuje na rzecz gmin wypłat z tytułu zrekompensowania utraconych dochodów na skutek zastosowania wobec prowadzących zakłady pracy chronionej i zakłady aktywności zawodowej zwolnień z podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego oraz z podatku od czynności cywilnoprawnych zgodnie z art. 31 ust.1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji (...).

Wypłaty rekompensat realizowane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 29 sierpnia 2003 roku w sprawie szczegółowych zasad obliczania

i trybu przekazywania gminom dotacji celowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 166 poz. 1616, ze zm.). Na podstawie art. 46 a ust.1 pkt 2 ustawy o rehabilitacji (...) finansowane są w 50% ze środków pochodzących z budżetowej dotacji celowej oraz w 50% ze środków własnych PFRON.

Wypłat rekompensat dokonuje się w dwóch transzach, tj.

- ✓ w terminie do dnia 15 października roku podatkowego w wysokości stanowiącej 50% kwot wskazanych we wnioskach składanych przez gminy wykazując przewidywane roczne skutki zwolnień według stanu na 30 czerwca roku podatkowego;
- ✓ w terminie do dnia 31 maja roku następującego po roku podatkowym w wysokości wykazanych we wniosku faktycznych rocznych skutków zwolnień pomniejszonych o wypłacone już środki.

W ramach przyjętej w planie finansowym PFRON kwoty na zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułu zwolnień ustawowych w wysokości 56.000 tys. zł, w tym 28.000 tys. zł dotacji z budżetu państwa, Fundusz zrealizował w 2018 roku wypłaty w kwocie 47.472.828,00 zł (84,77%), (w tym 23.736.414,00 zł dotacji z budżetu państwa), w tym:

- 1) rekompensaty wynikające z wniosków gmin złożonych do dnia 25 marca 2018 roku według stanu na dzień 31.12.2017 r. za rok podatkowy 2017, w wysokości 24.199.180,00 zł,
- 2) rekompensaty wynikające z wniosków gmin złożonych do dnia 31 lipca 2018 roku według stanu na dzień 30.06.2018 r., w wysokości 23.273.648,00 zł.

Niewykorzystana dotacja w wysokości 4.263.586,00 zł została zwrócona na rachunek bankowy MRPiPS w dniu 21 grudnia 2018 roku.

W ramach budżetu zadaniowego, przyjęto planowaną wartość miernika w liczbie 318 gmin. W działaniu *dofinansowanie do rekompensat dla gmin art. 47 ust. 2* ustawy o rehabilitacji (...) faktyczna liczba gmin, które otrzymały rekompensatę utraconych dochodów w okresie 2018 roku wyniosła 305. Szczegółowe dane dotyczące zrekompensowania gminom dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych - art. 47 ust. 2 ustawy znajdują się w **Tabeli nr 2**.

5.3 Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne - art. 25a ustawy o rehabilitacji

Na realizację ww. zadania w 2018 roku zaplanowano środki w łącznej kwocie 102.865 tys. zł dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 2450) podział środków na poszczególne zadania prezentuje się następująco:

- 96.923 tys. zł refundacja składek na ubezpieczenia społeczne dla osób niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą,
- 5.892 tys. zł refundacja składek na ubezpieczenia społeczne niepełnosprawnym rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika,
- 50 tys. zł refundacja składek na ubezpieczenia społeczne pracodawcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne (w brzmieniu obowiązującym w 2008 r.).

W 2018 roku w ramach zadania Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości 100.102.307,15 zł (97,31%), z czego:

- 96.135.372,39 zł na refundację składek na ubezpieczenia społeczne dla osób niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą (99,19%),
- 3.966.934,76 zł na refundację składek na ubezpieczenia społeczne niepełnosprawnym rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika (67,33%).

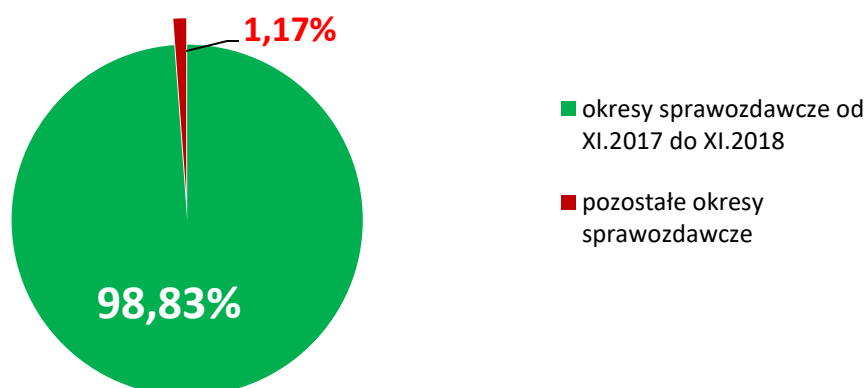
Zgodnie z art. 25a ustawy o rehabilitacji (...), Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych refunduje osobie niepełnosprawnej wykonującej działalność gospodarczą obowiązkowe składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe do wysokości odpowiadającej wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota określona w art. 18 ust. 8 oraz w art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2017 poz. 1778 ze zm.), pod warunkiem terminowego opłacenia tych składek (z możliwością uchybienia terminu nieprzekraczającego 14 dni) oraz w całości najpóźniej w dniu złożenia wniosku.

Zgodnie z ww. przepisami ustawy o rehabilitacji od 01 czerwca 2011 r. kwoty miesięcznej refundacji zostały zróżnicowane w zależności od stopnia niepełnosprawności. Wysokość refundacji począwszy od wniosków za okres 06/2011 r. jest następująca:

- 100% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w przypadku osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności;
- 60% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w przypadku osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 30% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w przypadku osób zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

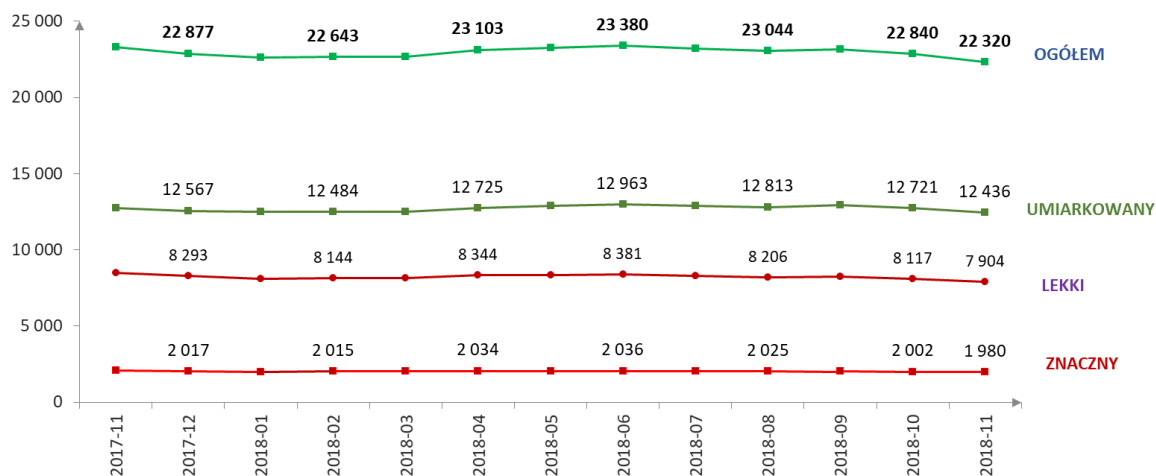
W roku 2018 r. najwyższe kwoty wypłat refundacji nastąpiły za okresy sprawozdawcze od listopada 2017 r. do listopada 2018 r. Była to kwota łączna 95.009.876,73 zł, co stanowiło 98,83% wszystkich wypłat osobom niepełnosprawnym wykonującym działalność w tym roku.

Wykres nr 22 Struktura wypłaconej refundacji osobom niepełnosprawnym wykonującym działalność gospodarczą w roku 2018.

Liczba osób niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą, które wystąpiły z wnioskiem o wypłatę miesięcznej refundacji składek za okresy sprawozdawcze od 11/2017 do 11/2018 r. utrzymuje się na porównywalnym poziomie.

Wykres nr 23 Liczba osób niepełnosprawnych wykonujących działalność ubiegających się o wypłatę miesięcznej refundacji składek.

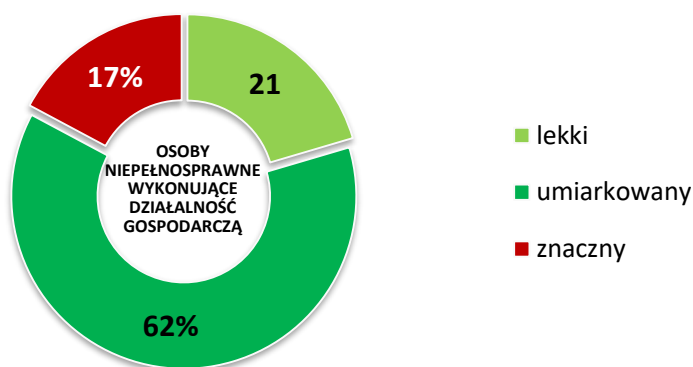

Dane wg stanu na dzień 08.02.2019 r. Dane za 11/2018 są niepełne.

Z uwagi na termin składania wniosku oraz ze względu na preferowany przez wiele osób niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą sposób wymiany dokumentacji (papierowy) dane za miesiąc listopad 2018 są niepełne.

Wypłata refundacji składek na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą w roku 2018 (podobnie jak w roku 2017) była najwyższa dla beneficjentów z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i stanowiła 62% wszystkich wypłat, zaś najniższa dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, która stanowiła 17 % wszystkich wypłat.

Wykres nr 24 Struktura wydatków refundacji składek na ubezpieczenia społeczne dla osób niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą w podziale na stopnie niepełnosprawności w roku 2018.

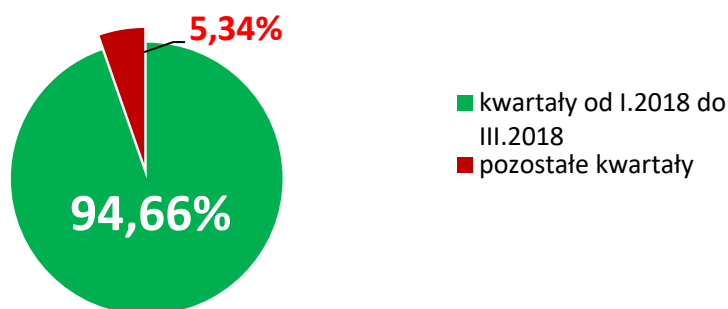

Fundusz refunduje niepełnosprawnemu rolnikowi lub rolnikowi zobowiązanemu do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika, składki na ubezpieczenia społeczne rolników – wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie oraz emerytalno-rentowe, pod warunkiem terminowego opłacenia tych składek (z możliwością uchybienia terminu nieprzekraczającego 14 dni) oraz w całości najpóźniej w dniu złożenia wniosku.

Niskie wykonanie planu finansowego wynika z faktu wyczerpania trzyletniego krajowego limitu pomocy de minimis w sektorze rolnym określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 109 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz.Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9), który został osiągnięty z początkiem listopada 2018 roku.

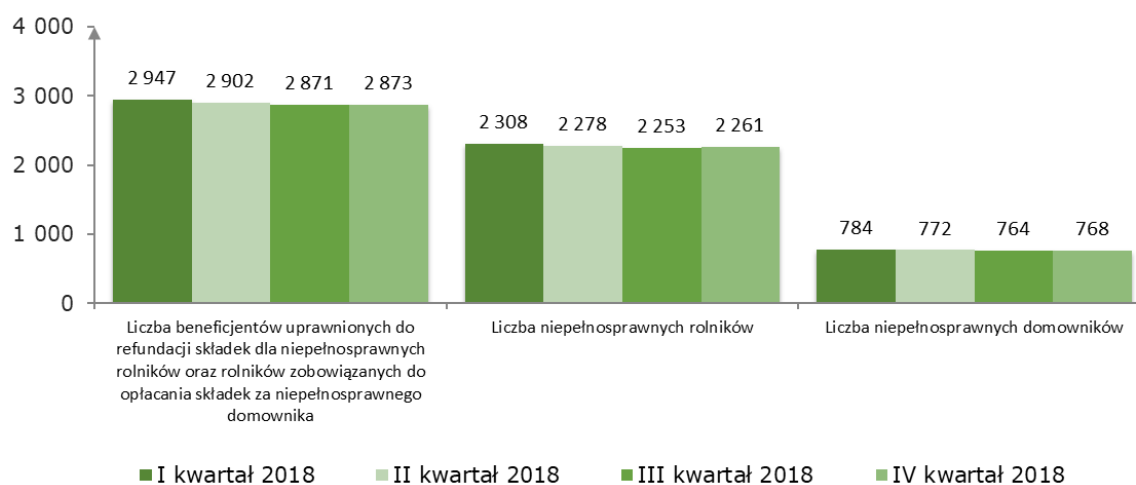
W 2018 r. najwyższe kwoty wypłat refundacji nastąpiły za okresy obejmujące od I kwartału 2018 do III kwartału 2018 r. Była to kwota 3.755.283,39 zł, co stanowiło 94,66% wszystkich wypłat niepełnosprawnym rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika w tym roku.

Wykres nr 25 Struktura wypłaconej refundacji rolnikom w roku 2018.

W kwartałach od I do IV 2018 roku liczba beneficjentów, tj. niepełnosprawnych rolników oraz niepełnosprawnych domowników utrzymuje mniej więcej stałą tendencję.

Wykres nr 26 Liczba beneficjentów uprawnionych do otrzymania refundacji składek na ubezpieczenia KRUS za I – IV kwartał 2018 r.

Dane wg stanu na dzień 04.02.2019 r. Dane za IV kwartał 2018 są niepełne.

Planowana wielkość ustalona w ramach budżetu zadaniowego do osiągnięcia miernika w działaniu stanowiła 35.660 osób, natomiast osiągnięta wielkość wyniosła 33.338 osób.

6. Zwrot kosztów budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych i administracyjnych – art. 32 ust. 1 pkt 2.

Zadanie realizowane jest przez Oddziały PFRON. Zgodnie z przepisami ustawy o rehabilitacji (...), prowadzący zakład pracy może, na wniosek, otrzymać ze środków PFRON zwrot kosztów:

- budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu,
- transportowych,
- administracyjnych.

Zwrot kosztów dotyczy wyłącznie dodatkowych kosztów pracodawcy wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych i może być przyznany pracodawcy prowadzącemu zakład pracy chronionej.

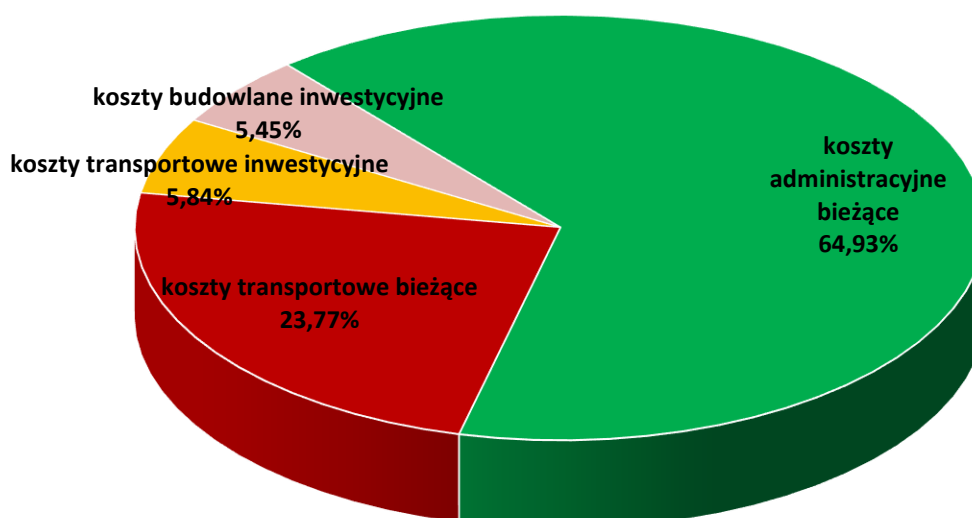
Na realizację zadania zaplanowano środki w kwocie 6.317 tys. zł, z tego na:

- dofinansowanie zadań bieżących realizowanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych w kwocie 5.659 tys. zł (§ 2450),
- dofinansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych w kwocie 658 tys. zł (§ 6270).

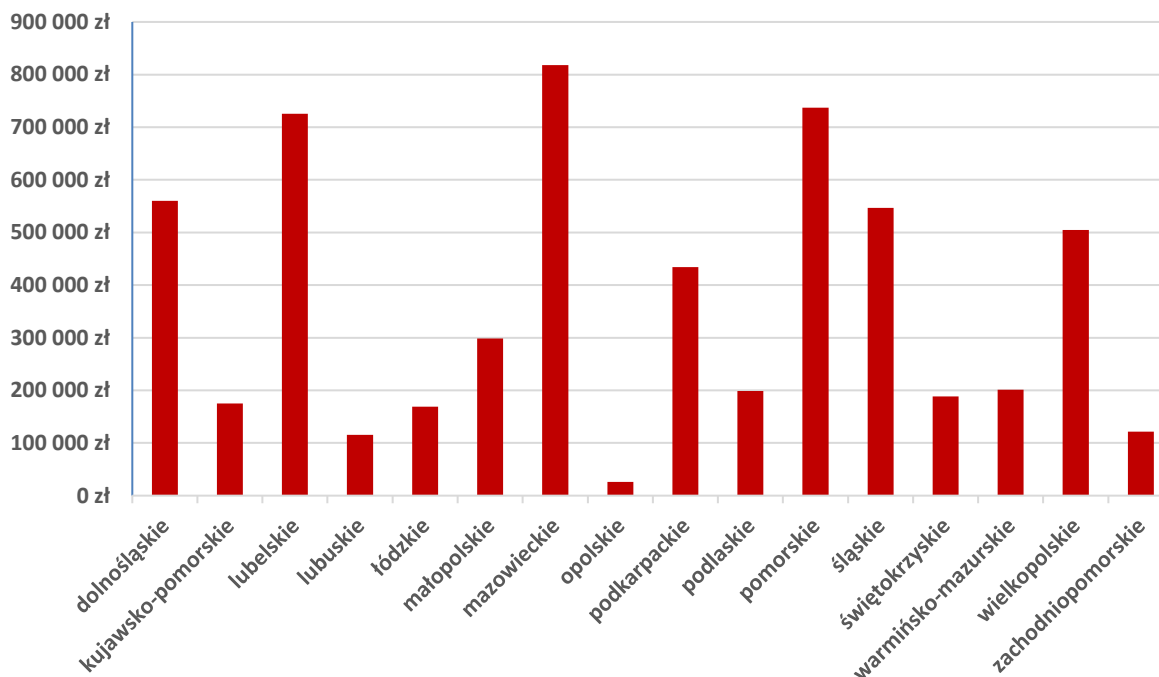
Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości 5.819.792,13 zł (92,13 % środków zaplanowanych), z tego na:

- dofinansowanie zadań bieżących realizowanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych w kwocie 5.162.511,97 zł (§ 2450),
- dofinansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych w kwocie 657.280,16 zł (§ 6270).

Wykres nr 27 Struktura wypłat wg rodzajów kosztów w 2018 roku w zadaniu pn. Zwrot kosztów budowy (...) - art. 32 ust.1 pkt 2.

Wykres nr 28 Struktura wypłat wg województw w 2018 roku w zadaniu pn. Zwrot kosztów budowy (...) - art. 32 ust.1 pkt 2.

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla zadania wynosiła 21.425 osób, osiągnięta – 21.661 osób.

Szczegółowe dane dotyczące zadania znajdują się w **Tabeli nr 3**.

7. Program wyrównywania różnic między regionami III

Celem strategicznym programu jest wyrównanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Adresatami programu mogą być: organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego szczebla powiatowego i gminnego, podmioty, które prowadzą placówki edukacyjne lub środowiskowe domy samopomocy bądź warsztaty terapii zajęciowej.

W 2018 roku program zakładał realizację następujących obszarów:

- obszar B - likwidacja barier w urządach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania,
- obszar C - tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych,
- obszar D - likwidacja barier transportowych,
- obszar E - dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych,
- obszar F - tworzenie warsztatów terapii zajęciowej,

- obszar G - finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

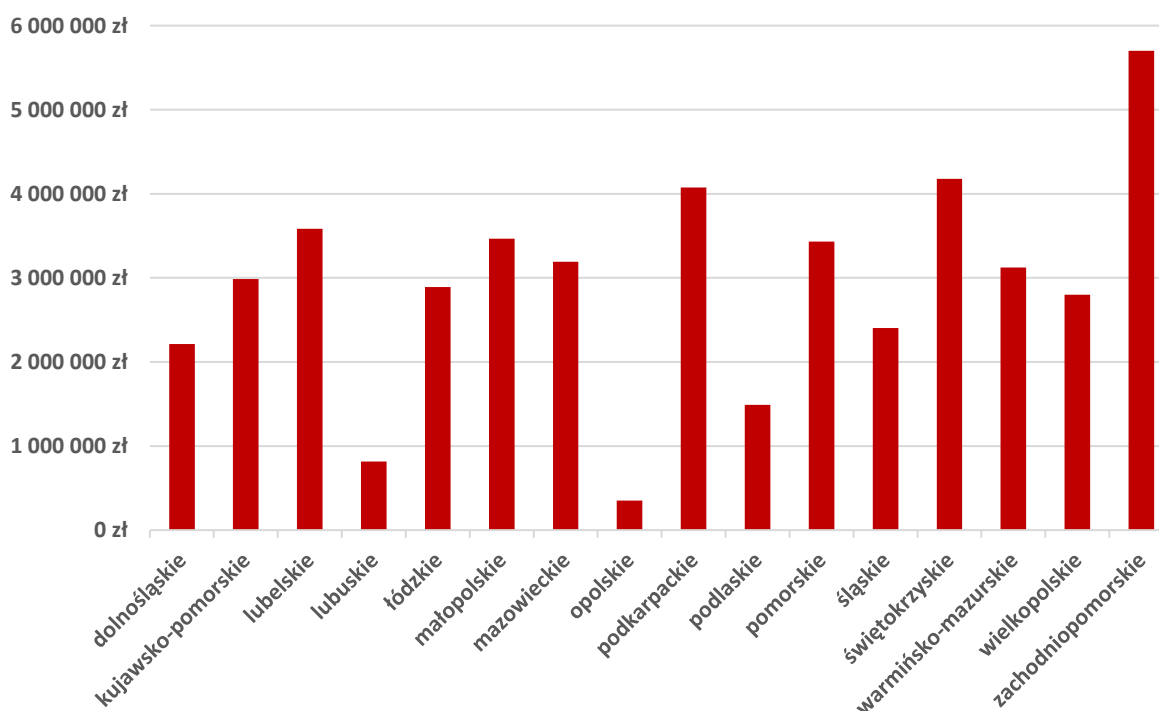
Na realizację zadania zaplanowano środki w kwocie 50.787 tys. zł, z tego na:

- dofinansowanie zadań bieżących realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych w kwocie 1.645 tys. zł (§ 2440),
- dofinansowanie zadań bieżących realizowanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych w kwocie 590 tys. zł (§ 2450),
- dofinansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych w kwocie 46.178 tys. zł (§ 6260),
- dofinansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych w kwocie 2.374 tys. zł (§ 6270).

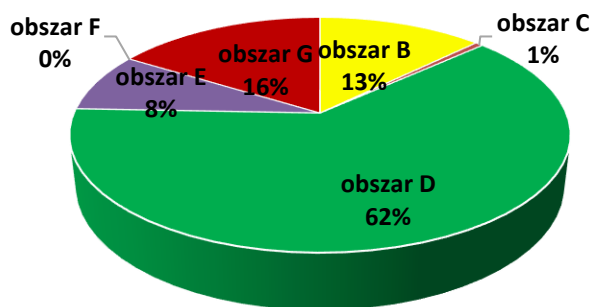
Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości 46.703.786,04 zł (91,96 % środków zaplanowanych), z tego na:

- dofinansowanie zadań bieżących realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych w kwocie 483.994,14 zł (§ 2440),
- dofinansowanie zadań bieżących realizowanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych w kwocie 274.432,39 zł (§ 2450),
- dofinansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych w kwocie 44.620.408,01 zł (§ 6260),
- dofinansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych w kwocie 1.324.951,50 zł (§ 6270).

Wykres nr 29 Kwota wypłacona wg województw – „Program wyrównywania różnic między regionami III”.

Wykres nr 30 Struktura wypłat wg rodzajów kosztów - „Program wyrównywania różnic między regionami III”.

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla programu wynosiła 25.000 osób, osiągnięta – 24.165 osób.

Szczegółowe dane dotyczące programu znajdują się w Tabeli nr 4 i 5.

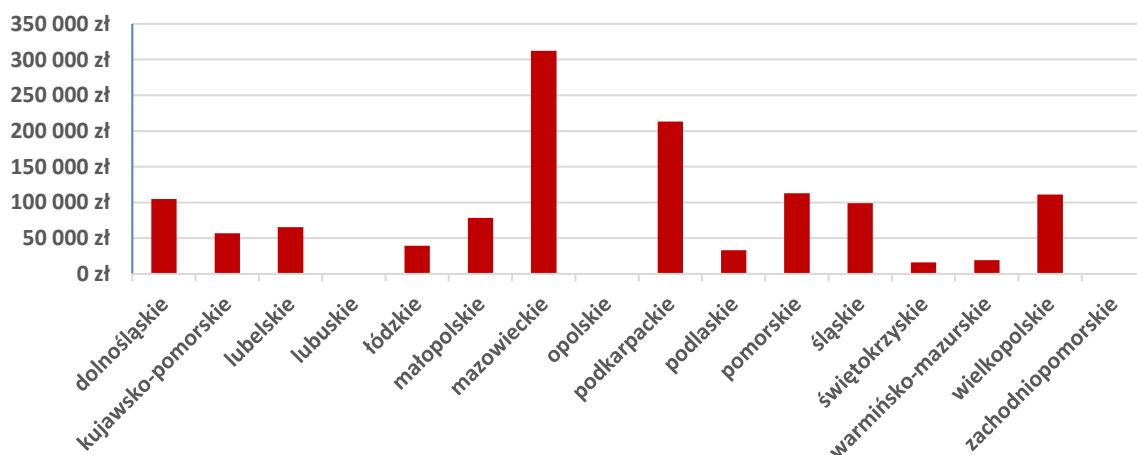
8. Dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych – art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji

W ramach zadania dofinansowanie przyznawane jest prowadzącemu zakład pracy chronionej w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych, pod warunkiem wykorzystywania tych kredytów na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych. Realizatorem zadania jest Biuro PFRON.

Na realizację zadania zaplanowano środki w wysokości 1.700 tys. zł na wydatki bieżące dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 2450).

Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości 1.262.968,21 zł (tj. 74,29 % środków zaplanowanych), w tym kwota wypłacona w ramach zobowiązań z 2017 roku wyniosła 318.239,47 zł.

Wykres nr 31 Wypłaty w 2018 roku w podziale na województwa - Dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych – art. 32 ust. 1 pkt 1.

Niewydatkowanie wszystkich środków zaplanowanych na zadanie wynikało:

- 1) z niewywiązywania się przez pracodawców z warunków zawartych w umowach o dofinansowanie, co skutkowało brakiem wypłaty środków z tego tytułu, tj.:
 - zmniejszeniem średniego kwartalnego stanu zatrudnienia osób niepełnosprawnych o więcej niż 10 % w okresie korzystania z dofinansowania,
 - nieterminową spłatą przez pracodawców rat kapitału i odsetek określonych w umowie kredytu objętej dofinansowaniem,
- 2) ze sposobu wyliczania wysokości dofinansowania do odsetek (na podstawie stóp procentowych obowiązujących w dniu poprzedzającym dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, co w sytuacji obniżania w trakcie roku stawek stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej skutkuje spadkiem wysokości oprocentowania kredytów objętych dofinansowaniem i mniejszym wpływem środków z tego tytułu),
- 3) z wyliczania wysokości dofinansowania do odsetek przy założeniu pełnego wykorzystania kredytu (szczególnie duże różnice pomiędzy wysokością odsetek planowanych do zapłaty wyliczonych na podstawie ww. założeń a wysokością odsetek faktycznie zapłaconych występują w przypadku kredytów w rachunku bieżącym i w linii kredytowej, w których zadłużenie może ulegać ciągłym zmianom),
- 4) ze spłaty kredytów przez pracodawców przed terminem określonym w umowie kredytu,
- 5) z występowania przez pracodawców z wnioskiem o dofinansowanie w IV kwartale 2018 roku, co skutkuje wypłatą środków finansowych w następnym roku.

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla zadania wynosiła 4.130 osób, osiągnięta – 4.185 osób.

Szczegółowe dane dotyczące zadania znajdują się w **Tabeli nr 6 i 7**.

9. Zadania rehabilitacji społecznej realizowane przez PFRON

9.1 Zadania zlecane art. 36 ustawy o rehabilitacji

Zgodnie z przepisami art. 36 ustawy o rehabilitacji (...) zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych mogą być realizowane przez fundacje oraz organizacje pozarządowe, a także kościelne osoby prawne, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, spółdzielnie socjalne oraz spełniające szczególne warunki spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, kluby sportowe będące spółkami:

- na zlecenie Funduszu,
- na zlecenie samorządu województwa lub powiatu – ze środków PFRON (przekazanych wg algorytmu).

Rodzaje zadań, które mogą być zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym wskazane zostały w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 roku w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1945).

W 2018 roku Fundusz ogłosił konkurs o zlecenie realizacji zadań w formie wsparcia nr 1/2018 pn. „Szansa-Rozwój-Niezależność”. Zgłaszane projekty mogły dotyczyć:

- kierunku pomocy 1: wejście osób niepełnosprawnych na rynek pracy,
- kierunku pomocy 2: zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych,
- kierunku pomocy 3: wzrost aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia,
- kierunku pomocy 4: zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji,
- kierunku pomocy 5: poprawa jakości funkcjonowania otoczenia osób niepełnosprawnych,
- kierunku pomocy 6: upowszechnianie pozytywnych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych i wiedzy dotyczącej niepełnosprawności.

Konkurs dotyczy projektów realizowanych od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 marca 2020 roku oraz projektów wieloletnich realizowanych do 1 stycznia 2019 roku do 31 marca 2022 roku.

Wśród złożonych wniosków największą grupę stanowią wnioski dotyczące działań zwiększających samodzielność osób niepełnosprawnych, w szczególności działań prowadzonych na rzecz osób niepełnosprawnych w specjalistycznych placówkach powołanych i kierowanych przez organizacje pozarządowe.

Ponadto, w konkursie wyszczególnione zostały działania ujęte w programie „Za życiem”, tj.:

- 1) rehabilitacja domowa dzieci niepełnosprawnych oraz edukacja rodziców (opiekunów prawnych) w miejscu ich zamieszkania poprzez przygotowanie do samodzielnego wspomaganie rozwoju dziecka niepełnosprawnego,
- 2) poradnictwo indywidualne i grupowe oraz grupy środowiskowego wsparcia dla rodzin dzieci niepełnosprawnych.

Konkurs umożliwiał również zgłaszanie projektów dotyczących świadczenia usług wspierających, które mają na celu umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia osób niepełnosprawnych, w szczególności usług asystencji osobistej.

Założenia konkursu pn. „Szansa-Rozwój-Niezależność” zostały przedstawione do konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi. Organizacje mogły zgłaszać uwagi i propozycje zmian do założeń konkursu zarówno drogą elektroniczną, jak również podczas zorganizowanych spotkań konsultacyjnych.

W 2018 roku realizowane były umowy zawarte w konkursach:

- „Gotowi do pracy – włączenie osób niepełnosprawnych w rynek pracy” (konkurs nr 1/2016) - tryb pozakonkursowy,
- Kurs na samodzielność – zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych w życiu społecznym” (konkurs nr 2/2016) - tryb pozakonkursowy,
- „Profesjonalni w działaniu – zwiększenie kompetencji i umiejętności otoczenia osób niepełnosprawnych” (konkurs nr 3/2017) - tryb pozakonkursowy,
- „Samodzielni i skuteczni” (konkurs nr 4/2017) – konkurs dotyczy projektów realizowanych od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 marca 2019 roku oraz projektów wieloletnich realizowanych od 1 stycznia 2018 roku do 31 marca 2021 roku.

Na realizację zadania zaplanowano środki finansowe w łącznej wysokości 247.000 tys. zł, w tym dla jednostek:

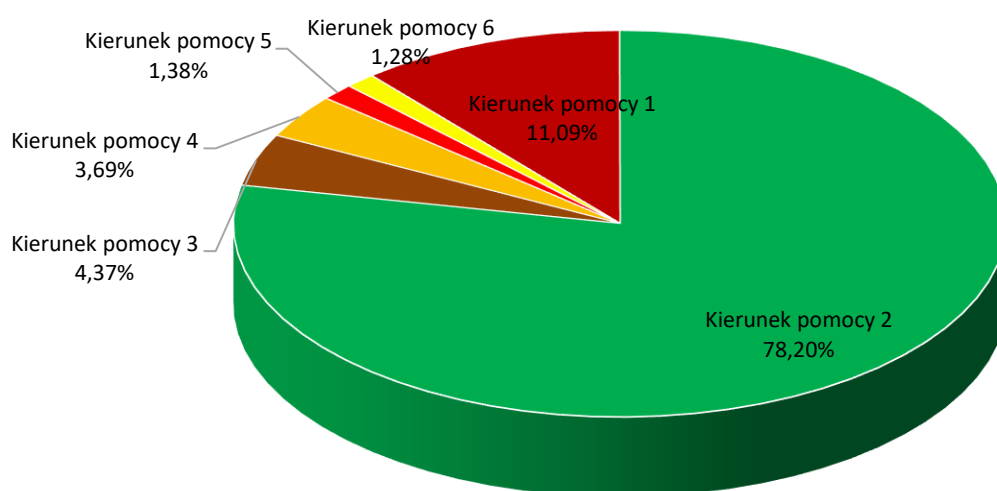
- zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 300 tys. zł (\$2440),

- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 244.600 tys. zł (\$2450),
- zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 600 tys. zł (\$6260),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 1.500 tys. zł (\$6270).

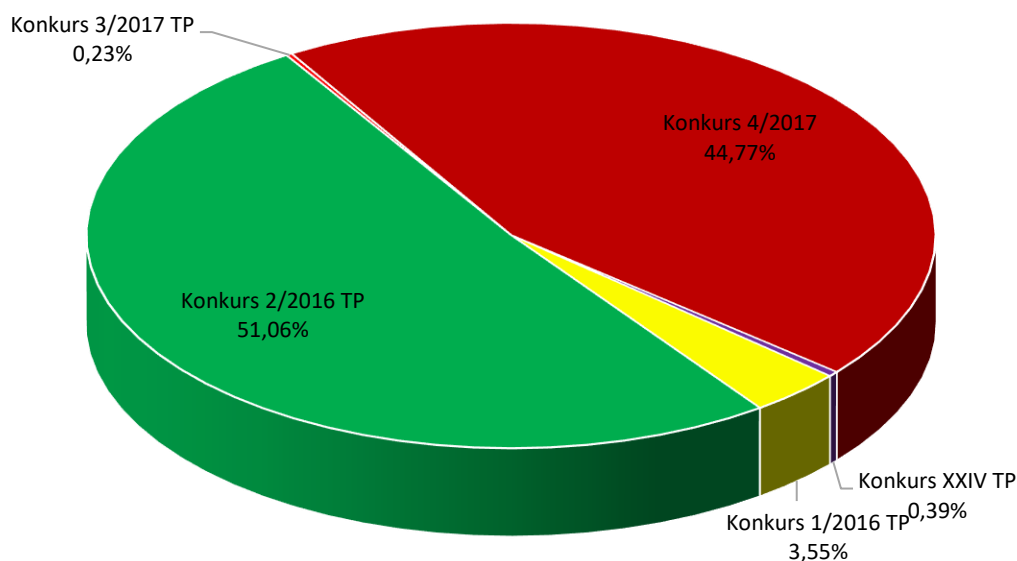
Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości 239.951.837,40 zł (97,15 % środków zaplanowanych), w tym dla jednostek:

- zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 30.350,00 zł (\$2440),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 238.935.825,85 zł (\$2450),
- zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 91.468,95 zł (\$6260),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 894.192,60 zł (\$6270).

Wykres nr 32 Wypłaty w 2018 roku wg kierunków pomocy – Zadania zlecane art. 36

Wykres nr 33 Wypłaty w 2018 wg konkursu – Zadania zlecane art. 36

* TP – tryb pozakonkursowy

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla zadania wynosi 185.000 osób, osiągnięta – 182.343 osób.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji zadania znajdują się w **Tabeli nr 8 i 9**.

9.2 Finansowanie w części lub całości badań, ekspertyz i analiz dotyczących rehabilitacji zawodowej i społecznej art. 47 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rehabilitacji

PFRON finansuje realizację projektów badawczych obejmujących badania, ekspertyzy i analizy dotyczące rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rehabilitacji zawodowej (...).

Finansowanie projektów badawczych w 2018 roku odbywało się na podstawie „Zasad finansowania badań, ekspertyz i analiz dotyczących rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych” zatwierdzonych przez Zarząd PFRON w dniu 26 lipca 2018 roku.

Finansowanie realizacji badań realizowane jest w następujących modułach:

- Moduł A - zamawianie badań przez zamawiających (ministerstwa, urzędy centralne, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych),
- Moduł B - dofinansowanie realizacji projektów badawczych na wniosek podmiotu badawczego (szkoła wyższa, placówka Polskiej Akademii Nauk, instytut badawczy, inny podmiot o udokumentowanym dorobku badawczym w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych),
- Moduł C - finansowanie badań, których tematyka określana jest przez Fundusz,
- Moduł D – finansowanie badań statystyki publicznej.

Dofinansowanie projektów badawczych w module B nastąpiło po przeprowadzeniu trzeciego otwartego konkursu pt. „Innowacje społeczne i technologiczne w procesie aktywizacji osób niepełnosprawnych”.

Fundusz może finansować realizację projektów badawczych dotyczących problematyki rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, które obejmują:

- ❖ badania diagnozujące sytuację społeczną i ekonomiczną osób niepełnosprawnych,
- ❖ badania dotyczące dobrych praktyk w zakresie integracji oraz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
- ❖ badania, których wynikiem jest ocena sprawności działania systemu rehabilitacji zawodowej i społecznej,
- ❖ badania dotyczące stosowanych w polityce społecznej Polski, innych krajów UE i świata rozwiązań w obszarze niepełnosprawności, z uwzględnieniem osiągniętych rezultatów i możliwości zastosowania rozwiązań zagranicznych w warunkach polskich,
- ❖ badania monitorujące i ewaluacyjne, umożliwiające ocenę realizowanych działań i interwencji publicznych w obszarze niepełnosprawności,
- ❖ inne badania z różnych dziedzin nauki i techniki, których tematyka dotyczy rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

W ramach trzeciego otwartego konkursu w module Zarząd PFRON przyznał dofinansowanie następującym podmiotom:

4. Instytutowi Transportu Samochodowego w Warszawie na realizację projektu badawczego pt. „Opracowanie prototypu roweru elektrycznego dla osób z niepełnosprawnościami”,
5. Instytutowi Technik Innowacyjnych EMAG w Katowicach na realizację projektu pt. „Badania nad możliwościami zwiększenia czytelności wypowiedzi w Polskim Języku Migowym przez animowaną wirtualną postać”.

W 2018 roku PFRON zawarł umowy:

1. w module A, w trybie badań zamawianych z Głównym Urzędem Statystycznym w Warszawie na sfinansowanie kosztów badania na formularzu MPiPS-07 pn. „Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w I i II półroczu 2018 rok”,
2. w module C, z firmą ASM Centrum Badań i Analiz Rynku w Kutnie - wykonawcą wyłonionym w trybie zapytania ofertowego zleconego przez PFRON „Badania satysfakcji klientów zewnętrznych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych”,
3. w module D, w trybie badań zamawianych z Głównym Urzędem Statystycznym w Warszawie na sfinansowanie kosztów badania na formularzu MPiPS-07 pn. „Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w I i II półroczu 2018 roku”.

Ponadto wypłacono środki na łączną kwotę 14.218,00 zł do 14 umów z ekspertami dokonującymi oceny merytorycznej wniosków w trzecim otwartym konkursie na finansowanie badań w module B.

Na realizację zadania zaplanowano środki w łącznej wysokości 341 tys. zł, w tym dla jednostek:

- zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 271 tys. zł (\$2440),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 70 tys. zł (\$2450).

Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości 334.677,78 zł (98,15 % planu), w tym dla jednostek:

- zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 264.816,45 zł (\$2440),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 69.861,33 zł (\$2450).

Planowana i osiągnięta wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla zadania wynosi - 5 umów.

9.3 Refundacja kosztów wydania certyfikatów przez podmioty uprawnione do szkolenia psów asystujących – art. 20b ustawy o rehabilitacji

Zadanie realizowane jest w Biurze PFRON na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 kwietnia 2010 r. w sprawie wydawania certyfikatów potwierdzających status psa asystującego (Dz. U. Nr 64, poz. 399).

Na realizację zadania zaplanowano środki finansowe w wysokości 15 tys. zł na realizację wydatków bieżących dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 2450).

Fundusz wypłacił środki w wysokości 8.348,38 zł (55,66 % środków zaplanowanych).

Przyczyny niższej efektywności zrealizowanych działań:

- obligatoryjny charakter zadania (wnioski składane były w trybie ciągłym, Fundusz był zobowiązany do zabezpieczenia środków niezbędnych do wypłaty refundacji dla ewentualnych wniosków),
- w 2018 roku zabezpieczono środki w wyższej wysokości niż w latach ubiegłych z uwagi na fakt, że w latach 2016 - 2017 roku nastąpił skokowy wzrost ilości wniosków o refundację wpływających do Funduszu.

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla zadania wynosiła 25 osób, osiągnięta – 14 osób.

Szczegółowe dane dotyczące zadania znajdują się w **Tabeli nr 10**.

9.4 Dofinansowanie kosztów szkolenia, o których mowa w art. 18 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się – art. 47 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rehabilitacji

Zadanie realizowane jest przez Oddziały PFRON. Dofinansowanie przyznawane było osobom uprawnionym (doświadczającym trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się), członkom ich rodzin oraz osobom mającym stały lub bezpośredni kontakt z osobami uprawnionymi.

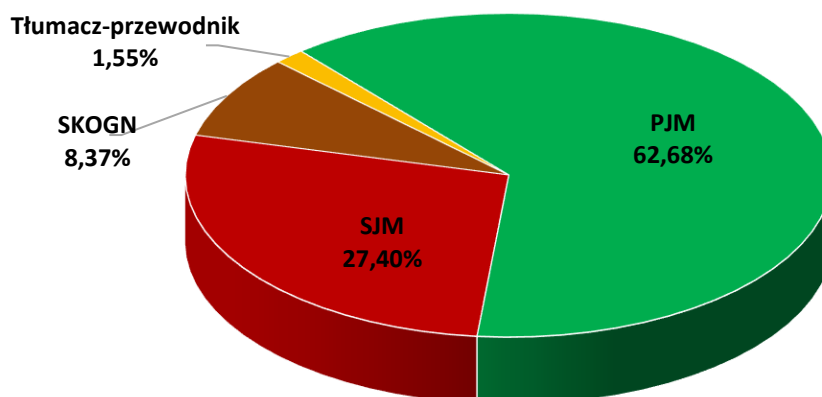
W ramach zadania dofinansowanie może być przyznane na :

- PJM – polski język migowy,
- SJM – system językowo-migowy,
- SKOGN – sposób komunikowania się osób głuchoniewidomych,
- tłumacz-przewodnik.

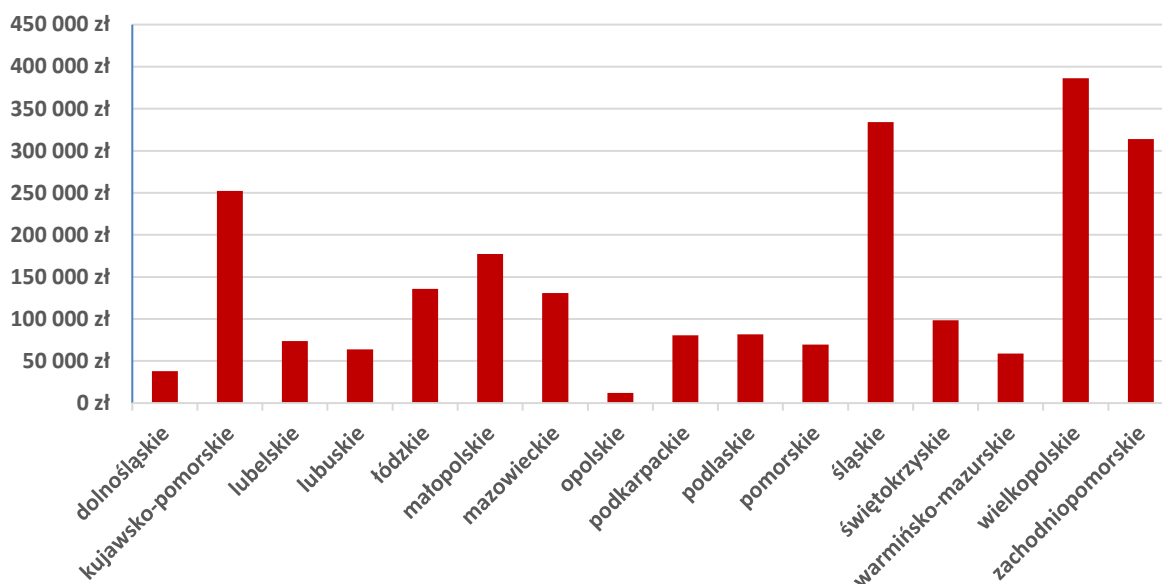
Na realizację zadania zaplanowano środki w wysokości 2.500 tys. zł na transfery dla ludności (§ 3030).

Fundusz wypłacił środki finansowe w wysokości 2.306.986,66 zł (92,28 % środków zaplanowanych).

Wykres nr 34 Struktura wypłat w 2018 roku - Dofinansowanie kosztów szkolenia, o których mowa w art. 18 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się – art. 47 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rehabilitacji (...)

Wykres nr 35 Kwota wypłacona wg województw w 2018 roku - Dofinansowanie kosztów szkolenia, o których mowa w art. 18 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się – art. 47 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rehabilitacji (...)

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla zadania wynosi 3.300 osób, osiągnięta – 3.459 osób.

Szczegółowe dane dotyczące zadania znajdują się w **Tabeli nr 11**.

9.5 Realizacja programów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej na rzecz osób niepełnosprawnych - art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o rehabilitacji (...)

Na realizację zadania zaplanowano środki w łącznej wysokości 9.457 tys. zł, w tym:

- środki UE 8.563 tys. zł (\$2447),
- środki z budżetu państwa 894 tys. (\$ 2449).

Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości 3.507.862,22 zł (37,09 % planu), w tym:

- środki UE 3.135.100,37 zł (\$2447),
- środki z budżetu państwa 372.761,85 zł(\$ 2449).

W ramach zadania w 2018 r. wydatkowano środki na realizację 3 projektów, tj.:

- Wdrożenie nowego modelu kształcenia specjalistów ds. zarządzania rehabilitacją - jako element systemu kompleksowej rehabilitacji w Polsce,
- Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy,
- Wypracowanie i upowszechnianie, we współpracy z partnerami społecznymi, modelu wsparcia osób niepełnosprawnych w środowisku pracy.

Przyczynami niewydatkowania wszystkich zaplanowanych na program środków są:

- przedstawienie przez partnerów poniesionych wydatków do rozliczenia z opóźnieniem,
- poniesienie mniejszych wydatków w projektach niż było planowane,
- przesunięcie wydatkowania środków na kolejny rok,
- niezyskaniem dofinansowania w ramach programu „Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020” na realizację projektu pn. „Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej”.

Planowana i osiągnięta wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla projektów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej wynosi - 3 umowy.

Projekt pn. „Wdrożenie nowego modelu kształcenia specjalistów ds. zarządzania rehabilitacją - jako element systemu kompleksowej rehabilitacji w Polsce”

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER).

Działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa.

Celem projektu jest opracowanie modelu kształcenia i programu studiów podyplomowych kształtujących kompetencje specjalisty ds. zarządzania rehabilitacją poprzez przygotowanie, realizację i ocenę efektów studiów podyplomowych z zakresu zarządzania rehabilitacją. W wyniku projektu wykształconych zostanie min. 200 absolwentów studiów podyplomowych.

Realizację projektu zaplanowano na okres 39 miesięcy – od 1 października 2017 roku do 31 grudnia 2020 roku.

Projekt jest realizowany przez PFRON we współpracy z następującymi partnerami:

- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- Gdańskim Uniwersytetem Medycznym,
- Uniwersytetem Medycznym w Lublinie,
- Uniwersytetem Warszawskim,
- Uniwersytetem Wrocławskim,
- Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung e.V. jako partnerem ponadnarodowym.

Łączna wysokość wydatków kwalifikowalnych w projekcie wyniosła 6.387.464,45 zł, w tym:

➤ środki POWER na lata 2014-2020 w kwocie	6.195.840,51 zł,
➤ łączny wkład własny w kwocie	191.623,94 zł.

Wszystkie działania były realizowane zgodnie z harmonogramem. W okresie sprawozdawczym zrealizowano m. in. następujące działania:

- 1) opracowano raport z badania dot. potrzeb edukacyjno-kompetencyjnych grupy docelowej,
- 2) zorganizowano wizytę studyjną do Drezna Niemcy,
- 3) przeprowadzono drugie seminarium konsultacyjne dot. modelu kształcenia,
- 4) przetłumaczono otrzymane materiały od DGUV, jak również poszczególne moduły celem konsultacji z niemieckimi ekspertami,
- 5) zakończono prace nad modelem kształcenia, który został poddany recenzji. W ramach prac podzespołów eksperckich opracowano: informację o obecnym systemie prawnym i sytuacji osób

niepełnosprawnych, analizę potrzeb edukacyjno-kompetencyjnych, założenia i uwarunkowania pracy specjalisty ds. zarządzania rehabilitacją, potencjalne miejsca pracy, profil kompetencyjny, zasady rekrutacji oraz moduły kształcenia i metody kształcenia,

- 6) przygotowano program kształcenia (sylabusy),
- 7) przeprowadzono warsztaty dla wykładowców, którzy prowadzą zajęcia na studiach podyplomowych,
- 8) przygotowano niezbędną dokumentację związaną z uruchomieniem studiów podyplomowych na poszczególnych Uczelniach oraz opracowano Regulamin rekrutacji na studia podyplomowe oraz instrukcję dla Komisji Rekrutacyjnej,
- 9) przeprowadzono rekrutację na studia podyplomowe w efekcie której na studia przyjęto 120 słuchaczy,
- 10) od października rozpoczęto realizację studiów na uczelniach, w okresie sprawozdawczym odbyły się 4 zjazdy dla słuchaczy.

W pierwszym roku 2018 roku zostały poniesione wydatki w kwocie: 1.418.811,01 zł, z tego:

- 1) wypłacone transze dla Partnerów w łącznej kwocie 805.452,00 zł,
- 2) wypłacone refundacje dla Partnerów w łącznej kwocie 359.637,61 zł,
- 3) wydatki po stronie PFRON w kwocie 252.456,40 zł,
- 4) wkład własny rzeczowy – 1.265,00 zł.

W okresie sprawozdawczym zostały złożone do Instytucji Pośredniczącej cztery wnioski o płatność:

- 1) za okres 01.10.2017-31.12.2017 w kwocie wydatków kwalifikowalnych 128 616,58 zł, w tym kwota dofinansowania 126 511,97 zł; refundacja wydatków nastąpiła w dniu 18.04.2018 r.,
- 2) za okres 01.01.2018-31.03.2018 w kwocie wydatków kwalifikowalnych 314.004,17 zł, w tym kwota dofinansowania 309.558,44 zł; refundacja wydatków nastąpiła w dniu 19.06.2018 r.,
- 3) za okres 01.04.2018-30.06.2018 w kwocie wydatków kwalifikowalnych 258.044,42 zł, w tym kwota dofinansowania 240.107,02 zł; refundacja wydatków nastąpiła w dniu 21.08.2018 r.,
- 4) za okres 01.07.2018-31.10.2018 w kwocie wydatków kwalifikowalnych 229.689,51 zł, w tym kwota dofinansowania 227.413,50 zł; refundacja wydatków nastąpiła w dniu 11.12.2018 r.

Na realizację projektu w 2018 roku zaplanowano środki w łącznej wysokości 2.000.847,89 zł, w tym:

➤ środki UE	1.886.599,47 zł (§2447),
➤ środki z budżetu państwa	114.248,42 zł (§ 2449).

W 2018 roku Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości 1.418.811,01 zł (70.91% przyznanego limitu), w tym:

➤ środki UE	1.374.448,06 zł (§2447),
➤ środki z budżetu państwa	44.362,95 zł (§ 2449).

Przyczyny niewydatkowania wszystkich zaplanowanych na projekt środków:

- 1) przesunięcie w wydatkowaniu środków przez partnera, a tym samym nie wnioskowanie o zaliczki zgodnie z harmonogramami zaliczek,
- 2) przedstawianie przez partnerów poniesionych wydatków we wnioskach z opóźnieniem.

Projekt pn. „Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy”

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.

Działanie 2.6: Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych.

Podstawa realizacji: umowa o dofinansowanie z dnia 28.12.2017 r. pomiędzy Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Głównym celem projektu jest opracowanie i przetestowanie efektywnego, optymalnego pod względem społecznym i finansowym modelu w zakresie rehabilitacji oraz aktywizacji społecznej i zawodowej, który będzie miał wpływ na jakość usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania dotyczące zawodowego i społecznego włączenia osób zagrożonych niezdolnością do pracy, niepełnosprawnością oraz osób niepełnosprawnych.

Realizację projektu zaplanowano na 57 miesięcy - od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2022 roku.

Projekt jest realizowany przez PFRON we współpracy z następującymi partnerami:

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Centralny Instytut Ochrony Pracy- Państwowy Instytut Badawczy.

Łączna kwota wydatków kwalifikowanych projektu wynosi 85.285.146,57 zł, w tym:

- środki UE: 71.878.321,52 zł,
- środki z budżetu państwa: 13.406.825,05 zł.

W 2018 roku zrealizowano m. in. następujące zadania:

1. prace zespołów eksperckich nad opracowaniem modelu rehabilitacji kompleksowej – prowadzone były w strukturze 7 zespołów eksperckich o zróżnicowanym profilu,
2. badanie potrzeb osób niepełnosprawnych (n=102) oraz lekarzy orzekających (n=126),
3. organizacja 4 wizyt studyjnych dla ekspertów opracowujących model kompleksowej rehabilitacji - zapewnienie transferu modelowych rozwiązań z Niemiec i Litwy,
4. tłumaczenie materiałów zagranicznych na temat kompleksowej rehabilitacji jako wsparcie transferu modelowych rozwiązań z zagranicy,
5. konsultacje społeczne modelu rehabilitacji kompleksowej (wstępnej wersji) - zorganizowano 5 spotkań z kluczowymi interesariuszami projektu, w których wzięło udział łącznie 498 osób,
6. akcja upowszechniająca model rehabilitacji kompleksowej - w listopadzie 2018 roku w dwumiesięczniku „Rehabilitacja w praktyce” ukazał się pierwszy artykuł informacyjny.

W ramach projektu został osiągnięty kluczowy rezultat, tj. opracowany został model rehabilitacji kompleksowej (wersja wstępna), który uzyskał akceptację Komitetu Sterującego projektu we wrześniu 2018 roku. Model stanowi nowe rozwiązanie w polskim systemie zabezpieczenia społecznego i ma na celu ułatwienie podjęcia lub powrotu do pracy osobom, które wskutek doznanego urazu lub choroby w różnych okresach życia straciły zdolność do pracy.

Ponadto opracowano także dokumentację przetargową (Opis Przedmiotu Zamówienia oraz Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia) do przetargu na pilotaż wstępnej wersji modelu

rehabilitacji kompleksowej czyli usługi rehabilitacji kompleksowej realizowane w formule Ośrodka Rehabilitacji Kompleksowej – planowane jest wyłonienie 4 takich ośrodków.

Informacje o wnioskach o płatność złożonych w okresie sprawozdawczym:

- 1) Za okres 01.01.2018 r. - 30.03.2018 r. w łącznej kwocie wydatków kwalifikowalnych oraz kwocie dofinansowania wynoszącej 42.142,74 zł. Refundację całości przedstawionych do rozliczenia wydatków Fundusz otrzymał w dniu 12.06.2018 roku.
- 2) Za okres 01.04.2018 r. - 30.06.2018 r. w łącznej kwocie wydatków kwalifikowalnych oraz kwocie dofinansowania wynoszącej 327.504,66 zł. Refundację całości przedstawionych do rozliczenia wydatków Fundusz otrzymał w dniu 21.08.2018 roku.
- 3) Za okres 01.07.2018 r. - 30.09.2018 r. w łącznej kwocie wydatków kwalifikowalnych oraz kwocie dofinansowania wynoszącej 734.011,17 zł. Refundację całości przedstawionych do rozliczenia wydatków Fundusz otrzymał w dniu 26.11.2018 roku.
- 4) Za okres 01.10.2018 r. - 31.10.2018 r. w łącznej kwocie wydatków kwalifikowalnych oraz kwocie dofinansowania wynoszącej 406.771,62 zł. Refundację przedstawionych do rozliczenia wydatków w kwocie 371.156,43 zł Fundusz otrzymał w dniu 28.12.2018 roku. Refundacja pozostałej kwoty, tj. 35.615,19 zł nastąpi po uzyskaniu dostępności środków, zgodnie z informacją przesłaną przez Instytucję Pośredniczącą w Systemie SL2014 w dniu 19.12.2018 roku.
- 5) Dodatkowo za okres od 01.11.2018 r. do 31.12.2018 roku w ramach projektu do rozliczenia wystąpiły wydatki kwalifikowalne w łącznej kwocie 164.586,06 zł. Wniosek o płatność za ten okres został złożony do Instytucji Pośredniczącej w dniu 22.01.2019 roku.

Informacje dotyczące refundacji otrzymanych przez Fundusz oraz wypłaconych dla Partnerów projektu w okresie sprawozdawczym:

- MF oraz MRPiPS przekazało na konto projektowe PFRON refundacje za wydatki rozliczone w ramach zatwierdzonych wniosków o płatność w łącznej kwocie 1.474.815,00 zł.
- PFRON przekazał partnerowi projektu: CIOP – PIB środki refundacji za wydatki rozliczane w ramach zatwierdzonych wniosków o płatność w łącznej wysokości: 196.615,08 zł.
- PFRON przekazał partnerowi projektu: ZUS środki refundacji za wydatki rozliczane w ramach zatwierdzonych wniosków o płatność w łącznej wysokości: 116.528,42 zł.

Na realizację projektu w 2018 roku zaplanowano środki w łącznej wysokości 2.810.614,40 zł, w tym:

- środki UE: 2.368.785,82 zł (§ 2447),
- środki z budżetu państwa: 441.828,58 zł (§ 2449).

W 2018 roku Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości 1.839.695,05 zł (65,46% planu), w tym:

- środki UE 1.550.494,95 zł (§ 2447),
- środki z budżetu państwa 289.200,10 zł (§ 2449).

Przyczyny niewydatkowania wszystkich zaplanowanych na zadanie środków:

- 1) niewykorzystanie pełnej puli środków zaplanowanych na prace zespołów eksperckich nad modelem kompleksowej rehabilitacji ze względu na mniejszy zakres prac eksperckich w stosunku do pierwotnie planowanego,

- 2) zmniejszenie kosztów związanych z organizacją spotkań zespołów eksperckich wynikające z faktu organizacji spotkań przez Lidera projektu i partnerów we własnym zakresie (koszty cateringu, materiałów szkoleniowych i wynajmu sal),
- 3) zmniejszenie kosztów obsługi merytorycznej wizyt studyjnych do Niemiec i na Litwę oraz kosztów związanych z tłumaczeniem ustnym w trakcie tych wizyt,
- 4) zmniejszenie kosztów organizacji wizyt studyjnych do Niemiec i na Litwę ze względu na uzyskane niższe kwoty niż założono w toku procedury szacowania wartości zamówienia oraz rezygnację części ekspertów z udziału w wizytach ze względu na inne zobowiązania zawodowe lub wcześniejsze wizyty w tych centrach rehabilitacji, w których zaplanowano wizyty studyjne,
- 5) zmniejszenie kosztów związanych z tłumaczeniem materiałów zagranicznych na temat kompleksowej rehabilitacji ze względu na mniejszy zakres tłumaczeń w stosunku do pierwotnie zakładanego we wniosku o dofinansowanie,
- 6) zmniejszenie kosztów związanych z organizacją konsultacji społecznych modelu kompleksowej rehabilitacji ze względu na niepełne wykorzystanie puli przeznaczonej m.in. na koszty organizacji seminariów i na delegacje służbowe,
- 7) przeniesienie szkoleń dla lekarzy orzekających i psychologów z 2018 roku na 2019 rok ze względu na większą efektywność organizacyjną i merytoryczną takiego rozwiązania,
- 8) przesunięcie na rok 2019 akcji upowszechniającej model rehabilitacji kompleksowej ze względu na konieczność jej silniejszego powiązania z rekrutacją uczestników do projektu oraz zmianami wprowadzanymi w modelu rehabilitacji kompleksowej w styczniu 2019 roku.

Projekt pn. „Wypracowanie i upowszechnienie, we współpracy z partnerami społecznymi, modelu wsparcia osób niepełnosprawnych w środowisku pracy”

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) 2014 – 2020.

Działanie 2.6 Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych.

Umowa Partnerska na rzecz realizacji projektu została podpisana w dniu 19.02.2018 r.

Umowa o dofinansowania projektu w ramach POWER nr: POWR.02.06.00-00-0054/17-00 została podpisana w dniu 26.02.2018 r., została zawarta z pomiędzy MRPiPS oraz CIOP-PIB.

Celem projektu jest wypracowanie i upowszechnienie wśród co najmniej 100.000 pracodawców na terenie całego kraju, we współpracy z partnerami społecznymi modelu, wsparcia osób niepełnosprawnych w środowisku pracy, rozumianego jako zestaw technik i metod, tj. zasad postępowania w zakresie stworzenia optymalnego dla niepełnosprawnego pracownika środowiska pracy.

Realizację projektu zaplanowano na okres: od dnia 01.02.2018 r. do dnia 31.01.2020 r.

Projekt jest realizowany przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy (Lider projektu) we współpracy z następującymi podmiotami (partnerami):

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Inwalidów i Spółdzielni Niewidomych,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji.

Całkowity budżet projektu wynosi 4.206.022,65 zł, w tym:

- środki z budżetu UE - 3.544.835,88 zł,
- środki z budżetu państwa - 661.186,77 zł.

Łączna wysokość wydatków kwalifikowalnych zakontraktowanych dla PFRON w projekcie wynosi: 1.154.352,75 zł, w tym:

- środki z budżetu UE - 972.888,50 zł (§ 2447),
- środki z budżetu państwa - 181.464,25 zł (§ 2449).

W 2018 roku PFRON jako partner w projekcie realizował działania związane z analizą rozwiązań i instrumentów z zakresu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz opracowaniem pilotażowej wersji modelu wsparcia osób niepełnosprawnych w środowisku pracy. Podejmowane działania związane były z opracowaniem raportów i rekomendacji do modelu wsparcia osób niepełnosprawnych w środowisku pracy objęły:

- analizę danych statystycznych, danych z raportów i analiz oraz spotkania ekspertów,
- prace nad raportami, które obejmowały:
 - analizę aktualnego stanu rozwiązań i instrumentów z zakresu aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w tym programów i projektów PFRON,
 - przegląd dobrych praktyk stosowanych wśród pracodawców z zakresu aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami w tym wynikających z projektu „Ramowe wytyczne” oraz najnowszych wytycznych, dokumentów i innowacyjnych rozwiązań,
 - obróbkę i przygotowanie danych z badań do wykorzystania podczas prac nad opracowywanymi wnioskami i rekomendacjami,
 - przeprowadzenie badania - wywiadów pogłębionych dotyczących problematyki projektu (pracodawców z obszaru trzech woj. opolskiego, lubuskiego, mazowieckiego).

Realizowane działania, w tym analizy i badania, spotkania robocze i konsultacje między partnerami projektu doprowadziły do sformułowania rekomendacji dotyczących zarówno planowanych do opracowania w projekcie narzędzi, jak i dotyczących ogólnie systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy.

W wyniku realizacji w/w działań opracowano szczegółowy Raport z analizy aktualnego stanu rozwiązań, przeglądu dobrych praktyk, diagnozy potrzeb i barier, z rekomendacjami do opracowywanego modelu wsparcia.

W II etapie działań prowadzono prace nad pilotażową wersją modelu wsparcia osób niepełnosprawnych w środowisku pracy, które objęły prace ekspertów nad zakresem i zapisami poszczególnych narzędzi w projekcie, w tym:

- Mapy drogowej,
- 4 poradników dla pracodawców,
- interaktywnego narzędzia do oceny możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- interaktywnej wizualizacji środowiska pracy dla osób niepełnosprawnych,
- interaktywnej aplikacji w technice VR do prezentacji dostosowania środowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- narzędzia wspomagającego projektowanie,
- struktur organizacyjnych wspierających Model.

Przyjęto wstępne wersje ww. narzędzi.

W okresie sprawozdawczym odbyły się dwa posiedzenia Komitetu Sterującego, który przyjął w I etapie projektu Raport z analizy aktualnego stanu rozwiązań, przeglądu dobrych praktyk, diagnozy potrzeb i barier, z rekomendacjami do opracowywanego modelu wsparcia, zaś w II etapie projektu przyjął pilotażowe wersje narzędzi wchodzących w skład modelu wsparcia.

Na realizację projektu Fundusz otrzymał zaliczki w łącznej wysokości: 759.999,99 zł, które wpłynęły na rachunek bankowy projektu w następujących kwotach:

- 260.000,00 zł (w dniu 29.03.2018 r.)
- 499.999,99 zł (w dniu 31.12.2018 r.)

Do Instytucji Pośredniczącej (IP) zostały złożone częściowe wnioski o płatność, za pośrednictwem Lidera projektu, na łączną kwotę 140.669,80 zł, za okresy:

1) od dnia 03.02.2018 r. do dnia 30.04.2018 r. w kwocie wydatków kwalifikowalnych 12.081,45 zł (koszty bezpośrednie: 10.505,61 zł i koszty pośrednie: 1.575,84 zł), w tym:

- środki z budżetu UE – 10.182,25 zł,
- środki z budżetu państwa – 1.899,20 zł.

Przedstawione do rozliczenia wydatki zostały zatwierdzone przez IP w dniu 03.08.2018 r.,

2) od dnia 01.05.2018 r. do dnia 31.07.2018 r. w kwocie wydatków kwalifikowalnych 70.162,47 zł (koszty bezpośrednie: 61.010,84 zł i koszty pośrednie: 9.151,63 zł), w tym:

- środki z budżetu UE – 59.132,93 zł,
- środki z budżetu państwa – 11.029,54 zł.

Przedstawione do rozliczenia wydatki zostały zatwierdzone przez IP w dniu 19.09.2018 r.

3) od dnia 01.08.2018 r. do dnia 31.10.2018 r. w kwocie wydatków kwalifikowalnych 58.425,88 zł (koszty bezpośrednie: 50.805,11 zł i koszty pośrednie: 7.620,77 zł), w tym:

- środki z budżetu UE – 49.241,33 zł,
- środki z budżetu państwa – 9.184,55 zł.

Przedstawione do rozliczenia wydatki nie zostały jeszcze zatwierdzone przez IP.

Częściowy wniosek o płatność za okres: od dnia 01.11.2018 r do dnia 31.01.2019 r., w kwocie wydatków kwalifikowalnych uwzględniającej koszty projektu poniesione do końca grudnia 2018 roku, w wysokości: 64.971,47 zł (koszty bezpośrednie: 56.496,93 zł i koszty pośrednie: 8.474,54 zł) zostanie złożony w systemie SL2014 do IP do dnia 07 lutego 2019 roku.

Na realizację projektu w 2018 rok zaplanowano środki w łącznej wysokości 465.491,25 zł, w tym:

- środki z budżetu UE – 392.316,03 zł (§ 2447),
- środki z budżetu państwa - 73.175,22 zł (§ 2449).

W 2018 roku Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości: 249.356,16 PLN (53,57% planu), w tym:

- środki z budżetu UE – 210.157,36 zł (§ 2447),
- środki z budżetu państwa – 39.198,80 zł (§ 2449),

w tym:

- koszty bezpośrednie ogółem: 178.818,49 zł, w tym:
 - środki z budżetu UE – 150.708,23 zł,
 - środki z budżetu państwa - 28.110,26 zł,

- koszty pośrednie ogółem: 70.537,67 zł, w tym:
 - środki z budżetu UE – 59.449,13 zł,
 - środki z budżetu państwa - 11.088,54 zł.

Przyczyny niewydatkowania wszystkich zaplanowanych na realizację projektu środków w 2018 roku:

- 1) w trakcie realizacji prac eksperckich miały miejsce oszczędności w zakresie kosztów delegacji oraz organizacji spotkań ekspertów,
- 2) szczegółowa analiza wymogów technicznych w odniesieniu do sprzętu komputerowego, który będzie wykorzystywany w pracy Punktów kontaktowych w trakcie pilotażu narzędzi interaktywnych wchodzących w skład modelu przy zastosowaniu gogli VR, wykazała potrzebę zakupu sprzętu z znacznie wyższych parametrach niż planowane na etapie przygotowania wniosku (dotyczy to potrzeby zastosowania m.in. szybszego procesora, a przede wszystkim nowszej i bardziej wydajnej karty graficznej). Oszacowanie wartości zamówienia na sprzęt o podwyższonych parametrach wykazało, że kwota przewidziana we wniosku o dofinansowanie na ten zakup jest niewystarczająca. W związku z tym konieczne okazało się odpowiednie przesunięcie środków, poprzez wykorzystanie oszczędności oraz rezygnację z planowanego pierwotnie zakupu mebli dla Punktów kontaktowych. Konieczność dokonania i uzyskania akceptacji zmiany wniosku o dofinansowanie w tym zakresie spowodowała przesunięcie planowanych wydatków na sprzęt komputerowy na rok 2019.

10. Programy służące rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zatwierdzone przez Radę Nadzorczą PFRON art. 47 ust. 1 pkt. 4 ustawy o rehabilitacji

10.1 Nowe programy

W 2018 r. Rada Nadzorcza PFRON zatwierdziła do realizacji trzy nowe programy:

- program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu” (uchwała nr 6/2018 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 12 czerwca 2018 r.);
- program „Zajęcia klubowe w WTZ” (uchwała nr 7/2017 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 12 czerwca 2018 r.);
- pilotażowy program „Rehabilitacja 25 plus” (uchwała nr 8/2018 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 21 sierpnia 2018 r.).

Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu”

Celem programu jest zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym, poszkodowanym na skutek działania żywiołu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Adresatami programu są poszkodowane na skutek żywiołu:

- ❖ osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne),
- ❖ dzieci i młodzież niepełnosprawna posiadająca aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, wydane przed ukończeniem 16 roku życia.

Pomoc finansowa dla osób niepełnosprawnych poszkodowanych na skutek żywiołu udzielana jest ze środków PFRON:

- ❖ w ramach Modułu I – w formie jednorazowego świadczenia na rehabilitację społeczną,
- ❖ w ramach Modułu II – w formie jednorazowego świadczenia stanowiącego rekompensatę poniesionych strat i/lub pokrycie kosztów przeprowadzenia naprawy przedmiotów, których zakup był dofinansowany ze środków PFRON.

Ponadto, w ramach środków przeznaczonych na realizację programu finansowane są także wydatki samorządów powiatowych, ponoszone na obsługę programu – do wysokości 2,5% środków wydatkowanych przez samorząd powiatowy na realizację programu.

Decyzję o uruchomieniu realizacji programu w związku z zaistnieniem danej sytuacji kryzysowej podejmuje Zarząd PFRON, pod warunkiem uruchomienia pomocy dla osób poszkodowanych w wyniku żywiołu przez organy administracji rządowej lub samorządowej. Przedmiotową decyzję Zarząd PFRON zatwierdza przyjmując dokument wyznaczający kierunki działań programu oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów programu.

W 2018 roku nie wystąpiła potrzeba uruchomienia środków w ramach programu.

Program „Zajęcia klubowe w WTZ”

Program „Zajęcia klubowe w WTZ” zatwierdzony został uchwałą nr 7/2018 Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 12 czerwca 2018 roku.

Celem programu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

Beneficjentami programu są:

- osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia,
- osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób (o której mowa w art. 10f ust. 2a ustawy o rehabilitacji), których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.

Adresatami programu są podmioty prowadzące warsztaty terapii zajęciowej. Pomoc finansowa w ramach programu udzielana jest adresatom programu ze środków PFRON przez samorządy powiatowe, które przystąpią do realizacji programu.

Fundusz przeprowadził akcję informacyjno-promocyjną na temat programu. Wysłane zostały do samorządów powiatowych zaproszenia do podjęcia realizacji programu i powiadomienia o realizacji programu właściwe terytorialnie warsztaty terapii zajęciowej.

Program „Zajęcia klubowe w WTZ” realizowany jest na terenie całego kraju w cyklu lat realizacyjnych trwających od dnia 1 lutego danego roku kalendarzowego do dnia 31 stycznia kolejnego roku kalendarzowego. Nabór wystąpień samorządów powiatowych o przyznanie środków finansowych na realizację programu odbywa się w dwóch odrębnych turach w roku realizacyjnym.

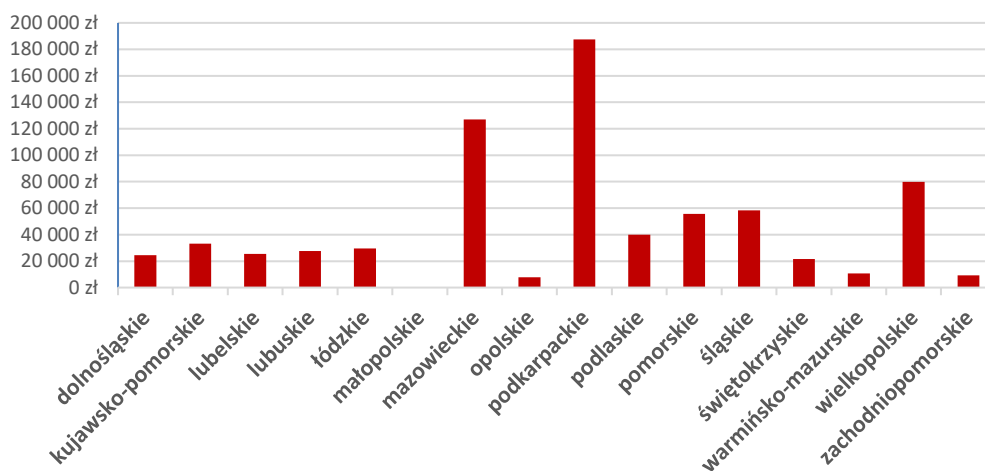
W 2018 roku wystąpienia samorządów powiatowych przyjmowane były w terminie od dnia 1 lipca do dnia 31 sierpnia 2018 roku. W dniu 10 września 2018 roku Zarząd PFRON uchwałą nr 57/2018 ustalił wysokość miesięcznej stawki osobowej obowiązującej w programie „Zajęcia klubowe w WTZ” w okresie realizacji programu od dnia 1 września 2018 roku do dnia 31 stycznia 2019 roku, która wynosiła 300,00 zł. Pełnomocnicy Zarządu PFRON w dniu 18 września 2018 roku podjęli decyzję w sprawie przyznania limitów środków finansowych dla Oddziałów PFRON na realizację programu „Zajęcia klubowe w WTZ”.

Wystąpienia samorządów powiatowych o przyznanie środków finansowych na realizację programu w roku realizacyjnym 2019 - trwającym od dnia 1 lutego 2019 roku do dnia 31 stycznia 2020 roku - przyjmowane były od dnia 1 listopada do dnia 30 listopada 2018 roku, w Oddziałach PFRON właściwych terytorialnie dla siedziby władz samorządu powiatowego. W dniu 17 grudnia 2018 roku Zarząd PFRON uchwałą nr 67/2018 ustalił wysokość miesięcznej stawki osobowej obowiązującej w programie „Zajęcia klubowe w WTZ” w okresie realizacji programu od dnia 1 lutego 2019 roku do dnia 31 stycznia 2020 roku, która wynosi 400,00 zł.

Na realizację programu zaplanowano środki w wysokości 790 tys. zł na wydatki bieżące dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 2440).

Fundusz wypłacił środki w wysokości 738.482,22 zł (tj. 93,48 % środków zaplanowanych).

Wykres nr 36 Kwota wypłacona w 2018 roku wg województw - Program „Zajęcia klubowe w WTZ”

Niewydatkowanie wszystkich środków związane było z:

- nieprzystąpieniem do realizacji programu wszystkich uprawionych powiatów,
- rozpoczęciem realizacji nowego programu w II połowie roku.

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla programu wynosi 500 osób, osiągnięta - 524 osób.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji programu znajdują się w **Tabeli nr 12**.

Pilotażowy program „Rehabilitacja 25 plus”

W dniu 21 sierpnia 2018 r. Rada Nadzorcza Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zatwierdziła pilotażowy program „Rehabilitacja 25 plus”. Zarząd PFRON, w dniu 4 września 2018 roku przyjął procedury realizacji programu. Na rok szkolny 2018/2019 trwający od dnia 1 września 2018 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r. ustalono stawkę osobową przypadającą na jednego beneficjenta miesięcznie oraz wyznaczono termin naboru wniosków w programie.

Celem wdrażanego programu jest zebranie doświadczeń służących wypracowaniu rozwiązań zapewniających absolwentom ciągłość oddziaływań terapeutycznych w zakresie utrzymania samodzielności i niezależności w życiu społecznym, a także w zakresie dotyczącym ich aktywności zawodowej.

Program adresowany jest do podmiotów prowadzących OREW (Ośrodki rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawcze) i ORW (ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze).

W ramach programu ww. placówki mogą zapewnić dzienny pobyt niezatrudnionym osobom niepełnosprawnym będącym absolwentami OREW bądź ORW w wieku powyżej 25 roku życia, bądź absolwentami SPdP (szkół specjalnych przysposabiających do pracy) w wieku powyżej 24 roku życia, z niepełnosprawnością intelektualną (w tym sprzężoną z innymi niepełnosprawnościami), jeżeli osoby te nie są objęte rehabilitacją społeczną w placówkach dziennej aktywności (np. środowiskowych domach samopomocy czy warsztatach terapii zajęciowej).

Podmioty prowadzące OREW i ORW, mogą udzielać wsparcia w zakresie:

- ✓ usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych, w tym pomocy w utrzymaniu higieny osobistej,
- ✓ udziału w zajęciach usprawniających, terapeutycznych i wspierających ruchowo,
- ✓ udziału w zajęciach prowadzonych w ramach kół zainteresowań,
- ✓ pomocy w rozwinięciu i wzmacnianiu aktywności oraz samodzielności życiowej oraz utrzymaniu nabytych wcześniej umiejętności,
- ✓ pomocy psychologicznej, poradnictwa i wsparcia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych oraz bieżących spraw życia codziennego,
- ✓ działań aktywizujących zawodowo w przypadku absolwentów SPdP,
- ✓ transportu.

Program kierowany jest do osób, które ukończyły albo ukończą realizację obowiązku nauki w OREW bądź ORW, bądź SPdP.

Program realizowany jest na terenie całego kraju jako pilotaż obejmujący dwa lata szkolne:

- rok szkolny 2018/2019 trwający od dnia 1 września 2018 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r.;
- rok szkolny 2019/2020 trwający od dnia 1 września 2019 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r.

Beneficjent programu może korzystać ze wsparcia w ramach programu maksymalnie przez dwa lata szkolne, nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2020 r.

W roku szkolnym 2018/2019 stawka osobowa przypadającą na jednego beneficjenta programu miesięcznie wynosi 2.500,00 zł.

W związku z uruchomieniem programu dla okresu przypadającego na rok szkolny 2018/2019 trwający od dnia 1 września 2018 roku do dnia 31 sierpnia 2019 roku wnioski o przyznanie środków finansowych przyjmowane były od dnia 7 września 2018 r. do dnia 8 października 2018 r.

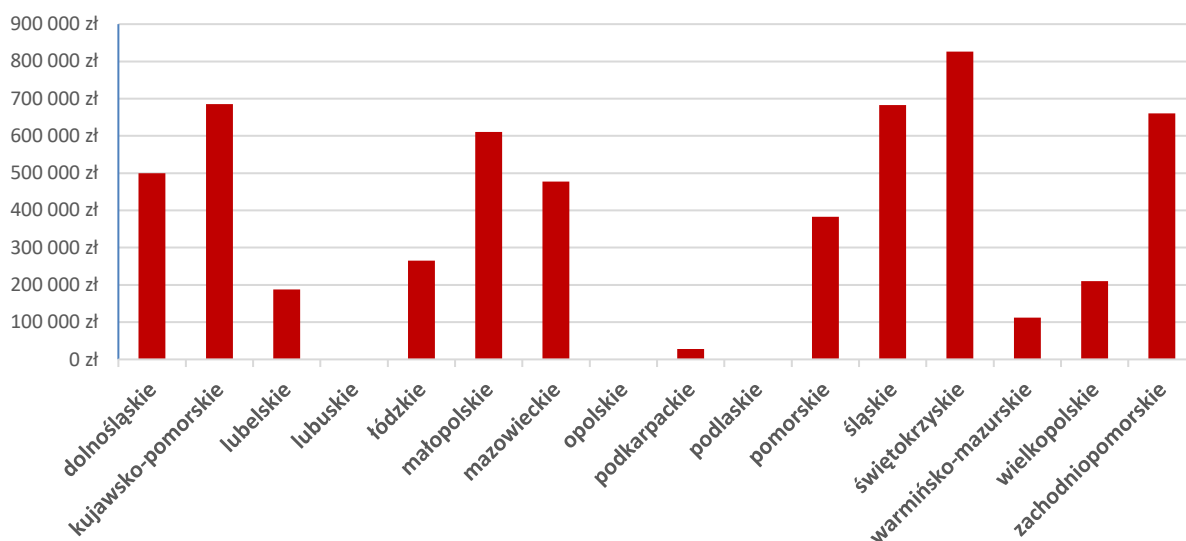
Na realizację programu zaplanowano środki w łącznej wysokości 9.107 tys. zł, w tym dla jednostek:

- zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 1.500 tys. zł (\$2440),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 7.500 tys. zł (\$2450),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 107 tys. zł (\$6270).

Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości 5.627.341,71 zł (61,79 % planu), w tym dla jednostek:

- zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 940.000,00 zł (\$2440),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 4.634.156,71 zł (\$2450),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 53.185,00 zł (\$6270).

Wykres nr 37 Kwota wypłacona w 2018 roku wg województw – „Rehabilitacja 25 plus”

Niewydatkowanie wszystkich środków związane było z rozpoczęciem realizacji nowego programu w II połowie roku.

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla programu wynosi 350 osób, osiągnięta - 232 osób.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji programu znajdują się w **Tabeli nr 13**.

10.2 Programy kontynuowane

Pilotażowy program „Aktywny samorząd”

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program w 2018 roku obejmował następujące formy wsparcia:

Moduł I:

1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.

- 2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
Zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.
- 3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
Zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
Zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości).
- 4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Ponadto, środki finansowe zabezpieczone w planie finansowym na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zgodnie z zapisami programu przeznacza się dla:

❖ PFRON, na:

- promocję programu – do wysokości 0,2%,
- wynagrodzenia ekspertów PFRON - do wysokości 0,6%,
- ewaluację programu – do wysokości 0,2%,

- środków zaplanowanych na realizację programu,

❖ samorządów powiatowych, na:

- promocję programu - do wysokości 1%,
- ewaluację programu - do wysokości 0,5%,
- obsługę programu - do wysokości 5%,

- środków przewidzianych do przekazania samorządom powiatowym na realizację programu.

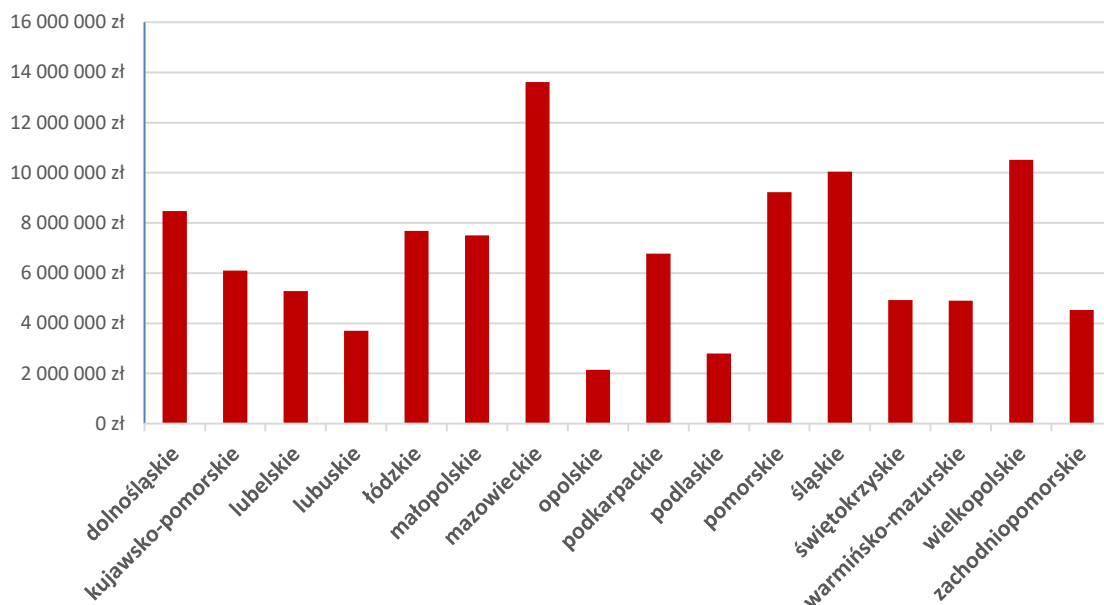
Na realizację programu zaplanowano środki w łącznej wysokości 112.304 tys. zł, z tego na:

- wydatki bieżące dla jednostek sektora finansów publicznych (§ 2440) w kwocie 7.200 tys. zł,
- transfery dla ludności (§ 3030) w kwocie 105.000 tys. zł,
- wydatki inwestycyjne dla jednostek sektora finansów publicznych (§ 6260) w kwocie 104 tys. zł.

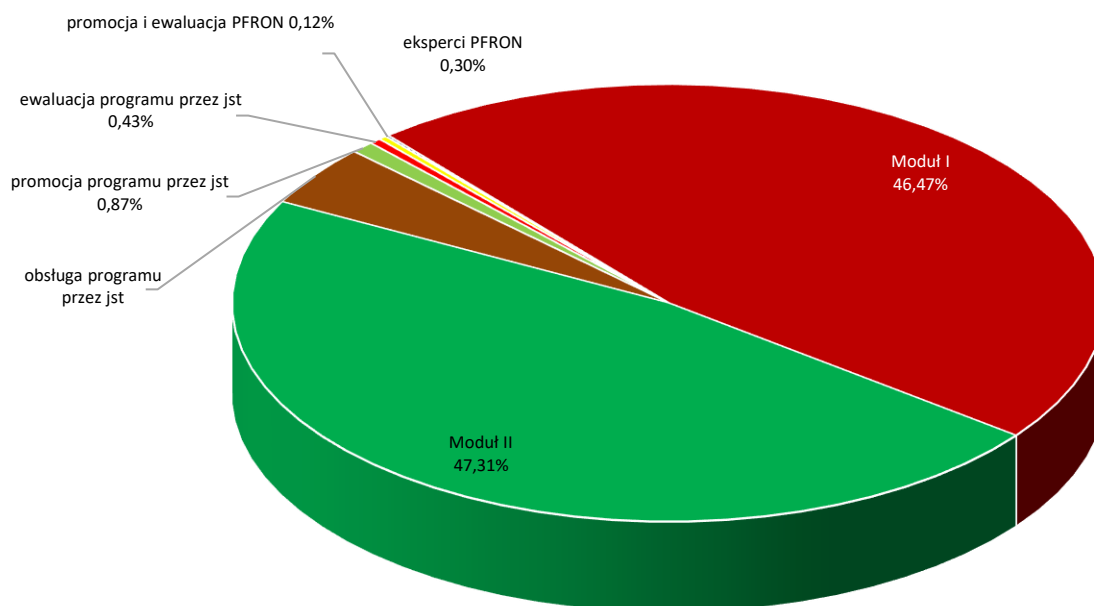
Fundusz wypłać na realizację programu środki w łącznej wysokości 108.192.987,98 zł (96,34 % środków zaplanowanych na realizację programu), z tego:

- wydatki bieżące dla jednostek sektora finansów publicznych (§ 2440) w kwocie 6.767.678,37 zł,
- transfery dla ludności (§ 3030) w kwocie 101.322.109,61 zł,
- wydatki inwestycyjne dla jednostek sektora finansów publicznych (§ 6260) w kwocie 103.200,00 zł.

Wykres nr 38 Kwota wypłacona w 2018 roku wg województw – program „Aktywny samorząd”

Wykres nr 39 Struktura wypłat w 2018 roku wg rodzajów kosztów – program „Aktywny samorząd”

Niewydatkowanie wszystkich środków w programie związane było z wpływaniem do realizatorów (powiatów) mniejszej liczby wniosków od osób niepełnosprawnych niż było to planowane, w szczególności dotyczy to Modułu II programu.

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla programu wynosi 23.000 osób, osiągnięta – 21.160 osób.

Szczegółowe dane dotyczące programu znajdują się w **Tabeli nr 14**.

„Partnerstwo dla osób z niepełnosprawnościami” - Program współpracy z Zarządami Województw w celu współfinansowania projektów organizacji pozarządowych wyłonionych do dofinansowania w drodze konkursów organizowanych przez Zarządy Województw w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych

Celem strategicznym programu był wzrost aktywności zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami osiągany poprzez zintensyfikowanie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, którym wsparcie uzyskane w programie umożliwi realizację projektów dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami, dofinansowanych ze środków europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO).

W dniu 17 października 2016 r. zostało zawarte Porozumienie na rzecz współpracy z Województwem Podkarpackim w celu współfinansowania projektów organizacji pozarządowych wyłonionych do dofinansowania w drodze konkursów organizowanych przez Zarząd Województwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO). Porozumienie zostało zawarte w związku z przyjęciem przez Województwo roli Realizatora programu „Partnerstwo dla osób z niepełnosprawnościami”.

Organizacje pozarządowe, spełniające warunki określone w programie, mogą ubiegać się o sfinansowanie wkładu własnego ze środków PFRON wymaganego od organizacji pozarządowych w projektach skierowanych tylko do osób z niepełnosprawnościami składanych w odpowiedzi na konkurs ogłoszony w ramach RPO Województwa Podkarpackiego.

Przekazywanie środków finansowych PFRON Zarządowi Województwa Podkarpackiego nastąpiło na podstawie zawartych przez Podkarpacki Oddział PFRON umów realizacyjnych, w wysokościach wynikających z sumowania wkładów własnych w projektach wnioskodawców spełniających kryteria dostępu do uczestnictwa w programie oraz danym konkursie RPO.

Na realizację programu zaplanowano środki w kwocie 888 tys. zł na wydatki dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 2440).

Fundusz wypłacił środki w wysokości 887.066,11 zł (tj. 99,89 % środków zaplanowanych).

Oddział Podkarpacki PFRON wydatkował kwotę 887.066,11 zł w ramach realizacji porozumienia zawartego w Województwem Podkarpackim.

Planowana i osiągnięta wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla programu wynosi - 1 umowa.

Szczegółowe dane dotyczące programu znajdują się w **Tabeli nr 15**.

Pilotażowy program „ABSOLWENT”

Celem pilotażowego programu „ABSOLWENT” jest umożliwienie wejścia na rynek pracy osób niepełnosprawnych posiadających wykształcenie wyższe lub realizujących ostatni rok nauki w szkole wyższej. Cel programu jest realizowany poprzez kompleksowe i indywidualnie wsparcie beneficjentów ostatecznych programu w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych.

W dniu 21 maja 2018 roku został ogłoszony konkurs w ramach pilotażowego programu „ABSOLWENT”. Konkurs dotyczył projektów wieloletnich realizowanych od dnia 1 października 2018 r. do dnia 30 września 2020 r. Wyznaczono następujące okresy finansowania projektów wieloletnich:

- pierwszy okres – od dnia 1 października 2018 r. do dnia 30 września 2019 r.,
- drugi okres – od dnia 1 listopada 2019 r. do dnia 30 września 2020 r. (tryb pozakonkursowy).

Wnioski w ramach programu mogły być składane od dnia 21 maja 2018 r. do dnia 20 lipca 2018 r. Podmiotami uprawnionymi do składania wniosków w ramach konkursu były szkoły wyższe i organizacje pozarządowe.

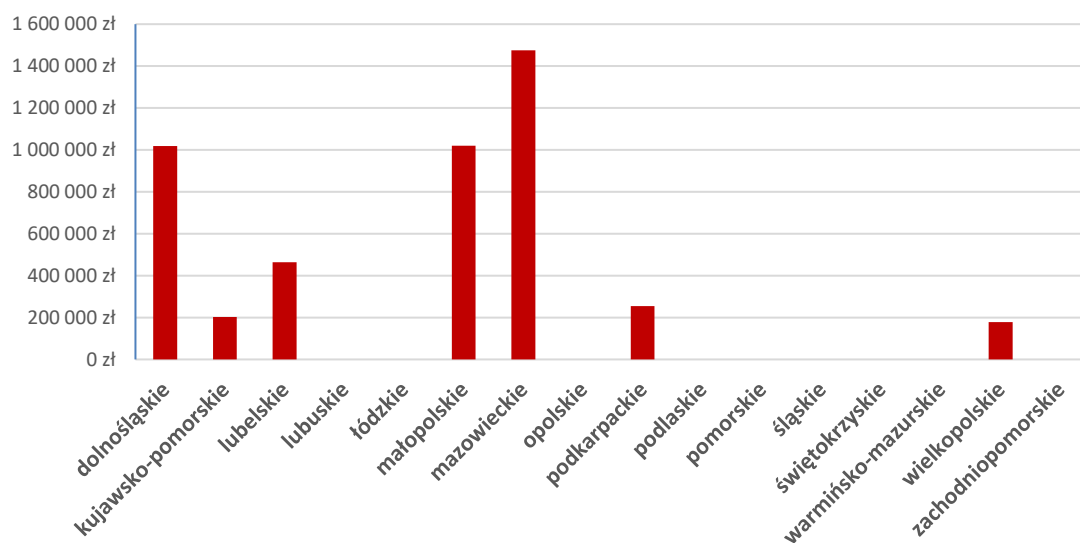
Na realizację programu zaplanowano środki w łącznej wysokości 5.417 tys. zł, w tym dla jednostek:

- zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 203 tys. zł (\$2440),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 5.214 tys. zł (\$2450).

Fundusz wypłacił środki w łącznej wysokości 4.611.983,85 zł (85,14 % planu), w tym dla jednostek:

- zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 202 426,77 zł (\$2440),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 4.409.557,08 zł (\$2450).

Wykres nr 40 Kwota wypłacona wg województw - program „Absolwent”

Niższa efektywność zrealizowanych działań związana była z rezygnacją wnioskodawców z podpisania umowy, pomimo pozytywnej oceny merytorycznej i decyzji o przyznaniu dofinansowania.

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla programu wynosi 734 osób, osiągnięta - 734 osoby.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji pilotażowego programu „ABSOLWENT” znajdują się w Tabeli nr 16.

Program „PRACA-INTEGRACJA”

Celem PILOTAŻOWEGO PROGRAMU „PRACA - INTEGRACJA” jest podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.

W dniu 7 listopada 2017 r. został ogłoszony konkurs mający na celu wyłonienie organizacji pozarządowej do realizacji oferty złożonej przez Poczta Polska S.A. dotyczącej zatrudnienia 400 osób niepełnosprawnych.

W ramach konkursu nr 1/2017 „PRACA – INTEGRACJA” Zarząd PFRON przyjął do realizacji ofertę Fundacji Aktywizacja z siedzibą w Warszawie. Zadanie realizowane jest od dnia zawarcia umowy powierzenia tj. od dnia 8 lutego 2018 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.

Na realizację programu zaplanowano środki w łącznej wysokości 3.400 tys. zł, w tym dla jednostek:

- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 3.358 tys. zł (\$2450),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 42 tys. zł (\$6270).

Fundusz wypłać środków w łącznej wysokości 3.357.008,00 zł (98,74 % planu), w tym dla jednostek:

- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 3.315.008,00 zł (\$2450),
- niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 42.000,00 zł (\$6270).

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla programu wynosi 200 osób, osiągnięta - 134 osoby.

Program „STABILNE ZATRUDNIENIE – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej”

Celem programu „STABILNE ZATRUDNIENIE – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej” jest podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej. Przyjęto założenie, iż w ramach czterech lat realizacji programu zatrudnionych zostanie 2.500 osób niepełnosprawnych.

Adresatami programu są instytucje publiczne (organy i instytucje wykonujące zadania z zakresu administracji publicznej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty, województwa), państwowe oraz samorządowe instytucje kultury.

Pomoc finansowa w ramach programu udzielana jest w formie dofinansowania kosztów:

- ❖ wyposażenia stanowisk pracy dla beneficjentów ostatecznych, odpowiednio do potrzeb wynikających z niepełnosprawności oraz charakteru zatrudnienia;
- ❖ adaptacji pomieszczeń i otoczenia zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- ❖ adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających beneficjentom ostatecznym wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy;
- ❖ zakupu i autoryzacji oprogramowania na użytek beneficjentów ostatecznych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności;
- ❖ szkoleń beneficjentów ostatecznych zatrudnionych w ramach programu;

- ❖ szkoleń pracowników Wnioskodawcy w zakresie umiejętności współpracy z beneficjentami ostatecznymi zatrudnionymi w ramach programu, w tym kosztów szkoleń pracowników pomagających beneficjentom ostatecznym w pracy;
- ❖ organizacji przez pracodawcę dowozu beneficjentów ostatecznych z miejsca zamieszkania do zakładu pracy i powrotu;
- ❖ dodatku motywacyjnego wypłacanego beneficjentom ostatecznym przez Wnioskodawcę.

Łączna wysokość dofinansowania ze środków PFRON kosztów działań aktywizacyjnych (bez dodatku motywacyjnego) nie może przekroczyć kwoty 18.000 zł na jednego zatrudnionego, na pełny wymiar czasu pracy, beneficjenta ostatecznego. Dofinansowanie ze środków PFRON kosztów dodatku motywacyjnego nie może przekroczyć kwoty 400 zł miesięcznie dla każdego beneficjenta ostatecznego objętego tą formą pomocy. Jeżeli beneficjent ostateczny ponosi dodatkowe koszty związane z dojazdem do i z zakładu pracy, wysokość dodatku motywacyjnego może zostać podwyższona o maksymalnie 200 zł (do 600 zł) miesięcznie.

Zaplanowane w programie działania stanowią część Programu rządowego „Dostępność Plus 2018-2025”, który zakłada eliminację barier w dostępie osób niepełnosprawnych do stabilnego zatrudnienia.

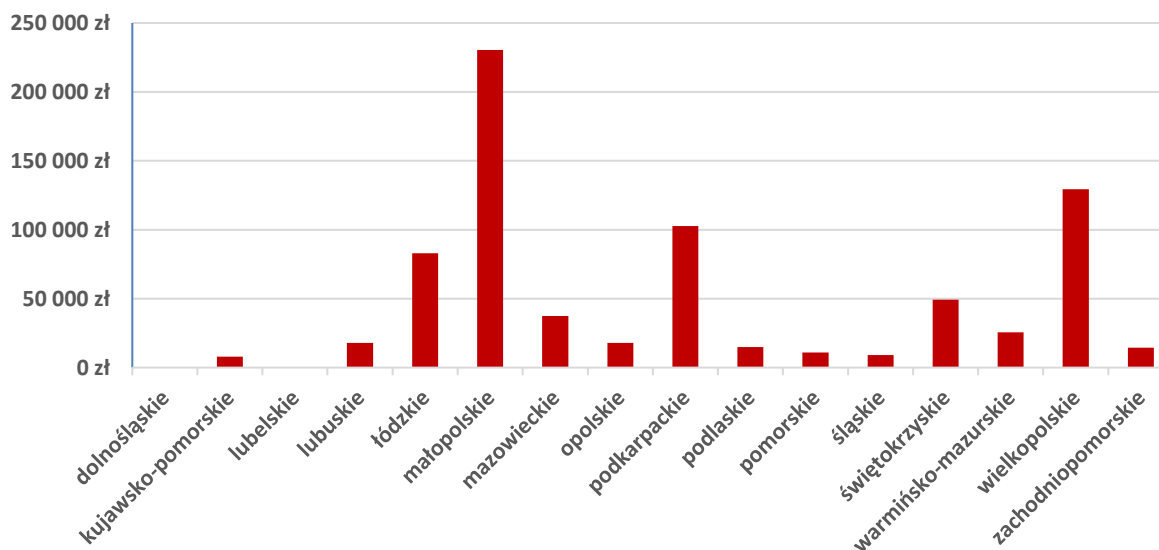
Na realizację programu zaplanowano środki w łącznej wysokości 1.028 tys. zł, w tym na:

- wydatki bieżące jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 714 tys. zł (\$2440);
- wydatki inwestycyjne jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 314 tys. zł (\$ 6260).

Funduszu wypłacił środki w łącznej wysokości 751.296,12 zł (73,08 % planu), w tym:

- wydatki bieżące jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 532.108,83 zł (\$2440);
- wydatki inwestycyjne jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 219.187,29 zł (\$ 6260).

Wykres nr 41 Kwota wypłacona w 2018 roku wg województw – „STABILNE ZATRUDNIENIE”

Przyczynami niższej efektywności zrealizowanych działań była wskazywana przez wnioskodawców data rozpoczęcia realizacji działań aktywizacyjnych (w umowach, w których działania rozpoczynają się w 2019 roku wypłata środków następuje nie wcześniej niż w dniu rozpoczęcia działań).

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla programu wynosi 70 osób, osiągnięta – 61 osób.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji pilotażowego programu „STABILNE ZATRUDNIENIE – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej” znajdują się w **Tabeli nr 17**.

**Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku
żywiołu w 2017 r.”**

Celem programu było zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym, poszkodowanym na skutek działania żywiołu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w 2017 roku.

Na realizację programu zaplanowano środki w wysokości 99 tys. zł na wydatki bieżące jednostek sektora finansów publicznych (§ 2440).

Fundusz wypłaty środki w wysokości 96.159,15 zł (97,13 % planu).

W 2018 r. Zarząd PFRON udzielił indywidualnego wsparcia dla 3 osób niepełnosprawnych poszkodowanych w wyniku żywiołu w 2017 r.

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla programu wynosi 3 osoby, osiągnięta – 3 osoby.

„Wsparcie Inicjatyw”

Strategicznym celem programu jest szeroko rozumiane promowanie działań na rzecz aktywizacji środowiska osób niepełnosprawnych, poprzez m.in.:

- promowanie kompetentnej kadry współpracującej z osobami niepełnosprawnymi,
- promocja dokonań artystycznych osób niepełnosprawnych,
- kreowanie wspólnej, europejskiej polityki promującej inkluzję społeczną osób niepełnosprawnych,
- upowszechnianie i rozwijanie dobrych praktyk w zakresie problematyki niepełnosprawności.

W okresie sprawozdawczym realizacja programu przebiegała następująco:

Moduł A – OTWARTE DRZWI

W ramach modułu A wydatkowano łącznie kwotę 121.986,07 zł (§2440), w tym:

- wypłaty nagród finansowych za najlepszą pracę magisterską i doktorską – 44.000,00 zł,
- organizacja prac komisji konkursowych, organizacja imprezy finałowej, wydawnictwa promocyjne związane z konkursem – 77.986,07 zł.

W ramach modułu A – OTWARTE DRZWI przyznano nagrody:

- autorom najlepszych prac magisterskich – łącznie 14 nagród (9 nagród finansowych i 5 wyróżnień niefinansowych), w ramach 3 kategorii:

- rehabilitacja medyczna (dotyczy rozwiązań mających wpływ na lepsze funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym),
 - rehabilitacja zawodowa oraz rozwiązania technologiczne służące osobom niepełnosprawnym,
 - rehabilitacja społeczna.
- autorom najlepszych prac doktorskich – łącznie 2 nagrody (2 nagroda finansowa).

Moduł B – SZTUKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach modułu B wydatkowano łącznie 348.719,21 zł (§2440), w tym:

➤ wypłaty nagród finansowych w konkursie –	75.000,00 zł,
➤ nagrody rzeczowe w etapie wojewódzkim oraz ogólnopolskim konkursu –	122.070,22 zł,
➤ organizacja wystaw i gali na etapie wojewódzkim –	55.036,99 zł,
➤ organizacja prac komisji konkursowych, organizacja imprezy finałowej –	53.216,16 zł,
➤ przygotowanie druku materiałów promocyjnych –	43.395,84 zł.

W ramach modułu B – SZTUKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH przyznano łącznie 15 nagród finansowych (I, II, III miejsce) w 5 kategoriach:

- malarstwo i witraż,
- rysunek i grafika,
- rzeźba kameralna i płaskorzeźba,
- tkanina i aplikacja,
- fotografia i film.

Na realizację programu zaplanowanych było 520 tys. zł (§2440).

W 2018 roku w ramach programu PFRON wypłać środki dla jednostek sektora finansów publicznych §2440 w wysokości 470.705,28 zł (90,52 % środków zaplanowanych).

Planowana wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla programu wynosi 272 osób, osiągnięta – 334 osób.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji programu „Wsparcie inicjatyw” znajdują się w **Tabeli nr 18**.

11. Realizacja przez samorządy wojewódzkie i powiatowe ustawowych zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej ze środków Funduszu.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej realizowane były przez 380 samorządów powiatowych oraz 16 samorządów wojewódzkich.

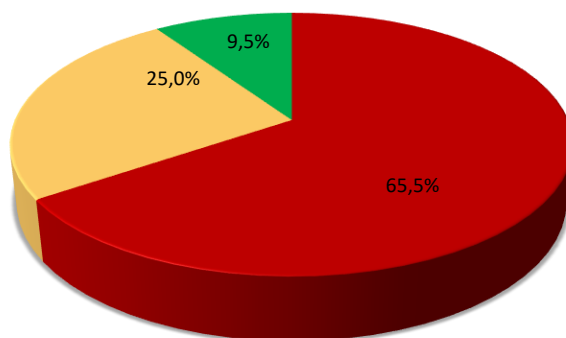
Podział środków przypadający jednostkom samorządu terytorialnego - wojewódzkim i powiatowym został dokonany na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. Nr 88, poz. 808 ze zm.).

12. Zadania realizowane przez samorządy wojewódzkie

Na zadania samorządów wojewódzkich zaplanowano kwotę 143.000 tys. zł.

Samorządy wykorzystwały środki w łącznej kwocie 140.952.715,00 zł (98,57%) środków wyliczonych według algorytmu, z czego na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej wykorzystano kwotę 92.338.545,00 zł (65,51%), a na zadania dotyczące rehabilitacji społecznej kwotę 48.614.170,00 zł (34,49%), wraz z kosztami obsługi w kwocie 3.521.602,00 zł wykorzystwały łącznie 144.474.317,00 zł

Wykres nr 42 Struktura wydatków środków przeznaczonych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych (samorządy wojewódzkie).

■ Koszty tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej

■ Dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych art.35 ust.1 pkt 5

■ Zadania zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym art.36 ust.4

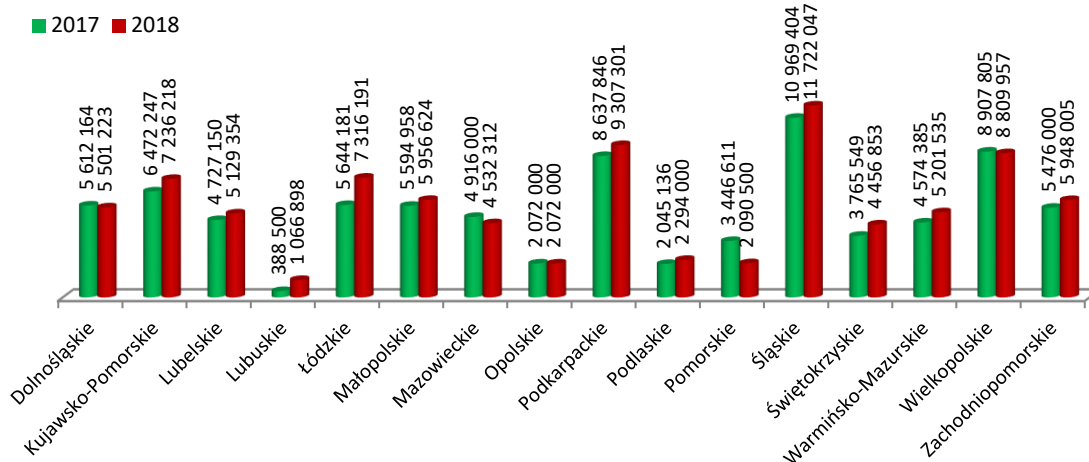
Szczegółowe dane dotyczące zadań realizowanych przez samorządy wojewódzkie znajdują się w Tabeli nr 19.

12.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej - art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy o rehabilitacji

Dofinansowano koszty działania 110 ZAZ na kwotę 88.641.018,00 zł, z tego 107 zakładów aktywności zawodowej powstałych w latach ubiegłych, w kwocie 88.360.192,00 zł i 3 nowoutworzonych w okresie sprawozdawczym w kwocie 280.826,00 zł.

Spośród 8 zakładów aktywności zawodowej, które rozpoczęły swoją działalność 3 z nich były finansowane ze środków PFRON.

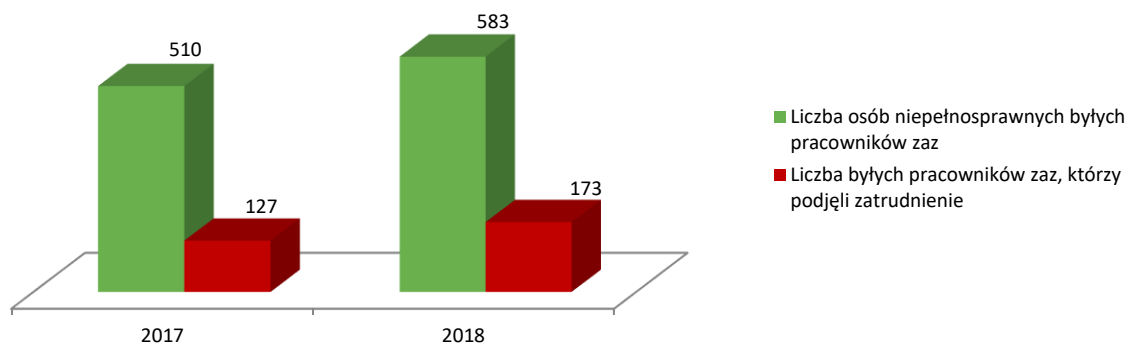
Wykres nr 43 Dofinansowanie kosztów działania zakładów aktywności zawodowej ze środków PFRON.

Na koniec okresu sprawozdawczego funkcjonowało 115 zakładów aktywności zawodowej, w których zatrudnionych było 4.963 osób niepełnosprawnych, w tym 2.059 to kobiety a 1.729 to mieszkańcy wsi. W stosunku do 2017 roku liczba zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych wzrosła o 490 osób.

W omawianym okresie dziewięciu organizatorom na tworzenie zakładów aktywności zawodowej wypłacono kwotę w wysokości 3.697.527,00 zł.

Wykres nr 44 Migracja byłych pracowników zakładów aktywności zawodowej.

Z ogólnej liczby 583 osób niepełnosprawnych, które w roku 2018 opuściły zakłady aktywności zawodowej, 173 osoby podjęły zatrudnienie, co stanowi ok. 30%, w tym 22 osoby w ramach pracy chronionej.

Szczegółowe dane dotyczące dofinansowania kosztów działania zakładów aktywności zawodowej znajdują się w **Tabeli nr 20**.

Szczegółowe dane dotyczące migracji zatrudnionych osób niepełnosprawnych w zakładach aktywności zawodowej według stanu na koniec 2018 roku znajdują się w **Tabeli nr 21**.

12.2 Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów - art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o rehabilitacji w związku z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. ze zm. – Prawo budowlane

łącznie marszałkowie województw otrzymali 272 wnioski na kwotę 139.126.082,00 zł. Z jednostek należących do sektora finansów publicznych wpłynęło 185 wniosków na kwotę 100.474.351,00 zł, a 87 wniosków na kwotę 38.651.731,00 zł wpłynęło z jednostek spoza sektora finansów publicznych.

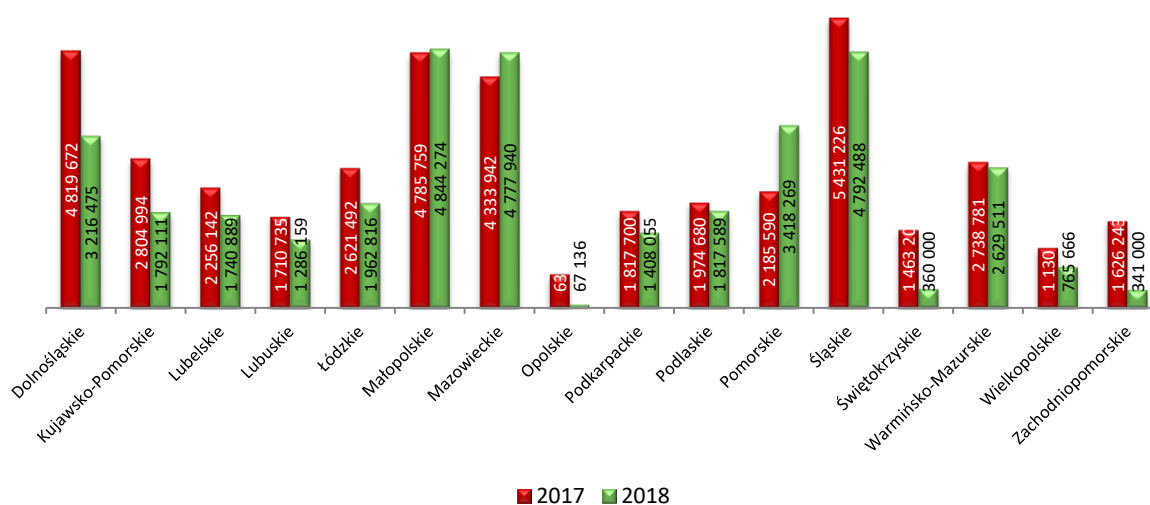
Zawarto 153 umowy na kwotę 37.020.299,00 zł, z czego 100 umów na kwotę 22.328.369,00 zł zawarto z jednostkami sektora finansów publicznych, a 53 umowy na kwotę 14.691.930,00 zł zawarto z jednostkami spoza tego sektora. W stosunku do roku 2017 liczba umów zmniejszyła się o 8.

W ramach 150 umów wypłacono dofinansowania kosztów robót budowlanych obiektów służących rehabilitacji na kwotę 35.220.378,00 zł, z czego na 99 inwestycji podmiotów z sektora finansów publicznych przeznaczono kwotę 21.928.744,00 zł, a na 51 inwestycji jednostek spoza tego sektora kwotę 13.291.634,00 zł.

Średnie wypłacone dofinansowanie inwestycji wyniosło 234.803,00 zł.

Na roboty budowlane dotyczące 29 obiektów służących rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej wykorzystane zostały środki w wysokości 7.966.145,00 zł. W zakresie obiektów służących rehabilitacji niepełnosprawnych mieszkańców wsi dofinansowano 36 inwestycji w wysokości 6.507.114,00 zł.

Wykres nr 45 Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych.

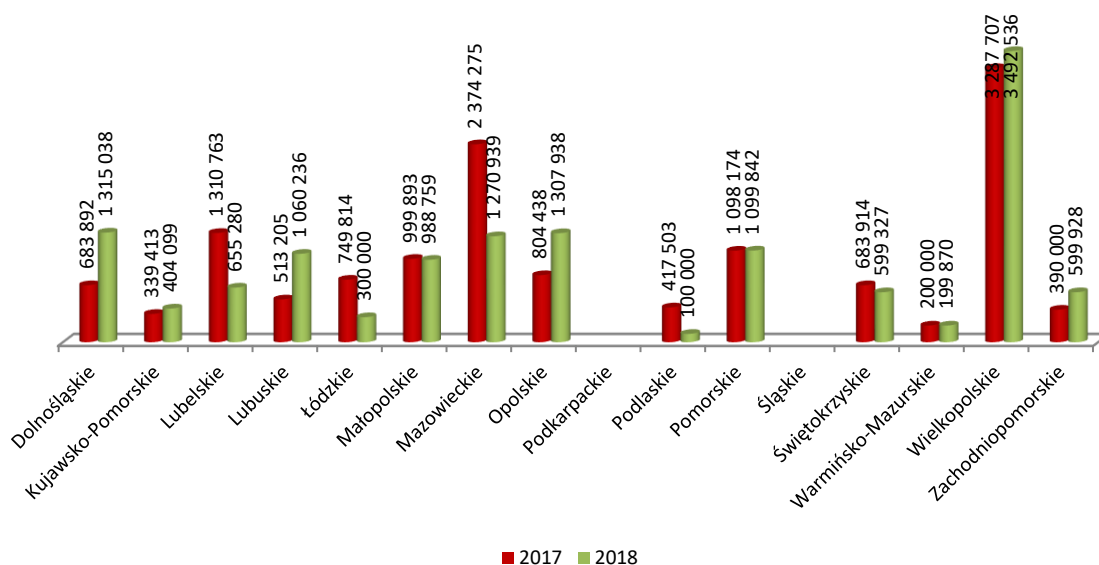
Szczegółowe dane dotyczące dofinansowania robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów znajdują się w **Tabeli nr 22**.

12.3 Zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym - art. 36 ust. 1 ustawy o rehabilitacji

Zadanie to realizowało 14 samorządów wojewódzkich, do których wpłynęło 1.088 wniosków z fundacji i organizacji pozarządowych prowadzących działalność o charakterze regionalnym na kwotę łączną 28.266.968,00 zł.

Marszałkowie podpisali 641 umów na kwotę 13.422.808,00 zł w zakresie 13 rodzajów zadań przewidzianych do zlecenia. **Zrealizowano 638 umów, na które wypłacono środki w wysokości ogółem 13.393.792,00 zł.** Zadania zlecane przez samorzady wojewódzkie były realizowane przez 595 podmioty.

Wykres nr 46 Wypłacone dofinansowania na zadania zlecane.

Szczegółowe dane dotyczące zadań zleczanych fundacjom i organizacjom pozarządowym znajdują się w **Tabeli nr 23**.

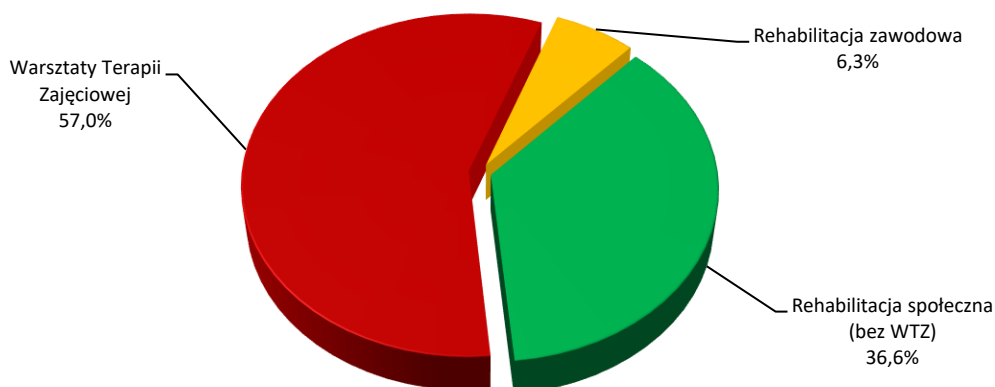
13. Zadania realizowane przez samorzady powiatowe

Na realizację zadań ustawowych przez samorzady powiatowe zaplanowano środki w wysokości 797.276 tys. zł, a na koszty obsługi w wysokości 19.933 tys. zł.

Na podstawie wniosków starostów Fundusz przekazał na realizację zadań kwotę 796.456.571,00 zł. Środki te zostały wykorzystane w kwocie łącznej 795.393.241,00 zł, (99,76% środków określonych

według algorytmu), a na koszty obsługi wykorzystano 19.816.554,00 zł. Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej wykorzystano kwotę 50.311.292,00 zł (6,33%), a na zadania dotyczące rehabilitacji społecznej kwotę 745.081.949,00 zł (93,67%).

Wykres nr 47 Struktura wydatków środków przeznaczonych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych (samorządy powiatowe).

Szczegółowe dane liczbowe przedstawione w dalszej części sprawozdania dotyczące realizacji przez samorządy powiatowe zadań prezentowane są w tabelach według województw.

Szczegółowe dane dotyczące zadań realizowanych przez samorządy powiatowe znajdują się w **Tabeli nr 24**.

13.1 Zwrot pracodawcom kosztów adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk, adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy, zakupu i autoryzacji oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności oraz kosztów rozpoznania przez służby medycyny pracy tych potrzeb - art. 26 ustawy o rehabilitacji

W roku 2018 złożono 3 wnioski na kwotę 112.787,00 zł, wnioski te pochodziły z jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych. W ramach podpisanych 2 umów na zwrot kosztów w wysokości 43.300,00 zł wypłacono 39.737 zł. Na wyposażonych stanowiskach zatrudniono 2 osoby.

13.2 Dokonywanie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy - art. 26d ustawy o rehabilitacji

Starostowie 27 powiatów podpisali 95 umowy na kwotę 550.609,00 zł. Wypłacone dofinansowanie z tytułu zwrotu kosztów zatrudnienia 180 pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym wyniosło 490.406,00 zł i było wyższe o 6.701,00 zł w stosunku do roku poprzedniego.

Zwrot kosztów w kwocie 9.977,00 zł dotyczył wynagrodzenia dla 4 pracowników jednostki sektora finansów publicznych oraz w kwocie 480.429,00 zł dla 176 pracowników zatrudnionych w jednostkach spoza tego sektora, w tym 26 osób było pracownikami zakładów pracy chronionej.

Zwroty dotyczące kosztów szkoleń pracowników pomagających dokonano w kwocie 4.000,00 zł dla 4 pracowników.

W wyniku wypłaconych dofinansowań udzielono pomocy w zakładach pracy 275 osobom niepełnosprawnym, z czego 10 pracowników (3,60%) było zatrudnionych w jednostce sektora finansów publicznych a 265 pracowników (96,40%) w jednostkach spoza tego sektora, w tym 108 osób (39,30%) było pracownikami zakładów pracy chronionej, 40 osób było mieszkańcami wsi (14,50%), a 149 osób (54,20%) stanowiły kobiety.

Szczegółowe dane dotyczące zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy znajdują się w **Tabeli nr 25**.

13.3 Zwrot pracodawcom kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej - art. 26e ustawy o rehabilitacji

Pracodawcy złożyli 924 wnioski (o 10,60% mniej niż w roku poprzednim) na kwotę 46.010.032,00 zł, z czego 73 wniosków na kwotę 3.818.121,00 zł pochodziło z jednostek sektora finansów publicznych i 851 wniosków na kwotę 42.191.911,00 zł spoza tego sektora. Starostowie zawarli 649 umów na zwrot kosztów w wysokości 27.171.078,00 zł dotyczących wyposażenia łącznie 714 stanowisk pracy (o 89 stanowiska mniej niż w 2017 roku). Umowy zawarte z 63 pracodawcami z sektora finansów publicznych na kwotę 2.772.886,00 zł dotyczyły 68 stanowisk pracy. Natomiast umowy zawarte z 586 pracodawcami nie należącymi do tego sektora na kwotę 24.398.192,00 zł dotyczyły 646 stanowisk.

Samorządy 194 powiatów wykorzystały 26.253.634,00 zł (52,20% środków na rehabilitację zawodową i 3,30% kwoty wydatkowanej). Na wyposażenie łącznie 689 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, z tego kwotę 2.738.148,00 zł (10,40%) tytułem zwrotu kosztów wyposażenia 65 stanowisk otrzymali pracodawcy sektora finansów publicznych, natomiast pozostali pracodawcy uzyskali dofinansowanie w kwocie 23.515.486,00 zł (89,60%) dotyczące 624 stanowisk. Średnie dofinansowanie kosztu wyposażenia stanowiska wyniosło 38.104,00 zł.

Wyplacone na rzecz pracodawców zakładów pracy chronionej środki w kwocie 2.998.839,00 zł (11,40%) dotyczą wyposażenia 81 stanowisk.

Na wyposażonych stanowiskach pracy zatrudniono 690 osób niepełnosprawnych (spadek o 87 osób w stosunku do roku poprzedniego), z czego 65 osób (9,40%) zostało zatrudnionych w jednostkach sektora finansów publicznych i 625 osób (90,60%) w jednostkach spoza tego sektora. Zakłady pracy chronionej zatrudniły 79 pracowników niepełnosprawnych (11,40%), 156 pracowników (22,60%) jest mieszkańcami wsi, a 250 osoby (36,20%) stanowią kobiety.

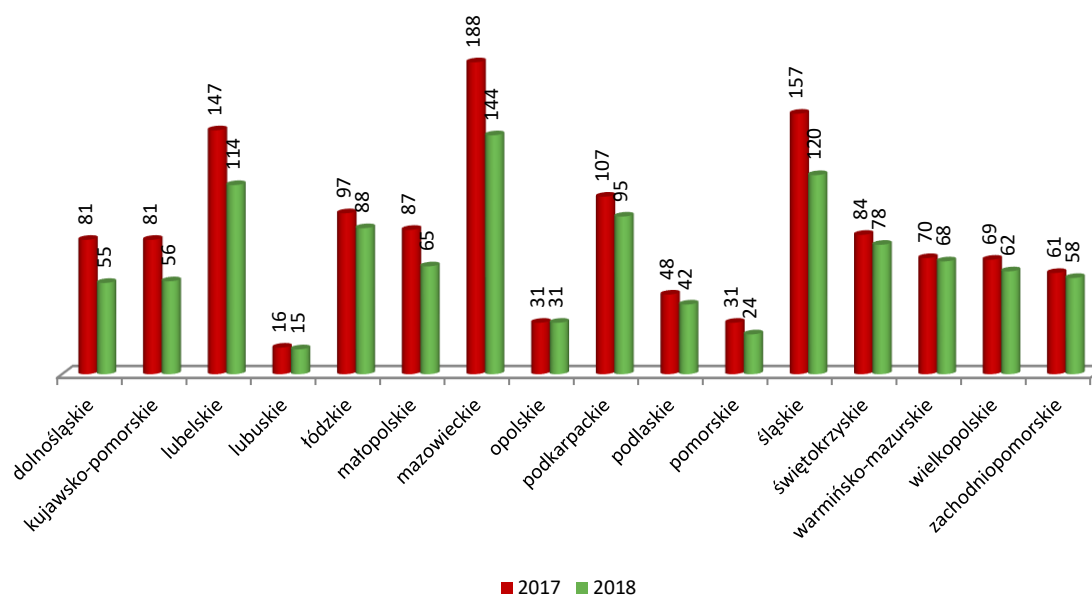
Szczegółowe dane dotyczące zwrotu pracodawcom kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej znajdują się w **Tabeli nr 26 i 27**.

13.4 Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu - art. 11 ustawy o rehabilitacji

O dofinansowanie ubiegało się 1.171 osób niepełnosprawnych. W ramach podpisanych umów przez 229 powiaty oraz zobowiązań z tytułu umów zawartych w roku poprzednim urzędy pracy wykorzystały kwotę 5.820.687,00 zł z przeznaczeniem dla 1.115 osób niepełnosprawnych, w tym kwotę 2.052.652,00 zł (35,30%) dla 370 mieszkańców wsi oraz kwotę 2.758.625,00 zł (47,40%) dla 542 kobiet. Średnia kwota dofinansowania wyniosła 5.220,00 zł i była niższa niż w roku poprzednim o 86,00 zł.

W stosunku do roku poprzedniego o 19,00% zmalała kwota wykorzystana na ten cel (w 2017 roku – 7.189.234,00 zł), a liczba osób, które skorzystały z pomocy finansowej zmalała o 17,70% (w 2017 roku – 1.355 osób).

Wykres nr 48 Liczba osób, które otrzymały zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy.

Szczegółowe dane dotyczące zwrotu wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu znajdują się w **Tabeli nr 28**.

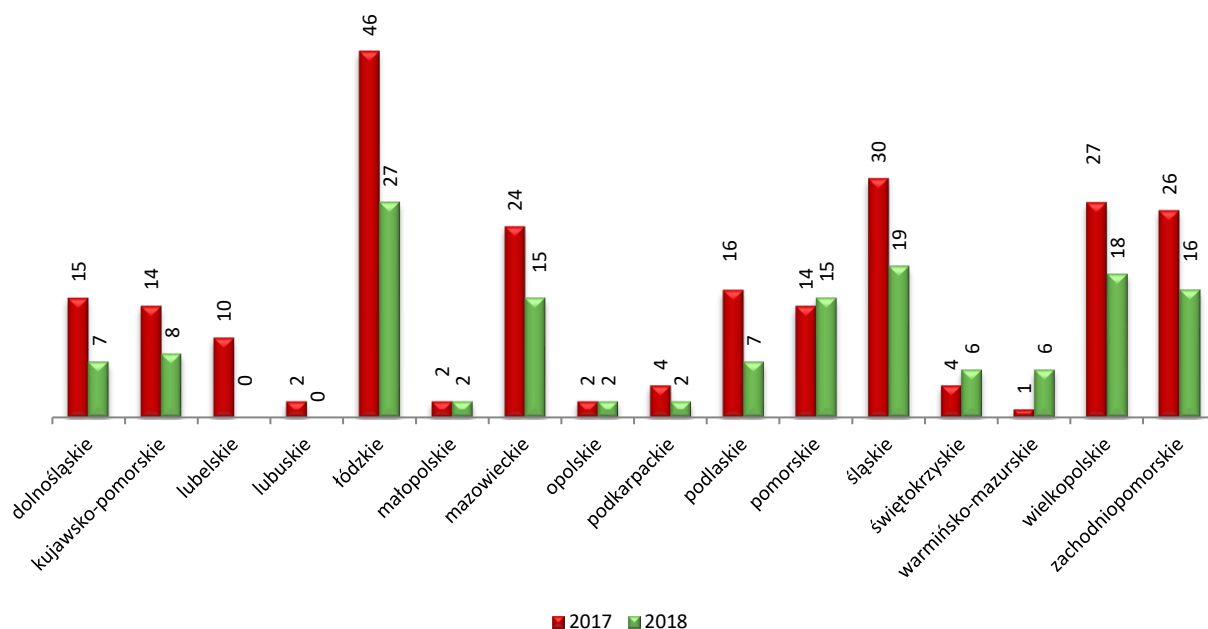
13.5 Finansowanie szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych, poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu art. 40 ustawy o rehabilitacji

O dofinansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy ubiegało się 215 osób (w 2017 roku – 331 osób). Na podstawie umów zawartych przez 60 powiaty na kwotę 389.218,00 zł, na szkolenia skierowano 149 osób (o 88 osób mniej niż w roku 2017).

Samorządy wypłaciły 392.737,00 zł za ukończone szkolenia dla 150 osób. Dofinansowanie z tego zadania otrzymało 62 kobiet (41,30% liczby osób, które ukończyły szkolenie) oraz 25 mieszkańców wsi (16,70%). W stosunku do roku poprzedniego nastąpił spadek liczby przeszkolonych osób o 36,70% oraz spadek wysokości środków wykorzystanych na to zadanie o 32,10%.

Spośród 150 przeszkolonych zatrudnienie uzyskało 14 osób, co stanowi 9,30% osób przeszkolonych, w tym 5 kobiet i 2 mieszkańców wsi. Dla porównania w roku 2017 zatrudnienie znalazło 30 osób, stanowiących 12,70% osób przeszkolonych.

Wykres nr 49 Liczba osób niepełnosprawnych, które ukończyły szkolenia organizowane przez PUP.

Szczegółowe dane dotyczące finansowania szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych, poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu znajdują się w **Tabeli nr 29**.

13.6 Zwrot kosztów szkoleń organizowanych przez pracodawców art. 41 ustawy o rehabilitacji

Wnioski o dofinansowanie kosztów szkoleń na kwotę 64.048,00 zł złożyło 12 pracodawców jednostek sektora finansów publicznych i niepublicznych.

Starostowie 4 powiatów (śląskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie) dokonali zwrotu kosztów za ukończone szkolenia dla 9 osób w wysokości 22.374,00 zł.

Średni koszt szkolenia wyniósł 2.486,00 zł. W grupie przeszkolonych było 7 kobiet i nie było mieszkańców wsi, nie było również osób zatrudnionych w zakładach pracy chronionej.

13.7 Udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej - art. 12 ustawy o rehabilitacji

Zadanie realizowane było do 29 lipca 2007 roku, wobec czego sprawozdawczość w 2018 roku dotyczy wyłącznie rozliczeń.

W roku sprawozdawczym spłaty rat pożyczek wraz z odsetkami łącznie wyniosły 330.191,00 zł, natomiast należności na 31.12.2018 roku dotyczą 244 pożyczek na kwotę 7.478.950,00 zł. Jednocześnie zostało umorzonych 10 pożyczek na kwotę 380.759,00 zł.

13.8 Przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej - art. 12a ustawy o rehabilitacji

Wnioski o przyznanie środków złożyło 751 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 31.190.354,00 zł. Starostowie 196 powiatów podpisali 502 umowy, przyznając ogółem środki w wysokości 17.412.006,00 zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 17.180.800,00 zł (2,16% ogółu wykorzystanych środków) w ramach 500 umów/beneficjentów (średnie dofinansowanie wyniosło 34.362,00 zł).

Szczegółowe dane dotyczące przyznania środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej znajdują się w **Tabeli nr 30**.

13.9 Dofinansowanie do 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego przez osobę niepełnosprawną prowadzącą działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne na kontynuowanie tej działalności - art. 13 ustawy o rehabilitacji

Do starostów wpłynęło 26 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 351.890,00 zł. Zawartych zostało przez 12 starostów 24 umów na kwotę 112.804,00 zł. W tym samym okresie dofinansowanie do odsetek na podstawie art. 13 ustawy o rehabilitacji w części nowych umów jak również umów zawartych wcześniej otrzymało 25 osób niepełnosprawnych na kwotę 110.917,00 zł. W porównaniu do roku poprzedniego wykorzystanie środków na ten cel zwiększyło się o 34,20%, tj. o kwotę

w wysokości 28.253,00 zł. Wśród tych osób było 8 kobiet, które otrzymały dofinansowanie w kwocie 24.923,00 zł i 1 mieszkaniec wsi, który otrzymał dofinansowanie w kwocie 8.713 zł.

Szczegółowe dane dotyczące dofinansowania do 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego przez osobę niepełnosprawną prowadzącą działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne na kontynuowanie tej działalności znajdują się w **Tabeli nr 31**.

13.10 Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych - art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. a ustawy o rehabilitacji

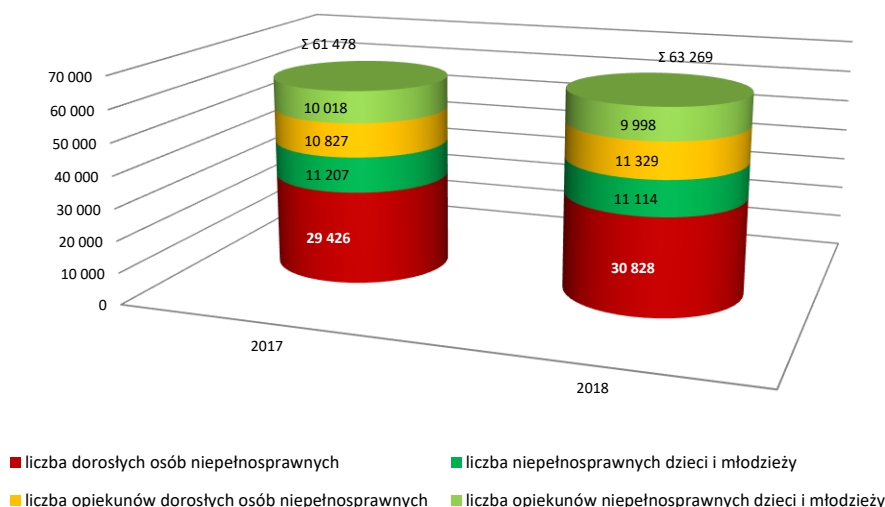
O dofinansowanie kosztów turnusu rehabilitacyjnego ubiegało się 134.015 osób, z tego 93.417 osób niepełnosprawnych oraz 40.598 opiekunów osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie zostało przyznane dla ogółem 68.747 osób na łączną kwotę 70.970.924,00 zł.

Na realizację zadania w zakresie dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych 367 samorządów wypłaciło kwotę 65.590.048,00 zł na rzecz 63.269 osób, z czego: na rzecz 30.828 dorosłych osób niepełnosprawnych 34.686.988,00 zł i na rzecz 11.114 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej 13.616.322,00 zł oraz kwotę 17.286.738,00 zł na rzecz 21.327 opiekunów. Przeciętne dofinansowanie na osobę wyniosło 1.037,00 zł.

W porównaniu do roku poprzedniego wykorzystanie środków na ten cel zwiększyło się o 9,63%, tj. o kwotę w wysokości 5.763.014,00 zł, a liczba osób, które uczestniczyły w turnusach była większa o 1.791 osób (wzrost o 2,91%).

Wśród w/w osób dofinansowano 14.428 mieszkańców wsi (22,8%) na kwotę w wysokości 16.549.475,00 zł oraz 23.634 kobiety (37,35%) na kwotę 26.640.429,00 zł.

Wykres nr 50 Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.

Szczegółowe dane dotyczące dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych znajdują się w **Tabeli nr 32**.

13.11 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej - art. 35a ust. 1 pkt 8 ustawy o rehabilitacji

W okresie sprawozdawczym dofinansowanie kosztów tworzenia ze środków PFRON otrzymały 2 warsztaty terapii zajęciowej (wtz) w kwocie 162.327,00 zł.

Środki na finansowanie kosztów działania warsztatów wyliczone wg algorytmu uwzględniają zobowiązania z tytułu umów zawartych w tym zakresie do 31 grudnia roku poprzedzającego realizację tego zadania. Przypadająca powiatom kwota na wypłatę zobowiązań w tym zakresie wyniosła 452.888.244,00 zł.

Na dofinansowanie kosztów działania warsztatów powstałych w latach poprzednich powiaty wykorzystały kwotę 452.831.833,00 zł, w których uczestniczyło 27.370 uczestników.

W omawianym okresie powstały 3 nowe warsztaty terapii zajęciowej finansowane ze środków Funduszu. Dofinansowania udzielono 718 warsztatom z tego 121 warsztatom, których organizatorem jest jednostka sektora finansów publicznych na kwotę 73.858.862,00 zł oraz 597 warsztatom przy jednostkach spoza sektora finansów publicznych na kwotę 379.603.567,00 zł. W kraju na koniec roku działało 718 warsztatów, wobec 715 na dzień 31.12.2017 roku.

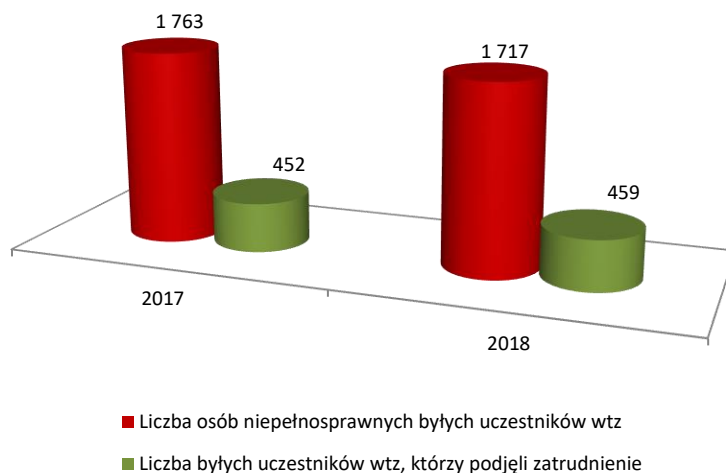
Na koniec okresu sprawozdawczego 27.450 osób niepełnosprawnych odbywało terapię zajęciową - 448 w warsztatach przy zakładach pracy chronionej (1,60%), 12.362 to kobiety (45,00 %), 445 to osoby zaliczane do młodzieży (1,60%).

W stosunku do roku 2017 liczba uczestników wtz wzrosła o 353 osób.

W roku sprawozdawczym w 111 samorządach powiatowych funkcjonowało 176 warsztatów terapii zajęciowej, w których uczestniczyło 1.109 osób niepełnosprawnych przebywających w jednostkach organizacyjnych obowiązanych do zapewnienia terapii zajęciowej na podstawie odrębnych przepisów (m.in. w domach pomocy społecznej). W 4 warsztatach wskaźnik udziału tych uczestników do ogólnej liczby uczestników warsztatu wynosił powyżej 30%, wobec czego dofinansowanie zostało obniżone odpowiednio według wskaźnika dla poszczególnych warsztatów.

Z ogólnej liczby 1.717 osób niepełnosprawnych, które w roku ubiegłym opuściły wtz, 459 osób podjęło zatrudnienie, w tym 56 w ramach pracy chronionej. W roku 2017 warsztaty terapii zajęciowej opuściło 1.763 osób, z czego 452 podjęło zatrudnienie w tym 194 w ramach pracy chronionej.

Wykres nr 51 Migracja byłych uczestników warsztatów terapii zajęciowej.

Szczegółowe dane dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej znajdują się w **Tabeli nr 33**

Szczegółowe dane dotyczące migracji uczestników warsztatów terapii zajęciowej według stanu na koniec 2018 roku znajdują się w **Tabeli nr 34**.

13.12 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych - art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy o rehabilitacji

Organizatorzy przedsięwzięć złożyli 3.640 wniosków na ogólną kwotę 19.679.586,00 zł, z czego wnioskodawcami w 607 przypadkach były jednostki z sektora finansów publicznych - na kwotę 2.811.070,00 zł, a w 3.033 przypadkach jednostki spoza sektora finansów publicznych - na kwotę 16.868.516,00 zł.

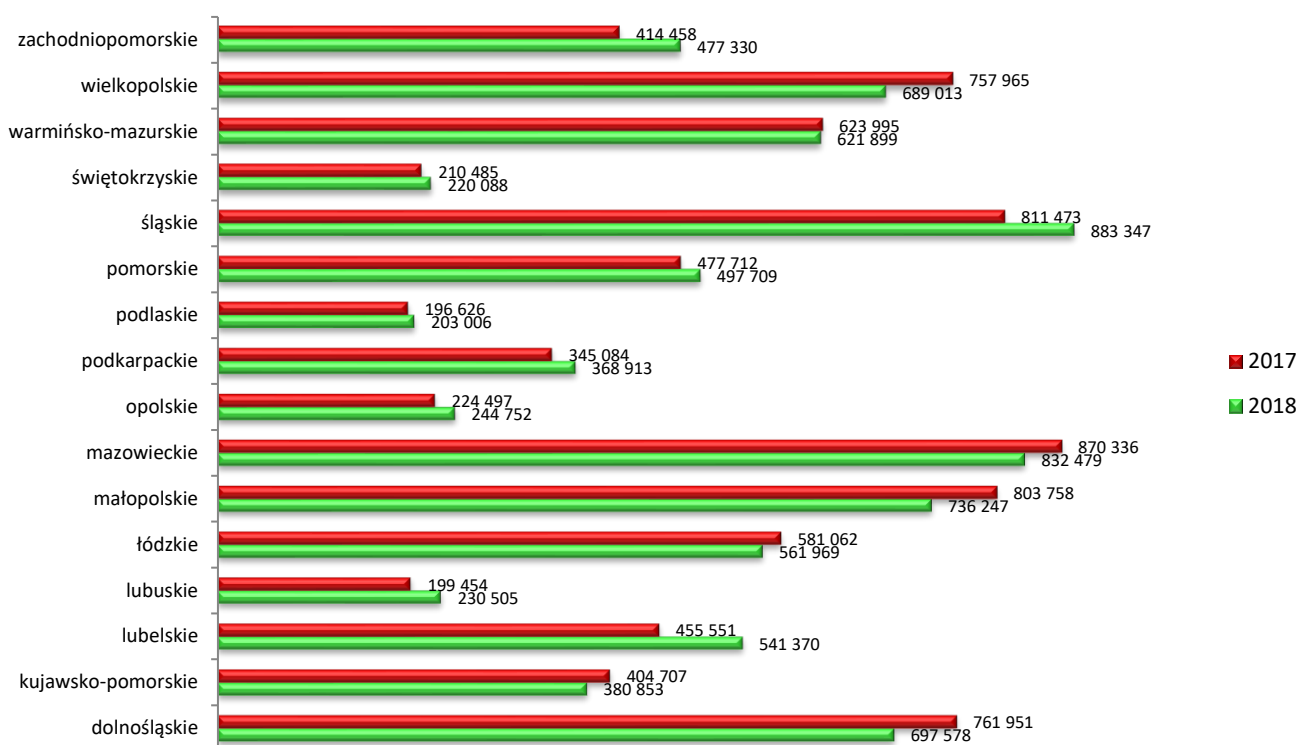
Starostowie 301 powiatów podpisali 2.738 umów na łączną kwotę 8.456.650,00 zł, z czego w 488 umowach na kwotę 1.383.818,00 zł stroną były podmioty z sektora finansów publicznych, a w 2.250 umowach na kwotę 7.072.832,00 zł - podmioty spoza tego sektora.

Samorządy wykorzystały środki w kwocie 8.187.058,00 zł (1,03% ogółu środków) na rzecz 152.209 osób niepełnosprawnych, z czego kwota 1.293.428,00 zł na rzecz 29.147 osób niepełnosprawnych została wypłacona jednostkom sektora finansów publicznych, a dofinansowanie w wysokości 6.893.630,00 zł na rzecz 123.062 osób niepełnosprawnych - jednostkom spoza tego sektora. Pomoc finansowa ze środków Funduszu dotyczyła imprez zorganizowanych na rzecz 125.607 dorosłych osób niepełnosprawnych w kwocie 6.790.303,00 zł, z czego 1.080.811,00 zł wykorzystały jednostki sektora finansów publicznych i 5.709.492,00 zł organizatorzy spoza sektora finansów publicznych. Imprezy na rzecz 26.602 dzieci i młodzieży zostały dofinansowane w kwocie 1.396.755,00 zł, z czego kwotę 212.617,00 zł otrzymały jednostki sektora finansów publicznych, kwotę 1.184.138,00 zł - organizatorzy spoza sektora finansów publicznych.

Na imprezy z udziałem 49.564 mieszkańców wsi wykorzystano kwotę 2.296.459,00 zł, z czego organizatorzy z jednostek z sektora finansów publicznych otrzymali 494.294,00 zł, a organizatorzy spoza sektora finansów publicznych kwotę 1.802.165,00 zł.

W stosunku do roku poprzedniego w 2018 roku wykorzystano więcej środków o kwotę 47.944,00 zł, co stanowi wzrost o 0,58 %.

Wykres nr 52 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Szczegółowe dane dotyczące dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych znajdują się w Tabeli nr 35.

13.12.1 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów - art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c ustawy o rehabilitacji

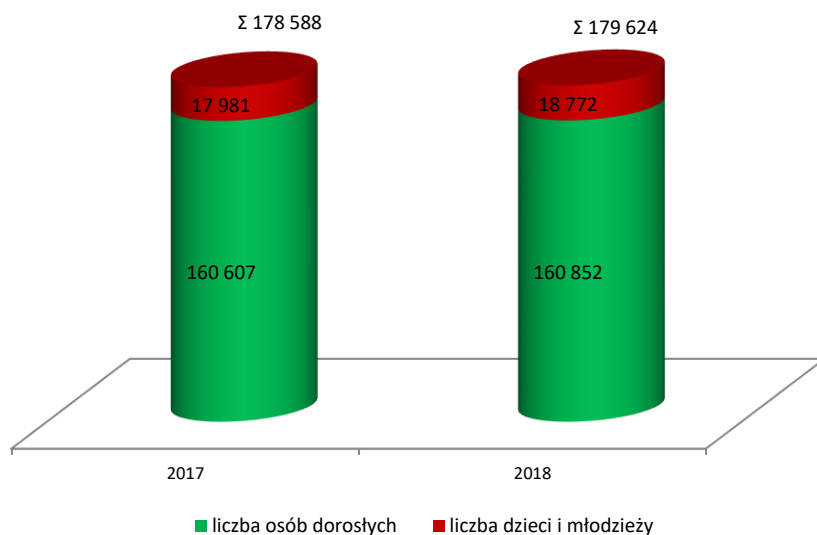
Do samorządów wpłynęło 235.116 wniosków od osób indywidualnych na łączną kwotę 270.345.520,00 zł, po rozpatrzeniu których 380 samorządów wypłaciło kwotę 155.603.425,00 zł na rzecz 179.624 osób, w tym dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego obejmowało wypłaty w ramach 4.408 umów na kwotę 6.340.079,00 zł.

Wykorzystanie środków dotyczyło dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wypłaconego:

- na rzecz 160.852 dorosłych osób niepełnosprawnych w kwocie 120.170.125,00 zł,

- na rzecz 17.981 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w kwocie 31.247.603,00 zł.

Wykres nr 53 Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym.

W ramach zadania pomoc finansową otrzymało 70.915 osób będących mieszkańcami wsi w wysokości 57.112.718,00 zł, jak również 99.864 kobiet w kwocie 64.895.528,00 zł.

Szczegółowe dane dotyczące dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym znajdują się w **Tabeli nr 36**.

13.13 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej - art. 35a ust. 4 ustawy o rehabilitacji

Do samorządów w zakresie realizacji zadania wpłynęło 67 wniosków na łączną kwotę 642.835,00 zł, z czego 10 wniosków na kwotę 65.468,00 zł złożyły podmioty z sektora finansów publicznych i 57 wniosków na kwotę 577.367,00 zł - jednostki spoza sektora finansów publicznych.

Starostowie 27 powiatów zawarli 38 umów na łączną kwotę 222.303,00 zł, z czego stroną w 7 umowach na kwotę 41.432,00 zł były podmioty z sektora finansów publicznych, a w 31 umowach na kwotę 180.871,00 zł - jednostki spoza tego sektora. Przeciętne dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego wyniosło 5.622,00 zł.

Powiaty te wykorzystały kwotę 213.628,00 zł, z czego 38.289,00 zł otrzymało 7 podmiotów sektora finansów publicznych, a kwotę 175.339,00 zł – 31 jednostek spoza sektora finansów publicznych.

Na zakup sprzętu do rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej wykorzystano 69.214,00 zł (32,0%).

W 2018 roku zanotowany został spadek wykorzystanych środków o 23% w stosunku do roku poprzedniego, w którym realizacja tego zadania wynosiła 277.399,00 zł.

Szczegółowe dane dotyczące dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej znajdują się w **Tabeli nr 37**.

13.14 Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych dokonywane na wniosek osób niepełnosprawnych - art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy o rehabilitacji

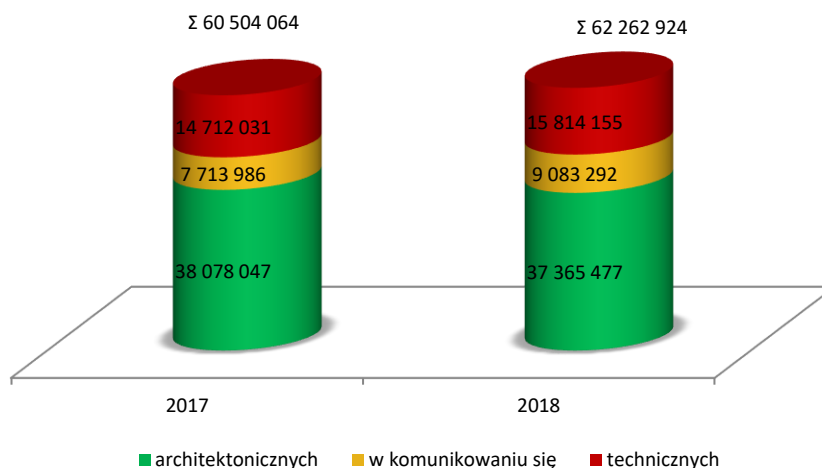
Osoby niepełnosprawne ubiegające się o dofinansowanie złożyły 30.957 wniosków na łączną kwotę 209.709.344,00 zł. Starostowie 375 powiatów podpisali 17.943 umowy na wartość 66.056.837,00 zł. Beneficjentom w liczbie 17.224 osób zostały wypłacone środki na likwidację barier w kwocie 62.262.924 zł, z tego:

- barier architektonicznych w kwocie 37.365.477,00 zł (60,0%) dla 5.729 osób – średnie dofinansowanie 6.522,16 zł,
- barier w komunikowaniu się w kwocie 9.083.292,00 zł (15,0%) dla 5.396 osób – średnie dofinansowanie 1.683,34 zł,
- barier technicznych w kwocie 15.814.155,00 zł (25,0%) dla 6.099 osób - średnie dofinansowanie 2.592,91 zł.

W ogólnej liczbie 17.224 osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania likwidacji barier funkcjonalnych stanowiły:

- 14.360 dorosłe osoby niepełnosprawne,
- 2.864 dzieci i młodzież niepełnosprawna,
w tym: - 5.865 mieszkańców wsi,
- 7.669 kobiet.

Wykres nr 54 Dofinansowanie likwidacji barier.

Szczegółowe dane dotyczące dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych dokonane na wniosek osób niepełnosprawnych znajdują się w **Tabeli nr 38**.

13.15 Dofinansowanie usług tłumacza migowego lub tłumacza – przewodnika - art. 35a ust.1 pkt 7 lit. f ustawy o rehabilitacji

Osoby niepełnosprawne ubiegające się o dofinansowanie złożyły 45 wniosków na łączną kwotę 204.965,00 zł. Starostowie 13 powiatów przyznali dofinansowanie 43 beneficjentom na kwotę 140.976,00 zł. W ramach tego zadania została wypłacona kwota w wysokości 99.142,00 zł na dofinansowanie usług tłumacza migowego, z której skorzystało 41 osób niepełnosprawnych, w tym: 6 mieszkańców wsi oraz 16 kobiet. W porównaniu do roku poprzedniego wykorzystanie środków na ten cel zwiększyło się o 27,72%, tj. o kwotę w wysokości 21.518,00 zł.

Szczegółowe dane dotyczące dofinansowania usług tłumacza migowego lub tłumacza przewodnika znajdują się w **Tabeli nr 39**.

13.16 Zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym - art. 36 ust. 2 ustawy o rehabilitacji

Starostowie 45 powiatów podpisali 223 umów na wartość 3.797.382,00 zł z przeznaczeniem środków na prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych. W ramach zawartych umów została wypłacona kwota w wysokości 3.686.665 zł, w tym największy udział miały następujące zadania:

- prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających – 26%,
- prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek – 17%,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej – 11 %,
- organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych – 10 %,
- prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji – 7 %.

Szczegółowe dane dotyczące zadań zleczanych fundacjom i organizacjom pozarządowym znajdują się w **Tabeli nr 40**.

14. Realizacja zadań w powiatach i województwach w układzie zadaniowym

Realizacja zadań jednostek samorządów terytorialnych w układzie zadaniowym, w ubiegłym roku wyniosła:

- 7 729 osoby niepełnosprawne, otrzymały wsparcie w zakresie rehabilitacji zawodowej, (6 osób więcej otrzymało wsparcie w porównaniu z rokiem 2017) tj. 90,7% planowanej wartości miernika dla całego roku w liczbie 8 523 osób niepełnosprawnych,

- 370 022 dorosłych osób niepełnosprawnych oraz 69 795 dzieci i młodzieży niepełnosprawnych (4 972 osób mniej otrzymało wsparcie w porównaniu z rokiem 2018), otrzymało wsparcie w zakresie rehabilitacji społecznej, tj. 92,6% planowanej wartości miernika w roku 2018 w liczbie 474 864 osób. Wartość miernika dotycząca liczby osób niepełnosprawnych, które otrzymały wsparcie w zakresie rehabilitacji zawodowej, jest niższa niż planowana, z uwagi na wysokie zaangażowanie środków PFRON na realizację zadań rehabilitacji społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych dorosłych oraz dzieci i młodzieży, w tym szczególnie na wtz. Natomiast wartość miernika dotycząca liczby osób niepełnosprawnych, które otrzymały wsparcie w zakresie rehabilitacji społecznej jest niższa niż planowana, ponieważ mimo zaangażowania wyższych środków nastąpił także wzrost przeciętnej wysokości udzielonej pomocy.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji zadań w powiatach i województwach w układzie zadaniowym znajdują się w **Tabeli nr 41**.

15. Wydatki Funduszu w układzie budżetu zadaniowego

Funkcja 13 „Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny”

Zadania 13.1 „Pomoc i integracja społeczna”

Podzadanie 13.1.3 „Wyrównywanie szans zawodowych i integracja społeczna osób niepełnosprawnych” :

- Cel: Wsparcie osób niepełnosprawnych różnymi formami rehabilitacji społecznej adekwatnymi do profilu niepełnosprawności;
- Miernik: „Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w zakresie rehabilitacji społecznej”:
 - plan według ustawy budżetowej wynosił 575.461 osób,
 - plan po zmianach wynosił 712.314 osób,
 - osiągnięty poziom miernika wyniósł 672.051 osób.

W ramach podzadania 13.1.3 Fundusz realizował następujące działania:

Działanie 13.1.3.1 Koordynacja i wspieranie rehabilitacji społecznej, realizowanej przez jednostki samorządu terytorialnego;

- cel: Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej udzielanego za pośrednictwem JST;
- miernik: Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem pośrednim w zakresie rehabilitacji społecznej realizowanych przez JST:
 - plan wg ustawy budżetowej 474.864 osoby,
 - plan po zmianach 474.864 osoby,
 - wykonanie 439.817 osób.

Działanie 13.1.3.2 Wspieranie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym;

- cel: Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych zadaniami i programami realizowanymi przez PFRON w ramach rehabilitacji społecznej;
- miernik: Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem dla poprawy w życiu społecznym:

- plan wg ustawy budżetowej 45.597 osób,
- plan po zmianach 52.450 osób,
- wykonanie 49.891 osób.

Działanie 13.1.3.4 Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz tworzenie płaszczyzny współpracy;

- cel: Dotarcie za pośrednictwem NGO do osób niepełnosprawnych biernych społecznie;
- miernik: Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w ramach zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe:
 - plan wg ustawy budżetowej 55.000 osób,
 - plan po zmianach 185.000 osób,
 - wykonanie 182.343 osoby.

Funkcja 14 „Rynek pracy”

Zadania 14.1 „Wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu”

Podzadanie 14.1.5 „Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych”:

- Cel: Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych aktywnych zawodowo;
- Miernik: „Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w zakresie rehabilitacji zawodowej”:
 - plan według ustawy budżetowej wynosił 397.533 osoby,
 - plan po zmianach wynosił 394.742 osoby,
 - osiągnięty poziom miernika wynosił 388.574 osoby.

W ramach podzadania 14.1.5 Fundusz realizował następujące działania:

Działanie 14.1.5.1 Wsparcie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu osób niepełnosprawnych;

- cel: Wzrost poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych wspartych działaniami PFRON;
- miernik: Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem PFRON w okresie sprawozdawczym (okres n) w stosunku do liczby osób niepełnosprawnych objętych działaniami PFRON w poprzednim okresie sprawozdawczym (okres n-1):
 - plan wg ustawy budżetowej 100,1
 - plan po zmianach 99,3
 - wykonanie 99,9

Działanie 14.1.5.2 Wsparcie osób niepełnosprawnych prowadzących własną działalność gospodarczą oraz niepełnosprawnych rolników;

- cel działania: Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych prowadzących własną działalność gospodarczą oraz niepełnosprawnych rolników;
- miernik: Liczba osób niepełnosprawnych prowadzących własną działalność gospodarczą/rolniczą, objętych wsparciem w liczbie osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą/rolniczą, objętych wsparciem w poprzednim okresie sprawozdawczym:
 - plan wg ustawy budżetowej 100,5
 - plan po zmianach 100,5
 - wykonanie 95,0

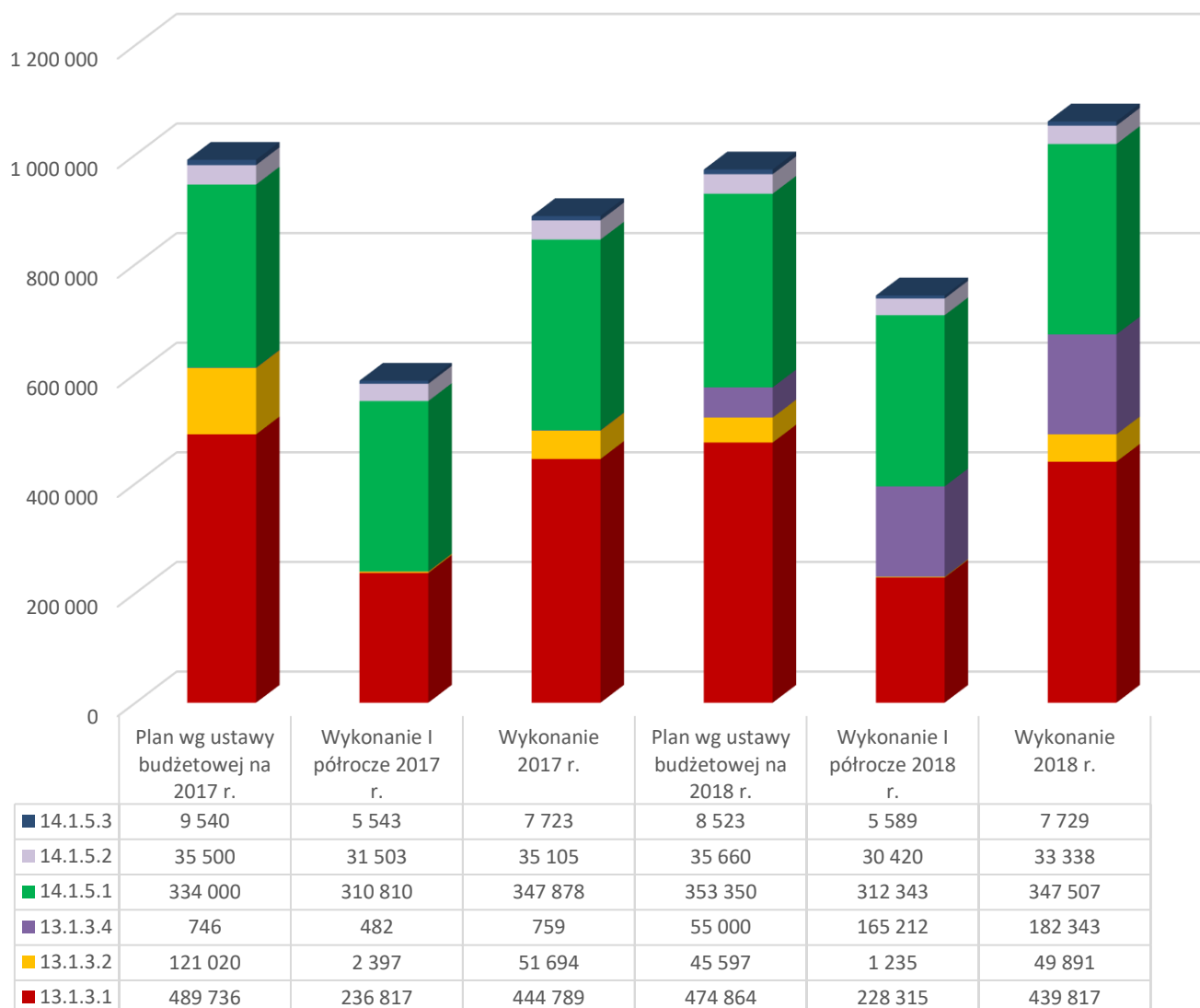
Działanie 14.1.5.3 Koordynacja i wspieranie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, realizowanej przez JST;

- cel działania: Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej udzielanego za pośrednictwem JST;
- miernik: Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem pośrednim w zakresie zadań rehabilitacji zawodowej realizowanych przez JST:
 - plan wg ustawy budżetowej 8.523 osoby,
 - plan po zmianach 8.523 osób,
 - wykonanie 7.729 osób.

Wykres nr 55 Planowane i wykonane środki finansowe w ramach budżetu zadaniowego w latach 2017 – 2018.

Wykres nr 56 Planowane i zrealizowane wielkości mierników w ramach budżetu zadaniowego w latach 2017 - 2018.

LEGENDA

13.1.3.1 Koordynacja i wspieranie rehabilitacji społecznej, realizowanej przez JST

13.1.3.2 Wspieranie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym

13.1.3.4 Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz tworzenie płaszczyzny współpracy

14.1.5.1 Wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu osób niepełnosprawnych

14.1.5.2 Wsparcie osób niepełnosprawnych prowadzących własną działalność gospodarczą oraz niepełnosprawnych rolników

14.1.5.3 Koordynacja i wspieranie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, realizowanej przez JST

Uwagi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do wykonania planu finansowego w układzie zadaniowym na 2018 rok.

Uwagi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do wykonania planu finansowego w układzie zadaniowym na 2018 rok.

lp.	Funkcja/zadania/pod zadanie/działanie	cel	miernik				określenie odchyień
			nazwa	plan wg ustawy budżetowej na 2018 r.	plan po zmianach na 2018 r.	wykonanie za 2018 r.	
1	2	3	4	5	6	7	8
13.	Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny						
13.1.	Pomoc i integracja społeczna	PFRON wpisuje się w cel i miernik zdefiniowany przez MRPPS		-	-	-	Zadanie stanowiące kompetencje Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. PFRON realizuje w ramach tego zadania podzadanie 13.1.3.
13.1.3.	Wyrównywanie szans zawodowych i integracja społeczna osób niepełnosprawnych	Wsparcie osób niepełnosprawnych różnymi formami rehabilitacji społecznej adekwatnymi do profilu niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w zakresie rehabilitacji społecznej	575 461	712 314	672 051	Wpływ na niższy poziom miernika miały: - przeniesienia środków finansowych pomiędzy poszczególnymi pozycjami wydatków, skutkujące aktualizacją wielkości mierników w zadaniach ustawowych. - zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, które samodzielnie w formie uchwały określają zadania, na które przeznaczają środki PFRON oraz ich wysokość zgodnie z art. 35 a ust. 3 ustawy o rehabilitacji (...).
13.1.3.1.	Koordinacja i wspieranie rehabilitacji społecznej, realizowanej przez JST	Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej udzielanego za pośrednictwem JST	liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem pośrednim w zakresie zadań rehabilitacji społecznej realizowanych przez JST	474 864	474 864	439 817	Wpływ na niższy poziom miernika miał fakt, iż zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane są przez jednostki samorządu terytorialnego, które samodzielnie w formie uchwały określają zadania, na które przeznaczają środki PFRON oraz ich wysokość zgodnie z art. 35 a ust. 3 ustawy o rehabilitacji (...).
13.1.3.2.	Wspieranie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym	Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych zadaniami i programami realizowanymi przez PFRON w ramach rehabilitacji społecznej	Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem dla poprawy w życiu społecznym	45 597	52 450	49 891	Wpływ na niższy poziom miernika miało: - zadanie „Wyrównywanie różnic między regionami”, w którym w związku ze zgodą Ministra Finansów znacznemu zwiększeniu uległ miernik planowany - w przypadku tego zadania liczba osób objętych wsparciem zależy od rodzaju i charakteru poszczególnych projektów i nie ma bezpośredniego związku z wypracowaną kwotą dofinansowania. Wskazany miernik został zaplanowany w oparciu o wyniki realizacji tego zadania w poprzednich latach, ale z uwagi na charakter i rodzaj objętych dofinansowaniem projektów, wartość miernika nie osiągnęła wartości planowanej. - program „Aktywny Samorząd”, w którym zaplanowany miernik nie został osiągnięty z uwagi na spadek liczby wnioskodawców w Module II (pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym) w stosunku dla lat poprzednich. W 2018 r. wsparciem w ramach Modułu II było objętych 13 234 osoby, natomiast w 2017 r. – 14 597 osób i w 2016 r. – 15 871 osób. Utrzymująca się tendencja spadkowa sugeruje, że spadek liczby wnioskodawców w Module II może być efektem niżu demograficznego. - program „Zajęcia Klubowe w WTZ” oraz „Rehabilitacja 25 plus”, w których realizacja rozpoczęła się w II połowie 2018 r. Planowana wartość miała charakter szacunkowy, posiadane dane i charakter programu nie pozwalają precyzyjnie zaplanować wartości miernika. Ponadto wpływ na mniejszą wartość miernika miały rezygnację wnioskodawców w programie „Rehabilitacja 25 plus”.
13.1.3.4.	Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz tworzenie płaszczyzny współpracy	Dotarcie za pośrednictwem NGO do osób niepełnosprawnych biernych społecznie	Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w ramach zadań realizowanych przez organizację pozarządową	55 000	185 000	182 343	Wpływ na niższy poziom miernika miały: - zadania zlecane art. 36, w których osiągnięto wartość miernika w wysokości niższej niż planowana po zmianach, co związane jest z w szczególności z rezygnacją wnioskodawców z realizacji niektórych projektów. Ponadto w 2017 r. nastąpiła zmiana miernika z „Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w ramach zadań realizowanych przez organizację pozarządową”. Wartość miernika w wysokości 55.000 osób została zaplanowana w lipcu 2017 r. w oparciu o dane z systemu Ewidencji Godzin Wspierania (EGW) z okresu poprzednich lat realizacji zadania. Dane zgromadzone w EGW obejmują informacje tylko o części beneficjentów ostatecznych objętych wsparciem, a dokładniej z kierunków pomocy 1 i 2 (bez projektów dot. Zadania nr 4 – poradnictwo), natomiast informacje o beneficjentach objętych wsparciem w projektach z kierunków pomocy 3, 4, 5 i 6 nie są wprowadzane do EGW. Kolejnym problemem jest brak aktualnych danych na dzień sporządzania sprawozdań. Wnioskodawcy mogą wprowadzać je i aktualizować najpóźniej w terminie miesiąca po zakończeniu realizacji projektów. Z uwagi na to, że projekty objęte obowiązkiem wprowadzania do EGW kończą się pod koniec marca następnego roku kalendarzowego, ostateczne dane są znane dopiero na początku maja następnego roku kalendarzowego. Z uwagi na powyższe problemy, dane do wyliczenia miernika pochodzą obecnie z systemu Generator Wniosków (GW). Dane z GW zawierają informacje o wszystkich wnioskach, które otrzymały dofinansowanie i dane w nich zawarte zostały zaktualizowane przed zawarciem umowy dofinansowania. Dane te najwierniej odzwierciedlają zakres wsparcia udzielanego osobom niepełnosprawnym w ramach „Zadań zleczanych”.
14.	Bynek pracy						
14.1.	Wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu	Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych	Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych (w %)	27,9%	27,9%	26,3% (średnia z III kwartałów 2018 r.)	Wskaźnik ustalany na podstawie danych BAEL prezentowanych z opóźnieniem w stosunku do sprawozdania RB-BZ2, dlatego dane zaprezentowane w sprawozdaniu odnoszą się do dostępnych danych BAEL za III kwartały 2018 roku. Wpływ na poziom miernika ma liczba pracujących osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym i liczba osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym ogółem.
14.1.5.	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych aktywnych zawodowo	liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w zakresie rehabilitacji zawodowej	397 533	394 742	388 574	Wpływ na niższy poziom miernika miały: - przeniesienia środków finansowych pomiędzy poszczególnymi pozycjami wydatków, co skutkowało aktualizacją wielkości mierników w zadaniach ustawowych. - zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, które samodzielnie w formie uchwały określają zadania, na które przeznaczają środki PFRON oraz ich wysokość zgodnie z art. 35 a ust. 3 ustawy o rehabilitacji (...).
14.1.5.1.	Wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu osób niepełnosprawnych	Wzrost poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych wspartych działaniami PFRON	Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem PFRON w okresie sprawozdawczym (okres n-1) w stosunku do liczby osób niepełnosprawnych objętych działaniami PFRON w poprzednim okresie sprawozdawczym (okres n-1)	100,1	99,3	99,9	Wpływ na wyższy poziom miernika miał fakt, iż w ramach wykonania miernika w mianowniku uwzględniono faktyczne wykonanie liczby osób niepełnosprawnych za 2017 rok w porównaniu do wyższego przewidywanego wykonania liczby osób niepełnosprawnych za rok 2017 przyjętego do wyliczenia miernika w planie 2018 roku.
14.1.5.2.	Wsparcie osób niepełnosprawnych prowadzących własną działalność gospodarczą oraz niepełnosprawnych rolników	Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych prowadzących własną działalność gospodarczą oraz niepełnosprawnych rolników	liczba osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą/rolniczą objętych wsparciem w liczbie osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą/rolniczą objętych wsparciem w poprzednim okresie sprawozdawczym	100,5	100,5	95,0	Porównując średniomiesięczną liczbę osób, które złożyły poprawne wnioski w 2017 r. za 12 miesięcy (26 948) i w 2018 r. za 11 miesięcy (25 967), wykonanie w 2018 r. stanowiło 96,36%, a więc mniejsza liczba wnioskodawców ubiegająca się o refundację składek na ubezpieczenia społeczne w 2018 r.
14.1.5.3.	Koordinacja i wspieranie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, realizowanej przez JST	Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej udzielanego za pośrednictwem JST	liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem pośrednim w zakresie zadań rehabilitacji zawodowej realizowanych przez JST	8 523	8 523	7 729	Wpływ na niższy poziom miernika miał fakt, iż zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane są przez jednostki samorządu terytorialnego, które samodzielnie w formie uchwały określają zadania, na które przeznaczają środki PFRON oraz ich wysokość zgodnie z art. 35 a ust. 3 ustawy o rehabilitacji (...).

16. Wydatki bieżące (własne) Funduszu wraz z projektem wspieranym ze środków pomocowych Unii Europejskiej

W planie finansowym na 2018 rok na wydatki bieżące (własne) Funduszu wraz z projektem wspieranym ze środków pomocowych Unii Europejskiej (§§ 4010 – 4810) przewidziano środki w łącznej wysokości 289.968 tys. zł w tym:

- 143.378 tys. zł – wydatki i koszty działalności bieżącej Funduszu, (w tym 15.510 tys. zł na amortyzację majątku trwałego);
- 133.000 tys. zł – koszty związane z odpisami aktualizującymi wartość należności z tytułu należności wpłat pracodawców na PFRON, udzielonych pożyczek, pozostałych należności oraz zarachowanych odsetek od pożyczek i pozostałych należności,
- 13.590 tys. zł – projekt pn. „System obsługi wsparcia finansowanego ze środków PFRON” w ramach Działania 2.1. Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

W 2018 roku wydatki bieżące (własne) Funduszu wraz z projektem wspieranym ze środków pomocowych Unii Europejskiej (§§ 4010–4810) wyniosły 271.341.844,90 zł w tym:

- 129.964.622,79 zł, (w tym 14.685.905,62 zł na amortyzację majątku trwałego), (co stanowi 90,64 % środków zaplanowanych) – wydatki i koszty działalności bieżącej Funduszu;
- 132.995.472,22 zł, (co stanowi 100,00 % środków zaplanowanych) – koszty związane z odpisami aktualizującymi wartość należności z tytułu należności wpłat pracodawców na PFRON, udzielonych pożyczek, pozostałych należności oraz zarachowanych odsetek od pożyczek i pozostałych należności,
- 8.381.749,89 zł, (co stanowi 61,68 % środków zaplanowanych) – realizacja projektu pn. „System obsługi wsparcia finansowanego ze środków PFRON” w ramach Działania 2.1. Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

16.1 Projekt pn. „System obsługi wsparcia finansowanego ze środków PFRON” wspierany ze środków pomocowych Unii Europejskiej

W ramach Działania 2.1. Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, PFRON (Beneficjent) realizuje projekt pn. „System obsługi wsparcia finansowanego ze środków PFRON” (SOW).

Projekt ma na celu stworzenie systemu informatycznego, który usprawni osobom niepełnosprawnym i podmiotom działającym na ich rzecz proces aplikowania o środki PFRON będące w gestii jednostek samorządowych – szczebla powiatu i województwa.

Realizację projektu zaplanowano na okres 36 miesięcy – od marca 2016 roku do 28 lutego 2019 roku.

Całkowity koszt projektu zamyka się w kwocie 26.603.826,50 zł. Finansowanie projektu realizowane jest z budżetu środków europejskich w wysokości 84,62% i ze środków budżetu państwa - 15,38%.

W planie finansowym na 2018 roku na realizację projektu zaplanowano kwotę w wysokości 16.440 tys. zł.

Fundusz wydatkował środki w kwocie 10.166.385,91 zł, co stanowi 61,84 % realizacji planu. Z wydatkowanej kwoty 8.381.749,89 zł stanowiły wydatki bieżące (w tym wynagrodzenia osobowe UE § 4017 i § 4019: 2.178.943,63 zł), natomiast 1.784.636,02 zł wydatki inwestycyjne.

W 2018 roku prowadzono działania wynikające z harmonogramu realizacji projektu, takie jak:

1. uruchomiono wersję produkcyjną Systemu SOW oraz dokonano odbioru dokumentacji powykonawczej,
2. zrealizowano 53 szkolenia dla ponad 1350 pracowników JST i pracowników Oddziałów PFRON, tym samym osiągnięto zakładane wartości wskaźników efektywności Projektu,
3. przeprowadzono cztery spotkania konsultacyjne dla przedstawicieli Jednostek Samorządu Terytorialnego poświęcone wdrażaniu i funkcjonalności Systemu SOW. Spotkania były zaproszeniem do otwartej dyskusji z Realizatorami Wsparcia ze środków PFRON nt. rozwoju funkcjonalności stworzonego oprogramowania oraz stanowiło okazję do wymiany poglądów na temat dobrych praktyk i doświadczeń związanych z wdrażaniem i korzystaniem z Systemu SOW,
4. uruchomiono Centrum Monitorowania Systemu SOW, które umożliwia bieżące monitorowanie środowiska wytworzonego oprogramowania oraz procesy i działania zachodzące podczas składania dokumentacji aplikacyjnej,
5. uruchomiono 4 rodzaje szkoleń on-line dla Wnioskodawców, pracowników JST, pracowników Infolinii, pracowników mobilnych, w zakresie funkcjonalności Systemu SOW w postaci interaktywnych Webinariów, z wykorzystaniem obustronnej komunikacji pomiędzy osobami prowadzącymi i uczestnikami szkolenia,
6. wytworzono oraz wdrożono narzędzia wspierające Użytkowników Systemu SOW, tj.:
 - Portal informacyjny Systemu SOW (www.portal.sow.pfron.org.pl):
 - miejsce, w którym w przystępnej formie znajdują się pełne, aktualne informacje nt. rodzajów wsparcia finansowanego ze środków PFRON (Informator),
 - miejsce skupiające działania wspomagające dla szkoleń stacjonarnych i e-learningowych, Infolinii, Kreatora,
 - dostępny dla osób z niepełnosprawnościami – czyli interfejs graficzny zgodny z WCAG 2.0 poziom AA,
 - stanowi Bazę Wiedzy – słownik, informator, artykuły, wywiady, strefę prawną, najczęstsze pytania, informację nt. wdrożeń, szkoleń i.in.,
 - Infolinia – informacja i pierwsza linia wsparcia Użytkowników dla zadania obsługi incydentów pojawiających się w trakcie eksploatacji Systemu SOW.
 - System Obsługi Incydentów – umożliwiający szybką reakcję administratorów Systemu SOW na zgłaszane uwagi i problemy Użytkowników Systemu.
7. uruchomiono zlecenia dystrybucji 1.500 szt. urządzeń mobilnych (tablet z dostępem do Internetu w sieci LTE operatora T-Mobile) dla pracowników ośrodków pomocy społecznej, co umożliwi upowszechnienie funkcji informacyjnych Systemu SOW oraz dotarcie do osób niepełnosprawnych wykluczonych cyfrowo i umożliwi im bezpośredni dostęp do e-usług oferowanych w Systemie SOW.

Ponadto złożono 6 wniosków o płatność na łączną kwotę 4.794.976,61 zł, a zrefundowano 5 na kwotę 3.266.094,97 zł. Niższa kwota refundacji wynika z trwającej weryfikacji wniosku o płatność złożonego w dniu 14.11.2018 r. oraz weryfikacji dokumentów dotyczących wyborów wykonawców.

Niewydatkowanie środków w kwocie zaplanowanej na 2018 rok wynika z umów zawartych z Wykonawcami, którzy zostali wyłonieni w ramach postępowań na: usługi doradcze w zakresie przygotowania dokumentacji przetargowej, usługi doradcze prawne, system wspierający proces obsługi incydentów SOW, hosting systemu SOW, Centrum Monitorowania Systemu SOW, zakup do oprogramowania do analizy danych wraz ze wsparciem, testerzy SOW, szkolenia pracowników JST, infolinia, kampania informacyjno-promocyjna, zakup urządzeń mobilnych dla MOPSów i GOPSów, zakup urządzeń digitalizujących.

Planowana i osiągnięta wartość miernika ustalona w ramach budżetu zadaniowego dla projektów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej wynosi - 1 umowa.

16.2 Wydatki bieżące (własne) Funduszu

W planie finansowym na 2018 rok na wydatki i koszty bieżące własne Funduszu (§§ 4010 – 4810) przewidziano środki w wysokości 276.378 tys. zł z tego: 143.378 tys. zł na wydatki i koszty działalności bieżącej Funduszu w (§§ 4010 – 4950), w tym 15.510 tys. zł na amortyzację majątku trwałego oraz 133.000 tys. zł w § 4810 na koszty związane z odpisami aktualizującymi wartość należności z tytułu należności wpłat pracodawców na PFRON, udzielonych pożyczek, pozostałych należności oraz zarachowanych odsetek od pożyczek i pozostałych należności.

W 2018 roku wydatki i koszty bieżące własne Funduszu (§§ 4010–4810) wyniosły 262.960.095,01 zł z tego: 129.964.622,79 zł na działalność bieżącą Funduszu w (§§ 4010 – 4950), w tym 14.685.905,62 zł na amortyzację majątku trwałego, co stanowi 94,69 % kwoty planowanej oraz w części na koszty związane z odpisami aktualizującymi (§ 4810) w kwocie 132.995.472,22 zł, co stanowi 100,00 % planu. Wydatki w (§§ 4010 – 4950) były zrealizowane w ramach kwot planowanych. Ponadto w 2018 roku wydatkowano kwotę 267.815,97 zł w ramach wydatków osobowych nie zaliczane do wynagrodzeń.

Wynagrodzenia osobowe wypłacone na koniec roku w wysokości 58.257.937,44 zł. Przeciętne wynagrodzenie zasadnicze w 2018 roku wyniosło 4.409,43 zł.

W 2018 roku przeciętne zatrudnienie w PFRON wyniosło łącznie 909,21 etaty. W stosunku do planowanego średniorocznego zatrudnienia w 2018 roku ogółem 908,30 etatów, wykonanie było wyższe o 0,91 etatu i stanowiło 100,10 % planowanego zatrudnienia.

Kwota poniesionych wydatków na działalność bieżącą i inwestycyjną Funduszu stanowi 2,4 % wydatków ogółem zrealizowanych w 2018 roku.

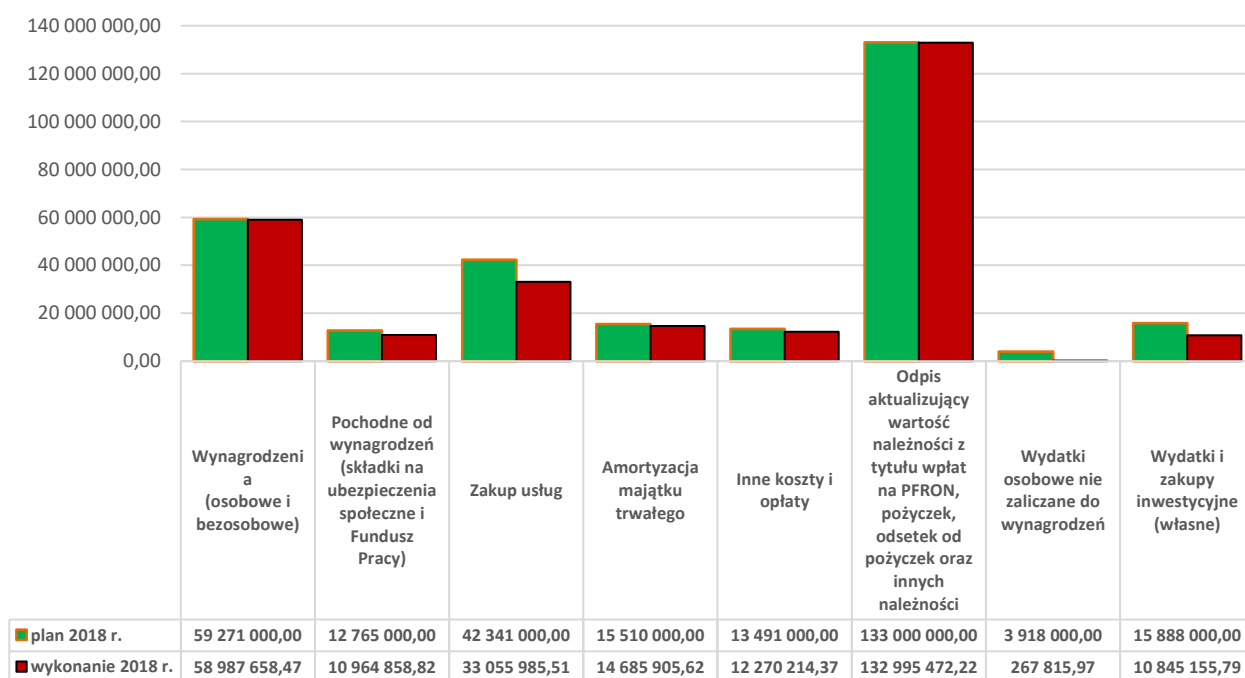
W ramach dokonywanych w 2018 roku wydatków bieżących własnych Funduszu:

- dostosował realizowane procesy do wymogów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku

z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, a także spełniono obowiązek informacyjny w tym zakresie wobec pracowników i innych podmiotów;

- przeszkolił pracowników PFRON z zakresu zmian przepisów dotyczących ochrony danych osobowych;
- z informatyzował proces wnioskowania pracowników o urlop oraz zarządzania ich nieobecnościami;
- dokonał przeglądu usług dotyczących informatyzacji, ograniczając potrzebę wsparcia zewnętrznego opierając się na zasobach własnych;
- przygotował narzędzie do zarządzania w formie elektronicznej upoważnieniami do przetwarzania danych osobowych zgodnych z RODO.

Wykres nr 57 Struktura wydatków własnych i wydatków inwestycyjnych własnych PFRON w 2018 roku.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków bieżących (własnych) Funduszu znajdują się w Tabeli nr 42.

17. Wydatki inwestycyjne (własne) i zakupy inwestycyjne (własne) Funduszu wraz z projektem wspieranym ze środków pomocowych Unii Europejskiej

W planie finansowym na 2018 rok na wydatki inwestycyjne (własne) i zakupy inwestycyjne (własne) Funduszu wraz z projektem wspieranym ze środków pomocowych Unii Europejskiej (§§ 6110- 6120) przewidziano środki w łącznej wysokości 18.738 tys. zł w tym:

- 15.888 tys. zł – wydatki inwestycyjne (własne) i zakupy inwestycyjne (własne) Funduszu;
- 2.850 tys. zł – wydatki inwestycyjne dotyczące projektu pn. „System obsługi wsparcia finansowanego ze środków PFRON” w ramach Działania 2.1. Wysoka dostępność i jakość

e-usług publicznych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

W 2018 roku wydatki inwestycyjne(własne) i zakupy inwestycyjne (własne) Funduszu wraz z projektem wspieranym ze środków pomocowych Unii Europejskiej (§§ 6110–6120) wyniosły 12.629.791,81 zł w tym:

- 10.845.155,79 zł, co stanowi 68,26 % środków zaplanowanych – wydatki inwestycyjne (własne) i zakupy inwestycyjne (własne) Funduszu;
- 1.784.636,02 zł, co stanowi 62,62 % środków zaplanowanych – projekt pn. „System obsługi wsparcia finansowanego ze środków PFRON” w ramach Działania 2.1. Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

17.1 Wydatki inwestycyjne (własne) i zakupy inwestycyjne (własne) Funduszu

W 2018 roku PFRON na wydatki inwestycyjne (własne) i zakupy inwestycyjne (własne) zaplanował kwotę 15.888 tys. zł w tym:

- wydatki inwestycyjne (własne) (§ 6110) kwotę 5.480 tys. zł,
- zakupy inwestycyjne (§ 6120) kwotę 10.408 tys. zł.

Wydatki inwestycyjne i zakupy inwestycyjne zostały zrealizowane w wysokości 10.845.155,79 zł, co stanowi (68,26 %) planu rocznego, z tego:

- wydatki inwestycyjne (własne) (§ 6110) kwotę 3.382.958,88 zł,
- zakupy inwestycyjne (§ 6120) kwotę 7.462.196,91 zł.

Wykonanie wydatków inwestycyjnych na poziomie 68,26 % spowodowane jest charakterem procedur związanych z postępowaniami przetargowymi, które Fundusz zobowiązany jest stosować przy podejmowaniu działań zmierzających do wszechstronnego rozwoju instytucji. Działania inwestycyjne są zazwyczaj długotrwałe i przebiegają na przestrzeni kilku lat budżetowych, co skutkuje rozłożeniem wpływu środków finansowych w perspektywie wieloletniej. Wszelkie działania inwestycyjne podejmowane przez Fundusz zmierzają do poprawy współpracy i obsługi beneficjentów Funduszu.

W ramach dokonywanych w 2018 roku wydatków inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych Fundusz:

- zrealizował przegląd harmonogramu zaplanowanych modyfikacji i zmian systemów informatycznych (NEO, e-PFRON2, SODiR) i wdrożył standardy podnoszące funkcjonowanie instytucji;
- rozszerzył licencje na oprogramowanie Atlassian pozwalające na zarządzanie i kontrolę realizacji usług asysty technicznej i konserwacji systemów PFRON;
- zintegrował system SOW z systemami zewnętrznymi pod kątem wymiany danych pomiędzy instytucjami.

18. Stany Funduszu na początek i koniec 2018 roku

Na 1 stycznia 2018 roku, zgodnie ze sprawozdaniem finansowym za 2017 rok stan Funduszu wynosił 496.590.102,82 zł, w tym:

1) Wartości niematerialne i prawne	26.970.153,03 zł,
2) Rzeczowe aktywa trwałe	44.609.077,88 zł,
➤ środki trwałe	43.844.233,86 zł,
➤ środki trwałe (rozliczenia)	764.844,02 zł.

W okresie sprawozdawczym zmniejszyły się wartości niematerialne i prawne o 1.616.304,11 zł i wyniosły 25.353.848,92 zł, nastąpił wzrost rzeczowych aktywów trwałych o kwotę 335.320,15 zł do kwoty 44.944.398,03 zł, zmniejszyła się wartość środków trwałych o 1.502.082,87 zł do poziomu 42.342.150,99 zł, natomiast zwiększyła się wartość środków trwałych (rozliczenia) o 1.837.403,02 zł i wyniosła 2.602.247,04 zł.

Koszty amortyzacji majątku trwałego wyniosły 14.685.905,62 zł.

1. Majątek obrotowy 425.010.871,91 zł, w tym:

- środki pieniężne (z lokatami) na 01.01.2018 roku wynosiły 409.045.315,21 zł,

W 2018 roku zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 roku PFRON lokował wolne środki pieniężne w formie automatycznych depozytów overnight oraz depozytów terminowych u Ministra Finansów.

Stan środków pieniężnych (z lokatami) w okresie sprawozdawczym zwiększył się o kwotę 147.771.997,04 zł do poziomu 556.817.312,25 zł. Wysokość lokat PFRON w formie depozytu terminowego u Ministra Finansów na koniec grudnia 2018 roku wyniosła 400.000.000,00 zł.

- należności brutto na 01.01.2018 r. (przed pomniejszeniem o odpisy aktualizujące ich wartość) wynosiły 938.054.012,06 zł, w tym:

- z tytułu udzielonych pożyczek 1.734.822,55 zł,

Na 31.12.2018 roku w stosunku do stanu na 01.01.2018 roku, nastąpił wzrost należności z tytułu udzielonych pożyczek o kwotę 57.821,13 zł i wyniósł 1.792.643,68 zł.,

- z tytułu wpłat pracodawców na PFRON 463.482.121,68 zł,

W 2018 roku nastąpił spadek należności z tytułu wpłat pracodawców o kwotę 48.856.111,85 zł i zamknął się kwotą 414.626.009,83 zł.

- z tytułu pozostałych należności 472.837.067,83 zł.

Na 31.12.2018 roku w stosunku do stanu na 01.01.2018 roku, nastąpił wzrost z tytułu pozostałych należności o kwotę 119.961.566,42 zł i wyniósł 592.798.634,25 zł.

Po uwzględnieniu odpisów aktualizujących wartość należności netto na 01.01.2018 r. wynosiły 98.058.851,70 zł.

- zobowiązania na 01.01.2018 roku wynosiły 75.713.064,70 zł, w tym:

- z tytułu wpłat pracodawców na PFRON 54.360.470,87 zł

W 2018 roku nastąpił spadek zobowiązań z tytułu wpłat pracodawców o kwotę 16.247.238,35 zł i na koniec roku wyniosły 38.113.232,52 zł.

Fundusz podjął wiele działań, które spowodowały zmniejszenie wysokości zobowiązań z tytułu wpłat obowiązkowych. Do najważniejszych z nich należało m.in. wysyłanie wezwań o uzupełnienie brakujących deklaracji i monitorowanie podmiotów z wywiązania się z tego obowiązku, aby zmniejszyć wysokość zobowiązań. W przypadku nie uzupełnienia dokumentacji prowadzone były postępowania zmierzające do określenia wysokości zobowiązań.

- odpisy aktualizujące wartość należności na dzień 01.01.2018 roku wyniosły 839.995.160,36 zł, w tym:
- z tytułu wpłat pracodawców na PFRON	413.036.568,79 zł,
- pozostałych należności i roszczeń	426.958.591,57 zł.

W 2018 roku stan odpisów należności zwiększył się o 3.977.248,54 zł i wyniósł na koniec roku 843.972.408,90 zł, w tym zwiększyły się odpisy pozostałych należności i roszczeń o 49.983.799,17 zł do kwoty 476.942.390,74 zł, natomiast z tytułu wpłat pracodawców na PFRON odpisy zmniejszyły się o 46.006.550,63 zł do kwoty 367.030.018,16 zł.

Stan Funduszu na 31.12.2018 roku wyniósł 703.046.529,25 zł i jest wyższy w stosunku do 01.01.2018 roku o 206.456.426,43 zł.

19. Działalność kontrolna i windykacyjna Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Działalność kontrolna

W 2018 roku na podstawie przyjętego planu działań kontrolnych:

- 1) Przeprowadzono łącznie 140 kontroli, tj. 93,3% ogólnej liczby kontroli zaplanowanych do realizacji w 2018 roku.
- 2) W odniesieniu do Planu działań kontrolnych nastąpiły przesunięcia polegające na wykonaniu w dwóch obszarach większej liczby kontroli oraz w dwóch obszarach mniejszej liczby kontroli a także w przypadku kontroli realizowanych w obszarze „środki przekazane samorządom terytorialnym według algorytmu” w dwóch kontrolach nastąpiła zmiana zakresu kontroli. Stopień realizacji kontroli w poszczególnych obszarach został zaprezentowany w **Tabeli nr 43**.
- 3) Kwota podlegająca kontroli wynosiła 297.371.464,15 zł, w tym:
 - kwota 272 817 498,93 zł dotyczyła środków finansowych przekazanych beneficjentom Funduszu;
 - kwota 23.729.800,16 zł była kwotą, na jaką sprzedający usługi lub produkcję wystawili informacje umożliwiające obniżenie wpłat na PFRON;
 - kwota 824.165,06 zł była kwotą wynikającą z wykorzystywanych przez nabywców informacji.

Ponadto:

W obszarze „dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych”:

- 1) Prowadzono działania kontrolne w 2 podmiotach – kontrole niezakończone (kontrole, które w 2018 roku nie zakończyły się podpisaniem protokołu kontroli lub odmową jego podpisania).
- 2) Odstąpiono od realizacji kontroli w 10 podmiotach, w tym w jednym przypadku z uwagi na dokonanie przez pracodawcę przed rozpoczęciem czynności kontrolnych w podmiocie zwrotu otrzymanego dofinansowania. W pozostałych przypadkach odstąpiono od kontroli z uwagi na brak możliwości przeprowadzenia kontroli w podmiocie. Główne przyczyny utrudniające lub uniemożliwiające podjęcie działań kontrolnych w podmiocie to:
 - brak osoby upoważnionej do reprezentowania podmiotu,
 - brak kontaktu z pracodawcą,
 - zamknięta siedziba, lub podmiot nie prowadzi działalności pod wskazanym adresem.Ustalenia dotyczące ww. podmiotów zostały przekazane do właściwych jednostek organizacyjnych Funduszu celem dalszego procedowania.
- 3) Na wniosek prokuratury dokonano przeglądu dokumentacji kadrowo-finansowej dotyczącej dwóch podmiotów, pod kątem spełniania przez te podmioty warunków do otrzymania na podstawie art. 26a-c ustawy o rehabilitacji, miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników będących osobami niepełnosprawnymi.
- 4) Przeprowadzono 2.546 postępowań sprawdzających pracodawców zarejestrowanych w Systemie Obsługi Dofinansowań i Refundacji, tj. o 346 więcej niż szacowano.

Wyniki kontroli przeprowadzonych w 2018 roku:

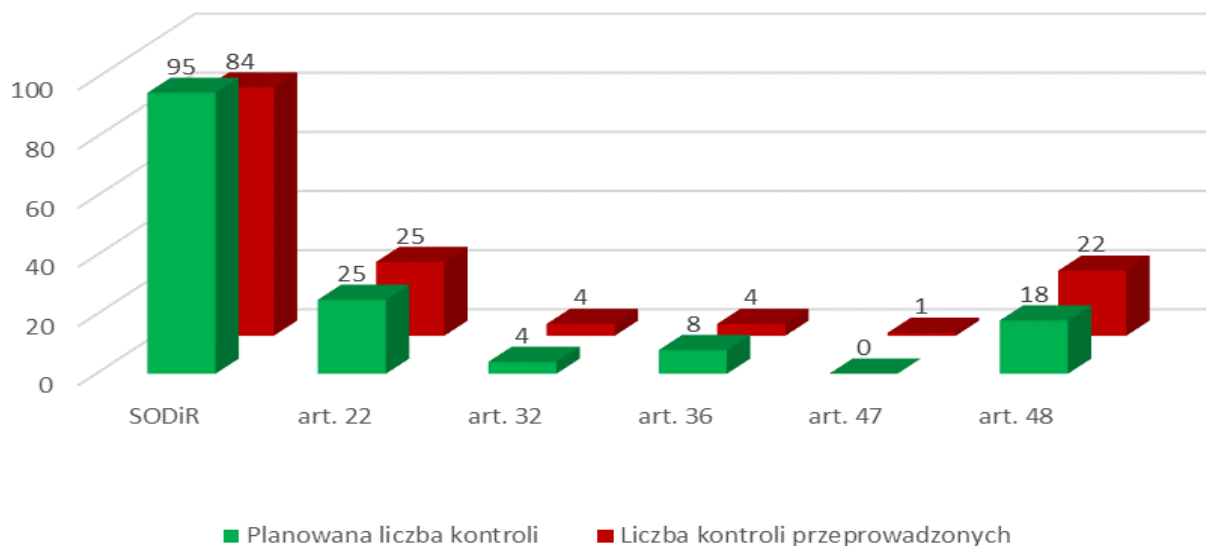
- 1) Nieprawidłowości stwierdzono w 124 kontrolach, tj. 88,57% kontroli.
- 2) Nieprawidłowości skutkujące zwrotem środków stwierdzono w 93 kontrolach oraz w 15 kontrolach stwierdzono nieprawidłowości skutkujące obowiązkiem wpłat do PFRON (dotyczy kontroli z art. 22 nabywcy) – na 130 kontroli (liczba ta nie uwzględnia 10 kontroli z art. 22 sprzedającego), tj. w 83,08% kontroli w których mogą wystąpić nieprawidłowości skutkujące zwrotem środków bądź skutkujące obowiązkiem wpłat do PFRON. Kwota zakwestionowanych środków ogółem wynosiła 14.712.286,82 zł (w tym 36.818,46 zł to kwota przypisana do wpłat do PFRON w wyniku kontroli z art. 22 przeprowadzonych u nabywcy).
- 3) Nieprawidłowości skutkujące zwrotem środków stwierdzono w:
 - 91,67% kontroli realizowanych w obszarze „dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych”;
 - 54,54% kontroli realizowanych w obszarze „środki przekazane samorządom terytorialnym według algorytmu”;
 - 50% kontroli realizowanych w obszarze „zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane na zlecenie Funduszu przez fundacje i organizacje pozarządowe”;
 - 25% kontroli realizowanych w obszarze „refundacja dodatkowych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładach pracy chronionej” oraz
 - w jednej kontroli prowadzonej w obszarze „programy Rady Nadzorczej PFRON”, kontrola rozpoczęła się w okresie wcześniejszym a zakończyła się w 2018 roku podpisaniem protokołu kontroli.
- 4) W 100% kontroli z art. 22 przeprowadzonych u nabywców stwierdzono nieprawidłowości skutkujące obowiązkiem wpłat do PFRON.

- 5) W 2 kontrolach z art. 22 na sprzedającego nałożono sankcje, tj. we wszystkich kontrolach obejmujących zakres podlegający postanowieniom wynikającym z art. 22b ustawy o rehabilitacji. Suma nałożonych sankcji wynosiła: 190.928,05 zł.
- 6) Kwota na jaką sprzedający usługi lub produkcję zawyżyli wystawione informacje umożliwiające obniżenie wpłat na PFRON wynosiła: 390.324,80 zł.
- 7) Kwota na jaką sprzedający usługi lub produkcję zaniżyli wystawione informacje umożliwiające obniżenie wpłat na PFRON wynosiła: 33.728,91 zł.

W 2018 roku w odniesieniu do roku 2017:

- 1) nastąpił wzrost o 5,26% liczby przeprowadzonych kontroli przy jednoczesnym spadku o 51,72% kwoty podlegającej kontroli;
- 2) o 4,36 punktów procentowych wzrosła liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości;
- 3) o 7,05 punktów procentowych wzrosła liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości skutkujące zwrotem środków lub obowiązkiem wpłat do PFRON przy jednoczesnym spadku o 67,54% kwoty zakwestionowanych środków;
- 4) nastąpił wzrost o ponad 233% liczby podmiotów wytypowanych do kontroli, w których z uwagi na przyczyny leżące po stronie podmiotu, brak było możliwości przeprowadzenia kontroli w podmiocie;
- 5) o 0,31% wzrosła liczba przeprowadzonych postępowań sprawdzających.

Wykres nr 58. Liczba planowanych i przeprowadzonych działań kontrolnych w podziale na obszary.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji planu kontroli i wyników znajdują się w **Tabeli nr 44 i 45**.

Informacja o działaniach windykacyjnych prowadzonych w 2018 roku

Departament ds. Kontroli i Windykacji prowadzi windykację i egzekucję należności cywilnoprawnych, administracyjnoprawnych oraz z wpłat obowiązkowych na Fundusz. Departament prowadzi także obsługę postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych.

W wyniku działań windykacyjnych i egzekucyjnych w 2018 r. została odzyskana kwota 105.758.845,65 zł.

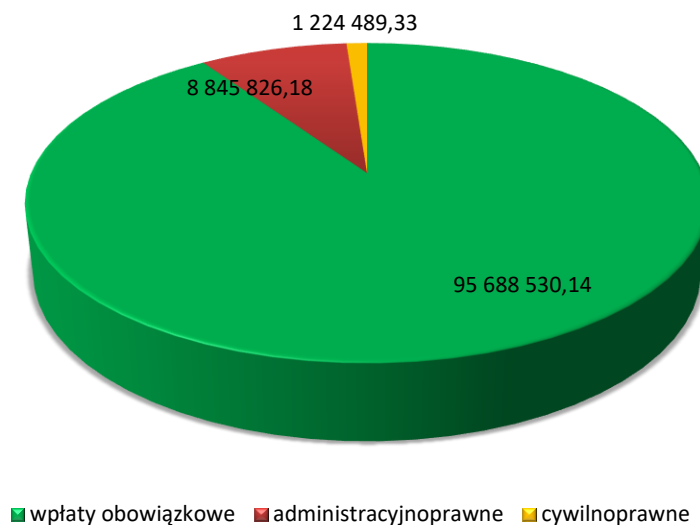
W ciągu 12 miesięcy było prowadzonych 660 spraw dotyczących należności cywilnoprawnych. W wyniku działań windykacyjnych odzyskano 1.224.489,33 zł.

Zostało wystawionych 481 upomnień na należności administracyjnoprawne na kwotę 30 106 648,37 zł oraz 627 tytułów wykonawczych na kwotę 46.255.650,40 zł. Łącznie odzyskano należności administracyjnoprawne o wartości 8.845.826,18 zł.

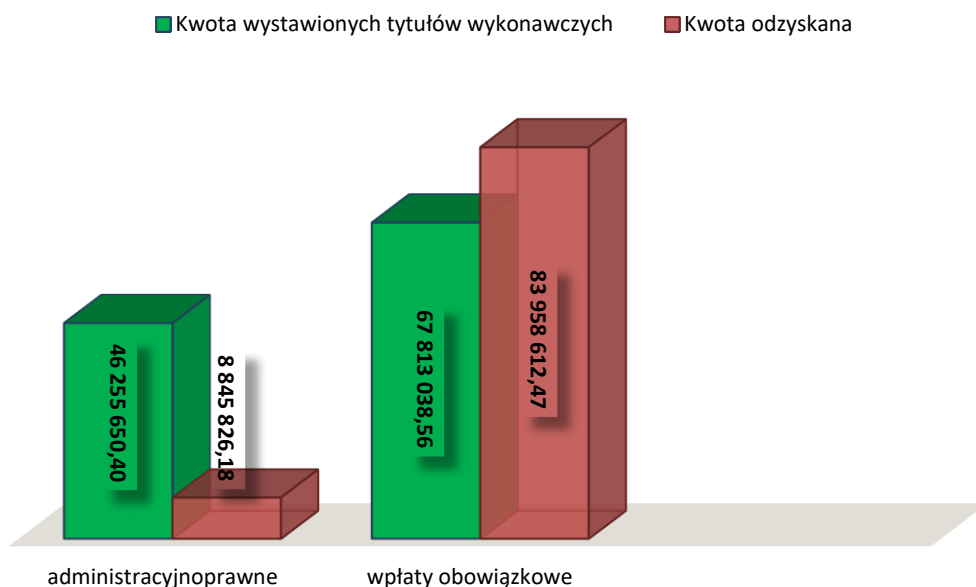
Wartość odzyskanych w 2018 r. należności z tytułu wpłat obowiązkowych wyniosła 83.958.612,47 zł. Zostało wystawionych 6.757 upomnień na kwotę 95.853.018,98 zł oraz 4.150 tytułów wykonawczych na kwotę 67.813.038,56 zł.

W 2018 roku z tytułu wpłat obowiązkowych dla 433 podmiotów zostały otwarte postępowania upadłościowe i restrukturyzacyjne w stosunku do których zostały zgłoszone wierzytelności na kwotę 12.051.561,99 zł. W postępowaniach upadłościowych i restrukturyzacyjnych uzyskano kwotę 11.729.917,67 zł.

Wykres nr 59 Struktura należności odzyskanych w windykacji w 2018 roku

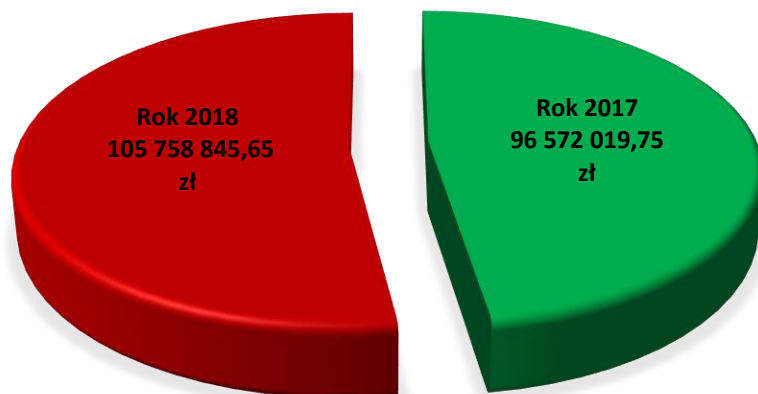

**Wykres nr 60 Należności administracyjnoprawne i z tytułu wpłat obowiązkowych w 2018.
Wystawione tytuły wykonawcze oraz należności odzyskane**

Wykres 61 Kwota odzyskana. Porównanie lat 2017 i 2018.

KWOTA ODZYSKANA - PORÓWNANIE LAT 2017 I 2018.

19.1 Pozostała działalność

Działalność Audytu i Jakości

W 2018 roku audytorzy wewnętrzni zakończyli realizację 8 zadań audytowych wynikających z planu audytu, 4 zadań przeprowadzanych poza planem oraz rozpoczęli realizację 3 kolejnych zadań zapewniających ujętych w planie audytu wewnętrznego na 2018.

W sprawozdaniach z przeprowadzonych i zakończonych w 2018 roku zadań zapewniających audytorzy wewnętrzni przedstawili opisowe oceny funkcjonowania kontroli zarządczej, w których m.in. wskazywano na potrzeby usprawnień lub podjęcia działań korygujących ograniczających konsekwencje stwierdzanych zagrożeń. W wyniku zakończonych w 2018 roku zadań zapewniających audytorzy przedstawili zalecenia służące poprawie funkcjonowania kontroli zarządczej w Funduszu oraz minimalizacji zidentyfikowanych ryzyk.

Wszystkie wydane zalecenia zostały uzgodnione i przyjęte do realizacji przez audytowanych oraz objęte monitoringiem w komórce audytu wewnętrznego.

Cztery tematy zadań audytowych zostały zrealizowane w ramach czynności doradczych. W ramach czynności doradczych audytorzy wewnętrzni zaopiniowali także 87 projektów aktów prawnych – głównie w zakresie regulacji wewnętrznych, w przypadku 68 z nich zgłaszając uwagi służące przede wszystkim poprawie skuteczności projektowanych procedur.

Ponadto, audytorzy wewnętrzni Departamentu Audytu i Jakości w 2018 roku koordynowali obsługę kontroli zewnętrznej wykonania przez Fundusz planu finansowego na rok 2017, przeprowadzonej przez NIK.

Działalność w zakresie Systemu Zarządzania Jakością

System Zarządzania Jakością

W ramach wdrożonego Systemu Zarządzania Jakością w PFRON zgodnego z wymaganiami Normy PN-EN ISO 9001: 2009 przeprowadzono niżej wymienione działania:

1. Przeprowadzenie Auditów Nadzoru II w dniach 26-28.02.2018r. przez ZETOM Cert Sp z o.o. – uzyskanie potwierdzenia decyzji dotyczącej utrzymania certyfikatu 419/1/SZJ/2016.
2. Realizacja auditów wewnętrznych.

Audyty wewnętrzne przeprowadzone w 2018 r.

Cele auditów:

- 1) ocena zgodności realizowanych zadań, wg poniższego zakresu z ustalonymi dla nich wymaganiami zawartymi w kryteriach auditu,
- 2) ocena skuteczności wdrożenia, utrzymywania i doskonalenia systemu zarządzania jakością wg poniższego zakresu,
- 3) wskazanie obszarów kwalifikujących się do doskonalenia w auditowanym zakresie.

Przeprowadzono 12 auditów wewnętrznych szj (w 9 Departamentach, 2 Oddziałach, Wydziale ds. Bezpieczeństwa w DO).

Sporządzono 48 rekomendacji do zatwierdzonej dokumentacji systemu zarządzania jakością oraz spisano 7 niezgodności.

- 4) analiza zidentyfikowanych procesów PFRON, wskazanych w kryteriach auditu,
- 5) wskazanie obszarów kwalifikujących się do doskonalenia w auditowanym zakresie wraz z przyjętymi kryteriami auditu.

Przeprowadzono 14 auditów wewnętrznych szj (Oddziały)

Sporządzono 138 rekomendacji do opisowej dokumentacji procesowej.

Zarządzanie procesami w PFRON

W ramach wdrażania zarządzania procesowego w PFRON wprowadzono:

1. Uchwałę nr 65/2018 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 5 października 2018 r. w sprawie: wprowadzenia Standardów zarządzania procesami w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
2. Zarządzenie nr 115/2018 Prezesa Zarządu PFRON z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Megaprocesu nr 1.2 pn. „Systemowe zarządzanie jakością”, Właściciel Megaprocesu – Pełnomocnik Prezesa Zarządu ds. Systemu Zarządzania Jakością,
3. Zarządzenie nr 116/2018 Prezesa Zarządu PFRON z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Megaprocesu nr 1.3 pn. „Audyt wewnętrzny”, Właściciel Megaprocesu – Dyrektor Departamentu Audytu i Jakości,
4. Zarządzenie nr 117/2018 Prezesa Zarządu PFRON z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Megaprocesu nr 1.5 pn. „Zintegrowane zarządzanie ryzykiem”, Właściciel Megaprocesu - Pełnomocnik Prezesa Zarządu ds. systemu Zarządzania Jakością,
5. Zarządzenie nr 118/2018 Prezesa Zarządu PFRON z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Megaprocesu nr 2.6 pn. „Zarządzanie w jednostkach samorządu terytorialnego”, Właściciel Megaprocesu – Dyrektor Departamentu ds. Finansowych,
6. Zarządzenie nr 119/2018 Prezesa Zarządu PFRON z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Megaprocesu nr 3.3 pn. „Zarządzanie kapitałem ludzkim”, Właściciel Megaprocesu – Dyrektor Departamentu ds. Organizacyjnych.

Zarządzanie Ryzykiem w PFRON

W ramach wdrażania metodyki zarządzania ryzykiem w PFRON:

1. Wprowadzono Zarządzenie nr 113/2018 Prezesa Zarządu PFRON z dnia 14 grudnia 2018 roku. w sprawie powołania Zespołu ds. wdrożenia metodyki zarządzania ryzykiem w PFRON,
2. Wprowadzono Zarządzenie nr 120/2018 Prezesa Zarządu PFRON z dnia 19 grudnia 2018 roku. w sprawie wprowadzenia Polityki Zarządzania Ryzykiem w PFRON,
3. Rozpoczęto wdrażanie metodyki zarządzania ryzykiem w PFRON obejmujące m.in. warsztaty z identyfikacji ryzyk – wypracowane ryzyka zostały uwzględnione w tworzonej opisowej dokumentacji procesowej; implementację narzędzia do wypracowanej metodyki zarządzania ryzykiem, szkolenia.

Podjęty Projekt wdrożenia zintegrowanego zarządzania ryzykiem w PFRON (zgodny z przepisami ustawy o finansach) ma ścisły związek z Projektem wdrażania Standardów zarządzania procesami w PFRON i jest spójny z jego założeniami. Stanowi on jednocześnie przygotowanie organizacji do możliwości ubiegania się o certyfikat jakości wg nowej normy ISO 9001:2015.

Działalność w zakresie Kontroli Zarządczej

W ramach monitorowania funkcjonowania kontroli zarządczej w 2018 roku w PFRON przeprowadzono następujące działania:

- monitorowanie realizacji Planu działalności PFRON z uwzględnieniem założeń do projektu ustawy budżetowej na 2018 rok, w tym budżetu zadaniowego PFRON,
- podsumowanie wyników samooceny kontroli zarządczej po zakończeniu roku budżetowego w oparciu o elektroniczną ankietę pracowników,
- przegląd polityki zarządzania ryzykiem, w ramach którego właściciele ryzyk dokonali aktualizacji szacunków, poinformowali o postępach w zakresie wdrażanych nowych mechanizmów kontrolnych,

- przygotowanie dokumentów sprawozdawczych z zakresu kontroli zarządczej do przekazania Pełnomocnikowi Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych zgodnie z zarządzeniem nr 36 Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2013 roku w sprawie niektórych obowiązków jednostek podległych i nadzorowanych w ramach kontroli zarządczej,
- monitorowanie realizacji działań naprawczych dla poprawy stanu kontroli zarządczej PFRON,
- opracowanie założeń do wieloletniego planu działalności PFRON na lata 2019-2021.

Działalność z zakresu obsługi prawnej

Liczba spraw sądowych prowadzonych przez Fundusz w roku 2018:

Zakres informacji o sprawach sądowych.

Liczba spraw zakończonych w okresie sprawozdawczym	54
Sprawy cywilne	26
Sprawy administracyjne	16
Sprawy karne	12
Liczba spraw rozstrzygniętych na korzyść Funduszu (wygranych)	42
Kwota wynikająca z orzeczeń w sprawach wygranych	11 684 852,22 zł
Liczba spraw rozstrzygniętych na niekorzyść Funduszu (przegranych)	12
Kwota do wypłaty wynikająca ze spraw przegranych	127 021,56 zł

Powyższe sprawozdanie z działalności i realizacji planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za 2018 rok przedstawia w sposób rzetelny informacje o zrealizowanych zadaniach, na podstawie sporządzonego sprawozdania finansowo – księgowego za okres 1 stycznia 2018 roku – 31 grudnia 2018 roku.

20. Załączniki

- 1) RB-40 roczne sprawozdanie z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2018 rok, planu finansowego państwowego funduszu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku,
- 2) RB-BZ2 Roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego Państwowego Funduszu Celowego – Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w układzie zadaniowym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r.

20.1 RB-40 roczne sprawozdanie z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2018 rok, planu finansowego państwowego funduszu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku

Część A					
Lp.	Treść	Wykonanie za rok poprzedzający rok sprawozdawczy	Rok sprawozdawczy		
			Plan wg Ustawy Budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie
1	2	3	4	5	6
I	Zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz celowy	5 002 267 827,45	5 021 248 000,00	5 207 143 000,00	5 135 438 082,28
1	Realizacja działań wyrównujących różnice między regionami - art. 47 ust. 1 pkt 1	47 452 228,13	40 700 000,00	50 787 000,00	46 703 786,04
2	Realizacja programów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej - art. 47 ust. 1 pkt 2 - wydatki bieżące	133 290,86	9 457 000,00	9 457 000,00	3 507 862,22
3	Dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych - art. 26a	3 172 468 470,60	3 150 000 000,00	3 320 000 000,00	3 316 594 251,47
4	Zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych - art. 47 ust. 2	51 661 349,00	56 000 000,00	56 000 000,00	47 472 828,00
5	Finansowanie w części lub całości badań, ekspertyz i analiz - art. 47 ust. 1 pkt 5 lit.a	2 020 456,06	3 200 000,00	341 000,00	334 677,78
6	Refundacja kosztów wydawania certyfikatów przez podmioty uprawnione do szkolenia psów asystujących art. 20b	7 701,01	15 000,00	15 000,00	8 348,38
7	Programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą, służące rehabilitacji społecznej i zawodowej - art. 47 ust. 1 pkt 4	120 987 794,67	118 487 000,00	133 553 000,00	124 733 030,42
8	Dofinansowanie oprocentowania kredytów bankowych - art. 32 ust. 1 pkt 1	1 419 139,16	2 000 000,00	1 700 000,00	1 262 968,21
9	Zwrot kosztów budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych i administracyjnych art. 32 ust. 1 pkt 2	5 935 358,55	9 000 000,00	6 317 000,00	5 819 792,13
10	Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne - art.25a	99 725 791,01	102 865 000,00	102 865 000,00	100 102 307,15
11	Zadania zlecane - art. 36	242 914 304,96	247 000 000,00	247 000 000,00	239 951 837,40
12	Dofinansowanie kosztów szkolenia, o których mowa w art. 18 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się art. 47 ust.1 pkt 5 lit.b	2 583 408,14	2 500 000,00	2 500 000,00	2 306 986,66
13	Przelewy redystrybucyjne wymienione w części B pkt III ppkt 6	928 195 052,27	947 000 000,00	963 784 000,00	962 292 838,74
14	Wydatki bieżące	295 057 641,28	279 732 000,00	289 968 000,00	271 341 844,90
14.1	- wynagrodzenia osobowe	58 598 835,07	60 125 000,00	61 159 000,00	60 436 881,07
14.2	- wynagrodzenia bezosobowe	910 690,67	1 369 000,00	1 086 000,00	729 721,03
14.3	- składki na ubezpieczenia społeczne	9 885 310,98	11 576 000,00	11 825 000,00	10 140 411,76
14.4	- składki na Fundusz Pracy	1 169 183,00	1 621 000,00	1 658 000,00	1 230 752,82
14.5	- zakup usług	32 041 988,27	44 540 000,00	51 456 000,00	38 824 755,92
14.6	- pozostałe, z tego:	19 392 796,94	27 501 000,00	29 784 000,00	26 983 850,08
14.6.1	- amortyzacja (umorzenia)	12 186 233,72	14 010 000,00	15 510 000,00	14 685 905,62
14.6.2	- inne	7 206 563,22	13 491 000,00	14 274 000,00	12 297 944,46
14.7	- odpis aktualizujący wartość należności z tytułu wpłat na PFRON, pożyczek, odsetek od pożyczek oraz innych należności	173 058 836,35	133 000 000,00	133 000 000,00	132 995 472,22
15	Wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	3 706 408,40	3 918 000,00	3 918 000,00	267 815,97
16	Wydatki inwestycyjne (własne) i zakupy inwestycyjne (własne)	27 817 591,85	49 174 000,00	18 738 000,00	12 629 791,81
17	Zwrot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	9 840,00	0,00	0,00	0,00
18	Zwrot niewykorzystanych dotacji oraz płatności	172 001,50	200 000,00	200 000,00	107 115,00

Część B					
Lp.	Treść	Wykonanie za rok poprzedzający rok sprawozdawczy	Rok sprawozdawczy		
			Plan wg Ustawy Budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie
1	2	4	5	6	7
I	Stan funduszu na początek roku	467 360 309,51	309 251 000,00	309 251 000,00	496 590 102,82
	w tym:				
1	Środki pieniężne	412 885 462,54	214 373 000,00	214 373 000,00	409 045 315,21
2	Należności, w tym:	80 006 607,25	95 155 000,00	95 155 000,00	98 058 851,70
2.1	- należności z tytułu wpłat obowiązkowych	63 476 738,78	95 050 000,00	95 050 000,00	50 445 552,89
2.2	- należności z tytułu udzielonych pożyczek	2 043 680,52	0,00	0,00	1 734 822,55
3	Zobowiązania, z tego:	73 689 370,92	57 347 000,00	57 347 000,00	-75 713 064,70
3.1	pozostałe	73 689 370,92	57 347 000,00	57 347 000,00	-75 713 064,70
3.1.1	w tym: wymagalne	0,00	0,00	0,00	0,00
II	Przychody	5 003 680 028,91	4 895 836 000,00	5 081 731 000,00	5 328 489 587,05
1	Dotacje z budżetu państwa, z tego:	742 756 445,55	747 460 000,00	747 460 000,00	741 841 004,01
1.1	- dla państwowego funduszu celowego	742 690 674,50	745 360 000,00	745 360 000,00	741 096 414,00
1.1.1	- zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzących zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych - art. 46a ust. 1 pkt 2	25 830 674,50	28 000 000,00	28 000 000,00	23 736 414,00
1.1.2	- dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych - art. 46a ust.1 pkt 1	716 860 000,00	717 360 000,00	717 360 000,00	717 360 000,00
1.2	- celowe na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	65 771,05	612 000,00	612 000,00	744 590,01
1.3	- celowe na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe	0,00	1 488 000,00	1 488 000,00	0,00
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	361 868,81	11 548 000,00	11 548 000,00	4 781 925,37
3	Składki i opłaty	4 020 026 876,27	3 980 000 000,00	4 165 895 000,00	4 344 153 189,17
4	Przelewy redystrybucyjne	2 631 817,39	2 646 000,00	2 646 000,00	1 786 905,10
5	Pozostałe przychody, w tym:	237 903 020,89	154 182 000,00	154 182 000,00	235 926 563,40
5.1	odsetki	40 725 821,42	17 627 000,00	17 627 000,00	49 231 602,30
5.2	inne, w tym:	197 177 199,47	136 555 000,00	136 555 000,00	186 694 961,10
5.2.1	- odsetki od nieterminowych wpłat zakładów pracy	9 742 881,55	14 000 000,00	14 000 000,00	8 470 337,84
III	Koszty realizacji zadań	5 002 267 827,45	5 021 248 000,00	5 207 143 000,00	5 135 438 082,28
1	Dotacje na realizację zadań bieżących	3 651 054 024,87	3 592 324 000,00	3 762 595 000,00	3 734 028 605,71
2	Transfery na rzecz ludności, z tego na:	6 289 816,54	95 385 000,00	111 418 000,00	103 896 912,24
2.1	- różne wydatki na rzecz osób fizycznych	2 583 408,14	91 467 000,00	107 500 000,00	103 629 096,27
2.2	- wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	3 706 408,40	3 918 000,00	3 918 000,00	267 815,97
3	Środki z Unii Europejskiej	1 213 840,77	20 111 000,00	22 475 000,00	11 737 895,47
4	Koszty własne	294 620 121,75	276 369 000,00	278 468 000,00	264 249 208,80
4.1	wynagrodzenia, z tego:	59 200 690,08	59 612 000,00	59 728 000,00	59 322 779,99
4.1.1	- osobowe	58 303 504,76	58 544 000,00	58 704 000,00	58 593 058,96
4.1.2	- bezosobowe	897 185,32	1 068 000,00	1 024 000,00	729 721,03
4.2	składki na ubezpieczenia społeczne	9 835 770,22	11 257 000,00	11 296 000,00	9 839 552,72
4.3	składki na Fundusz Pracy	1 162 041,34	1 574 000,00	1 580 000,00	1 187 795,24

4.4	zakup usług	31 969 986,82	43 425 000,00	43 743 000,00	33 943 223,66
4.5	pozostałe, z tego:	19 392 796,94	27 501 000,00	29 121 000,00	26 960 384,97
4.5.1	- amortyzacja (umorzenia)	12 186 233,72	14 010 000,00	15 510 000,00	14 685 905,62
4.5.2	- inne	7 206 563,22	13 491 000,00	13 611 000,00	12 274 479,35
4.6	- odpis aktualizujący wartość należności z tytułu wpłat na PFRON, pożyczek, odsetek od pożyczek oraz innych należności	173 058 836,35	133 000 000,00	133 000 000,00	132 995 472,22
5	Koszty inwestycyjne, w tym:	120 713 129,75	89 859 000,00	68 203 000,00	59 125 506,32
5.1	- dotacje inwestycyjne	93 542 748,91	48 870 000,00	51 877 000,00	48 005 873,51
6	Przelewy redystrybucyjne, z tego dla:	928 195 052,27	947 000 000,00	963 784 000,00	962 292 838,74
6.1	- samorządów wojewódzkich na realizację zadań	142 201 466,17	143 000 000,00	143 000 000,00	142 366 010,13
6.2	- samorządów wojewódzkich na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	3 555 657,65	3 575 000,00	3 575 000,00	3 557 764,59
6.3	- samorządów powiatowych na realizację zadań	763 353 124,39	780 902 000,00	797 276 000,00	796 456 571,20
6.4	- samorządów powiatowych na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	19 084 804,06	19 523 000,00	19 933 000,00	19 912 492,82
7	Zwrot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	9 840,00	0,00	0,00	0,00
8	Zwrot niewykorzystanych dotacji oraz płatności	172 001,50	200 000,00	200 000,00	107 115,00
IV	Stan funduszu na koniec roku (I+II-III) *	496 590 102,82	233 013 000,00	202 577 000,00	703 046 529,25
	w tym:				
1.	Środki pieniężne	409 045 315,21	127 790 000,00	127 790 000,00	556 817 312,25
2.	Należności, w tym:	98 058 851,70	84 525 000,00	84 525 000,00	165 244 878,86
2.1	- należności z tytułu wpłat obowiązkowych	50 445 552,89	84 450 000,00	84 450 000,00	47 595 991,67
2.2	- należności z tytułu udzielonych pożyczek	1 734 822,55	0,00	0,00	1 792 643,68
3	Zobowiązania, z tego:	75 713 064,70	52 537 000,00	52 537 000,00	-83 992 664,42
3.1	pozostałe:	75 713 064,70	52 537 000,00	52 537 000,00	-83 992 664,42
3.1.1	w tym: wymagalne	0,00	0,00	0,00	0,00
Część E Dane uzupełniające					
Lp.	Treść	Wykonanie za rok poprzedzający rok sprawozdawczy	Rok sprawozdawczy		
			Plan wg Ustawy Budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie
1	2	3	4	5	6
1	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzenie lub depozyt u Ministra Finansów	408 466 660,93	127 690 000,00	127 690 000,00	555 801 796,94
1.1	- depozyty overnight (O/N)	158 466 660,93	77 690 000,00	77 690 000,00	155 801 796,94
1.2	- depozyty terminowe	250 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	400 000 000,00

*)

Stan funduszu na koniec roku w kolumnie "Wykonanie za rok poprzedzający rok sprawozdawczy" powiększają wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne własne w kwocie:	27 818	tys. zł
Stan funduszu na koniec roku w kolumnie "Plan według Ustawy Budżetowej" powiększają wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne własne w kwocie:	49 174	tys. zł
Stan funduszu na koniec roku w kolumnie "Plan po zmianach" powiększają wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne własne w kwocie:	18 738	tys. zł
Stan funduszu na koniec roku w kolumnie " Wykonanie 2018 roku" powiększają wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne własne w kwocie:	12 630	tys. zł
Stan funduszu na koniec roku w kolumnie " Wykonanie 2018 roku" powiększają zakupy środków trwałych oraz WNIp o niskiej wartości początkowej w kwocie:	775	tys. zł

20.2 RB-BZZ Roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego Państwowego Funduszu Celowego - Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w układzie zadaniowym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku

Funkcja / zadanie / podzadanie / działanie (nr i nazwa)	Wydatki					Cel	Miernik			
	Plan wg ustawy budżetowej na 2018 r.	Plan po zmianach	Wykonanie	Zobowiązania	% (4:3)		Nazwa	Plan wg ustawy budżetowej na 2018 r.	Przewidywane wykonanie wartości miernika na koniec roku budżetowego	Wykonanie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny	1 274 864 000,00	1 328 108 000,00	1 296 197 864,12	0,00	97,60%					
13.1.W Pomoc i integracja społeczna	1 274 864 000,00	1 328 108 000,00	1 296 197 864,12	0,00	97,60%	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem skrajnym w gospodarstwach domowych z co najmniej jedną osobą niepełnosprawną	bd	bd	bd
13.1.3.W Wyrównywanie szans zawodowych i integracja społeczna osób niepełnosprawnych	1 274 864 000,00	1 328 108 000,00	1 296 197 864,12	0,00	97,60%	Wsparcie osób niepełnosprawnych różnymi formami rehabilitacji społecznej adekwatnymi do profilu niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych, objętych wsparciem w zakresie rehabilitacji społecznej	575461	671989	672051
13.1.3.1. Koordynacja i wspieranie rehabilitacji społecznej, realizowanej przez jst	850 747 000,00	863 622 000,00	858 787 254,16	0,00	99,44%	Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej udzielanego za pośrednictwem JST	Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem pośrednim w zakresie zadań rehabilitacji społecznej realizowanych przez JST	474864	439817	439817
13.1.3.2. Wspieranie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym	160 158 000,00	201 789 000,00	182 868 053,11	0,00	90,62%	Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych zadaniami i programami realizowanymi przez PFRON w ramach rehabilitacji społecznej	Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem dla poprawy w życiu społecznym	45597	49829	49891
13.1.3.4. Wspieranie organizacji pozarządowych, realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz tworzenie płaszczyzny współpracy	263 959 000,00	262 697 000,00	254 542 556,85	0,00	96,90%	Dotarcie za pośrednictwem NGO do osób niepełnosprawnych biernych społecznie	Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w ramach zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe	55000	182343	182343
14. Rynek pracy	3 746 384 000,00	3 879 035 000,00	3 839 240 218,16	0,00	98,97%					
14.1.W Wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu	3 746 384 000,00	3 879 035 000,00	3 839 240 218,16	0,00	98,97%	Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych	Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych (w %)	27,9%	27,9%	26,3% (średnia z III kwartałów 2018 r.)
14.1.5.W Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	3 746 384 000,00	3 879 035 000,00	3 839 240 218,16	0,00	98,97%	Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych aktywnych zawodowo	Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w zakresie rehabilitacji zawodowej	397533	394164	388574
14.1.5.1. Wsparcie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu osób niepełnosprawnych	3 477 047 000,00	3 610 847 000,00	3 575 336 251,74	0,00	99,02%	Wzrost poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych wspartych działaniami PFRON	Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem PFRON w okresie sprawozdawczym (okresn) w stosunku do liczby osób niepełnosprawnych objętych działaniami PFRON w poprzednim okresie sprawozdawczym (okresn-1)	100,1	100,8	99,9
14.1.5.2. Wspieranie osób niepełnosprawnych prowadzących własną działalność gospodarczą oraz niepełnosprawnych rolników	109 249 000,00	108 789 000,00	105 583 768,49	0,00	97,05%	Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych prowadzących własną działalność gospodarczą oraz niepełnosprawnych rolników	Liczba osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą/rolniczą, objętych wsparciem w liczbie osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą/rolniczą, objętych wsparciem w poprzednim okresie sprawozdawczym	100,5	101,6	95,0
14.1.5.3. Koordynacja i wspieranie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, realizowanej przez jst	160 088 000,00	159 399 000,00	158 320 197,93	0,00	99,32%	Utrzymanie poziomu wsparcia osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej udzielanego za pośrednictwem JST	Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem pośrednim w zakresie zadań rehabilitacji zawodowej realizowanych przez JST	8523	7729	7729
Wydatki	5 021 248 000,00	5 207 143 000,00	5 135 438 082,28	0,00	98,62%					

Tabela nr 1 Wysokość wpłat obowiązkowych na PFRON w układzie kwartalnym.

w zł

Treść	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	RAZEM
Plan na 2018 rok Memoriałowo	997 719 000,00	1 025 592 000,00	1 090 892 000,00	1 051 692 000,00	4 165 895 000,00
Wpłaty zakładów pracy Memoriał	1 029 037 395,19	1 083 138 399,52	1 123 433 851,44	1 108 543 543,02	4 344 153 189,17
Należności z tytułu wpłat obowiązkowych	455 783 604,23	453 844 248,74	450 779 224,77	414 626 009,83	414 626 009,83
Zobowiązania z tytułu wpłat obowiązkowych	42 400 549,49	43 507 581,58	35 691 761,62	38 113 232,52	38 113 232,52
Liczba pracodawców zobowiązanych do wpłat (średnia kwartalna)	31 789	31 877	31 870	31 712	31 812 (średnioroczna)
Liczba pracodawców zwolnionych z wpłat (średnia kwartalna)	27 403	27 246	26 791	26 457	26 974 (średnioroczna)
Liczba podmiotów wykorzystujących obniżenie z art.22 (średnia kwartalna)	7 668	7 799	7 808	7 750	7 756 (średnioroczna)
Kwota obniżenia z art. 22	186 279 216,42	195 523 126,61	194 631 297,65	185 168 350,51	761 601 991,19

Tabela nr 2 Wyплаты kwot rekompensujących gminom utracone dochody na skutek zwolnień podatkowych przysługujących prowadzącym zakłady pracy chronionej i zakłady aktywności zawodowej.

Wyплаты kwot rekompensujących gminom utracone dochody na skutek zwolnień podatkowych przysługujących prowadzącym zakłady pracy chronionej i zakłady aktywności zawodowej w 2018 r.										
L.p.	Województwo	31.12.2017 do wypłaty do 31.05.2018 r.		30.06.2018 do wypłaty do 15.10.2018 r.		korekty wniosków		kwota razem [4+6+8]	Środki zwrócone	Środki wydatkowane ogółem [9-10]
		liczba gmin	kwota do wypłaty	liczba gmin	kwota do wypłaty	liczba gmin	kwota do wypłaty			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	dolnośląskie	27	1 812 034	24	1 770 162	0	0	3 582 196	0,00	3 582 196,00
2	kujawsko-pomorskie	22	2 874 790	21	2 786 128	0	0	5 660 918	0,00	5 660 918,00
3	lubelskie	9	339 506	8	339 666	0	0	679 172	0,00	679 172,00
4	lubuskie	9	492 951	8	454 725	0	0	947 676	0,00	947 676,00
5	łódzkie	16	2 085 830	16	1 898 581	0	0	3 984 411	0,00	3 984 411,00
6	małopolskie	15	1 053 867	12	955 750	0	0	2 009 617	0,00	2 009 617,00
7	mazowieckie	19	1 190 758	18	1 113 895	0	0	2 304 653	0,00	2 304 653,00
8	opolskie	3	205 632	3	217 926	0	0	423 558	0,00	423 558,00
9	podkarpackie	28	1 884 709	28	1 837 985	0	0	3 722 694	0,00	3 722 694,00
10	podlaskie	3	117 409	4	224 472	0	0	341 881	0,00	341 881,00
11	pomorskie	29	1 907 737	28	1 820 044	0	0	3 727 781	0,00	3 727 781,00
12	śląskie	25	2 410 498	24	2 340 365	0	0	4 750 863	0,00	4 750 863,00
13	świętokrzyskie	12	1 012 175	12	1 068 287	0	0	2 080 462	0,00	2 080 462,00
14	warmińsko-mazurskie	14	1 017 888	12	970 673	0	0	1 988 561	0,00	1 988 561,00
15	wielkopolskie	48	4 887 188	47	4 601 753	0	0	9 488 941	0,00	9 488 941,00
16	zachodniopomorskie	20	906 208	19	873 236	0	0	1 779 444	0,00	1 779 444,00
x	Suma:	299	24 199 180	284	23 273 648	0	0	47 472 828	0	47 472 828

Tabela nr 3 Wydatki na realizację zadania Zwrot kosztów budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych i administracyjnych – art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy o rehabilitacji (...)

	Razem	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie	
Liczba zakładów pracy chronionej	114	8	5	4	5	7	8	12	2	9	3	13	15	4	6	12	1	
Liczba pracowników niepełnosprawnych (w przeliczeniu na etaty)	21 660,74	870,90	228,02	459,98	401,63	589,30	1 885,78	7 528,72	112,62	1 010,39	247,66	2 381,75	3 232,46	149,85	1 175,20	1 132,57	253,92	
Kwota wypłacona ogółem	ogółem	5 819 792,13	560 274,70	175 158,56	725 417,47	115 485,43	169 152,15	298 386,09	817 964,95	26 012,53	434 105,42	198 842,35	736 849,16	546 632,87	188 447,55	201 011,66	504 783,96	121 267,28
	§ 2450 koszty administracyjne	3 778 932,99	77 716,98	173 332,32	315 386,29	115 485,43	87 330,38	283 336,07	773 833,78	26 012,53	294 795,81	198 842,35	377 081,90	260 990,68	18 044,36	201 011,66	474 524,73	101 207,72
	§ 2450 koszty transportowe	1 383 578,98	338 414,34	1 826,24	410 031,18	0,00	81 821,77	15 050,02	44 131,17	0,00	94 945,83	0,00	50 867,26	285 642,19	10 530,19	0,00	30 259,23	20 059,56
	§ 6270 koszty transportowe	339 873,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	180 000,00	0,00	159 873,00	0,00	0,00	0,00
	§ 6270 koszty budowlane	317 407,16	144 143,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44 363,78	0,00	128 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kwota wypłacona z umów zawartych w 2018 r.	ogółem	4 485 787,56	461 036,44	128 417,67	561 131,31	75 496,74	126 914,47	215 266,57	632 524,71	19 452,94	293 288,38	157 663,87	645 179,99	374 877,64	182 802,33	149 953,07	368 533,62	93 247,81
	§ 2450 koszty administracyjne	2 863 560,97	58 654,14	127 484,79	250 747,13	75 496,74	65 273,04	211 929,52	598 437,54	19 452,94	227 144,33	157 663,87	296 783,51	188 725,25	12 399,14	149 953,07	345 574,39	77 841,57
	§ 2450 koszty transportowe	1 009 310,21	258 238,92	932,88	310 384,18	0,00	61 641,43	3 337,05	34 087,17	0,00	66 144,05	0,00	39 496,48	186 152,39	10 530,19	0,00	22 959,23	15 406,24
	§ 6270 koszty transportowe	339 873,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	180 000,00	0,00	159 873,00	0,00	0,00	0,00
	§ 6270 koszty budowlane	273 043,38	144 143,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	128 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kwota wypłacona z umów zawartych w 2017 r. (zobowiązania)	ogółem	1 334 004,57	99 238,26	46 740,89	164 286,16	39 988,69	42 237,68	83 119,52	185 440,24	6 559,59	140 817,04	41 178,48	91 669,17	171 755,23	5 645,22	51 058,59	136 250,34	28 019,47
	§ 2450 koszty administracyjne	915 372,02	19 062,84	45 847,53	64 639,16	39 988,69	22 057,34	71 406,55	175 396,24	6 559,59	67 651,48	41 178,48	80 298,39	72 265,43	5 645,22	51 058,59	128 950,34	23 366,15
	§ 2450 koszty transportowe	374 268,77	80 175,42	893,36	99 647,00	0,00	20 180,34	11 712,97	10 044,00	0,00	28 801,78	0,00	11 370,78	99 489,80	0,00	0,00	7 300,00	4 653,32
	§ 6270 koszty transportowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	§ 6270 koszty budowlane	44 363,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44 363,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabela nr 4 Efekty realizacji „Programu wyrównywania różnic między regionami III”.

	Obszar	Razem	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem (nie dotyczy likwidacji barier w urzędach - obszar B)	ogółem	24 165	1 585	1 035	1 336	340	640	2 005	4 014	966	2 896	608	2 482	1 208	1 439	1 568	1 251	792
	obszar B	7 348	210	682	300	61	186	529	1 989	92	1 483	192	645	50	310	208	147	264
	obszar C	10	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	obszar D	14 191	1 038	202	668	279	209	1 321	1 902	728	1 172	367	1 768	1 154	1 018	1 002	1 072	291
	obszar E	2 406	335	143	329	0	231	150	100	146	230	40	58	0	70	349	0	225
	obszar F	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	obszar G	210	2	8	29	0	14	5	23	0	11	9	11	4	41	9	32	12
Liczba środowiskowych domów samopomocy	obszar B	8	0	0	1	0	0	3	1	0	0	0	0	0	1	0	2	0
Liczba urzędów		27	3	2	0	0	1	5	3	1	3	0	1	1	3	0	2	2
Liczba placówek edukacyjnych		114	3	7	9	2	2	19	7	4	20	3	6	3	3	13	10	3
Liczba utworzonych spółdzielni socjalnych	obszar C	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liczba utworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych		10	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liczba WTZ	obszar D	63	5	2	7	3	1	2	6	0	4	2	5	8	8	2	5	3
Liczba placówek służących rehabilitacji		239	13	19	9	6	21	25	22	3	17	4	19	13	7	17	16	28
Liczba mikrobusów		249	16	19	10	7	18	24	26	3	16	5	19	17	10	15	19	25
Liczba autobusów		57	5	3	6	2	4	3	2	0	5	1	6	3	5	4	2	6
Liczba utworzonych WTZ	obszar F	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liczba utworzonych miejsc dla osób niepełnosprawnych		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabela nr 5 Wydatki na realizację „Programu wyrównywania różnic między regionami III”.

	Obszar	Razem	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
Liczba projektów, na które wypłacono środki	ogółem	527	25	36	36	11	30	49	45	9	56	13	38	28	29	39	41	42
	obszar B	139	6	9	9	2	3	18	11	5	23	3	7	4	7	13	14	5
	obszar C	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	obszar D	302	18	21	16	9	22	27	28	3	21	6	24	21	15	19	21	31
	obszar E	25	0	2	4	0	1	1	2	1	3	1	1	0	2	4	0	3
	obszar F	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	obszar G	60	1	4	6	0	4	3	4	0	9	3	6	3	5	3	6	3
Kwota wypłacona	ogółem	46 703 786,04	2 214 106,68	2 987 677,17	3 582 491,91	817 332,06	2 890 692,79	3 466 690,58	3 189 840,70	352 456,62	4 074 306,95	1 488 527,33	3 433 242,07	2 403 850,05	4 177 984,66	3 121 955,93	2 801 173,47	5 701 457,07
	obszar B	5 932 469,17	282 618,68	656 032,97	596 491,60	14 928,50	177 628,98	699 392,07	449 228,20	101 260,14	874 033,45	316 231,00	364 892,41	268 071,26	337 531,01	459 371,92	199 327,07	135 429,91
	obszar C	280 000,00	0,00	0,00	280 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	obszar D	29 100 140,27	1 829 988,00	1 920 164,91	1 918 196,02	802 403,56	1 930 675,89	2 488 444,91	2 325 134,00	242 400,00	2 028 682,60	640 104,00	2 439 184,20	1 930 951,79	1 886 250,22	1 840 066,97	1 791 918,70	3 085 574,50
	obszar E	3 814 094,26	0,00	118 629,05	362 491,79	0,00	165 359,98	7 053,60	24 655,00	8 796,48	241 850,90	30 782,33	21 065,46	0,00	563 219,01	328 385,00	0,00	1 941 805,66
	obszar F	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	obszar G	7 577 082,34	101 500,00	292 850,24	425 312,50	0,00	617 027,94	271 800,00	390 823,50	0,00	929 740,00	501 410,00	608 100,00	204 827,00	1 390 984,42	494 132,04	809 927,70	538 647,00

Tabela nr 6 Realizacja zadania pn. „Dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych – art. 32 ust. 1 pkt 1”

Tytuł	Wartość
Liczba zakładów pracy chronionej, którym wypłacono środki	56
Liczba pracowników niepełnosprawnych (w przeliczeniu na etaty), którym wypłacono środki	4.185,25
Kwota wypłacona ogółem	1.262.968,21 zł
Kwota wypłacona z umów zawartych w 2018 r.	944.728,74 zł
Kwota wypłacona z umów zawartych w 2017 r. (zobowiązania)	318.239,47 zł

Tabela nr 7 Wydatki na realizację zadania pn. „Dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych – art. 32 ust. 1 pkt 1” wg województw

Lp.	Województwo	Kwota wypłat w 2018 roku (w zł)
1	dolnośląskie	104.701,4
2	kujawsko-pomorskie	57.029,3
3	lubelskie	65.544,74
4	lubuskie	0
5	łódzkie	39.596,72
6	małopolskie	78.493,78
7	mazowieckie	312.458,75
8	opolskie	0
9	podkarpackie	213.414,66
10	podlaskie	33.183,88
11	pomorskie	112.958,77
12	śląskie	99.099,87
13	świętokrzyskie	16.171,93
14	warmińsko-mazurskie	19.074,86
15	wielkopolskie	111.239,55
16	zachodniopomorskie	0
	ogółem	1.262.968,21

Tabela nr 8 Wydatki na realizację Zadań zleczonych - art. 36 ustawy o rehabilitacji (...) na poszczególne województwa

	Razem	Biuro Funduszu	Dolnośląski	Kujawsko-Pomorski	Lubelski	Lubuski	Łódzki	Międpolski	Mazowiecki	Opolski	Podkarpacki	Podlaski	Pomorski	Śląski	Świętokrzyski	Warmińsko-Mazurski	Wielkopolski	Zachodniopomorski	
Kwota dofinansowań wypłacona wg konkursu	ogółem	239 830 018,45	51 167 348,44	20 591 458,08	13 654 619,41	19 420 350,39	3 709 180,75	17 069 147,25	20 885 539,34	26 416 945,63	2 939 212,21	7 986 595,08	11 722 670,49	12 554 469,62	7 398 985,99	1 949 338,24	5 482 309,96	10 477 349,80	6 404 497,77
	Konkurs XXIV	940 153,71	0,00	693 005,16	0,00	0,00	0,00	0,00	247 148,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Konkurs 1/2016 TP	8 511 709,81	1 788 762,78	1 189 925,02	45 578,88	1 360 435,36	0,00	754 766,26	884 636,78	2 195 631,65	0,00	42 052,97	0,00	0,00	134 312,84	0,00	0,00	115 607,27	0,00
	Konkurs 2/2016 TP	122 466 473,35	17 260 063,63	9 245 695,67	8 373 743,37	10 068 430,05	2 833 732,78	11 398 879,68	11 880 239,71	9 140 573,12	2 194 005,57	6 435 726,39	6 574 076,38	8 937 669,04	3 218 813,39	1 169 998,24	3 147 839,76	5 890 226,59	4 696 759,98
	Konkurs 3/2017 TP	542 543,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	378 887,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	163 656,00	0,00	
	Konkurs 4/2017	107 369 137,74	32 118 522,03	9 462 832,23	5 235 297,16	7 991 484,98	875 447,97	4 915 501,31	8 120 662,85	14 454 704,47	745 206,64	1 508 815,72	5 148 594,11	3 616 800,58	4 045 859,76	779 340,00	2 334 470,20	4 307 859,94	1 707 737,79
Kwota na obsługę zadania wypłacona wg rodzajów kosztów	ogółem	121 818,95	121 818,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	wydatki związane z oceną merytoryczną wniosków	30 350,00	30 350,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	prace programistyczne i hosting Generatora Wniosków oraz Systemu EGW	91 468,95	91 468,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kwota wypłacona wg kierunku pomocy (łącznie z zobowiązaniami)	ogółem	239 830 018,45	51 167 348,44	20 591 458,08	13 654 619,41	19 420 350,39	3 709 180,75	17 069 147,25	20 885 539,34	26 416 945,63	2 939 212,21	7 986 595,08	11 722 670,49	12 554 469,62	7 398 985,99	1 949 338,24	5 482 309,96	10 477 349,80	6 404 497,77
	Kierunek pomocy 1	26 596 373,70	9 327 251,58	3 544 595,93	45 578,88	3 432 218,72	0,00	754 766,26	2 063 260,78	5 766 854,24	0,00	42 052,97	0,00	0,00	302 251,00	0,00	758 458,28	434 749,06	124 336,00
	Kierunek pomocy 2	187 541 151,16	33 490 694,56	15 662 103,83	12 067 268,89	15 184 447,91	3 526 819,75	16 003 914,99	16 848 011,62	15 020 933,62	2 939 212,21	7 765 944,53	11 030 210,04	12 194 356,62	6 446 197,11	1 949 338,24	3 938 729,85	7 941 665,34	5 531 302,05
	Kierunek pomocy 3	10 475 849,99	4 041 362,34	252 190,00	1 426 853,14	185 797,00	182 361,00	189 216,00	215 951,20	1 289 390,88	0,00	56 193,60	338 833,00	279 444,00	453 225,00	0,00	513 219,83	789 130,00	262 683,00
	Kierunek pomocy 4	8 841 674,49	2 757 091,96	1 006 931,60	46 278,74	307 789,00	0,00	121 250,00	908 579,54	2 663 141,07	0,00	122 403,98	172 258,60	0,00	33 000,00	0,00	200 350,00	502 600,00	0,00
	Kierunek pomocy 5	3 316 226,27	150 948,00	125 636,72	68 639,76	310 097,76	0,00	0,00	307 693,36	976 625,82	0,00	0,00	181 368,85	80 669,00	164 312,88	0,00	71 552,00	809 205,40	69 476,72
	Kierunek pomocy 6	3 058 742,84	1 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	542 042,84	700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	416 700,00

Tabela nr 9 Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w Zadań zleczanych - art. 36 ustawy o rehabilitacji (...)

Nr konkursu		Kierunek pomocy						
		ogółem	1	2	3	4*	5*	6*
ogółem	razem	182 343	10 434	145 522	25 928	0	459	0
	dorośli	156 039	10 334	123 695	21 706	0	304	0
	dzieci	26 304	100	21 827	4 222	0	155	0
Konkurs 1/2016	razem	3 622	3 622	0	0	0	0	0
	dorośli	3 582	3 582	0	0	0	0	0
	dzieci	40	40	0	0	0	0	0
Konkurs 2/2016	razem	91 181	0	91 181	0	0	0	0
	dorośli	74 837	0	74 837	0	0	0	0
	dzieci	16 344	0	16 344	0	0	0	0
Konkurs 3/2017	razem	25	0	0	0	0	25	0
	dorośli	25	0	0	0	0	25	0
	dzieci	0	0	0	0	0	0	0
Konkurs 4/2017	razem	87 515	6 812	54 341	25 928	0	434	0
	dorośli	77 595	6 752	48 858	21 706	0	279	0
	dzieci	9 920	60	5 483	4 222	0	155	0

* W ramach kierunków pomocy 4, 5 i 6 pomoc skierowana jest głównie do otoczenia osób niepełnosprawnych (uczestników). Wśród uczestników mogą być także osoby niepełnosprawne.

Tabela nr 10 Refundacja kosztów wydania certyfikatów przez podmioty uprawnione do szkolenia psów asystujących - realizacja zadania

Nazwa wnioskodawcy	Siedziba	Liczba wniosków	Liczba certyfikatów	Kwota wypłacona
TRESURA PSÓW Jerzy Przewięda	Piła	3	6	3 308,38
FUNDACJA "MAŁE I DUŻE"	Głucholazy	1	1	630,00
Dog & Roll Sebastian Golisz	Gdańsk	1	1	630,00
Fundacja "Pies Przewodnik"	Warszawa	1	2	1 260,00
Fundacja Vis Maior	Warszawa	1	4	2 520,00
ogółem		7	14	8 348,38

Tabela nr 11 Wydatki na realizację zadania pn. „Dofinansowanie kosztów szkolenia, o których mowa w art. 18 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się” – art. 47 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rehabilitacji

		Razem	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
Liczba osób objętych wsparciem		3 459	43	381	141	99	197	248	154	13	192	162	49	409	189	78	597	507
Liczba umów, do których wypłacono środki		3 806	53	430	147	100	202	252	186	17	200	162	50	567	226	82	616	516
Kwota wypłat wg roku zawarcia umowy (w zł)	ogółem	2 306 986,66	37 850,44	252 377,50	73 780,00	63 710,50	135 733,00	177 131,20	130 818,00	11 895,52	80 725,00	81 545,50	69 630,00	334 273,00	98 373,00	58 790,00	386 329,00	314 025,00
	z umów zawartych w 2018 r.	2 199 802,66	37 850,44	252 377,50	73 780,00	62 998,00	135 058,00	167 058,70	104 061,00	7 030,52	80 725,00	80 702,50	32 906,00	334 273,00	78 798,00	58 790,00	379 369,00	314 025,00
	z umów zawartych w 2017 r. (zobowiązania)	107 184,00	0,00	0,00	0,00	712,50	675,00	10 072,50	26 757,00	4 865,00	0,00	843,00	36 724,00	0,00	19 575,00	0,00	6 960,00	0,00
Kwota wypłat wg rodzaju szkolenia (w zł)	ogółem	2 306 986,66	37 850,44	252 377,50	73 780,00	63 710,50	135 733,00	177 131,20	130 818,00	11 895,52	80 725,00	81 545,50	32 906,00	370 997,00	98 373,00	58 790,00	386 329,00	314 025,00
	PJM	1 445 935,66	37 042,94	65 015,00	32 880,00	10 840,50	128 270,50	172 046,20	126 498,00	10 455,52	69 925,00	17 338,00	28 503,00	191 030,00	96 163,00	39 560,00	329 902,00	90 466,00
	SJM	632 096,00	0,00	97 272,50	38 100,00	38 920,00	0,00	5 085,00	2 160,00	1 440,00	10 800,00	30 997,50	2 243,00	163 989,00	2 210,00	11 900,00	27 720,00	199 259,00
	SKOBN	193 140,00	0,00	90 090,00	0,00	13 950,00	5 850,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31 050,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27 900,00	24 300,00
	Tłumacz-przewodnik	35 815,00	807,50	0,00	2 800,00	0,00	1 612,50	0,00	2 160,00	0,00	0,00	2 160,00	2 160,00	15 978,00	0,00	7 330,00	807,00	0,00

Tabela nr 12 Wydatki na realizację programu „Zajęcia klubowe w WTZ”

Lp.	Województwo	Kwota wypłat			Liczba realizatorów (powiatów)	Liczba WTZ, które otrzymały dofinansowanie do prowadzenia zajęć klubowych	Liczba beneficjentów
		Razem	Dofinansowania	Obsługa			
1	dolnośląskie	24 600,00	24 000,00	600,00	2	2	16
2	kujawsko-pomorskie	33 210,00	32 400,00	810,00	2	2	27
3	lubelskie	25 522,00	24 900,00	622,00	3	3	19
4	lubuskie	27 675,00	27 000,00	675,00	2	2	18
5	łódzkie	29 622,00	28 900,00	722,00	2	2	23
6	małopolskie	0,00	0,00	0,00	0	0	0
7	mazowieckie	126 997,50	123 900,00	3 097,50	7	8	101
8	opolskie	7 687,00	7 500,00	187,00	1	1	5
9	podkarpackie	187 572,00	183 000,00	4 572,00	9	10	122
10	podlaskie	39 974,00	39 000,00	974,00	3	4	26
11	pomorskie	55 655,72	54 300,00	1 355,72	6	8	44
12	śląskie	58 424,00	57 000,00	1 424,00	4	4	40
13	świętokrzyskie	21 524,00	21 000,00	524,00	2	2	14
14	warmińsko-mazurskie	10 762,00	10 500,00	262,00	1	1	7
15	wielkopolskie	79 950,00	78 000,00	1 950,00	5	6	53
16	zachodniopomorskie	9 307,00	9 080,00	227,00	1	1	9
	ogółem	738 482,22	720 480,00	18 002,22	50	56	524

Tabela nr 13 Wydatki na realizację Pilotażowego programu „Rehabilitacja 25 plus”

Lp.	Województwo	Kwota wypłat				Liczba umów, do których nastąpiły wypłaty	Liczba beneficjentów
		Razem	§ 2440	§ 2450	§ 6270		
1	dolnośląskie	500 000,00	0,00	500 000,00	0,00	3	20
2	kujawsko-pomorskie	685 000,00	135 000,00	510 000,00	40 000,00	2	26
3	lubelskie	187 500,00	187 500,00	0,00	0,00	2	8
4	lubuskie	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
5	łódzkie	265 000,00	0,00	251 815,00	13 185,00	2	11
6	małopolskie	610 986,71	0,00	610 986,71	0,00	5	22
7	mazowieckie	477 500,00	82 500,00	395 000,00	0,00	4	19
8	opolskie	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
9	podkarpackie	27 500,00	0,00	27 500,00	0,00	1	1
10	podlaskie	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
11	pomorskie	382 500,00	0,00	382 500,00	0,00	5	17
12	śląskie	682 500,00	535 000,00	147 500,00	0,00	4	33
13	świętokrzyskie	826 355,00	0,00	826 355,00	0,00	3	33
14	warmińsko-mazurskie	112 500,00	0,00	112 500,00	0,00	1	9
15	wielkopolskie	210 000,00	0,00	210 000,00	0,00	3	8
16	zachodniopomorskie	660 000,00	0,00	660 000,00	0,00	6	25
	ogółem	5 627 341,71	940 000,00	4 634 156,71	53 185,00	41	232

Tabela nr 14 Wydatki na realizację Pilotażowy program „Aktywny samorząd”

		Razem	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
Liczba powiatów uczestniczących w programie		380	30	23	24	14	24	22	42	12	25	17	20	36	14	21	35	21
Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem	ogółem	21 160	1 428	1 355	1 343	838	1 266	1 414	2 063	449	1 599	533	1 898	1 883	1 200	1 127	1 995	769
	Moduł I	7 926	612	507	441	308	370	607	685	192	605	259	575	820	401	385	793	366
	Moduł II	13 234	816	848	902	530	896	807	1 378	257	994	274	1 323	1 063	799	742	1 202	403
Kwota wypracowana (w zł)	ogółem	108 192 987,98	8 473 137,46	6 103 050,74	5 279 898,92	3 695 342,49	7 681 777,17	7 499 614,85	13 616 880,73	2 145 929,92	6 774 952,15	2 796 257,18	9 224 695,70	10 040 141,04	4 922 022,64	4 899 909,31	10 509 372,53	4 530 005,15
	Moduł I	50 277 217,17	4 327 704,50	2 837 341,48	2 157 091,15	1 533 238,73	3 872 618,67	3 896 268,98	6 300 226,99	1 198 527,15	2 817 089,64	1 514 116,33	3 228 204,67	5 137 702,10	1 903 277,99	1 877 923,81	4 971 642,87	2 704 242,11
	Moduł II	51 184 485,44	3 617 117,64	2 883 044,32	2 787 851,77	1 939 881,65	3 317 929,25	3 113 102,37	6 468 374,80	809 394,09	3 545 479,98	1 105 972,25	5 432 138,55	4 297 686,18	2 729 679,86	2 724 187,64	4 873 692,49	1 538 952,60
	obsługa programu przez jst	4 872 773,37	383 965,46	274 488,34	237 401,54	166 971,47	345 561,45	336 952,12	615 915,00	96 961,25	303 702,93	124 748,00	413 846,17	450 750,73	222 168,63	220 288,82	474 133,66	204 917,80
	promocja programu przez jst	939 385,64	75 249,89	54 897,67	47 480,30	33 394,09	69 111,88	67 171,92	116 859,00	17 573,04	58 315,61	23 449,00	79 606,73	81 123,99	36 958,80	42 384,84	94 826,13	40 982,75
	ewaluacja programu przez jst	465 281,29	37 670,61	27 448,93	23 740,16	16 696,55	34 555,92	33 585,46	60 049,00	9 668,27	30 116,49	7 600,00	38 381,08	38 263,04	18 480,36	21 120,95	47 413,58	20 490,89
	eksperti PFRON	321 150,00	25 200,00	12 150,00	10 500,00	4 200,00	42 000,00	29 100,00	42 750,00	5 850,00	13 050,00	15 900,00	25 200,00	33 000,00	7 800,00	13 050,00	29 700,00	11 700,00
	promocja i ewaluacja PFRON	132 695,07	6 229,36	13 680,00	15 834,00	960,00	0,00	23 434,00	12 705,94	7 956,12	7 197,50	4 471,60	7 318,50	1 615,00	3 657,00	953,25	17 963,80	8 719,00

Tabela nr 15 Realizacja programu pn. „Partnerstwo dla osób z niepełnosprawnościami”

Tytuł		Wartość
Liczba umów zawartych w 2018 r.		3
	Liczba organizacji pozarządowych	4
	Liczba projektów	7
Kwota zawartych umów w 2018 r. (w zł)	ogółem	626 556,51
	do wypłaty w 2018 r.	212 084,30
	do wypłaty w 2019 r.	315 280,07
	do wypłaty w 2020 r.	99 192,14
Kwota wypłacona (w zł)	ogółem	887 066,11
	z umów zawartych do 31.12.2017 r. w ramach zobowiązań	674 981,81
	z umów zawartych w 2018 r.	212 084,30

Tabela nr 16 Realizacja pilotażowego programu „ABSOLWENT”

	Paragraf	Razem	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
Liczba zawartych umów w 2018 r.	ogółem	5	1	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Kwota zawartych umów w 2018 r. (w zł)	ogółem	3 034 761,19	344 202,20	0,00	0,00	0,00	0,00	1 203 242,50	1 131 639,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	355 677,49	0,00
	2440	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2450	3 034 761,19	344 202,20	0,00	0,00	0,00	0,00	1 203 242,50	1 131 639,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	355 677,49	0,00
Kwota wypłacona (w zł)	ogółem	4 611 983,85	1 017 693,81	202 426,77	464 581,90	0,00	0,00	1 020 260,25	1 474 716,83	0,00	254 465,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	177 838,74	0,00
	2440	202 426,77	0,00	202 426,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2450	4 409 557,08	1 017 693,81	0,00	464 581,90	0,00	0,00	1 020 260,25	1 474 716,83	0,00	254 465,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	177 838,74	0,00
Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem, z tego:	ogółem	734	227	20	80	0	0	125	232	0	30	0	0	0	0	0	20	0
w obszarze A	ogółem	734	227	20	80	0	0	125	232	0	30	0	0	0	0	0	20	0
w obszarze B	ogółem	580	176	20	40	0	0	95	203	0	26	0	0	0	0	0	20	0
w obszarze C	ogółem	389	141	20	32	0	0	60	112	0	4	0	0	0	0	0	20	0

Tabela nr 17 Wydatki na realizację programu „STABILNE ZATRUDNIENIE – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej”

	Paragraf	Razem	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie	
Liczba zawartych umów	ogółem	38	1	0	0	1	4	11	2	1	4	0	1	1	2	0	8	2	
Kwota zawartych umów	ogółem	ogółem	882 536,21	10 656,49	0,00	0,00	17 979,58	69 790,00	197 782,75	210 000,00	18 000,00	102 738,00	0,00	11 040,00	9 000,00	31 773,41	0,00	178 128,00	25 647,98
	do wypłaty w 2018r.	ogółem	632 382,21	10 656,49	0,00	0,00	17 979,58	69 790,00	197 782,75	37 546,00	18 000,00	102 738,00	0,00	11 040,00	9 000,00	31 773,41	0,00	111 528,00	14 547,98
	do wypłaty w 2019 r.	ogółem	250 154,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	172 454,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	66 600,00	11 100,00
Kwota wypłacona	ogółem	751 296,12	0,00	7 880,22	0,00	17 927,35	82 933,79	230 511,58	37 546,00	18 000,00	102 738,00	14 937,59	11 040,00	9 000,00	49 256,41	25 571,27	129 405,93	14 547,98	
	2440	532 108,83	0,00	7 880,22	0,00	17 927,35	50 333,79	156 993,38	37 546,00	9 447,67	35 038,00	5 820,83	6 740,00	9 000,00	25 856,41	25 571,27	129 405,93	14 547,98	
	6260	219 187,29	0,00	0,00	0,00	0,00	32 600,00	73 518,20	0,00	8 552,33	67 700,00	9 116,76	4 300,00	0,00	23 400,00	0,00	0,00	0,00	
Liczba beneficjentów objętych wsparciem	ogółem	61	0	1	0	1	5	16	13	1	6	1	1	1	3	2	9	1	

Tabela nr 18 Wydatki na realizację programu „Wsparcie inicjatyw” w 2018 roku.

Moduł	Kwota wypłacona
Moduł A	121 986,07
Moduł B	348 719,21
Ogółem	470 705,28

Tabela nr 19 Zadania realizowane przez samorządy wojewódzkie.

L.p.	Nazwa zadania	Liczba województw realizujących zadania	Kwota [zł]	Liczba podmiotów/umów	Średnia	% wydatków ogółem
1	Koszty tworzenia zakładów aktywności zawodowej art.35 ust.1 pkt 6 - ogółem	5	58 090 542	10	5 809 054	x
2	<i>w tym: dofinansowanie ze środków PFRON</i>	4	3 697 527	9	410 836	2,6
3	Koszty działania zakładów aktywności zawodowej art.35 ust.1 pkt 6 - ogółem	16	244 405 917	115	x	X
4	<i>w tym: dofinansowanie ze środków PFRON</i>	16	88 641 018	110	x	92,9
5	Razem rehabilitacja zawodowa	x	92 338 545	x	x	65,5
6	Dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych art.35 ust.1 pkt 5	16	35 220 378	150	234 803	25,0
7	<i>w tym: na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej</i>	8	7 966 145	29	274 695	5,6
8	Zadania zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym art.36 ust.2	14	13 393 792	567	x	9,5
9	Razem rehabilitacja społeczna	x	48 614 170	x	x	34,5
10	<i>Koszty obsługi realizowanych zadań</i>	x	3 521 602	x	x	x
11	Środki wydatkowane ogółem	x	144 779 114	x	x	100,0
12	<i>Środki wg algorytmu (bez kosztów obsługi)</i>		143 000 000			
13	% wykorzystania		98,6			

Tabela nr 20 Dofinansowanie kosztów działania zakładów aktywności zawodowej.

Nr	Województwo	Zakłady aktywności zawodowej działające w 2018 r.										
		ogółem			w tym dofinansowanie ze środków PFRON		z tego o charakterze					
		kwota	liczba ZAZ	liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych zgodnie z art.29 ust.1	kwota	liczba ZAZ	wytwórczym		usługowym		wytwórczym i usługowym	
					kwota	liczba ZAZ	kwota	liczba ZAZ	kwota	liczba ZAZ		
1	Dolnośląskie	15 430 244	6	295	5 501 223	6	0	0	3 559 110	2	11 871 134	4
2	Kujawsko-Pomorskie	16 204 839	9	378	7 236 218	9	0	0	4 251 322	3	11 953 517	6
3	Lubelskie	14 790 569	8	274	5 129 354	8	0	0	0	0	14 790 569	8
4	Lubuskie	2 509 831	2	42	1 066 898	2	0	0	2 509 831	2	0	0
5	Łódzkie	11 724 123	7	218	7 316 191	7	813 264	1	7 513 771	4	3 397 088	2
6	Małopolskie	15 671 286	10	325	5 956 624	10	0	0	2 937 934	2	12 733 352	8
7	Mazowieckie	13 651 782	7	241	4 532 312	7	0	0	843 487	1	12 808 295	6
8	Opolskie	3 529 491	2	112	2 072 000	2	0	0	0	0	3 529 491	2
9	Podkarpackie	35 973 444	12	689	9 307 301	12	0	0	0	0	35 973 444	12
10	Podlaskie	6 436 530	5	154	2 294 000	4	49 591	1	0	0	6 386 939	4
11	Pomorskie	8 656 363	2	115	2 090 500	2	0	0	4 396 513	1	4 259 850	1
12	Śląskie	34 170 277	14	623	11 722 047	14	0	0	12 076 521	5	22 093 756	9
13	Świętokrzyskie	8 532 227	4	186	4 456 853	4	0	0	0	0	8 532 227	4
14	Warmińsko-Mazurskie	14 078 104	9	290	5 201 535	9	0	0	0	0	14 078 104	9
15	Wielkopolskie	24 208 715	9	468	8 809 957	9	0	0	0	0	24 208 715	9
16	Zachodniopomorskie	18 838 092	9	553	5 948 005	5	2 156 476	1	4 314 564	2	12 367 052	6
x	Suma	244 405 917	115	4 963	88 641 018	110	3 019 331	3	42 403 053	22	198 983 533	90

Tabela nr 21 Migracja zatrudnionych osób niepełnosprawnych w zakładach aktywności zawodowej według stanu na koniec 2018 roku.

ROK 2018						
Nr	Województwo	Liczba zaz	Liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych w zaz	Liczba osób niepełnosprawnych byłych pracowników zaz	Liczba osób niepełnosprawnych które podjęły zatrudnienie	w tym w zpch
1	Dolnośląskie	6	295	27	7	0
2	Kujawsko-Pomorskie	9	378	60	16	0
3	Lubelskie	8	274	30	7	0
4	Lubuskie	2	42	8	5	0
5	Łódzkie	7	218	60	22	3
6	Małopolskie	10	325	45	17	1
7	Mazowieckie	7	241	32	7	0
8	Opolskie	2	112	5	1	0
9	Podkarpackie	12	689	44	10	5
10	Podlaskie	5	154	28	4	0
11	Pomorskie	2	115	13	5	0
12	Śląskie	14	623	99	35	6
13	Świętokrzyskie	4	186	18	8	2
14	Warmińsko-Mazurskie	9	290	58	12	3
15	Wielkopolskie	9	468	26	6	0
16	Zachodniopomorskie	9	553	30	11	2
x	Suma:	115	4 963	583	173	22

Tabela nr 22 Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji.

Nr	Województwo	Dofinansowanie robót budowlanych w 2018 r., w związku z przepisami ustawy z dnia 07.07.1994 r. - Prawo budowlane, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych art.35 ust.1 pkt 5					
		osoby dorosłe		dzieci i młodzież		razem	
		liczba	kwota (zł)	liczba	kwota (zł)	liczba	kwota (zł)
1	Dolnośląskie	7	1 975 369	3	1 241 106	10	3 216 475
2	Kujawsko-Pomorskie	6	972 900	3	819 211	9	1 792 111
3	Lubelskie	3	1 740 889	0	0	3	1 740 889
4	Lubuskie	15	1 286 159	0	0	15	1 286 159
5	Łódzkie	11	1 542 079	4	420 737	15	1 962 816
6	Małopolskie	20	3 252 060	4	1 592 214	24	4 844 274
7	Mazowieckie	12	4 777 940	0	0	12	4 777 940
8	Opolskie	1	67 136	0	0	1	67 136
9	Podkarpackie	6	1 105 767	1	302 288	7	1 408 055
10	Podlaskie	2	624 500	4	1 193 089	6	1 817 589
11	Pomorskie	11	3 418 269	0	0	11	3 418 269
12	Śląskie	18	4 792 488	0	0	18	4 792 488
13	Świętokrzyskie	1	360 000	0	0	1	360 000
14	Warmińsko-Mazurskie	4	859 511	8	1 770 000	12	2 629 511
15	Wielkopolskie	1	138 166	2	627 500	3	765 666
16	Zachodniopomorskie	3	341 000	0	0	3	341 000
	Ogółem	121	27 254 233	29	7 966 145	150	35 220 378

Tabela nr 23 Zadania zlecane przez samorzządy wojewódzkie fundacjom oraz organizacjom pozarządowym.

Nr	Rodzaje zadań zleczanych ze środków PFRON w 2018 r.	Wyłacone dofinansowania		%	liczba województw
		liczba	kwota (zł)		
1	Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek	48	2 238 943	16,7	11
2	Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej	61	1 383 772	10,3	9
3	Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy	77	1 350 169	10,1	11
4	Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej	15	235 891	1,8	5
5	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających	103	2 105 755	15,7	12
6	Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy	5	83 109	0,6	2
7	Zakup, szkolenie i utrzymanie psów asystujących w trakcie szkolenia	1	50 000	0,4	1
8	Utrzymanie psów asystujących	0	0	0,0	0
9	Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz tłumaczy-przewodników	14	460 255	3,4	1
10	Organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych	247	3 458 263	25,8	12
11	Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego	34	986 281	7,4	9
12	Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji	10	312 428	2,3	5
13	Opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość	10	235 587	1,8	4
14	Świadczenie usług wspierających, które mają na celu umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia osób niepełnosprawnych	13	493 339	3,7	6
x	Zadania ogółem	638	13 393 792	100,0	x

Tabela nr 24 Zadania realizowane przez samorzady powiatowe.

Lp.	Nazwa zadania	Liczba powiatów realizujących zadania	% powiatów realizujących zadanie	Kwota [zł]	Liczba podmiotów/umów	średnia	% wydatków ogółem	dynamika zmian 2018/2017 (%)
1	Zwrot kosztów przystosowania stanowisk pracy art.26	2	0,5	39 737	2	19 869	0,0	110,5
2	Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy art.26e	194	51,1	26 253 634	689	38 104	3,3	-11,4
3	<i>w tym: w zakładach pracy chronionej</i>	42	11,1	2 998 839	81	37 023	0,4	-14,4
4	Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy art.26d	27	7,1	490 406	180	2 724	0,1	1,4
5	<i>w tym: w zakładach pracy chronionej</i>	3	0,8	88 984	26	3 422	0,0	-27,2
6	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu art.11	229	60,3	5 820 687	1 115	5 220	0,7	-19,0
7	Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej art.12a	196	51,6	17 180 800	500	34 362	2,2	3,9
8	Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego art.13	12	3,2	110 917	25	4 437	0,0	34,2
9	Finansowanie szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy art.40	60	15,8	392 737	150	2 618	0,0	-32,1
10	Zwrot kosztów szkoleń organizowanych przez pracodawcę art.41	4	1,1	22 374	9	2 486	0,0	73,8
11	Razem rehabilitacja zawodowa	x	x	50 311 292	x	x	6,3	-7,8
12	Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych art.35a ust.1 pkt 7 lit.a	367	96,6	65 590 048	63 269	1 037	8,2	9,6
13	<i>w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna wraz z opiekunami</i>	364	95,8	21 779 759	21 112	1 032	2,7	5,7
14	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób art.35a ust.1 pkt 7 lit.d	375	98,7	62 262 924	17 224	3 615	7,8	2,9
15	<i>w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna</i>	349	91,8	8 914 203	2 864	3 113	1,1	5,7
16	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych art.35a ust.1 pkt 7 lit.c	351	92,4	6 340 079	4 408	1 438	0,8	4,6
17	<i>w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna</i>	244	64,2	1 320 380	726	1 819	0,2	1,4
18	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów art.35a ust.1 pkt 7 lit.c	380	100,0	145 077 649	175 216	828	18,2	2,6
19	<i>w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna</i>	380	100,0	29 927 223	18 046	1 658	3,8	14,0
20	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki art.35a ust.1 pkt 7 lit.b	301	79,2	8 187 058	152 209	54	1,0	0,6
21	<i>w tym: dzieci i młodzież niepełnosprawna</i>	210	55,3	1 396 755	26 602	53	0,2	-10,9
22	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika art.35a ust.1 pkt 7 lit.f	13	3,4	99 142	41	2 418	0,0	27,7
23	Koszty tworzenia warsztatów terapii zajęciowej art.35a ust. 1 pkt 8 - ogółem	2	0,5	231 898	2	x	x	-87,0
24	<i>w tym: dofinansowanie ze środków PFRON</i>	2	0,5	162 327	2	81 164	0,0	-61,6
25	Koszty działania warsztatów terapii zajęciowej art.35a ust. 1 pkt 8 - ogółem	361	95,0	512 554 028	718	x	x	6,4
26	<i>w tym: dofinansowanie ze środków PFRON</i>	361	95,0	453 462 429	718	631 563	57,0	6,0
27	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej art.35a ust.4	27	7,1	213 628	38	5 622	0,0	-23,0
28	<i>w tym: dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej</i>	9	2,4	69 214	11	6 292	0,0	-47,8
29	Zadania zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym art.36 ust.2	45	11,8	3 686 665	197	x	0,5	-1,4
30	Razem rehabilitacja społeczna	x	X	745 081 949	x	X	92,8	5,2
31	Realizacja zadań ogółem	x	x	795 393 241	x	x	100,0	4,3
32	Koszty obsługi realizowanych zadań	X	X	19 816 554	X	X	X	x
33	Środki wydatkowane ogółem	X	x	815 209 795	X	x	X	x
34	Środki wg algorytmu (bez kosztów obsługi)	797 276 000						
35	% wykorzystania	99,8						

Tabela nr 25 Zwroty kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym w pracy.

Nr	Wg województw	Zwroty kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym w pracy w 2018 r.											
		Zawarte umowy		otwarty rynek pracy			chroniony rynek pracy - Zpch			razem			
		liczba	kwota (zł)	liczba osób pomagających	kwota (zł)	pracownicy niepełnosprawni, którzy otrzymali pomoc	liczba osób pomagających	k kwota (zł)	pracownicy niepełnosprawni, którzy otrzymali pomoc	liczba osób pomagających	kwota (zł)	pracownicy niepełnosprawni, którzy otrzymali pomoc	liczba powiatów
1	dolnośląskie	3	51 424	26	32 860	10	0	0	56	26	32 860	66	3
2	kujawsko-pomorskie	3	10 155	5	10 155	5	0	0	0	5	10 155	5	1
3	lubelskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	lubuskie	3	18 703	9	15 651	9	0	0	0	9	15 651	9	2
5	łódzkie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	małopolskie	20	69 339	9	40 413	14	10	25 143	10	19	65 556	24	3
7	mazowieckie	3	8 920	3	9 020	3	0	0	0	3	9 020	3	3
8	opolskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	podkarpackie	1	39 900	0	0	0	8	30 991	26	8	30 991	26	1
10	podlaskie	4	12 000	5	6 454	5	0	0	0	5	6 454	5	3
11	pomorskie	2	51 930	11	51 137	11	0	0	0	11	51 137	11	1
12	śląskie	25	97 987	32	78 582	34	8	32 850	16	40	111 432	50	4
13	świętokrzyskie	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	warmińsko-mazurskie	2	16 600	6	11 383	6	0	0	0	6	11 383	6	1
15	wielkopolskie	10	121 777	29	98 803	47	0	0	0	29	98 803	47	3
16	zachodniopomorskie	18	51 874	19	46 964	23	0	0	0	19	46 964	23	2
	Ogółem	95	550 609	154	401 422	167	26	88 984	108	180	490 406	275	27

Tabela nr 26 Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.

Nr	Wg województw	Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych w 2018 r.											
		Zawarte umowy		otwarty rynek pracy			chroniony rynek pracy - Zpch			razem			
		liczba stanowisk	kwota (zł)	liczba stanowisk pracy	kwota (zł)	osoby zatrudnione na	liczba stanowisk pracy	kwota (zł)	osoby zatrudnione na	liczba stanowisk pracy	kwota (zł)	osoby zatrudnione na wyposażonych	liczba powiatów
1	dolnośląskie	36	1 363 614	27	1 062 054	27	8	294 200	8	35	1 356 254	35	17
2	kujawsko-pomorskie	57	2 168 490	50	1 925 500	50	4	146 100	4	54	2 071 600	54	10
3	lubelskie	35	1 450 000	33	1 392 638	33	2	55 000	2	35	1 447 638	35	11
4	lubuskie	18	580 000	6	194 267	6	12	380 000	12	18	574 267	18	7
5	łódzkie	61	2 583 441	51	2 080 736	51	6	210 081	6	57	2 290 817	57	12
6	małopolskie	40	1 261 332	38	1 186 384	38	2	70 000	2	40	1 256 384	40	11
7	mazowieckie	61	2 335 444	58	2 165 255	58	1	41 500	1	59	2 206 755	59	15
8	opolskie	5	199 999	3	119 999	3	2	80 000	2	5	199 999	5	1
9	podkarpackie	51	1 648 380	39	1 383 810	39	8	264 000	8	47	1 647 810	47	16
10	podlaskie	34	1 804 815	33	1 731 976	34	1	69 300	1	34	1 801 276	35	9
11	pomorskie	56	2 014 000	46	1 539 398	47	7	349 809	6	53	1 889 207	53	14
12	śląskie	66	2 356 070	46	1 602 206	46	17	649 564	17	63	2 251 770	63	22
13	świętokrzyskie	51	1 823 849	47	1 699 849	47	4	124 000	4	51	1 823 849	51	9
14	warmińsko-mazurskie	38	1 510 947	34	1 401 449	34	0	0	0	34	1 401 449	34	11
15	wielkopolskie	65	2 448 829	59	2 200 673	60	6	235 285	5	65	2 435 958	65	19
16	zachodniopomorskie	40	1 621 868	38	1 568 601	38	1	30 000	1	39	1 598 601	39	10
	Ogółem	714	27 171 078	608	23 254 795	611	81	2 998 839	79	689	26 253 634	690	194

Tabela nr 27 Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych na wyposażonych stanowiskach pracy.

Nr	Województwo	Rok 2017		Rok 2018		% [2018:2017]	
		Liczba zatrudnionych na wyposażonych stanowiskach pracy	liczba powiatów	Liczba zatrudnionych na wyposażonych stanowiskach pracy	liczba powiatów	[(5-3)/3]	[(6-4)/4]
1	2	3	4	5	6	7	8
1	dolnośląskie	41	19	35	17	-14,6%	-10,5%
2	kujawsko-pomorskie	61	12	54	10	-11,5%	-16,7%
3	lubelskie	39	13	35	11	-10,3%	-15,4%
4	lubuskie	27	8	18	7	-33,3%	-12,5%
5	łódzkie	78	15	57	12	-26,9%	-20,0%
6	małopolskie	40	12	40	11	0,0%	-8,3%
7	mazowieckie	50	16	59	15	18,0%	-6,3%
8	opolskie	8	2	5	1	-37,5%	-50,0%
9	podkarpackie	51	18	47	16	-7,8%	-11,1%
10	podlaskie	38	9	35	9	-7,9%	0,0%
11	pomorskie	57	16	53	14	-7,0%	-12,5%
12	śląskie	68	22	63	22	-7,4%	0,0%
13	świętokrzyskie	51	10	51	9	0,0%	-10,0%
14	warmińsko-mazurskie	49	10	34	11	-30,6%	10,0%
15	wielkopolskie	77	20	65	19	-15,6%	-5,0%
16	zachodniopomorskie	42	8	39	10	-7,1%	25,0%
x	Ogółem	777	210	690	194	-11,2%	-7,6%

Tabela nr 28 Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy.

Nr	Województwo	liczba osób ubiegających się o skorzystanie z instrumentów rynku pracy	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy w 2018 r.			
			liczba osób	kwota (zł)	średni koszt	liczba powiatów
1	dolnośląskie	60	55	299 774	5 450	13
2	kujawsko-pomorskie	51	56	399 179	7 128	13
3	lubelskie	128	114	585 773	5 138	14
4	lubuskie	16	15	83 529	5 569	6
5	łódzkie	102	88	204 713	2 326	11
6	małopolskie	81	65	394 020	6 062	14
7	mazowieckie	154	144	789 997	5 486	30
8	opolskie	30	31	172 739	5 572	8
9	podkarpackie	106	95	541 008	5 695	18
10	podlaskie	43	42	246 080	5 859	10
11	pomorskie	22	24	105 140	4 381	9
12	śląskie	119	120	658 271	5 486	28
13	świętokrzyskie	70	78	402 134	5 156	10
14	warmińsko-mazurskie	58	68	396 261	5 827	15
15	wielkopolskie	62	62	210 718	3 399	19
16	zachodniopomorskie	69	58	331 351	5 713	11
	Ogółem	1 171	1 115	5 820 687	5 220	229

Tabela nr 29 Finansowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych organizowanych przez PUP.

Nr	Wg województw	liczba osób ubiegających się o	Zawarte umowy		Finansowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych organizowanych przez PUP w 2018 r.			
			liczba osób skierowanych na szkolenie	kwota (zł) umów	liczba osób, które ukończyły szkolenie	koszty (zł) szkoleń	średni koszt szkolenia	liczba powiatów
1	dolnośląskie	7	7	17 109	7	17 380	2 483	6
2	kujawsko-pomorskie	12	8	21 618	8	20 085	2 511	2
3	lubelskie	0	0	0	0	0		0
4	lubuskie	0	0	0	0	0		0
5	łódzkie	53	27	51 414	27	49 509	1 834	4
6	małopolskie	2	2	2 185	2	2 185	1 093	1
7	mazowieckie	19	15	44 615	15	44 549	2 970	7
8	opolskie	2	2	2 350	2	2 436	1 218	2
9	podkarpackie	2	2	6 365	2	6 365	3 183	2
10	podlaskie	8	7	16 555	7	16 555	2 365	2
11	pomorskie	21	13	49 529	15	53 805	3 587	5
12	śląskie	24	20	62 542	19	65 678	3 457	10
13	świętokrzyskie	6	6	6 640	6	5 896	983	3
14	warmińsko-mazurskie	8	6	12 144	6	12 143	2 024	4
15	wielkopolskie	30	18	55 085	18	55 084	3 060	8
16	zachodniopomorskie	21	16	41 067	16	41 067	2 567	4
	Ogółem	215	149	389 218	150	392 737	2 618	60

Tabela nr 30 Jednorazowa pomoc finansowa dla osób niepełnosprawnych na podjęcie działalności.

Nr	Wg województw	Jednorazowa pomoc finansowa dla osób niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w 2018 r.											
		Zawarte umowy		działalność gospodarcza		działalność rolnicza		wkład od spółdzielni socjalnej		razem			
		liczba	kwota (zł)	liczba	kwota (zł)	liczba	kwota (zł)	liczba	kwota (zł)	liczba	kwota (zł)	średnie dofinansowanie	liczba powiatów
1	dolnośląskie	34	1 163 300	32	1 072 772	1	50 000	0	0	33	1 122 772	34 023	18
2	kujawsko-pomorskie	18	785 501	18	779 891	0	0	0	0	18	779 891	43 327	10
3	lubelskie	19	650 000	19	649 936	0	0	0	0	19	649 936	34 207	10
4	lubuskie	10	323 000	10	317 434	0	0	0	0	10	317 434	31 743	7
5	łódzkie	43	1 590 922	44	1 560 219	0	0	0	0	44	1 560 219	35 460	14
6	małopolskie	35	1 123 630	35	1 123 630	0	0	0	0	35	1 123 630	32 104	14
7	mazowieckie	63	2 142 883	61	2 056 144	0	0	0	0	61	2 056 144	33 707	23
8	opolskie	5	191 107	5	189 097	0	0	0	0	5	189 097	37 819	3
9	podkarpackie	34	1 125 978	34	1 125 823	0	0	0	0	34	1 125 823	33 112	10
10	podlaskie	14	633 000	14	630 995	0	0	0	0	14	630 995	45 071	6
11	pomorskie	54	1 700 900	53	1 647 189	0	0	1	47 000	54	1 694 189	31 374	13
12	śląskie	46	1 535 763	46	1 529 981	0	0	0	0	46	1 529 981	33 260	24
13	świętokrzyskie	38	1 309 233	37	1 278 220	1	31 000	0	0	38	1 309 220	34 453	7
14	warmińsko-mazurskie	24	904 407	23	817 114	1	50 000	0	0	24	867 114	36 130	9
15	wielkopolskie	43	1 417 517	42	1 343 853	1	65 749	0	0	43	1 409 602	32 781	19
16	zachodniopomorskie	22	814 865	22	814 753	0	0	0	0	22	814 753	37 034	9
	Ogółem	502	17 412 006	495	16 937 051	4	196 749	1	47 000	500	17 180 800	34 362	196

Tabela nr 31 Dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych.

Nr	Wg województw	Zawarte umowy		Dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych w 2018 r.						
		liczba umów	wartość umów	miasto		wieś		razem		
				liczba osób, które otrzymały dofinansowanie	kwota (zł) dofinansowania	liczba osób, które otrzymały dofinansowanie	kwota (zł) dofinansowania	liczba osób, które otrzymały dofinansowanie	kwota (zł) dofinansowania	liczba powiatów
1	dolnośląskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	kujawsko-pomorskie	1	10 000	0	0	1	8 713	1	8 713	1
3	lubelskie	2	8 342	3	8 342	0	0	3	8 342	2
4	lubuskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	łódzkie	2	6 460	2	6 459	0	0	2	6 459	1
6	małopolskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	mazowieckie	1	17 500	1	16 958	0	0	1	16 958	1
8	opolskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	podkarpackie	3	7 220	3	7 170	0	0	3	7 170	1
10	podlaskie	2	6 000	2	6 000	0	0	2	6 000	1
11	pomorskie	4	12 260	4	12 260	0	0	4	12 260	1
12	śląskie	2	5 054	2	5 047	0	0	2	5 047	2
13	świętokrzyskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	warmińsko-mazurskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	wielkopolskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	zachodniopomorskie	7	39 968	7	39 968	0	0	7	39 968	2
	Ogółem	24	112 804	24	102 204	1	8 713	25	110 917	12

Tabela nr 32 Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

Nr	Wg województw	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w 2018 r.							
		osoby dorosłe			dzieci i młodzież			łączna kwota dofinansowania	liczba powiatów
		liczba osób niepełnosprawnych	liczba opiekunów	kwota (zł) dofinansowania	liczba niepełnosprawnych dzieci	liczba opiekunów	kwota (zł) dofinansowania		
1	dolnośląskie	1 710	717	2 679 934	634	578	1 301 007	3 980 941	25
2	kujawsko-pomorskie	1 715	674	2 437 956	679	607	1 350 827	3 788 783	23
3	lubelskie	1 331	456	1 906 992	692	541	1 325 205	3 232 197	23
4	lubuskie	1 311	456	1 747 220	479	433	872 498	2 619 718	14
5	łódzkie	2 715	1 054	3 645 109	1 081	964	2 055 670	5 700 779	23
6	małopolskie	2 885	916	3 875 779	791	718	1 545 602	5 421 381	21
7	mazowieckie	3 563	1 330	5 240 163	1 333	1 204	2 689 874	7 930 037	40
8	opolskie	876	320	1 124 236	246	237	452 355	1 576 591	12
9	podkarpackie	1 434	469	2 037 472	600	512	1 171 697	3 209 169	25
10	podlaskie	990	349	1 457 014	315	283	623 654	2 080 668	17
11	pomorskie	2 029	604	2 852 593	623	585	1 258 449	4 111 042	20
12	śląskie	3 435	1 669	5 395 150	1 316	1 237	2 671 332	8 066 482	36
13	świętokrzyskie	1 177	422	1 713 855	364	326	711 016	2 424 871	14
14	warmińsko-mazurskie	1 170	375	1 597 300	474	416	934 337	2 531 637	21
15	wielkopolskie	3 352	1 084	4 539 419	907	833	1 753 905	6 293 324	33
16	zachodniopomorskie	1 135	434	1 560 097	580	524	1 062 331	2 622 428	20
	Ogółem	30 828	11 329	43 810 289	11 114	9 998	21 779 759	65 590 048	367

Tabela nr 33 Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.

Nr	Wg województw	Warsztaty terapii zajęciowej działające w 2018 r.							
		liczba WTZ ogółem	kwota (zł) wydatkowana na działanie ogółem	liczba uczestników WTZ	w tym		Dofinansowanie ze środków PFRON		
					osoby dorosłe	młodzież	liczba WTZ	kwota (zł) dofinansowania	liczba powiatów
1	dolnośląskie	47	32 157 829	1 695	1 672	23	47	28 200 699	25
2	kujawsko-pomorskie	36	24 679 108	1 330	1 324	6	36	22 071 583	21
3	lubelskie	59	39 496 184	2 126	2 093	33	59	35 058 701	24
4	lubuskie	19	12 600 612	677	673	4	19	11 066 697	13
5	łódzkie	41	27 693 505	1 508	1 506	2	41	24 826 400	22
6	małopolskie	67	49 155 649	2 654	2 654	0	67	43 529 066	22
7	mazowieckie	83	52 931 167	2 805	2 740	65	83	46 328 077	37
8	opolskie	15	8 780 707	452	452	0	15	7 624 686	11
9	podkarpackie	37	32 658 709	1 780	1 710	70	37	29 147 991	25
10	podlaskie	25	16 379 663	897	893	4	25	14 700 349	17
11	pomorskie	48	28 693 627	1 528	1 483	45	48	25 594 859	19
12	śląskie	58	52 205 343	2 801	2 770	31	58	46 078 685	36
13	świętokrzyskie	32	28 594 960	1 543	1 536	7	32	25 241 659	14
14	warmińsko-mazurskie	35	27 016 385	1 463	1 449	14	35	24 148 903	21
15	wielkopolskie	87	57 643 499	3 057	2 960	97	87	50 668 730	34
16	zachodniopomorskie	29	21 867 081	1 134	1 090	44	29	19 175 344	20
	Ogółem	718	512 554 028	27 450	27 005	445	718	453 462 429	361

Tabela nr 34 Migracja uczestników warsztatów terapii zajęciowej wg stanu na koniec 2018 r.

Nr	Województwo	Liczba wtz	Liczba uczestników wtz	Liczba osób niepełnosprawnych byłych uczestników wtz	Liczba osób niepełnosprawnych które podjęły zatrudnienie	w tym	
						w zaz	w zpch
1	dolnośląskie	47	1 695	106	18	2	1
2	kujawsko-pomorskie	36	1 330	98	28	8	3
3	lubelskie	59	2 126	90	19	8	1
4	lubuskie	19	677	44	14	4	0
5	łódzkie	41	1 508	72	23	9	6
6	małopolskie	67	2 654	184	49	8	5
7	mazowieckie	83	2 805	166	39	2	8
8	opolskie	15	452	36	6	1	0
9	podkarpackie	37	1 780	164	69	52	10
10	podlaskie	25	897	27	9	6	2
11	pomorskie	48	1 528	94	34	4	1
12	śląskie	58	2 801	189	45	15	14
13	świętokrzyskie	32	1 543	151	11	7	1
14	warmińsko-mazurskie	35	1 463	101	33	14	2
15	wielkopolskie	87	3 057	125	29	3	1
16	zachodniopomorskie	29	1 134	70	33	29	1
x	Suma:	718	27 450	1 717	459	172	56

Tabela nr 35 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Nr	Wg województw	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w 2018 r.					
		osoby dorosłe		dzieci i młodzież		liczba osób ogółem	kwota (zł) dofinansowania
		liczba osób niepełnosprawnych	kwota (zł) dofinansowania	liczba niepełnosprawnych dzieci	kwota (zł) dofinansowania		
1	dolnośląskie	8 817	550 542	4 667	147 036	13 484	697 578
2	kujawsko-pomorskie	6 663	343 870	1 359	36 983	8 022	380 853
3	lubelskie	9 292	459 790	1 325	81 580	10 617	541 370
4	lubuskie	2 860	223 514	176	6 991	3 036	230 505
5	łódzkie	6 645	487 379	2 002	74 590	8 647	561 969
6	małopolskie	12 495	662 800	1 070	73 447	13 565	736 247
7	mazowieckie	8 722	622 094	2 133	210 385	10 855	832 479
8	opolskie	3 110	213 738	297	31 014	3 407	244 752
9	podkarpackie	5 009	297 967	963	70 946	5 972	368 913
10	podlaskie	3 648	150 294	1 224	52 712	4 872	203 006
11	pomorskie	7 295	419 868	1 775	77 841	9 070	497 709
12	śląskie	11 633	726 586	1 983	156 761	13 616	883 347
13	świętokrzyskie	3 815	203 465	322	16 623	4 137	220 088
14	warmińsko-mazurskie	7 873	536 366	1 352	85 533	9 225	621 899
15	wielkopolskie	15 466	519 156	3 636	169 857	19 102	689 013
16	zachodniopomorskie	12 264	372 874	2 318	104 456	14 582	477 330
	Ogółem	125 607	6 790 303	26 602	1 396 755	152 209	8 187 058

Tabela nr 36 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.

Nr	Wg województw	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym w 2018 r.						
		osoby dorosłe		dzieci i młodzież		razem		
		liczba osób	kwota (zł) dofinansowania	liczba osób	kwota (zł) dofinansowania	liczba osób	kwota (zł) dofinansowania	liczba powiatów
1	dolnośląskie	10 850	11 280 414	1 047	2 555 486	11 897	13 835 900	30
2	kujawsko-pomorskie	8 946	7 992 312	1 014	1 629 460	9 960	9 621 772	23
3	lubelskie	14 227	8 914 588	1 416	2 164 114	15 643	11 078 702	24
4	lubuskie	5 881	5 571 033	546	1 183 347	6 427	6 754 380	14
5	łódzkie	12 732	10 189 561	1 471	2 407 011	14 203	12 596 572	24
6	małopolskie	17 506	10 545 901	1 797	2 851 125	19 303	13 397 026	22
7	mazowieckie	10 829	10 355 114	1 788	3 228 426	12 617	13 583 540	42
8	opolskie	4 361	3 303 599	496	926 166	4 857	4 229 765	12
9	podkarpackie	11 958	6 902 409	1 308	2 021 963	13 266	8 924 372	25
10	podlaskie	6 012	3 557 986	748	1 052 654	6 760	4 610 640	17
11	pomorskie	8 853	5 898 437	1 125	1 662 881	9 978	7 561 318	20
12	śląskie	13 483	10 609 667	1 995	3 649 650	15 478	14 259 317	36
13	świętokrzyskie	5 056	4 216 535	428	696 003	5 484	4 912 538	14
14	warmińsko-mazurskie	9 321	6 397 910	1 160	1 725 886	10 481	8 123 796	21
15	wielkopolskie	14 094	9 068 752	1 638	2 220 819	15 732	11 289 571	35
16	zachodniopomorskie	6 743	5 365 907	795	1 272 612	7 538	6 638 519	21
	Ogółem	160 852	120 170 125	18 772	31 247 603	179 624	151 417 728	380

Tabela nr 37 Środki wydatkowane na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej.

Nr	Wg województw	Środki wydatkowane na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej w 2018 r.			
		na rzecz osób dorosłych	na rzecz dzieci i młodzieży	razem	liczba powiatów
1	dolnośląskie	12 068	11 586	23 654	4
2	kujawsko-pomorskie	0	11 171	11 171	1
3	lubelskie	691	14 000	14 691	2
4	lubuskie	40 000	0	40 000	1
5	łódzkie	7 863	0	7 863	1
6	małopolskie	3 950	16 942	20 892	3
7	mazowieckie	2 527	0	2 527	1
8	opolskie	0	0	0	0
9	podkarpackie	2 345	0	2 345	1
10	podlaskie	8 247	0	8 247	3
11	pomorskie	18 000	10 273	28 273	2
12	śląskie	25 159	0	25 159	2
13	świętokrzyskie	1 499	0	1 499	1
14	warmińsko-mazurskie	0	0	0	0
15	wielkopolskie	16 728	4 248	20 976	3
16	zachodniopomorskie	5 337	994	6 331	2
	Ogółem	144 414	69 214	213 628	27

Tabela nr 38 Dofinansowanie likwidacji barier dokonywanej na wniosek osób niepełnosprawnych.

Nr	Wg województw	Dofinansowanie likwidacji barier w 2018 r.								
		architektonicznych		w komunikowaniu się		technicznych		razem		
		liczba osób	kwota (zł) dofinansowania	liczba osób	kwota (zł) dofinansowania	liczba osób	kwota (zł) dofinansowania	liczba osób	kwota (zł) dofinansowania	liczba powiatów
1	dolnośląskie	333	2 508 331	444	794 099	560	1 765 800	1 337	5 068 230	30
2	kujawsko-pomorskie	296	1 308 530	275	455 412	333	876 776	904	2 640 718	22
3	lubelskie	386	1 909 695	350	474 411	376	860 782	1 112	3 244 888	24
4	lubuskie	131	937 054	59	134 710	150	510 609	340	1 582 373	14
5	łódzkie	412	2 845 780	444	678 457	271	545 950	1 127	4 070 187	22
6	małopolskie	469	3 786 595	307	485 620	898	2 254 168	1 674	6 526 383	22
7	mazowieckie	467	4 330 383	926	1 917 435	628	1 423 770	2 021	7 671 588	42
8	opolskie	133	689 539	156	258 690	88	220 311	377	1 168 540	12
9	podkarpackie	399	2 286 635	351	462 983	376	621 665	1 126	3 371 283	25
10	podlaskie	157	995 268	124	186 743	132	287 256	413	1 469 267	17
11	pomorskie	464	1 900 287	396	559 021	442	1 155 637	1 302	3 614 945	20
12	śląskie	637	4 731 581	478	868 548	750	2 063 065	1 865	7 663 194	36
13	świętokrzyskie	224	1 107 290	105	139 622	207	439 958	536	1 686 870	13
14	warmińsko-mazurskie	332	2 489 074	495	767 519	242	580 148	1 069	3 836 741	21
15	wielkopolskie	707	4 207 325	302	505 827	456	1 536 257	1 465	6 249 409	34
16	zachodniopomorskie	182	1 332 110	184	394 195	190	672 003	556	2 398 308	21
	Ogółem	5 729	37 365 477	5 396	9 083 292	6 099	15 814 155	17 224	62 262 924	375

Tabela nr 39 Dofinansowanie usług tłumacza migowego lub tłumacza – przewodnika.

Nr	Wg województw	Dofinansowanie usług tłumacza migowego lub tłumacza – przewodnika w 2018 r.						
		tłumacza języka migowego		tłumacza - przewodnika		razem		
		liczba osób	kwota (zł) dofinansowania	liczba osób	kwota (zł) dofinansowania	liczba osób	kwota (zł) dofinansowania	liczba powiatów
1	dolnośląskie	2	6 000	0	0	2	6 000	1
2	kujawsko-pomorskie	1	180	0	0	1	180	1
3	lubelskie	15	61 781	0	0	15	61 781	1
4	lubuskie	0	0	0	0	0	0	0
5	łódzkie	9	6 638	0	0	9	6 638	1
6	małopolskie	5	14 055	0	0	5	14 055	3
7	mazowieckie	0	0	0	0	0	0	0
8	opolskie	2	1 280	0	0	2	1 280	1
9	podkarpackie	3	375	0	0	3	375	1
10	podlaskie	0	0	0	0	0	0	0
11	pomorskie	1	2 033	0	0	1	2 033	1
12	śląskie	0	0	0	0	0	0	0
13	świętokrzyskie	0	0	0	0	0	0	0
14	warmińsko-mazurskie	0	0	0	0	0	0	0
15	wielkopolskie	2	3 800	0	0	2	3 800	2
16	zachodniopomorskie	1	3 000	0	0	1	3 000	1
	Ogółem	41	99 142	0	0	41	99 142	13

Tabela nr 40 Zadania zlecane przez samorzządy powiatowe fundacjom oraz organizacjom pozarządowym.

L.p.	Rodzaje zadań zleczanych ze środków PFRON w 2018 r.	Wyplacone dofinansowania		%	liczba powiatów
		liczba	kwota		
1	Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek	38	639 132	17,3	17
2	Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej	29	423 194	11,5	9
3	Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy	16	248 066	6,7	10
4	Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej	4	154 265	4,2	2
5	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających	44	956 755	26,0	20
6	Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy	2	64 100	1,7	2
7	Zakup, szkolenie i utrzymanie psów asystujących w trakcie szkolenia	0	0	0,0	0
8	Utrzymanie psów asystujących	0	0	0,0	0
9	Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz tłumaczy-przewodników	2	28 578	0,8	2
10	Organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych	51	382 079	10,4	17
11	Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego	17	252 781	6,9	10
12	Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji	9	256 104	6,9	2
13	Opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość	1	9 983	0,3	1
14	Świadczenie usług wspierających, które mają na celu umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia osób niepełnosprawnych	9	271 628	7,4	8
x	Zadania ogółem	222	3 686 665	100	x

Tabela nr 41 Liczba osób niepełnosprawnych objętych działaniami w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, które korzystały z różnych form wsparcia w 2018 r.

L.p	Nazwa zadania	Liczba osób
1	Zwrot kosztów: adaptacji pomieszczeń zakładu pracy w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem stanowisk pracy, adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy, zakupu i autoryzacji oprogramowania oraz urządzeń i technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, rozpoznania przez służby medycyny pracy art.26	2
2	Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy art.26d	275
3	Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy art.26e	690
4	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu art.11	1 115
5	Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej art.12a	500
6	Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego art.13	25
7	Finansowanie szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy art.40	150
8	Zwrot kosztów szkoleń organizowanych przez pracodawcę art.41	9
9	Dofinansowanie kosztów działania zakładów aktywności zawodowej art.35 ust.1 pkt 6	4 963
10	Razem rehabilitacja zawodowa	7 729
11	Dofinansowanie tumusów rehabilitacyjnych art.35a ust.1 pkt 7 lit.a	63 269
12	<i>z tego: dorośli wraz z opiekunami</i>	42 157
13	<i>z tego: dzieci i młodzież wraz z opiekunami</i>	21 112
14	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób art.35a ust.1 pkt 7 lit.d	17 224
15	<i>z tego: dorośli</i>	14 360
16	<i>z tego: dzieci i młodzież</i>	2 864
17	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych art.35a ust.1 pkt 7 lit.c	4 408
18	<i>z tego: dorośli</i>	3 682
19	<i>z tego: dzieci i młodzież</i>	726
20	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów art.35a ust.1 pkt 7 lit.c	175 216
21	<i>z tego: dorośli</i>	157 170
22	<i>z tego: dzieci i młodzież</i>	18 046
23	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki art.35a ust.1 pkt 7 lit.b	152 209
24	<i>z tego: dorośli</i>	125 607
25	<i>z tego: dzieci i młodzież</i>	26 602
26	Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej art.35a ust.1 pkt 8	27 450
27	<i>z tego: dorośli</i>	27 005
28	<i>z tego: młodzież</i>	445
29	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika art. 35a ust.1 pkt 7 lit.f	41
30	<i>z tego: dorośli</i>	41
31	<i>z tego: dzieci i młodzież</i>	0
32	Dorośli razem	370 022
33	Dzieci razem	69 795
34	Razem rehabilitacja społeczna	439 817

Tabela nr 42 Zestawienie wydatków zrealizowanych przez jednostki organizacyjne Funduszu na podstawie preliminarza wydatków na działalność bieżącą oraz wydatków inwestycyjnych w 2018 roku.

w złotych					
Lp.	§	Tytuł wydatków	Kwoty planu wg. preliminarza wydatków na 2018 rok	Realizacja wypłat na koniec grudnia 2018 roku	%
1	2	3	4	5	6
1.	3020	Wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	3 912 000,00	267 815,97	6,85
2.	4010	Wynagrodzenia osobowe	58 258 000,00	58 257 937,44	100,00
3.	4110-4120	Pochodne razem	12 765 000,00	10 964 858,82	85,90
3.1	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	11 200 000,00	9 784 871,56	87,36
3.2	4120	Składki na Fundusz Pracy	1 565 000,00	1 179 987,26	75,40
4.	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1 013 000,00	729 721,03	72,04
5.	4190	Nagrody konkursowe	102 000,00	29 985,18	29,40
6.	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 938 000,00	2 357 505,46	59,87
7.	4220	Zakup środków żywności	206 000,00	145 075,44	70,42
8.	4260	Zakup energii	1 684 000,00	1 267 274,66	75,25
9.	4270	Zakup usług remontowych	2 310 000,00	1 523 760,12	65,96
10.	4280	Zakup usług zdrowotnych	901 000,00	699 900,00	77,68
11.	4300	Zakup usług pozostałych	24 393 000,00	19 381 650,31	79,46
12.	4360	Zakup usług telekomunikacyjnych	831 000,00	446 760,58	53,76
13.	4380	Zakup usług obejmujących tłumaczenia	123 000,00	56 060,95	45,58
14.	4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	507 000,00	46 413,37	9,15
15.	4400	Czynsze za wynajem pomieszczeń biurowych	7 052 000,00	6 995 050,77	99,19
16.	4410	Podróże służbowe krajowe	1 009 000,00	964 960,59	95,64
17.	4420	Podróże służbowe zagraniczne	40 000,00	36 100,73	90,25
18.	4430	pozostałe opłaty i składki	255 000,00	218 144,39	85,55
19.	4440	Odpis na ZFŚS	2 675 000,00	2 674 959,71	100,00
20.	4480	Podatek od nieruchomości	62 000,00	54 918,00	88,58
21.	4490	Pozostałe podatki na rzecz budżetu państwa	0,00	0,00	0,00
22.	4500	Pozostałe podatki na rzecz budżetu JST	0,00	0,00	0,00
23.	4510	Oplata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów	47 000,00	38 680,14	82,30
24.	4520	Oplaty na rzecz budżetu JST	35 000,00	31 332,00	89,52
25.	4540	Podatek od towarów i usług (VAT)	0,00	0,00	0,00
26.	4540	Składki do organizacji międzynarodowych	0,00	0,00	0,00
27.	4700	Szkolenia pracowników	1 500 000,00	1 413 035,18	94,20
Razem koszty			123 618 000,00	108 601 900,84	87,85
28.	6110	Wydatki inwestycyjne (własne)	5 480 000,00	3 382 958,88	61,73
29.	6120	Zakupy inwestycyjne (własne)	10 408 000,00	7 462 196,91	71,70
Ogółem wydatki inwestycyjne			15 888 000,00	10 845 155,79	68,26
Ogółem			139 506 000,00	119 447 056,63	85,62

Tabela nr 43 Stopień realizacji kontroli w poszczególnych obszarach

Obszar	Zadania planowane do objęcia kontrolą lub objęte kontrolą - dotyczy obszarów, w ramach których realizowane jest więcej niż jedno zadanie	Planowana liczba kontroli	Liczba kontroli przeprowadzonych
dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych - art. 26a-c ustawy o rehabilitacji	_____	95	84
wystawianie przez sprzedającego usługi lub produkcję informacji o kwocie obniżenia wpłat na Fundusz oraz korzystanie z informacji umożliwiających obniżenie wpłat przez nabywcę - art. 22 ustawy o rehabilitacji	_____	25	25
środki przekazane samorządom terytorialnym według algorytmu - art. 48 ust. 1 ustawy o rehabilitacji	art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy o rehabilitacji: - dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;	2	2
	art. 35a ust.1 pkt 7 lit. a, c, d ustawy o rehabilitacji: 1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych; 2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów; 3) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych;	4	7
	art. 35a ust.1 pkt 7 lit. b ustawy o rehabilitacji: - dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;	0	1
	art. 35a ust. 1 pkt 8 ustawy o rehabilitacji: - koszty tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;	4	4
	art. 12a i 26e ustawy o rehabilitacji 1) przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej;	8	8

	2) zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej;		
zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane na zlecenie Funduszu przez fundacje i organizacje pozarządowe - art. 36 ust. 1 ustawy o rehabilitacji	_____	8	4
refundacja dodatkowych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładach pracy chronionej - art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy o rehabilitacji	_____	4	4
programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą PFRON - art. 47 ust. 1 pkt 4 ustawy o rehabilitacji	Program "Ograniczenie skutków niepełnosprawności"	0	1 ⁴
SUMA		150	140

⁴ Kontrola rozpoczęta w okresie wcześniejszym a zakończona w 2018 roku podpisaniem protokołu kontroli

Tabela nr 44 Wyniki kontroli przeprowadzonych w 2018 roku w zestawieniu z 2017 rokiem.

Plan		2018 r.	2017 r.
Liczba zaplanowanych kontroli ogółem		150	133
w obszarze	SODiR	95	62
	art.22 – kontrole sprzedającego	25	15
	art. 22 – kontrole nabywcy		20
	art. 47	0	4
	art. 48	18	23
	art. 36	8	8
	art. 32	4	1
Liczba przeprowadzonych kontroli zewnętrznych ogółem		140	133
% wykonania planu		93,33%	100%
w obszarze	SODiR	84	63
	art.22 – kontrole sprzedającego	10	12
	art. 22 – kontrole nabywcy	15	20
	art. 47	1	5
	art. 48	22	23
	art. 36	4	8
	art. 32	4	2
Kwota podlegająca kontroli		297 371 464,15 zł	615 899 454,49 zł
Kwota wydatków poniesionych przez Fundusz		272 817 498,93 zł	566 390 206,77 zł
Kwota, na jaką sprzedający wystawili informację umożliwiającą obniżenie wpłat na Fundusz oraz objęta kontrolą kwota wykorzystanych przez nabywców informacji		24 553 965,22 zł	49 509 247,72 zł
Szacunkowa liczba postępowań sprawdzających do przeprowadzenia w danym roku		2 200	1 800
Liczba przeprowadzonych postępowań sprawdzających		2 546	2 538

Tabela nr 45 Realizacja planu kontroli w 2018 roku w zestawieniu z 2017 rokiem.

		2018 r.	2017 r.
Kwota podlegająca kontroli ogółem		297 371 464,15 zł	615 899 454,49 zł
Kwota zakwestionowanych środków ogółem		14 712 286,82 zł	45 332 067,60 zł
w podziale na obszary	SODiR	13 974 975,67 zł	43 185 126,55 zł
	art. 22 – kontrole nabywcy	36 818,46 zł	664 210,84 zł
	art. 48	227 112,43 zł	279 943,68 zł
	art. 47	13 000,00 zł	11 842,00 zł
	art. 36	296 380,26 zł	257 751,42 zł
	art. 32	164 000,00 zł	933 193,11 zł
Liczba przeprowadzonych kontroli zewnętrznych		140	133
Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości (skutkujące i nieskutkujące zwrotem środków lub obowiązkiem wpłat do PFRON)		124	112
% liczby kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości w odniesieniu do liczby przeprowadzonych kontroli		88,57%	84,21%
Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości w podziale na obszary	SODiR	77	61
	art. 22 – kontrole sprzedającego	10	11
	art. 22 – kontrole nabywcy	15	19
	art. 48	16	14
	art. 47	1	4
	art. 36	4	2
	art. 32	1	1
Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości skutkujące zwrotem środków lub obowiązkiem wpłat do PFRON (kontrole z art. 22 nabywcy)		108	92
% liczby kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości skutkujące zwrotem środków lub obowiązkiem wpłat do PFRON w odniesieniu do liczby przeprowadzonych kontroli		83,08%	76,03%
Przykłady najczęściej powtarzających się nieprawidłowości w kontrolach przeprowadzonych w 2018 r.:			
SODiR	<ul style="list-style-type: none"> – błąd kosztów płacy, – błąd wymiaru zatrudnienia, – nieterminowe opłacenie lub brak opłacenia składek na ZUS, – ubieganie się o dofinansowanie dla pracowników będących osobami niepełnosprawnymi z orzeczonym umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności, którzy mają ustalone prawo do emerytury, – błąd schorzeń szczególnych, – błąd stopnia niepełnosprawności, 		

	<ul style="list-style-type: none"> – nieterminowe opłacenie lub brak opłacenia zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, – brak orzeczenia o stopniu niepełnosprawności;
Art. 22	<ul style="list-style-type: none"> – błędne wystawienie informacji o obniżeniu wpłat na PFRON – błędna kwota obniżenia wpłat na PFRON, – wystawienie informacji pomimo nieterminowego uregulowania należności za zrealizowaną produkcję lub usługę, – wykorzystanie przez nabywcę błędnie wystawionej informacji, – niewystawienie informacji o kwocie obniżenia wpłat na PFRON;
Art. 48	<ul style="list-style-type: none"> – przyznanie środków osobie nieuprawnionej, – wydatkowanie środków niezgodnie z kategoriami wydatków, które mogą być dofinansowane ze środków PFRON, – nieprzestrzeganie w trakcie realizacji zadania terminów wynikających z przepisów wykonawczych do ustawy o rehabilitacji (...), – nie zawieranie w umowach wszystkich elementów wynikających z przepisów prawa, – zatrudnianie na wyposażonym ze środków PFRON stanowisku pracy osoby niepełnosprawnej w okresie krótszym niż zobowiązywała do tego umowa;
Art. 47	<ul style="list-style-type: none"> – niewłaściwe zakwalifikowanie kosztów przedstawionych do rozliczenia;
Art. 36	<ul style="list-style-type: none"> – brak dokumentów potwierdzających status osoby niepełnosprawnej (dotyczy beneficjentów projektu), – brak udokumentowania poniesienia wydatków określonych w budżecie, – błędy w opisach dokumentów księgowych, – brak dokumentacji merytorycznej z realizacji zadania (dzienników zajęć, list obecności), – sposób prowadzenia dokumentacji nie pozwala na ocenę realizacji zadania pod względem rzeczowym i finansowym;
Art. 32	<ul style="list-style-type: none"> – nieterminowe opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, FP, FGŚP lub innych danin publicznych w czasie obowiązywania umowy.